

Ελληνικά Χρονικά

1824-1826

Περιλήψεις δημοσιευμάτων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Ἔδρα 12 Ἰαννουαρίου .

Γράφην ἀπὸ Σαντωρίνῃν ὅτι ὁ Μεχμέτ· Ἀλ-
λῆς ἐτοιμάζει πολλὰ στρατεύματα διὰ τὴν ἐξ-
χομένην δευτέραν ἐκστρατείαν τῶν .

Σήμερον ἐσπέρας ἐβόασεν εἰς τὸν λιμένα
μας ἡ Ἑλληνικὴ γαλέντ'α Ἐννὼ , ἐπιστρέ-
ψασα ἀπὸ τοῦ μέρους , ὅπου εἶχε σταλθῆ διὰ
να προμηθευθῇ πανὶὰ , σχοινία καὶ λοιπὰ ἀ-
ναγκαῖα πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ στόλου , τὰ ὅποια
καὶ ἐπέφερε πολλὰ ἐγκαίρως διὰ τὴν ἐτοιμαζο-
μένην θαλάσσιον ἐκστρατείαν .

Σύρα , 8 Ἰαννουαρίου .

Ἀπὸ πλοίων λείπον ἐκ Ῥόδου ἡμέρας 12 σή-
μερον μανθάνομεν ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος
ἦτον εἰς Μάκρην μὲ τὰ στρατεύματα φορτωμένα
ἐτοιμοὶ νὰ κινήσῃ διὰ Κρήτην , ἢ ; ὡς ἦτο
κινή γνώμη , διὰ Πελοπόννησον .

13 τοῦ αὐτοῦ .

Ἀπὸ διάφορα πλοίαρια ἐλθόντα ἐκ Κρήτης
ἀνῆλθον ὅτι τὰ ἐκεῖ μένοντα ὀλίγα φορτω-
γὰ Αἰγυπτιακὰ εὐρίσκονται ἤδη ἔτοιμα φορτω-
μένα καὶ μὲ πολεμικά , τὰ ὅποια περιμέ-
νουν καθ' ἡμέραν τὸν στόλον ἐκ Ῥόδου διὰ νὰ τὰ
συνδοῦσῃ εἰς Πελοπόννησον .

(ὁ Φ. τοῦ Νόμου .)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Ζακύνθου , ἀπὸ
31 Ἰαννουαρίου .

... Στοχάζομαι ὅτι ἔμαθες τι περὶ τοῦ ἰα-
χυδρόμου (Courier) τῆς Ἀγγλίας περὶ ἀ-
νακαλύψεων . Εἰς ἐμὲ , φίλε , φαίνονται
τὴν ἀσφάλειαν , καὶ πρέπει νὰ σὲ κάμω συμμετο-
χον τοῦ θανμασμοῦ μου .

Εἰς τὰς Ἡνωμένας τῆς Ἀμερικῆς Ἐπαρ-
χίας εἰς μέγας χρημίδας ἐπενέησε τὴν κατα-
σκευὴν τῶν ἀδαμάντων ἀπὸ ἀνθρακικῶν ὀξέων ,
τὸ ὅποῖον συνάξει ἀπὸ τὴν φύσιν διὰ τῆς τέ-
χνης τῆς , καὶ καταστήναι αὐτὸ στερεώτατον εἰς
μέγεθος ὅσον θέλει . Ἐφεύρηκε πρὸς τοῦτοις
καὶ τριπλὴν θανμασίον ὥστε νὰ γλύψῃ ποικι-
λοτρόπως τὸν κατάσκευασθέντα ἄνθρωπον .
Τοιοῦτης ἀδάμαντας κατασκευάσας ἱερεῖς τὸν
ἕνα ἐσχάτισεν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας ,
καὶ ἔλαβεν εἰς ἀνταμοιβὴν νὰ εἶναι γενικὸς ἐ-
φορὸς τοῦ κατὰ τὴν Ἀμερικὴν Ἀγγλικῶν ἐμ-
πορίων . Τὸν δεύτερον ἀπέθεσεν εἰς τὸν θαν-
μασμοῦ τῆς Πατρίδος τῆς , καὶ τὸν τρίτον
διαπραγματεύεται νὰ πωλήσῃ εἰς τὸν Βασιλέα
τῆς Κίνας . Τὸ μέγεθος καὶ τὸν ὄγκον εἶναι ὡς
ὁδὸν στρωτοκαμῆλα , καὶ ἐξετιμώθη ἕκαστος
ἀνὰ ἑξ· μιλίοντα δούβλαις Ἰσπανικαῖς .

Ἄλλος τις χρημικὸς καὶ μέγας οὐκιστολόγος
εἰς τὸ Βuenos-ayres (Buenos-ayres) ἐφεύ-
ρηκε τὴν κατασκευὴν τοῦ χρυσοῦ . Αὐτὸς ὁ-
πιοσχετὰ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ Βρεσὶλ νὰ
κατασκευάσῃ χρυσὸν ἄφθονον καὶ κατὰ τὴν

Εθνικὸ & Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν
Τμῆμα Ἱστορίας & Φιλοσοφίας τῆς Ἐπιστήμης

9 Ἰουνίου 2020

Version 3.0

Επιστημονικός Υπεύθυνος

[Αριστείδης Χατζής](#)

Καθηγητής ΙΦΕ/ΕΚΠΑ

Ομάδα Έργου

[Μαρία Θεοδοκάτου](#)

[Δέσποινα Λαζαρίδου](#)

[Κατερίνα Τσέρτου](#)

Επιμέλεια

[Αγγελική Διαμαντοπούλου](#)

Ιστοσελίδα: <http://1821press.gr>

Ο πίνακας είναι αντίγραφο πορτραίτου του Leicester Fitzgerald Charles Stanhope, 5th Earl of Harrington (1784-1862), σε μικρή ηλικία. Το πορτραίτο φιλοτέχνησε, μετά από παραγγελία της οικογένειας, ο μεγάλος Άγγλος ζωγράφος Joshua Reynolds. Σήμερα ανήκει στον Charles Henry Leicester Stanhope, 12th Earl of Harrington. Το αντίγραφο εκτίθεται στο Calke Abbey, στο Derbyshire (National Trust Collections). Ο Leicester Stanhope είναι υπεύθυνος για τη γέννηση του ελληνικού τύπου το 1824. Ο τίτλος που ο Reynolds έδωσε στον πίνακα είναι ο «μικρός σκανδαλιάς» (Little Mischief).

Ελληνικά Χρονικά 1824 (τ. 1-75)

Μαρία Θεοτοκάτου / Κατερίνα Τσέρτου

1 (1/1)	(Εναρκτήριο λόγος της νέας εφημερίδας) Τα εν Άργει Συμβάντα (26 - 30 Νοεμβρίου 1823). Το Βουλευτικό σώμα κηρύσσει έκπτωτους, μεταξύ άλλων, τον Ανδρέα Μεταξά, ο οποίος αποχώρησε παρανόμως από το Εκτελεστικό σώμα, και τον Χαράλαμπο Περρούκα, εξαιτίας της παράνομης μονοπωλίας του αλατιού και για άλλα πολιτικά εγκλήματα. Αυτοί, με τη βοήθεια μερικών οπλαρχηγών κυριεύουν τα αρχεία του Βουλευτικού και επιτίθενται και λεηλατούν οικίες βουλευτών. Ο Θεωδωρής Ζαχαρόπουλος παίρνει πίσω τα αρχεία και τα παραδίδει στο έθνος. Μετά από αίτημα για ένωση των δύο σωμάτων, το Βουλευτικό Σώμα μεταφέρεται στις 30 Νοεμβρίου για ασφάλεια στο Κρανίδι. Προκήρυξη του Βουλευτικού Σώματος (3 Δεκεμβρίου 1823). Υπενθυμίζεται πως το Βουλευτικό Σώμα λειτουργεί ως φύλακας του Οργανικού Νόμου της Ελλάδος. Ακολουθεί επίσημη ανακοίνωση των εν Άργει Συμβάντων. Παράθεση επιστολών φιλελλήνων. Επισημαίνεται πως η Φιλελληνική Εταιρεία της Αγγλίας στέλνει στην Ελλάδα τον Συνταγματάρχη Stanhope για να δουλέψει με τον λόρδο Byron για την ελληνική ευτυχία. Ακολουθεί επιστολή του λόρδου Byron προς την ελληνική Διοίκηση (3 Νοεμβρίου 1823), η οποία ανακοινώνει τη μετάβαση του Stanhope στη Διοίκηση, και την αναχώρηση του ίδιου όταν αποπληρωθούν τα ελληνικά πλοία. Αναφέρεται ακόμα στις εσωτερικές ταραχές, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη λήψη του δανείου, την εξωτερική βοήθεια προς τους Έλληνες, καθώς και την στήριξη των Μεγάλων Δυνάμεων. Τονίζει, τέλος, πως θέλει το καλό των Ελλήνων, αλλά πρέπει να γνωρίζουν στην Αγγλία την πραγματική κατάστασή τους.
2 (5/1)	Κοινοποίηση του Ελληνικού Κομιτάτου του Λονδίνου. Εγκώμιο στον ελληνικό αγώνα, ο οποίος έχει προκαλέσει τη συμπάθεια των ξένων χωρών με αποτέλεσμα τη δημιουργία Φιλελληνικών Κομιτάτων και την προσφορά σημαντικής οικονομικής βοήθειας. Επισημαίνεται πως ο πόλεμος θα τελειώσει είτε με την ανεξαρτησία των Ελλήνων είτε με τον αφανισμό τους, και ζητείται η βοήθεια του βρετανικού έθνους. Είναι αναγκαία η στήριξη της Γενικής Διοίκησης στην Πελοπόννησο και η βοήθεια από τους Χριστιανικούς λαούς. Το Ελληνικό Κομιτάτο του Λονδίνου επικοινωνεί τόσο με τις τοπικές διοικήσεις στην Πελοπόννησο, όσο και με τις ευρωπαϊκές φιλελληνικές εταιρείες. Επιστολή των προκρίτων της Ύδρας προς το Βουλευτικό Σώμα (28 Νοεμβρίου 1823). Επαινούν το έργο του να υπερασπίζεται το δίκαιο και τους νόμους των Ελλήνων και προτρέπουν να επιμένει σε αυτό παρά τις προσπάθειες μερικών για καταχρήσεις. Επιστολή των προκρίτων της Ύδρας προς το Εκτελεστικό Σώμα (28 Νοεμβρίου 1823). Γίνεται σύντομη αναφορά στις θυσίες του ελληνικού έθνους και στις καταχρήσεις που γίνονται από μερικούς προς προσωπικό τους όφελος, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο το μέλλον του έθνους. Ασκείται κριτική πως δεν τελεί τα καθήκοντά του και

	γίνεται προτροπή να συνεργαστεί με το Βουλευτικό Σώμα ώστε να παύσουν οι καταχρήσεις. Παρατίθεται δημοσίευμα παρισινής εφημερίδας (6 Οκτωβρίου 1823). Αναφέρεται στη στάση των χριστιανικών δυνάμεων, οι οποίες είναι έτοιμες να βοηθήσουν τον αγώνα των Ελλήνων. Επισημαίνεται πως οι Έλληνες δεν είναι αποστάτες και οι κατακτητές τους δεν έχουν καμία ομοιότητα με τους νόμιμους βασιλείς, και για αυτό υπάρχει ελπίδα πως οι Έλληνες θα έχουν την υποστήριξη τόσο των Χριστιανών όσο και των πολιτισμένων Δυνάμεων.
3 (9/1)	Περιγράφονται οι αποτυχημένες εκστρατείες του Σατράπη της Σκόδρας και του Χουσρέφ Μεχμέδ Πασά. Ο τελευταίος, απέκλεισε τον Ιούλιο το Μεσολόγγι χωρίς όμως να έχει σημαντικά αποτελέσματα και αναχώρησε στα μέσα Αυγούστου για τα νησιά του Αιγαίου. Εκεί συνάντησε τον ελληνικό στόλο με επικεφαλής τον Μιαούλη (15 Σεπτεμβρίου). Με τον ελληνικό στόλο συγκρούστηκε και στη Σκιάθο, και κατέφυγε στον Ελλήσποντο (Δαρδανέλια). Παράλληλα ο Σατράπης της Σκόδρας, αφού συγκρούστηκε με τον Μπότσαρη στο Καρπενήσι, έστησε το στρατόπεδο του μαζί με τον Ομέρ Πασά στη Γουριά (17 Σεπτεμβρίου) και αργότερα στο Ανατολικό, το οποίο θα βομβαρδίσει (17 Οκτωβρίου). Αναχώρησε ένα μήνα μετά, όταν πληροφορήθηκε για τις οθωμανικές ήττες συλλογίζομενος και την έλευση του χειμώνα. Οι εξελίξεις αυτές τονώνουν το ηθικό των Ελλήνων. Τα νησιά αποφασίζουν να προνοήσουν για τα συμφέροντα του έθνους και να συμβάλλουν στη στερέωση των νόμων, ενώ στη Στερεά αποφασίζεται μετά από συνέλευση στο Μεσολόγγι να βρεθεί νέο σύστημα για την ασφάλεια. Για την ενίσχυση του Μεσολογγίου φτάνει ο Μαυροκορδάτος (30 Δεκεμβρίου) και ο λόρδος Byron, ο οποίος είχε δανείσει χρήματα στη Διοίκηση. Ακολουθεί νέα επιστολή των Προκρίτων της Ύδρας προς Βουλευτικό Σώμα (9 Δεκεμβρίου 1823), στην οποία επαινούν το έργο του και το προτρέπουν να το συνεχίσει, αλλά και υπενθυμίζουν την υποστήριξή τους υπέρ του Αγώνα. Επισημαίνεται πως δεν γίνεται να γίνει νέα εκστρατεία όσο γίνονται οικονομικές καταχρήσεις, οι οποίες δεν θα σταματήσουν μέχρι η Διοίκηση να αποκτήσει τον έλεγχο. Ο Stanhope με παρότρυνση του Bentham πρόκειται να στείλει δύο άξιους νέους Έλληνες στην Αγγλία, ώστε να μορφωθούν και να φανούν αργότερα χρήσιμοι στην Ελλάδα. Εγκώμιο στη σοφία του Bentham, ο οποίος έχει βοηθήσει πολύ τους Έλληνες.
4 (12/1)	Δημοσίευση των Πρακτικών της συνέλευσης των προκρίτων και οπλαρχηγών στο Μεσολόγγι (23 Δεκεμβρίου). Παρατίθεται ο λόγος του Μαυροκορδάτου, ο οποίος εγκωμιάζει την ανδρεία των Ελλήνων και επαινεί την επιθυμία τους να συνεδριάσουν για το κοινό συμφέρον, αν και θα είναι δύσκολη η συμφωνία. Τονίζει την επικινδυνότητα των εσωτερικών ταραχών, οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν μεγαλύτερο κακό από τα εχθρικά στρατεύματα, και οι οποίες δυσχεραίνουν και τη λήψη του δανείου. Τέλος, επισημαίνει την ανάγκη ομόνοιας και διαψεύδει τις φήμες πως θα ενωθεί η Στερεά Ελλάδα και θα χωριστεί από την Πελοπόννησο. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο). Περιγραφή της περιπέτειας δύο πλοίων, σε καθένα από τα οποία επέβαιναν ο λόρ-

	δος Byron και ο κόμης Gamba, και τα οποία κατευθυνόμενα στο Μεσολόγγι συνάντησαν μια οθωμανική φρεγάτα (17 Δεκεμβρίου.). Το πλοίο στο οποίο επέβαινε ο λόρδος καταφέρει να την αποφύγει, σε αντίθεση με το πλοίο στο οποίο βρισκόταν ο κόμης. Τελικά θα αφεθεί ελεύθερος στην Πάτρα και από εκεί θα κατευθυνθεί στο Μεσολόγγι (23 Δεκεμβρίου). Το πλοίο του λόρδου θα κινδυνεύσει και από την κακοκαιρία, αλλά ο Μαυροκορδάτος θα στείλει στόλο να τον μεταφέρει με ασφάλεια στο Μεσολόγγι (24 Δεκεμβρίου.).
5 (16/1)	Συνέχεια του λόγου του Μαυροκορδάτου και των πρακτικών της συνέλευσης στο Μεσολόγγι. Επισημαίνει την ανάγκη να εκφράζονται σκέψεις στη Διοίκηση χωρίς όμως να ξεκινούν νέες έριδες. Για τη διατήρηση της τάξης προτείνει την εκλογή γραμματέων, ομιλητών και επιτροπών. Ακολουθούν μερικές σκέψεις του για τη συνέλευση σχετικά με την παύση των καταχρήσεων, το στράτευμα, τις στρατιωτικές επιχειρήσεις, την παύση των διχονοιών, και την επίτευξη ένωσης. Ο Μαυροκορδάτος αποχωρεί και ακολουθεί συζήτηση των υπολοίπων, στην οποία αποφασίζεται να γίνει κατάλογος των παρευρισκόμενων. ➤ 24 Δεκεμβρίου: γίνεται ανάγνωση του καταλόγου, συζήτηση για τους μισθούς και τους πόρους, και απογραφή των εισοδημάτων των επαρχιών. ➤ 25 Δεκεμβρίου: γίνεται λόγος για την ομόνοια των στρατιωτικών, την παύση των καταχρήσεων και τους μισθούς των στρατιωτών, ενώ καταγράφεται τι απαιτείται για την αποφυγή των καταχρήσεων και την γενικότερη κατάσταση. ➤ 26 Δεκεμβρίου: γίνεται ανάγνωση των παραπάνω προβλημάτων και υπολογισμών των χρημάτων που χρειάζονται. ➤ 27 Δεκεμβρίου: αποφασίζεται πως χρειάζονται 3 χιλιάδες στρατιώτες εκ των οποίων 600 είναι Σουλιώτες, και 2.400 για να τεθούν στις οδηγίες των στρατηγών, ενώ συζητείται και πόσους στρατιώτες χρειάζεται να έχει ο κάθε καπετάνιος. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Ο Παναγιώτης Μπότασης αναχωρεί για το Κρανίδι με σκοπό να διοριστεί μέλος του Εκτελεστικού (13 Ιανουαρίου). Πέντε ελληνικά πλοία αναχωρούν από το Μεσολόγγι (7 Ιανουαρίου), ενώ ο οθωμανικός στόλος έχει οπτική επαφή με το Μεσολόγγι και το κρατά αποκλεισμένο «μόνο κατ' όνομα». Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη (15 Νοεμβρίου). Συμφορά για τον οθωμανικό στόλο στον Ελλήσποντο. Αδυνατεί να μεταβεί στην Κωνσταντινούπολη εξαιτίας έλλειψης ανθρώπων. Στα ναυπηγεία κατασκευάζονται φρεγάτες. Στη Μαύρη Θάλασσα έχουν ναυαγήσει πολλά εμπορικά πλοία. Ο Μιντζάκης, πρώην καγκελάριος της Ρωσικής πρεσβείας, θα μεταβεί στην Κωνσταντινούπολη για εμπορικά θέματα. Νέα από την Πρέβεζα (30 Δεκεμβρίου). Αναχώρηση του Ομέρ Πασά και του στρατεύματός του από Μεσολόγγι για την Άρτα (23 Δεκεμβρίου). Από εκεί θα μεταβεί στην Αλβανία, επειδή η φατρία του δέχεται επίθεση από τον Σιλιχτάρ Πόδα. Απάντηση του λόρδου Thomas Erskine σε επιστολή του Μαυροκορδάτου δια μέσου του Stanhope, στην οποία μιλά με τιμητικά λόγια για τον Αγώνα. Τονίζει πως δεν πρέπει να παρομοιάζονται οι Έλληνες με τις αποικίες που επαναστάτησαν κατά των μητροπόλεων και έγιναν αυτόνομες. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο). Είδηση για επικείμενη πολιορκία στα στενά του Ευρίπου. Αρχηγός της πολιορκίας θα

	είναι ο Οδυσσέας Ανδρούτσος, ενώ θα συμπράξουν και ψαριανά καράβια. Νίκη του Ανδρούτσου στο Αλιβάρι (Αλιβέρι), απ' όπου κατάφερε να εκδιώξει τους εχθρούς.
6 (19/1)	Συνέχεια και τέλος πρακτικών της συνέλευσης στο Μεσολόγγι. ➤ 31 Δεκεμβρίου: συζήτηση των αιτιών της αταξίας και έκθεση των αποφάσεων σχετικά με τους μισθούς και τον αριθμό των στρατιωτών, με τη δημιουργία στρατιωτικού συμβουλίου και με τις αρμοδιότητές του. Ακολουθούν οι υπογραφές των μελών της Συνέλευσης. Αναφορά στη λειτουργία του Τύπου, ο οποίος διαλευκαίνει και διασαφηνίζει τα πάντα, και δίνει το μέτρο των πραγμάτων. Ανεξάρτητη παράγραφος για την Ελευθεροτυπία στην Ελλάδα, η οποία είναι βασικό δικαίωμα των Ελλήνων. Επισημαίνεται πως οι νόμοι για τον Τύπο πρέπει να είναι όμοιοι με αυτούς του προφορικού λόγου, πως ο καθένας έχει ευθύνη των έργων και των λόγων του, αλλά και πως οι νόμοι αντιμετωπίζουν όλους τους ανθρώπους με τον ίδιο τρόπο. Συνέχεια επιστολής του λόρδου Erskine προς τον Μαυροκορδάτο, όπου επισημαίνει πως οι Έλληνες δεν είναι ούτε άποικοι ούτε υπήκοοι των Οθωμανών, αλλά και πως η αντίδραση τους ταιριάζει στο νέο σύστημα των βασιλέων της Ηπειρωτικής Ευρώπης, σύμφωνα με το οποίο ο κόσμος πρέπει να είναι υπό την άμεση κυβέρνησή τους. Εκφράζει τη συμπάθειά του προς τους Έλληνες, και τη γνώμη πως η Οθωμανική Διοίκηση δεν πρέπει να συγκαταλέγεται στα φωτισμένα έθνη. Τονίζει πως οι Βρετανοί πολιτικοί θα ανακαλύψουν σύντομα πως τα βρετανικά συμφέροντα συνδέονται με την πρόοδο των Ελλήνων. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο). Έκκληση της εφημερίδας προς τους αναγνώστες να καταβάλλουν τη συνδρομή τους.
7 (23/1)	Συνέχεια και τέλος επιστολής του λόρδου Erskine προς τον Μαυροκορδάτο. Αναφέρει πως πιστεύει ότι η έκβαση των ελληνικών πραγμάτων θα είναι ευτυχής. Επισημαίνει ακόμα πως στο Κομιτάτο όλοι είναι ίσοι, αναλαμβάνοντας πρόεδροι ανάλογα με τις περιστάσεις. Είναι βέβαιος πως έχει εκφράσει τα αισθήματα των μελών του Κομιτάτου, και ελπίζει στη βοήθειά του προς την Ελλάδα, αφού ο Joseph Hume είχε αναλάβει πρόεδρος της τελευταίας συνεδρίασης. -υποσημείωση: αναγγελία θανάτου λόρδου Erskine (Σεπτέμβριος 1823). Επιστολή του Αδαμάντιου Κοραή προς τον Μαυροκορδάτο (Εκ Παρισίων, 20 Σεπτεμβρίου 1823). Εκφράζει τη βεβαιότητά του για τη λήψη δανείου από την Αγγλία και για τα ευνοϊκά αισθήματα των Βρετανών, όχι όμως και για το πολίτευμα. Αναφέρει πως παρά τη βεβαρυμμένη υγεία του, έστειλε μια επιστολή προς το συνέδριο των αντιπροσώπων σχετικά με τις ελληνικές αρχαιότητες και τους λόγιους, ομογενείς και μη. Πληροφορεί για τον ενθουσιασμό υπέρ της Ελλάδας, και επισημαίνει πως η παιδεία είναι το μοναδικό μέσο για τη διαφύλαξη της ελευθερίας, και για αυτό πρέπει να φροντίσουν για αυτή. Αναφέρεται ακόμα στον Νεόφυτο Βάμβα, ο οποίος θα μπορούσε να βοηθήσει στην εξάπλωσή της. Κλείνοντας, επισημαίνει πως περιμένει από την Κυβέρνηση τη λύτρωση της Χίου. Ο λόρδος Byron και ο Μαυροκορδάτος επισκέπτονται το Ανατολικό, όπου τους υποδέχονται με τιμές (21 Ιανουαρίου). Ο λόρδος επιστρέφει στο Μεσολόγγι, ο Μαυρο-

	κορδάτος παραμένει εκεί.
8 (26/1)	Με αφορμή τη φήμη για Εθνική Συνέλευση, δίνονται συμβουλές προς τους Έλληνες να αποφεύγουν τις εκδικήσεις και τις δυναστικές πράξεις. Επισημαίνεται πως το Σύμβαμα μόνο θα φέρει μόνιμη ηρεμία, και πως οι διχόνοιες δεν είναι της παρούσης, γιατί ο Σατράπης της Σκόδρας απειλεί τη χώρα. Τα χαρακτηριστικά του Συντάγματος θα πρέπει να γίνουν και πατριωτικές αρχές, στις οποίες θα βρουν την ενότητα. Όποιοι αντιτίθενται σε αυτό προκαλούν κλονισμούς στη χώρα. Με την πρόοδο όμως της τυπογραφίας δεν θα υπάρχει τρόπος να οπισθοδρομήσουν οι αρχές του συντάγματος. Οι Έλληνες πρέπει να φωτιστούν και να ανυψωθούν μέσα από την ισότητα, και οι επόμενες γενιές να ακολουθήσουν αυτά τα βήματα. Μετά το τέλος της Συνέλευσης του Μεσολογγίου υπογράφηκαν γράμματα προς τη Διοίκηση και προς τον Ανδρέα Ζαΐμη και εκλέχτηκαν τα μέλη του πολεμικού και πολιτικού Συμβουλίου, τα οποία θα δουλεύουν μαζί με τον Μαυροκορδάτο όσο είναι στη Δυτική Ελλάδα. Ακολουθεί το γράμμα προς τη Διοίκηση (1 Ιανουαρίου), στο οποίο αναφέρονται τα θέματα που συζητήθηκαν στη συνέλευση και η απόφαση να συσταθεί ένα σώμα 3.000 στρατιωτών ώστε να διατηρούν την εσωτερική ευταξία. Αποφασίστηκε ακόμα να εισαχθεί μια τακτική δημόσια οικονομία και όλοι να υποβάλλονται στους κανόνες της ευταξίας και να περιορίζονται μόνο στην εκπλήρωση των χρεών τους. Τα χρήματα δεν φτάνουν και για αυτό ζητούν να γίνει εξοικονόμηση. Ακολουθούν οι υπογραφές (συνεχίζονται στον αρ.10). Νέα από το Κρανίδι (10 Ιανουαρίου). Οι Παραστάτες του έθνους έχουν εγκατασταθεί εκεί. Το Βουλευτικό Σώμα, αφού δεν κατάφερε να επαναφέρει στα χρέη του τα μέλη του Εκτελεστικού στο Ναύπλιο, τα καθαιρεί και εκλέγει τον Γεώργιο Κουντουριώτη Πρόεδρο του Εκτελεστικού, και μέλη του τους Παναγιώτη Μπόταση, Νικόλαο Λόντο και τον Ιωάννη Κωλέττη. Υπάρχει ακόμα ένα μέλος που δεν είναι γνωστό. Νέα από το Μεσολόγγι (25 Ιανουαρίου). Φτάνουν οι προκηρύξεις του Βουλευτικού και Εκτελεστικού Σώματος (24 Ιανουαρίου). Αγγλικό πλοίο προσκομίζει στο Δραγάμεστο (σημερινό Καραϊσκάκη) πολεμοφόδια από το Λονδίνο, τα οποία φτάνουν στο Μεσολόγγι. Πληροφορίες πως πολεμικά αιγυπτιακά πλοία ξεκίνησαν από την Αίγυπτο κατά της Κρήτης, μέρος των οποίων έπεσε σε τρικυμία.
9 (30/1)	Επιστολή των Προκρίτων των Σπετσών προς το Βουλευτικό Σώμα (2 Ιανουαρίου). Αφού πληροφορήθηκαν για τις πράξεις εναντίον του, το προτρέπουν να μη διστάζει και να μη φοβάται τις σκευωρίες, αλλά να υψώσει ανάστημα. Ως δείγμα αφοσίωσης στέλνουν πληρεξούσιους τους Αναγνώστη Χ. Αναργύρου, Γεώργιο Πούκορη, Ανδρέα Συλιά και Χριστόδουλο Νάτζη. Ποίημα του Bentham προς τις Διοικήσεις με φιλελεύθερες αρχές προκειμένου να σχηματιστεί ένας κώδικας γενικών νόμων. Επικεντρώνεται στο τι πρέπει να γίνει για την ωφέλεια των περισσότερων. Επιστολή του Μιχαήλ Πέτρου Κοκκίνη προς τον Μαυροκορδάτο (14 Μαΐου 1823) σχετικά με την οχύρωση του Μεσολογγίου, την οποία θεωρεί ικανή να αντέξει κάθε εχθρική επίθεση, και τη δύναμη των Ελλήνων στον αγώνα. Ζητά υλικά, χτίστες και χρήματα. Πληροφορίες (24 Ιανουαρίου) πως το σώμα των Σουλιωτών ετοιμάζεται για εκστρα-

	τεία. Ελπίδες πως θα αποφευχθούν τα λάθη του προηγούμενου χρόνου. Ο Μαυροκορδάτος επισκέφτηκε το τυπογραφείο του Μεσολογγίου, και με βάση τα φρονήματά του ελπίζουν στη στερέωση της ελευθερίας του τύπου. Φήμη για τον θάνατο του Μεγάλου Αρμοστή των Ιονίων Νήσων Thomas Maitland (29 Ιανουαρίου). Πληροφορίες (30 Ιανουαρίου) πως ο αποκλεισμός από τον εχθρικό στόλο δεν κάνει μεγάλη διαφορά, καθώς και για τις κινήσεις του εχθρικού στόλου. Πρόσκληση από το Αγγλικό Φιλελληνικό Κομιτάτο 12 μαθητών για το Πολεμικό Μηχανουργείο σε διάφορες ειδικότητες με σίτιση και μισθό. Παράκληση από την εφημερίδα προς τους αναγνώστες να επικοινωνούν με τον συντάκτη όταν έχουν στην κατοχή τους οποιαδήποτε πληροφορία.
10 (2/2)	Άρθρο σχετικά με τους νόμους, το δίκαιο, τους δικαστές. Επισημαίνει πως σκοπός των νόμων είναι η ευδαιμονία των ανθρώπων, και εξηγεί πως αυτοί λειτουργούν όταν προκαλούν «δίκαια» και «ενοχές». Αναφέρεται στη δουλειά των δικαστών να παίρνουν αποφάσεις και στον τιμωρητικό νόμο. Συμπεραίνει πως η δικαστική είναι η επιστήμη του να φέρνει κανείς αποδείξεις. Τέλος των πρακτικών. Δεν δημοσιεύονται τα ψηφίσματα σχετικά με την εκλογή των συμβούλων. Προστίθενται τα μέλη του πολεμικού και πολιτικού συμβουλίου, τα οποία θα είναι παρόντα δίπλα στον Μαυροκορδάτο για τη γενική διεύθυνση των πραγμάτων. Νέα από τα σύνορα της Ακαρνανίας πως ο Μπεκήρ Τζογαδόρος δεν έχει εκεί πάνω από 80 στρατιώτες, ενώ ο Εμέρ και ο Αχμέδ Πασάς βρίσκονται στην Άρτα και έχουν περίπου 1200 άνδρες. Ο πρώτος θέλει να μεταβεί στο Μπεράτι. Επιβεβαίωση του θανάτου του Maitland (5 Ιανουαρίου). Απόσπασμα επιστολής του Stanhope προς τη Διοίκηση (30 Δεκεμβρίου 1823), στην οποία ανακοινώνει την οργάνωση ταχυδρομικού συστήματος στην Πελοπόννησο με δικά του έξοδα. Κέντρο του συστήματος θα είναι η Τριπολιτσά, εξαιτίας της γειτνίασης με τη Γαστούνη και το Ναύπλιο, που θα χρησιμεύσουν ως δρόμοι για την ανταπόκριση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Σημειώνεται πως όποιος θέλει οδηγίες να απευθυνθεί στον Meyer. Άρθρο για την ελευθεροτυπία. Επισημαίνεται πως η εξέταση όσων εκδίδονται στον τύπο μπορεί να έχει πολλά αρνητικά αποτελέσματα, και πως μόνο το φωτισμένο κοινό μπορεί να εξετάσει αυτά που γράφονται. Ίδρυση του πρώτου Δικαστηρίου στο Ανατολικό και Δικαστηρίου Εκκλητών για να κρίνει εκτός των άλλων και για υποθέσεις σχετικά με τη λεία των κουρσάρων. Επιστολή Γ. Αινιάν προς συντάκτη (31 Ιανουαρίου 1823), με την οποία ζητά να δημοσιεύονται και άρθρα γεωγραφικά, αφού η γεωγραφία δεν είναι άσχετη επιστήμη με τον πόλεμο και την πολιτική. «Θούριον Άσμα»
11 (6/2)	Επιστολή των Προκρίτων Ύδρας, Σπετσών και Ψαρρών (11 Ιανουαρίου) σχετικά με τις

	καταχρήσεις και τις διχόνοιες. Εξαιτίας αυτών ο λαός επιβαρύνεται με φόρους και οι νόμοι δεν εκτελούνται. Κατηγορούν πως δόθηκαν περισσότερα χρήματα στην Πελοπόννησο, ενώ η Ανατολική και η Δυτική Ελλάδα αφέθηκαν χωρίς βοήθεια. Οι ίδιοι, οι οποίοι μένουν χωρίς πόρους ενώ θυσιάζουν χρήματα και πλοία, πρέπει να ασχολούνται με τα εθνικά συμφέροντα. Κατηγορούν πως το Εκτελεστικό Σώμα δεν εκτελεί τα συμφέροντα του έθνους και δεν μεριμνά για τη σωτηρία του, και πως σκοπός του είναι να εμποδιστούν οι προετοιμασίες κατά των εχθρών προκειμένου να κάνουν ελεύθερα καταχρήσεις. Αν δεν ενωθούν όλοι για να παύσουν οι καταχρήσεις, το έθνος θα αφανιστεί. Ακολουθεί αναλυτική έκθεση των χρημάτων που έλαβαν. Αναφορά στους νόμους. Ο καθένας μπορεί να γίνει συνήγορος του εαυτού του, αν οι άγραφοι νόμοι γίνουν γραπτοί, και αν οι όλοι οι νόμοι συγκεντρωθούν σε βιβλία, τα οποία θα διαβάζονται στην εκκλησία και τα σχολεία, και αν φροντίσουν οι διοικήσεις να έχει ο καθένας αυτόν τον κώδικα. Οι νόμοι όμως πρέπει να μοιάζουν στους γαλλικούς και να μπορεί κανείς να τους απομνημονεύει. Αναφορά στους Γερμανούς και Ελβετούς που έδωσαν τη ζωή τους και βοήθησαν στον Αγώνα. Ακολουθεί μέρος του λόγου του Ερρίκου Βρέμη προς τα μέλη της Φιλελληνικής Εταιρείας, ο οποίος αναφέρεται στον ιερό σκοπό της. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Αναγγελία ασθένειας του λόρδου Byron (3 Φεβρουαρίου). Καταφθάνουν οι γιατροί Φραγκίσκος Βρούνος και ο Julius Millingen, οι οποίοι βεβαιώνουν πως θα αναρρώσει.
12 (9/2)	Επιστολή του Βουλευτικού Σώματος προς τον Ανδρέα Ζαΐμη (11 Ιανουαρίου), με την οποία εκφράζεται η ευγνωμοσύνη του προς το πρόσωπό του και προσκαλείται να αναλάβει τα καθήκοντά του στο Εκτελεστικό. Απάντηση του Ανδρέα Ζαΐμη στο Βουλευτικό Σώμα (27 Ιανουαρίου), στην οποία αναφέρει πως ζήτησε να αναλάβει κάποιος άλλος τα καθήκοντά του, αλλά το έθνος επέμεινε. Εκφράζει την ευγνωμοσύνη του και παρακαλεί να συμπληρωθεί το Εκτελεστικό από κάποιον άλλον. Απόσπασμα της εφημερίδας Γαλινιάνο (<i>Galignani's Messenger</i>, 31 Δεκεμβρίου 1823), στο οποίο παρατίθεται ο λόγος του Προέδρου των Η.Π.Α. στην έναρξη της Συνέλευσης. Επισημαίνει πως η εξουσία ανήκει στον λαό, ο οποίος πρέπει να ενημερώνεται από τους υπουργούς για τα πράγματα ώστε να μπορεί να κρίνει καλύτερα τη διακυβέρνηση. Γνωστοποιεί τις διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία, και αναφέρει πως τα συμφέροντα των ΗΠΑ πρέπει να είναι συνδεδεμένα και η Αμερική να πάψει να θεωρείται τόπος στον οποίο η Ευρώπη μπορεί να συστήσει αποικίες. Στη συνέχεια αναφέρεται και στην Ελληνική Επανάσταση και παίρνει θέση υπέρ των Ελλήνων και της ανεξαρτησίας τους. Δημιουργία πανεπιστημιακής Εταιρείας του Κέιμπριτζ με σκοπό τη συνδρομή του ελληνικού αγώνα. Ο Καγκελάριος του Πανεπιστημίου κάνει μια χρηματική δωρεά στην Εταιρεία. Ακολουθεί η ειδοποίηση, η οποία αναφέρεται στον αγώνα και τις κατακτήσεις των Ελλήνων (24 Δεκεμβρίου 1823). Συνέχεια του λόγου του Ερρίκου Βρέμη, όπου τονίζει πως όποιος κινείται από το προσωπικό του όφελος δεν γνωρίζει ούτε ακολουθεί τα χρέη του ανθρώπου, και

	όποιος δεν κάνει ό,τι πρέπει και μπορεί για έναν σκοπό, δεν θα τον πετύχει. Όταν πρόκειται για την επικύρωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων δεν πρέπει να δειλιάζουμε. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Πληροφορίες πως ο λόρδος Byron δεν έπασχε από ημιπληγία αλλά από νευρικούς σπασμούς.
13 (13/2)	Συνέχεια και τέλος του λόγου του Ερρίκου Βρέμη, όπου κάνει μια ιστορική αναδρομή στην αρχαία Ελλάδα τονίζοντας τη γενναιότητα που οδήγησε στην ελευθερία της. Στόχος της Εταιρείας είναι να αποδείξουν πως θέλουν να παύσουν τα δεινά που καταπιέζουν τους Έλληνες και να τους προστατεύσουν από τον αφανισμό. Οι Έλληνες δεν είναι αποστάτες και για αυτό αξίζουν υπεράσπιση. Αν βοηθήσουν τους Έλληνες θα δώσουν το παράδειγμα και σε άλλους να το κάνουν. Επιστολή των Ευρωπαίων Πρόξενων της Σμύρνης προς Πρόκριτους των Ψαρών (12 Δεκεμβρίου 1823), με την οποία επιπλήττουν τα πλοία τους που κάνουν καταδρομές στη Σμύρνη, καθώς θέτουν σε κίνδυνο τους Ευρωπαίους ομογενείς, το εμπόριο και τις διεθνείς σχέσεις. Για αυτό απαιτούν αποχή από οποιαδήποτε εχθροπραξία στον ευρύτερο χώρο της Σμύρνης, και να κηρυχθεί το μέρος του κόλπου ουδέτερο. Αν γίνει οποιαδήποτε κίνηση που θα θέσει σε κίνδυνο το εμπόριο, οι υπεύθυνοι θα πρέπει να λογοδοτήσουν, ενώ αν κάνουν αυτό που τους ζητούν θα τιμηθούν στην Ευρώπη. Παρά τις κατηγορίες για σκληρότητα προς τους εχθρούς, οι Έλληνες δείχνουν την φιλανθρωπία τους. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η απελευθέρωση πολλών Οθωμανών αιχμαλώτων των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) ύστερα από μεσολάβηση του λόρδου Byron, ο οποίος τους εφοδίασε και με τα αναγκαία και με συστατική επιστολή προς τον Γιουσούφ Πασά. Λίγες μέρες νωρίτερα και πάλι με μεσολάβηση του λόρδου εστάλησαν στην Πρέβεζα με έξοδα της διοίκησης όλες οι οθωμανικές οικογένειες. (8 Φεβρουαρίου) Ειδοποίηση από αγγλικό πλοίο πως ένα τουρκικό που βρισκόταν στο λιμάνι των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) κάηκε (2 Φεβρουαρίου). Ειδήσεις από την Αλβανία. Οι Ομέρ και Αχμέδ Πασάς, και οι Ταχίρ Αββάσης και Δερβίς-Χασάνης βρίσκονται στην Άρτα με 1.000 στρατιώτες και μεγάλη διαφωνία. Στην Πρέβεζα και τη Βόνιτσα δεν υπάρχει εχθρικό στράτευμα. Πληροφορίες για σεισμό στο Μεσολόγγι (10 Φεβρουαρίου).
14 (16/2)	Απάντηση των Προκρίτων των Ψαρών στους Ευρωπαίους Προξένους στη Σμύρνη (6 Δεκεμβρίου 1823), με την οποία δικαιολογούνται για τις πράξεις τους εξηγώντας πως σύμφωνα με τα δικαιώματα του πολέμου μπορούν να διώκουν τους εχθρούς σε όλα τα παράλια της επικράτειάς τους. Επισημαίνουν πως αν οι Οθωμανοί εκδικούνται τους Χριστιανούς είναι δείγμα της βαρβαρότητάς τους, και πως οι Ευρωπαίοι μπορούν με τη δύναμη των όπλων να υπερασπιστούν τους Χριστιανούς. Αν δεν θέλουν οι Οθωμανοί να ενοχλούνται, ας πληρώνουν φόρο στο νησί. Κλείνοντας τονίζουν πως σέβονται τόσο τους ίδιους όσο και τους ευρωπαίους υπηκόους. Άρθρο για την επεξήγηση των όρων «Μονάρχης» και «Μοναρχία», με αφορμή την πεποίθηση πως η περισσότερη συμφέρουσα διοίκηση για τους Έλληνες είναι η μοναρχία. Οι Έλληνες όμως πολεμούν για την ελευθερία και την ανεξαρτησία τους. Ε-

	πισημαίνεται πως στη μοναρχία όλα εξαρτώνται από τη θέληση μόνο ενός ατόμου, με κίνδυνο τη διαφθορά και την αδικία, και τελικά τη δυναστεία. Πληροφορίες για ένα πλοίο του εχθρικό στόλου των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) που έπεσε στην ξηρά στις όχθες του Ευήνου (5 Φεβρουαρίου) αλλά οι Έλληνες δεν κατάφεραν να το κυριεύσουν αφού οι εχθροί το έκαψαν. Επιτομή της Εφημερίδος Μεσάζ των Η.Π.Α. (8 Ιανουαρίου), η οποία αναφέρεται στη Συνέλευση στη Νέα Υόρκη για τη συνεισφορά υπέρ των Ελλήνων, και στη συζήτηση στη Βουλή σχετικά με την προμήθεια για τα έξοδα αποστολής ενός προξένου στην Ελλάδα, πρόβλημα το οποίο τέθηκε στο τραπέζι. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ εκφράστηκε στον λόγο του ανοιχτά υπέρ των Ελλήνων, και είχε σκοπό να τοποθετηθεί η Συνέλευση υπέρ του ελληνικού αγώνα. Αναφορά στη δημόσια τοποθέτηση των ΗΠΑ υπέρ των Ελλήνων, η οποία δεν είναι παράδοση αφού πρόκειται για ένα έθνος που απέκτησε την ελευθερία του με θυσίες, και η οποία συμβάλλει σημαντικά στη σύσταση της ελληνικής ανεξαρτησίας. Ελπίδες πως και η Βρετανία θα κάνει το ίδιο και πως θα μιμηθεί η Ελλάδα τη νομοθεσία των ΗΠΑ. Γεωγραφικές και ιστορικές σημειώσεις για τη Φθιώτιδα. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο)
15 (20/2)	Επιτομή της Εφημερίδας της Μάλτας (10 Φεβρουαρίου 1824), η οποία αναφέρεται στην αναχώρηση του Άγγλου πρόξενου από το Αλγέρι, μετά από βιαιότητες που σημειώθηκαν στην οικία του. Ξεκινούν πολεμικές επιχειρήσεις του αγγλικού στόλου εναντίον αλγερινών πλοίων, και παίρνονται αιχμάλωτοι ο κυβερνήτης του Αλγερίου και 17 Ισπανοί που είχαν αιχμαλωτιστεί. Σχολιασμός πως η Αλγερική Διοίκηση δεν έλαβε το μάθημά της με τον λόρδο Έσμουτ, και πως δεν γίνεται συμβιβασμός με διοικήσεις «Μωαμεθανικές». Διακήρυξη του Προέδρου του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτη (7 Ιανουαρίου) για το χρέος της Διοίκησης να φανεί άξια απέναντι στις ελπίδες των Ελλήνων. Για αυτό λαμβάνουν μέτρα και για την πρόοδο κατά μίμηση των φωτισμένων εθνών της Ευρώπης. Προτρέπει το έθνος να σέβεται και να υπακούει τους νόμους. Ελπίδα πως η παραπάνω προκήρυξη δεν θα είναι ατελέσφορη και επισήμανση πως η Ελλάδα χρειάζεται αρχηγούς δραστήριους και ικανούς. Προκήρυξη του Βουλευτικού Σώματος (6 Ιανουαρίου) σχετικά με τα τρία μέλη του Εκτελεστικού που καθαιρέθηκαν (Π. Μαυρομιχάλης, Σωτήριος Χαραλάμπης, Ανδρέας Μεταξάς) επειδή καταπάτησαν τον οργανικό νόμο, και την αντικατάστασή τους από τους Γεώργιο Κουντουριώτη (Πρόεδρος), Παναγιώτη Μπόταση, Ιωάννη Κωλέττη, και Νικόλαο Λόντο. Επισημαίνεται πως κάθε Έλληνας οφείλει υπακοή και ευπείθεια στο Εκτελεστικό Σώμα. Επιστολή της εννεαμελούς επιτροπής προς το Βουλευτικό Σώμα, η οποία ανακοινώνει την έγκριση της κατηγορίας των τριών μελών του Εκτελεστικού Σώματος και εκθέτει τις παρανομίες και τα εγκλήματα για τα οποία αποβάλλονται. Συγκεκριμένα, είναι ένοχοι για κατάχρηση δημόσιων εισοδημάτων, αποχώρηση από το Σώμα, στρατιωτικούς προβιβασμούς χωρίς έγκριση του Βουλευτικού, εκποίηση δημόσιων αγαθών χωρίς ειδοποίηση του Βουλευτικού, προκήρυξη ένωσης επαρχιών χωρίς ά-

	δεια του Βουλευτικού. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)
16 (23/2)	Συνέχεια της επιστολής και της έκθεσης των αιτίων αποβολής των μελών του Εκτελεστικού (19 Δεκεμβρίου 1823). Κρίνονται ένοχοι για διορισμό επάρχων χωρίς τη συγκατάθεση του Βουλευτικού, πώληση αιχμαλώτων, πώληση εθνικών κτημάτων χωρίς άδεια του Βουλευτικού, εισπράξεις από το μονοπώλιο άλατος και διατήρηση του ενόχου υπουργού, παραβίαση του οργανικού νόμου με την αποστολή του Ανδρέα Μεταξά στην Καρύταινα και διακοπή της συνεργασίας με το Βουλευτικό, διατήρηση του Ανδρέα Μεταξά παρά την αποπομπή του, μη εφαρμογή του νόμου, και για παράνομο κίνημα εναντίον του Βουλευτικού. Υπογράφουν τα μέλη της επιτροπής. Λόγος προς τους Έλληνες, οι οποίοι παρά το ένδοξο παρελθόν τους και τη θρησκευτικότητα τους κατασπαράζονται από τις διχόνοιες και τις αδικίες. Καλούνται να αλλάξουν τις συνήθειες τους και να μετανοήσουν. Ειδήσεις από την Κέρκυρα (7 Φεβρουαρίου): Πληροφορίες για ασθένεια του Πρίγκιπα Metternich, ο οποίος λέγεται πως έχει παρανοήσει και τυφλωθεί. Αιτία του πολέμου της Μεγάλης Βρετανίας με την Αλγερία είναι η καταπάτηση της οικίας του Άγγλου προξένου και η δολοφονία δύο χριστιανών. Εξαιτίας αυτού θα λείπει ο αφρικανικός στόλος από μελλοντική έφοδο του εχθρού. Πληροφορίες από την Κωνσταντινούπολη (18 Ιανουαρίου) για την μη ευόδωση των διαπραγματεύσεων μεταξύ Τουρκίας και Περσίας. Εγκύκλιος επιστολή της Φιλελληνικής Εταιρείας του Λονδίνου (27 Δεκεμβρίου 1823): καλεί τους αρχηγούς της Ελλάδας να ομονοήσουν και να ξεχάσουν τις εμφύλιες διχόνοιες. Η ενότητα των Ελλήνων θα βοηθήσει όχι μόνο εσωτερικά αλλά και στην αύξηση της συμπάθειας των Άγγλων. Γίνεται αναφορά και στο δάνειο, το οποίο πρέπει να συνοδεύεται από εθνική ομόνοια, στον λόγο του Προέδρου των Η.Π.Α. που τιμά τον ελληνικό αγώνα, και στη δημιουργία ακαδημιών για συνεισφορά του ελληνικού αγώνα. Τέλος διορίζονται πρόξενοι της Εταιρείας στην Ελλάδα ο λόρδος Byron και ο Stanhope.
17 (27/2)	Υπόσχεση δημοσίευσης των αρχών του προσωρινού Συντάγματος της Επιδαύρου με την συνοδεία σημειώσεων, προκειμένου οι Έλληνες να κατανοήσουν και να μπορούν να υπερασπίζονται τα πολιτικά τους δικαιώματα. Με αφορμή τη σύσταση δικαστηρίων δημοσιεύονται και σχετικές σκέψεις που απευθύνονται προς τον Μαυροκορδάτο. Σημειώνεται πως η υπέρτατη εξουσία ανήκει στο έθνος, η ελευθερία του τύπου επιτρέπεται μέχρι εκεί που συμβαδίζει με τη χρηστοθήθεια, και κάθε Έλληνας έχει δικαίωμα να συμμετέχει στα δημόσια υπουργήματα. Γίνεται ακόμα λόγος για τους φόρους που πρέπει να διανέμονται με ισότητα, τους υπουργούς και το δικαίωμα προσαγωγής τους στα δικαστήρια, το Εκτελεστικό Σώμα και τις ευθύνες του, και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Επιστολή των παραστατών της Δυτικής Ελλάδος προς τον Μαυροκορδάτο (10 Φεβρουαρίου). Πληροφορεί για την παραίτηση του Ανδρέα Ζαΐμη, ο οποίος αντικαθίσταται από τον Σπηλιωτάκη, που γίνεται 5^ο μέλος του Εκτελεστικού. Αντιπρόεδρος ορίζεται ο Παναγιώτης Μπότσης. Γίνεται αναφορά και στην αποκήρυξη των τριών μελών

	του Εκτελεστικού, οι οποίοι προσπάθησαν να συμβιβαστούν στέλνοντας επιστολή στον Δημήτριο Υψηλάντη, αλλά τα αιτήματά τους δεν έγιναν αποδεκτά. Ζητούν, τέλος, τη σύνδεση του Μαυροκορδάτου με τη Δυτική Ελλάδα. Υπογράφουν οι Γ. Μαυρομάτης, Γεωργάκης Καναβός, Χαράλαμπος παππά Γ. Πολίτης, Αναγνώστης Αθανασίου, Γ. Παπακλειόπουλος, Δημήτριος Ιερομνήμονος. Συνέχεια των γεωγραφικών και ιστορικών σημειώσεων για τη Φθιώτιδα. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο) Ειδήσεις από τα σύνορα της Βλαχίας (4 Ιανουαρίου). Ο Μιντσιάκης, ο οποίος πηγαίνει στη Βλαχία ως Ρώσος Γενικός Πρόξενος, κατευθύνεται προς την Κωνσταντινούπολη για διαπραγμάτευση.
18 (1/3)	Ειδήσεις από την Ισπανία. Πληροφορίες για το πώς εγκαθιδρύθηκε η δεσποτική διοίκηση και ανατράπηκαν τα επιτεύγματα των τελευταίων χρόνων με αποτέλεσμα να αμαυρωθεί η υπόληψή της, για τη δύσκολη οικονομική της κατάσταση που οδήγησε στην Ισπανική Επανάσταση του 1820, και για τις έριδες μεταξύ Ισπανών και Γάλλων. Στοχασμοί για την ελευθερία. Επισημαίνεται πως οι ορθές πράξεις πηγάζουν και συνοδεύονται από ορθές γνώσεις και θέληση να ακολουθεί κανείς το σωστό. Ελευθερία δεν σημαίνει να κάνει κανείς ό,τι θέλει, καθώς αυτό είναι τυραννία. Ο άνθρωπος κάνει κοινωνική ζωή και παίρνει ευτυχία από τα δικαιώματά του. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Πληροφορίες πως ο Μιντζάκης δεν στάλθηκε στην Κωνσταντινούπολη για σημαντικό λόγο. Ο Σατράπης του Ερζρουμίου αποστατεί κατά του Σουλτάνου και ξεκινά νέος πόλεμος. Ο Σιλιχδάρ Πόδας ετοιμάζεται να επιτεθεί τους Ταλγίτες. Ο Εύριπος είναι θαλάσσια αποκλεισμένος από τους Ψαριανούς, ενώ ο Οδυσσέας Ανδρούτσος πολιορκεί την Κάρυστο.
19 (5/3)	Συνέχιση των στοχασμών για την ελευθερία. Για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων χρειάζονται νόμοι, οι οποίοι πρέπει να επικυρώνονται γραπτώς, να μην εναντιώνονται στην κοινωνική ζωή και να τιμωρούν όσους τους παραβαίνουν. Οι Έλληνες πολεμούν για να αποκτήσουν τα δικαιώματά τους και να επιστρέψουν στην κοινωνική ζωή. Για την πραγματική ελευθερία χρειάζεται η διαφύλαξη και η υπακοή των νόμων, αλλά και των διοικητών. Βάση όλων είναι η θρησκεία και τα ήθη του έθνους, και ο φωτισμένος που επιτρέπει την ορθή κρίση των πραγμάτων. Για αυτό χρειάζονται τα σχολεία και οι πνευματικοί άνθρωποι. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Με αφορμή την υπόθεση στην Ιθάκη, γίνεται αναφορά στην εφημερίδα της Μάλτας, η οποία δημοσιεύοντας την προκήρυξη του μεγάλου Αρμοστή των Ιονίων νησιών κατηγόρησε τους Έλληνες για απανθρωπιά (30 Δεκ. 1823). Εξετάζονται και σχολιάζονται οι εκφράσεις που χρησιμοποιήθηκαν με σκοπό τη διάψευσή τους. Επιστολή Ολυμπίων προς τον Μαυροκορδάτο, με αφορμή την επικείμενη Συνέλευση στο Μεσολόγγι για τα συμφέροντα της πατρίδας. Του ζητούν να γνωστοποιήσει τους σκοπούς του στον πληρεξούσιό τους, στρατηγό Διαμαντή Νικολάου, προκειμένου να αγωνισθούν μαζί για την πατρίδα. Υπογράφουν οι Καρατάσιος, Στάντζος, Μπίνος, Γού-

	λας, Γεώργιος Σπύρου, Παναγιώτης Τζάριας. Επιστολή Στρατηγού Διαμαντή Νικολάου προς τον Μαυροκορδάτο (3 Φεβρουαρίου), με την οποία υπενθυμίζει τη συμβολή των Ολυμπίων στον αγώνα και επισημαίνει πως είναι πρόθυμοι να συνεχίσουν να το κάνουν αν η Διοίκηση τους προμηθεύσει με τα αναγκαία για τον πόλεμο. Σημειώνει, τέλος, πως ετοιμάζεται εχθρική εισβολή στη Φωκίδα και πως το ολυμπιακό στράτευμα έχει σκοπό να αντιπαραταχθεί τους εχθρούς. Παράκληση προς τη Γερμανική και την Ελβετική φιλελληνική Εταιρεία και γενικώς τους φιλέλληνες να μη δώσουν ακρόαση στον Δανό βαρόνο Αδάμ Φρίδελ, ο οποίος θέλει να διαπραγματευτεί με αυτές για τις ελληνικές υποθέσεις. Υπογράφουν οι παραστάτες της Γερμανο-Ελβετικής Εταιρείας στην Ελλάδα.
20-21 (8-12/3)	Συνέχεια και τέλος στοχασμών για την ελευθερία. Ό,τι ωφελεί ολόκληρο το έθνος, ωφελεί και τον κάθε άνθρωπο ξεχωριστά. Για να είναι οι Έλληνες ελεύθεροι πρέπει να είναι ενωμένοι, να συστήσουν την ευνομία, να αυξήσουν τις στρατιωτικές τους δυνάμεις, να διώξουν τους τυράννους και να συστήσουν σχολεία. Χρειάζεται κατήχηση της πολιτικής ελευθερίας και των χρεών προς την πατρίδα. Υπογραφή: Β. Πληροφορίες για τον αιφνίδιο θάνατο κάποιου Πελοποννήσιου στο Μεσολόγγι (29 Φεβρουαρίου). Υπάρχουν υποψίες για πανώλη στη Γαστούνη. Γίνεται νεκροψία από τον Βρούνο και τον Meyer, και παίρνονται προφυλάξεις. Ακολουθεί σχετική διαταγή από την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος (1 Μαρτίου): διορίζει επιτροπή υγείας με πληρεξουσιότητα να κάνει ό,τι κρίνει αναγκαίο, της διαθέτει στρατιωτικό σώμα, και ανακοινώνει τη λήψη αυστηρών μέτρων ασφαλείας. Παράθεση της ιατροδικαστικής εξέτασης από τους Meyer και Βρούνο. Από αναφορές των γιατρών της Γαστούνης προκύπτει πως οι ασθένειες εκεί ήταν συνήθεις επιδημίες και οι υποψίες για πανώλη απορρίπτονται. Ο θάνατος του Πελοποννησίου προκλήθηκε πιθανότατα από κάποιο ισχυρό φάρμακο. Μετά από το παραπάνω περιστατικό δεν συνέβη κάτι άλλο. Αναφορές από τη Γαστούνη αναιρούν την ύπαρξη πανώλης. (στο τ.20) Πληροφορίες για τον ενθουσιασμό των Ούγγρων υπέρ των Ελλήνων. Αποτελούν παράδειγμα ότι η σταθερότητα μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση των εθνικών δικαιωμάτων. Ο Συνταγματάρχης Πονσοβύς και ο Πλάτων Πετρίδης στέλνονται από την Κέρκυρα στην Ελληνική Διοίκηση για να πληροφορηθούν για τα συμβάντα στην Ιθάκη (23 Φεβρουαρίου). Δεν υπάρχουν νεότερα από την Κωνσταντινούπολη. Στην Κρήτη τα πράγματα βρίσκονται σε ακινησία. Ο αιγυπτιακός στόλος βρίσκεται στη Σούδα σε κακή κατάσταση. Στο Κρανίδι, η σπετσιώτικη γολέτα του Μπότση επέστρεψε από την Ευρώπη, όπου έπλεε με ελληνική σημαία. Η ανταπόκριση ήταν θετική. Στο Λονδίνο είχε σταλεί επιτροπή για αίτηση δανείου. Το Καστρί χτυπήθηκε από πανώλη. Επίσημη ειδοποίηση από την τοπική Διοίκηση της Ιθάκης προς τους εμπόρους του νη-

	σιού (31 Μαρτίου). Εξαιτίας των πολεμικών επιχειρήσεων μεταξύ Βρετανίας, Ιρλανδίας και Αννόβερου και της Αλγερικής Διοίκησης, τα εμπορικά πλοία στο Αιγαίο θα συνοδεύονται από πολεμικά. Ανακοίνωση πως συμφωνήθηκε η σύναψη δανείου από τη Βρετανία και της αποστολής 100 χιλιάδων στερλίνων στις 19 Φεβρουαρίου/2 Μαρτίου για κατεπείγουσες ανάγκες της Διοίκησης. Διορισμός του στρατηγού Frederick Adam ως μεγάλου Αρμοστή των Ιονίων νησιών. Αναδημοσίευση από την εφημερίδα Αυστριακός Παρατηρητής. Πληροφορίες από την Κωνσταντινούπολη (24 Δεκεμβρίου) για τις αλλαγές στα υπουργεία και τις διοικήσεις των επαρχιών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αναδημοσίευση από Παρατηρητή της Βενετίας, η οποία παραθέτει απόσπασμα από το χάττι σερίφ προς τον νέο Βεζίρη, στο οποίο αναφέρεται πως πρέπει να μεταχειριστεί δραστικότερα μέσα για να αφαιρέσει τις κατακτήσεις των Ελλήνων. Θούριον Άσμα.
22 (15/3)	Επιστολή του Οδυσσέα Ανδρούτσου προς τον Αδαμάντιο Κοραή (20 Απριλίου 1823). Επισημαίνει πως οι κόποι του δεν πήγαν χαμένοι και οι Έλληνες άρχισαν να υψώνουν το φιλελεύθερο ανάστημά τους. Αναφέρεται στην κατάσταση στην Ελλάδα, όπου επικρατούν η ιδιοτέλεια και οι φατρίες, και για αυτό χρειάζεται να προστρέξουν στους ομογενείς για βοήθεια. Τον προσκαλεί στην Ελλάδα, η οποία τον έχει ανάγκη. Νέα από τα Σάλωνα (8 Μαρτίου) για την πορεία των οθωμανικών στρατευμάτων που έχουν διορισθεί στην Εύβοια και τα εσωτερικά προβλήματά τους που οδήγησαν σε λιποταξίες. Αποδεικνύεται έτσι η παράλυση της οθωμανικής διοίκησης. Σκέψεις για τη διαχείριση δανείου, το οποίο λήφθηκε είτε εξαιτίας του πολέμου ή εξαιτίας της κακής διαχείρισης των προσόδων. Αφού ολόκληρο το έθνος αναλαμβάνει το βάρος του δανείου, πρέπει να έχει το δικαίωμα λόγου σχετικά με το πώς και πού θα χρησιμοποιηθούν τα χρήματα. Αυτά πρέπει να πάνε εκεί που υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη και να τα διαχειριστούν οι παραστάτες του έθνους. Σκέψεις για τη χριστιανική πίστη, σκοποί της οποίας είναι να προσδίδει γνώσεις σχετικές με τον Θεό και να διαμορφώνει τα ήθη. Η ζωή σύμφωνα με τον Χριστό είναι η πλέον γνήσια και ελεύθερη και για αυτό ο χριστιανισμός είναι αντίθετος με την τυραννία. Ο τύραννος της Ελλάδας προσπαθούσε να διαφθείρει τους άρχοντες και τους αρχιερείς και έτσι εξαπλωνόταν η κακοήθεια. (συνεχίζεται σε επόμενο τεύχος) Είδηση από γράμμα της Ζακύνθου (6 Μαρτίου) ότι ο Σατράπης της Αιγύπτου διορίστηκε αρχηγός των οθωμανικών δυνάμεων και στη θάλασσα και στην ξηρά, και ότι του υποσχέθηκαν πλήρη κυριαρχία όλων των ελληνικών τόπων.
23 (19/3)	Επιστολή Μουχαμέτ Εμίν Πασά προς τον στρατηγό Πανουργιά, τους προεστούς των Σαλώνων και άλλους ραγιάδες (7 Φεβρουαρίου), με την οποία τον συμβουλεύει να λήξουν τον αγώνα και να ζητήσουν συγχώρεση, αφού ούτε το οθωμανικό κράτος θα διαλυθεί, ούτε χρειάζεται να φοβούνται την εκδικητικότητα του Σουλτάνου. Απάντηση του στρατηγού Πανουργιά (7/3 Φεβρουαρίου). Τονίζει πως οι Έλληνες δεν λειτουργούν χωρίς να το σκεφτούν, δεν είναι αποστάτες και πως ο αγώνας τους είχε

	θετική ανταπόκριση στα φωτισμένα έθνη. Δεν πρόκειται ούτε να υποδουλωθούν εκ νέου, ούτε να ζητήσουν συγχώρεση. Επιστολή του Κρητικού Νικολαΐδη προς τον Α. Παλαιολόγο σχετικά με τη διοίκηση στην Κρήτη (15 Ιανουαρίου). Τονίζει πως οι Κρητικοί όφειλαν να ζητήσουν έναν άξιο διοικητή, αλλά δεν το πρόσεξαν από απλότητα και άγνοια, με αποτέλεσμα να οριστεί Διοικητής και Γενικός Αρχιστράτηγος ο Μιχαήλ Κομνηνός Αφεντουλήφ. Όταν κατάλαβαν πως δεν θα προοδεύσουν με αυτόν ήταν αργά. Ο νέος διοικητής ζήτησε πολλές φορές από τη Διοίκηση να οριστεί κάποιος άλλος στη θέση του για να εμποδίσει την εκστρατεία των Αιγυπτίων, αλλά δεν υπάρχουν τα χρηματικά μέσα, με αποτέλεσμα οι Έλληνες να απελπίζονται και οι εχθροί να προοδεύουν. Αν η Κρήτη λάμβανε έστω και μια μικρή βοήθεια και οργανωνόταν από κάποιον ικανό άνθρωπο, δεν θα βρισκόταν στην κατάσταση αυτή.
24 (22/3)	Συνέχεια και τέλος των παρατηρήσεων περί της θρησκείας. Οι συμφορές του αγώνα προήλθαν από αυτούς που με πρόσχημα τον χριστιανισμό και στο όνομα της ελευθερίας αδικούν και σπείρουν τη διχόνοια. Το καλύτερο μέσο για να εμποδίσουν τη διαφθορά είναι η θρησκεία και η παιδεία. Χρειάζεται να γίνουν αλλαγές στο εκκλησιαστικό σύστημα. Για την επιτυχή έκβαση του πολέμου δεν πρέπει μόνο να εξαλειφθεί η διχόνοια, η φιλαρχία και η πλεονεξία, αλλά και παράλληλα να τεθούν τα θεμέλια της ελευθερίας. Υπογράφει ο Ν. Βάμβας. Η Διοίκηση στο Κρανίδι ξεκίνησε δραστήρια το έργο της. Στην Αλβανία αν και επικρατεί μεγάλη διχόνοια μεταξύ των στρατιωτικών αρχηγών, ο Ομέρ Πασσάς ετοιμάζει εισβολή στις επαρχίες. Είδηση από τον Ελληνικό Τηλέγραφο. Πληροφορίες για τον εχθρικό στόλο, ο οποίος λέγεται πως θα έχει δύο κατευθύνσεις, προς τον Εύξεινο Πόντο εναντίον των Περσών και προς το Αιγαίο εναντίον των Ελλήνων. Απόσπασμα από επιστολή από το Λονδίνο (17 Φεβρουαρίου). Το δάνειο θα ληφθεί με καθαρά 56% χάρη στις προσπάθειες της Φιλελληνικής Εταιρείας και του Βοβρύγκη. Τα χρήματα θα σταλούν στον λόρδο Byron, τον Stanhope και έναν Άγγλο Συνταγματάρχη προκειμένου να μην πέσουν σε λάθος χέρια. Ο «χριστιανικώτατος Ασιατικός Θεατής» αρρώστησε από τον τρόπο του για τις μέλλουσες εκστρατείες κατά της Ελλάδας. Στη διαθήκη του αφήνει στο ελληνικό έθνος «όλας τας πανταχού διαδεδομένας χριστιανικώτατας εφημερίδας του». Αποχώρηση Βεκίρ Αγά από την Πρέβεζα εξαιτίας της επανάστασης των Ελλήνων. Εξιστόρηση περιστατικού σχετικά με τον εχθρικό στόλο των Παλαιών Πατρών (Πάτρας). Ο διοικητής μιας τουρκικής φρεγάτας ζητάει τα χαρτιά από τον κυβερνήτη του ιονικού πλοίου με σκοπό να γίνει Πασάς έχοντάς τα στην κατοχή του. Πληροφορίες για μάχη των Ελλήνων στην Κακιά Σκάλα με Τούρκους ιππείς που βγήκαν από τη Ναύπακτο. Οι Έλληνες επαγρυπνούν για τις εχθρικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασώσουν τη γη των πατέρων τους. Πληροφορίες πως ο Πασάς της Σκόδρας έφτασε στο Ελμπασάν, και για ετοιμασία εχθρικής επιδρομής στα Ιωάννινα. Τα νησιά Ύδρα, Σπέτσες, Ψαρρά προετοιμάζουν τον ελληνικό στόλο που θριαμβεύει

	στις εκστρατείες. Οι Έλληνες επιθυμούν την ελευθερία τους. Δεν λείπουν όμως και αυτοί που θέλουν για γίνουν Σατράπες και Ουλεμάδες. Δεν πρόκειται να υποχωρήσουν, αφού ο πόλεμος φαίνεται πως θα προοδεύσει. Δεν έχουν τίποτα να φοβηθούν. Σύσταση νέας φιλελληνικής εταιρείας στο Μάντσεστερ, η οποία συγκέντρωσε 400 λίρες στερλίνες. Την εταιρεία καθοδηγεί ο Blaquiere.
25 (26/3)	Επτά πολεμικά πλοία άραξαν στον κόλπο του Μεσολογγίου αλλά μετά έφυγαν. Οι Σουλιώτες είναι ακόμα στο Ξηρόμερο. Έγινε σύσκεψη των αρχηγών Βάλτου, Ξηρομέρου και Σουλιωτών στην Μπαμπίνη για να συζητήσουν για εκστρατεία (21 Μαρτίου). Φτάνουν γράμματα από τη Διοίκηση, μεταξύ των οποίων και η παρακάτω επιστολή: ➤ Επιστολή του Εκτελεστικού Σώματος προς τους Πρόκριτους Δυτικής Ελλάδας (4 Μαρ.), ως απάντηση στην αναφορά τους (1 Ιανουαρίου/20 Φεβρουαρίου). Εκφράζει την ευχαρίστησή του με το έργο τους, και υπενθυμίζει την ικανότητα του Μαυροκορδάτου να τους καθοδηγεί στα εθνικά συμφέροντα και τη δόξα. Επίσημες ειδήσεις από το Κρανίδι (5 Μαρτίου). Ο Γ. Κουντουριώτης πηγαίνει με τον Μιαούλη στο Ναύπλιο για να εφαρμόσει την απόφαση αποκλεισμού του. Εχθρικά πλοία κατευθύνονται από τον Ελλήσποντο προς την Αλεξάνδρεια, επικυρώνοντας την είδηση ότι ο Μεχμέτ Αλής ανέλαβε αρχιστράτηγος του Σουλτάνου. Περιγραφή της κατάστασης στην Κρήτη: οι περισσότεροι δεν οπλοφορούν, στις επιχειρήσεις βοήθησε περισσότερο το σώμα των Ελλήνων που είχε ο αρμοστής Ε. Τομπάζης, το οποίο όμως μειώθηκε εξαιτίας της έλλειψης χρημάτων. Ο Τομπάζης και κάποιοι πρόκριτοι ζητούν από την Ύδρα και τις Σπέτσες πλοία, και από τη Διοίκηση μισθωτούς στρατιώτες, με τη βοήθεια των οποίων η κατάσταση μπορεί να τεθεί εκτός κινδύνου. Απάντηση του Βουλευτικού σε επιστολή του Α. Ζαΐμη (15 Φεβρουαρίου) σχετικά με την αίτηση παραίτησής του από το Εκτελεστικό, η οποία γίνεται δεκτή γιατί είναι σίγουρη η προσφορά του με άλλον τρόπο στην πατρίδα. Αποθαρρυντικά νέα από Κρήτη σχετικά με τον θάνατο, την αιχμαλωσία και την πώληση πολλών Κρητών. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της κατάχρησης και της αμέλειας του χρέους προς την πατρίδα. Χρειάζεται πρόνοια από τη Διοίκηση, βοήθεια από την Ελλάδα και κάποιος έμπειρος και άξιος να διευθύνει τον στρατό. Οι ένοπλοι Έλληνες στην Κρήτη είναι περισσότεροι από τους εχθρούς, η αγριότητα όμως των οποίων είναι ισχυρότερη εκεί, και οι οποίοι θα κλειστούν στα τείχη όταν γεμίσει το ταμείο της Κρήτης. Εξωτερικές ειδήσεις. Η εφημερίδα Statesman του Λονδίνου (12 Ιανουαρίου) αναφέρεται στον Αυτοκράτορα της Βραζιλίας, ο οποίος διέλυσε τη νομοθετική συνέλευση όταν εκείνη προσπάθησε να συστήσει ένα πολίτευμα, και φυλάκισε και αντικατέστησε τα μέλη της που ήταν γνωστά για τα φιλελεύθερα φρονήματά τους. Σε αυτό το γεγονός αναφέρονται και οι εφημερίδες του Παρισιού, προσθέτοντας ότι εκδόθηκε μια προκήρυξη (14 Νοεμβρίου) σκοπός της οποίας ήταν να αποδείξει πως ο Αυτοκράτορας είναι παντοτινός υπερασπιστής του λαού και πως αν δεν διαλυόταν η συνέλευση θα κινδύ-

	νευε η θρησκεία, ενώ βεβαιώνει πως οι κρατούμενοι δεν κινδυνεύουν. Ανακοίνωση για κυκλοφορία της εφημερίδας Ελληνικός Τηλέγραφος (20/8 Μαρτίου), η οποία θα εκδίδεται κάθε Σάββατο, στη διάλεκτο που θέλουν οι εκδότες, και με έξισπανικά τάλληρα για συνδρομή.
26 (29/3)	Το στράτευμα από το Ξηρόμερο βρίσκεται στο Ανατολικό και περιμένει προσταγές της Διοικήσεως (26 Μαρτίου). Στα σύνορα της Δυτικής Ελλάδας δεν υπάρχουν ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις, παρά μόνο στα χωριά Μαυρίλο και Κάψη, όπου βρίσκεται μικρή αλβανική δύναμη. Ο στρατηγός Γιαννάκης Γιολδάσης έχει αναλάβει την προστασία των αυτών των συνόρων. Η Διοίκηση πρέπει να αγοράζει τροφές για τα στρατεύματα της Δυτικής Ελλάδας, καθώς δεν υπάρχουν σε αφθονία εκτός από το κρέας. Νέα από την Τριπολιτσά για την κυρίευση των Μύλων. Διάφορα σώματα έχουν φτάσει έξω από το Ναύπλιο και η Διοίκηση μπήκε στο Άργος. Στην Τριπολιτσά δεν υπάρχουν πολλοί που εναντιώνονται στις διαταγές της Διοίκησης. Επιτομή των συμβάντων της άτυχης εφόδου στην Κορώνη. Οι Κορωνάιοι μετά από τρία χρόνια πολιορκίας του φρουρίου αποφάσισαν να κάνουν έφοδο καλώντας για βοήθεια μισθωτούς Βουλγάρους από το Ναύπλιο. Ο στρατός αποτελούταν από 3.000 με επικεφαλής τον στρατηγό Αντώνη Μαυρομιχάλη και περιελάμβανε και ένα σώμα Ρουμελιωτών υπό τον Θ. Γρίβα. Οι Βούλγαροι δεν υπάκουσαν τις διαταγές του στρατηγού, η εφόρμηση όμως συνεχίστηκε. Για να μην πιαστούν ζωντανοί οι Έλληνες αυτοπυρπολήθηκαν. Ο Πασάς της Σκόδρας προσπαθεί να ανοίξει πόλεμο με τους Μαυροβουνιώτες και να αποφύγει την εκστρατεία κατά των Ελλήνων. Ο Ομέρ Πασάς δεν αφήνει τον Μουσταφά Πασά να επιτύχει στις επιχειρήσεις του, ενώ ο Γιουσούφ Πασάς προσπαθεί να καταστρέψει και τους δύο. Δημοσίευση μέρους της επιστολής του Άγγλου Πρόξενου της Πρέβεζας προς τον κόμη Gamba σχετικά με την αποστολή οθωμανικών οικογενειών στην Πρέβεζα (10 Φεβρουαρίου). Ο διοικητής Μπεκίρ αγάς Τζογαδόρος εκφράζει την ευγνωμοσύνη του και υπόσχεται να ανταποδώσει το χρέος του. Σχολιάζεται πως η πράξη αυτή θα ευχαριστήσει τους φίλους της κυβέρνησης, και θα προκαλέσει λύπη στους εχθρούς της. Θα ήταν μεγάλη ευεργεσία για την ανθρωπότητα αν όλοι οι Οθωμανοί έδειχναν τέτοια ευγνωμοσύνη. Έκδοση βιβλίου στα ιταλικά και σε απλή ελληνική διάλεκτο από τον γιατρό Βρούνο προκειμένου να μάθουν οι στρατιώτες να διατηρούν την υγεία τους. Η Άνω και Κάτω Βουλή της Αγγλίας ήταν προγραμματισμένο να συνεδριάσουν στις 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου. Επειδή η υγεία του Βασιλιά δεν το επέτρεψε, διορίστηκε μια βασιλική επιτροπή η οποία εκφώνησε τον καθιερωμένο λόγο της ενάρξεως εκ μέρους του. Ακολουθεί περίληψη του λόγου του, ο οποίος αναφέρεται στην αύξηση των δημόσιων εσόδων και στην πρόοδο της γεωργίας, στην ευταξία και την Ιρλανδία, στην διατήρηση της εσωτερικής ηρεμίας και των καλών σχέσεων με τις ξένες δυνάμεις, στη μεσολάβηση για διαπραγματεύσεις μεταξύ Ρωσίας και Πόρτας, στη συνθήκη με την Αυστρία, στη διατήρηση της ουδετερότητας στον πόλεμο κατά της Ισπανίας, στην αποστολή προξένων στις επαρχίες της Αμερικής, στην ανάγκη επέκτασης των θαλάσ-

	σιων δυνάμεων και της φύλαξης των Δυτικών Ινδιών, στο φορολογικό σύστημα και στην καλυτέρευση της κατάστασης των μαύρων στις Δυτικές Ινδίες.
27 (2/4)	Ο Κωνσταντής Βουλπιώτης, ο οποίος συναντήθηκε με τον Ομέρ Πασά, φυλακίζεται (24 Μαρτίου). Ενεργούσε με διαταγές του Καραϊσκάκη, ο οποίος δούλευε για τον ίδιο. Ο Μαυροκορδάτος πηγαίνει στο Ανατολικό και συναντά τους πολεμικούς στρατηγούς με σκοπό να κρίνουν τις πράξεις του Καραϊσκάκη, ο οποίος ήταν εκεί με τους Τζαβελλαίους. Ειδήσεις από τους Κορφούς (Κέρκυρα) (23 Μαρτίου) πως ο Αμπουλουμπούτ Πασάς καθαιρέθηκε και στη θέση του διορίστηκε ο Δερβίς Πασάς, ενώ ο Ομέρ Πασάς αναχώρησε για το Μπεράτι. Πληροφορίες από την Καλαμάτα για τον καπετάνιο Αργύρη και τους ναύτες του, οι οποίοι σκότωσαν το πλήρωμα και βύθισαν ένα μαλτέζικο πλοίο μεταξύ των ακρωτηρίων Ματαπά και Γρόσου (1 Μαρτίου). Οι πολεμικοί αρχηγοί της Μάνης στην Καλαμάτα προσπάθησαν να πιάσουν τους δράστες αλλά αυτοί διέφυγαν. Οι πράξεις τους δεν πρέπει να αμαυρώσουν όλο το έθνος. Δήλωση της Διοίκησης (30 Μαρτίου) μετά τη σύσκεψη με τους πολεμικούς αρχηγούς και τους προκρίτους σχετικά με τον Καραϊσκάκη: Η ασφάλεια της πατρίδας είναι η πρώτη φροντίδα του κάθε Έλληνα. Καλεί τον Καραϊσκάκη σε απολογία και διορίζεται επιτροπή για να τον εξετάσει. Όσοι γνωρίζουν τους ενόχους καλούνται να μιλήσουν ενώπιον των κριτών που όρισε για την υπόθεση. Η εφημερίδα της Φρανκφούρτης (αρ.55) δημοσιεύει άρθρο του Ασιατικού Θεωρητού (15 Ιανουαρίου), το οποίο σχολιάζει πως οι Υδραίοι ζήτησαν δάνειο από μια ευρωπαϊκή δύναμη επειδή θέλουν να σχηματίσουν ξεχωριστή Διοίκηση. Η είδηση διαψεύδεται, επισημαίνοντας πως οι απεσταλμένοι στο Λονδίνο είναι εκ μέρους της κεντρικής Διοίκησης, και πως τα τρία πολεμικά νησιά επιθυμούν την ενότητα. Διάψευση της δημοσίευσης της ίδιας εφημερίδας (4 Μαρτίου) πως οι Έλληνες χάρηκαν με τον θάνατο του Thomas Maitland. Σε εφημερίδα της Γένοβας δημοσιεύονται τα γεγονότα μεταξύ Οθωμανών και Ελλήνων από την σκοπιά της εφημερίδας Αυστριακός Παρατηρητής. Επαινεί τις αλλαγές στα οθωμανικά υπουργεία, ενώ δυσκολεύεται να ομολογήσει τις αποτυχίες των Τούρκων και τις ταραχές που προκάλεσαν στην Κωνσταντινούπολη. Παρουσιάζει τους Έλληνες να νικούν εξαιτίας της έλλειψης τροφίμων και εφοδίων στους Τούρκους, της καταστροφής των Αλβανών και του Καπετάν Πασσά που άφησε τη θέση των Παλαιών Πατρών (Πάτρας). Σχολιασμός πως ο Αυστριακός Παρατηρητής δημοσιεύει πριν πληροφορηθεί επαρκώς. Πληροφορίες για τον ενθουσιασμό υπέρ των Ελλήνων στο Λονδίνο και την υποστήριξη από τους λόρδους και τους αξιωματικούς. Νεκρολογία Γιάννη Τζαβούση (31 Μαρτίου).
28 (5/4)	Κείμενο που αναφέρεται στην παραπληροφόρηση σχετικά με τη διάλυση της Διοίκησης από ληστές. Ακολουθεί προκήρυξη της Αστυνομίας της Αιτωλίας (1 Απριλίου), η οποία βεβαιώνει πως πρόκειται για φήμες κατασκευασμένες από ανθρώπους που θέ-

λουν να διαταράσσουν την ησυχία και πως η Διοίκηση υπερίσχυσε. Όσοι θέλουν περαιτέρω πληροφορίες καλούνται να απευθυνθούν στον Γεώργιο Μίστου.

Επιστολή του Ανδρέα Λόντου προς τον Ανδρέα Ζαΐμη (18 Μαρτίου), η οποία αναφέρεται στις ενέργειες για να πιάσουν τους «ανομούντες». Αναφέρεται προς ο Γενναίος Κολοκοτρώνης κατευθύνεται στην Τριπολιτσά, ενώ ο ίδιος προς το Άργος. Έχει καλέσει τον αντιστράτηγο Πετμεζά και άλλους. Στην πολιορκία της Ακροκορίνθου άφησε τον φρούραρχο Κίτσο και τον αντιστράτηγο Νοταρά. Σκοπός της Διοίκησης είναι να στείλει στρατεύματα στην πολιορκία της Τριπολιτσάς.

Έπαινος στον Ανδρέα Λόντο, ο οποίος ήταν από τους πρώτους Πελοποννησίους που πήγε να βοηθήσει στο Μεσολόγγι, όπως και στην Σκόδρα, και τώρα εκτελεί διαταγές της Διοίκησης στην Κόρινθο.

Πληροφορίες από τα Σάλωνα (27 Μαρτίου) πως η Ακροκόρινθος έπεσε στα χέρια της Διοίκησης.

Έκδοση του Φίλου του Νόμου στην Ύδρα (10 Μαρίου), τα πρώτα φύλλα του οποίου αναφέρονται στην πολιορκία του Ναυπλίου και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προκηρύξεις:

- Διακήρυξη της Διοίκησης (2 Μαρτίου), η οποία θεσπίζει έδρα της το Ναύπλιο. Μετά από αυτήν μεταφέρθηκε με πλοία του Μιαούλη και του Καλαφάτη στους Μύλους (6 Μαρτίου) και διέταξε τον Πάνο Κολοκοτρώνη να ετοιμάσει τα αναγκαία καταλύματα (7 Μαρτίου). Αυτός όμως έστειλε στρατιωτικές δυνάμεις εναντίον της, και η Διοίκηση του έστειλε νέα διαταγή την οποία επίσης αγνόησε, με αποτέλεσμα να πολιορκήσει η Διοίκηση το Ναύπλιο. Οι στρατηγοί Ιατράκος και Θ. Ζαχαρόπουλος εκδιώκουν από τους Μύλους τους στρατιώτες του Πάνου Κολοκοτρώνη (9 Μαρτίου), τον οποίο η Διοίκηση κηρύττει αποστάτη.
- Διακήρυξη της Διοίκησης (7 Μαρτίου), η οποία κηρύσσει τον Πάνο Κολοκοτρώνη αποστάτη, όπως και όποιον δεν εξέλθει από το Ναύπλιο εντός 24 ωρών και όποιον λάβει όπλα εναντίον της Διοίκησης ή βοηθήσει τους αποστάτες. Ανακοινώνεται η πολιορκία του Ναυπλίου και από ξηρά και από θάλασσα.

Πληροφορίες από τους Μύλους (14 Μαρτίου) πως τάγματα των Ποριωτών υπό τον καπετάνιο Χριστόδουλο εισέρχονται στο Άργος, οι κάτοικοι του οποίου τα υποδέχονται με ευγνώμοσύνη. Για εκεί αναχωρεί και ο στρατηγός Ιατράκος, ενώ σύντομα θα βρίσκεται εκεί και η Διοίκηση, η οποία θα παραμείνει μέχρι να πάρει το Ναύπλιο. Διάφοροι στρατιώτες έχουν αγανακτήσει με τους αντιδιοικητές, οι οποίοι έχουν αρχίσει να απελπίζονται.

Επιστολή κάποιου Α. ΣΤ. προς τον Meyer (17 Μαρτίου), με την οποία ζητά να δημοσιεύσει την επιστολή της Εταιρείας του Λονδίνου που συμβουλεύει τους αρχηγούς της Ελλάδας να ομονοήσουν, γιατί διαφορετικά δεν θα έχουν την ανεξαρτησία τους. Επισημαίνει πως η Μεγάλη Βρετανία δεν έχει ιδιοτελείς σκοπούς προς την Ελλάδα.

Ειδήσεις από Κορφούς (Κέρκυρα) (22 Μαρτίου). Οι διχόνοιες στην Αλβανία συνεχίζονται, ενώ ο Ομέρ Πασσάς κατευθύνεται στο Μπεράτι για να μαζέψει στράτευμα. Υπόσχονται σε όσους εκστρατεύσουν κατά της Ελλάδας πως θα λάβουν τους μισθούς τους στη Λάρισα από τον Σερασκέρη.

Γράμμα από το Λιβόρνο (17/27 Μαρτίου) φανερώνει πως ναυλώθηκε πλοίο για να με-

	ταφέρει στην Ελλάδα από το Λονδίνο μέρος του Δανείου (400 χιλ. τάλαρα). Ελπίδες πως μέχρι τον Αύγουστο θα έχει ληφθεί όλη η ποσότητα του δανείου. Ο λόρδος Στράγκφορντ ανακοινώνει στην Οθωμανική Διοίκηση την πρόθεση εκδίκευσης της Αγγλίας εξαιτίας της καταφρόνησης από τον Δέη του Τουνεζίου. Ο Σουλτάνος προσπαθεί να συμβιβαστεί χωρίς επιτυχία, και διατάζει τον Δέη να απολογηθεί. Επίσημες ειδήσεις από γράμμα της Διοίκησης (24 Μαρτίου), σύμφωνα με το οποίο η Ακροκόρινθος παραδόθηκε και εισήλθε εκεί ο διορισμένος φρούραρχος. Το Ναύπλιο πολιορκείται, ενώ ο Θ. Κολοκοτρώνης βγήκε από την Τριπολιτσά για να χτυπήσει τα στρατεύματα της Διοίκησης (22 Μαρτίου), αλλά νικήθηκε και μπήκε πάλι μέσα. Στις 23 Μαρτίου ο Ανδρέας Λόντος με αντιστράτηγο τον Νοταρόπουλο ξεκίνησαν προς την Τριπολιτσά. Ο Γενναίος Κολοκοτρώνης έμεινε χωρίς στρατιώτες και κλείστηκε στην Τριπολιτσά. Αδυναμία δημοσίευσης ανώνυμης επιστολής από τη Ζάκυνθο εξαιτίας του κανονισμού της εφημερίδας.
29 (9/4)	Ανακοίνωση θανάτου του λόρδου Byron (7/19 Απριλίου). Τονίζεται η θλίψη του ελληνικού λαού. Ακολουθεί σχετικό διάταγμα Διοίκησης (7 Απριλίου), με το οποίο εκφράζεται η θλίψη όλων και διατάζει πένθιμους κανονιοβολισμούς, εθνικό πένθος, πένθιμη ενδυμασία για 21 μέρες και δεήσεις στις εκκλησίες. Πληροφορίες για την υπόθεση του Καραϊσκάκη, ο οποίος είναι βαριά άρρωστος στο Ανατολικό. Επισημαίνεται πως προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να ικανοποιούν τα αιτήματά του, δίνοντας του στρατιώτες και μισθό, και αναζητώντας τους ενόχους της δολοφονίας του ανιψιού του με κάθε τρόπο. Οι άνθρωποι του έστειλαν κρυφά δύο προκρίτους του Μεσολογγίου σε αυτόν, με αποτέλεσμα η Διοίκηση να πολιορκήσει το Βασιλάδι, οπότε αναγκάστηκε να τους ελευθερώσει. Η Διοίκηση αναγκάστηκε να καλέσει ενισχύσεις για να προφυλαχθεί, και αφού επέστρεψαν οι πρόκριτοι, συνέλαβε τον Κωνσταντίνο Βουλπιώτη. Στις 27 Μαρτίου ο Μαυροκορδάτος πήγε στο Ανατολικό για να συσκεφτεί με τους αρχηγούς και διόρισε επιτροπή για να κρίνει τον Καραϊσκάκη, ο οποίος είχε μείνει μόνο με τους ανθρώπους του. Στις 3 Απριλίου έφυγε από το Ανατολικό, ενώ στις 6 βρισκόταν στη Γουριά. Διακήρυξη της Διοίκησης (30 Μαρτίου), η οποία ορίζει στην επιτροπή για την υπόθεση του Καραϊσκάκη τους στρατηγούς Γεώργιο Τσόγκα, Δήμο Σκαλτζά, Αλεξάκη Βλαχόπουλο και τους χιλίαρχους Γρηγόρη Λιακατά και Αναγνώστη Καραγιάννη. Διακήρυξη της Διοίκησης (30 Μαρτίου), η οποία διορίζει συνηγόρους εκ μέρους της Διοίκησης τους Πορφύριο, Ν. Στουρνάρη, Πάνο Γαλάνη, Τάτση Μαγγίνα, Σωτήρη Γιώτη. Είδηση από τη Ζάκυνθο (25 Μαρτίου) πως σύμφωνα με επιστολή από την Αλεξάνδρεια (14 Μαρτίου) δόθηκε διαταγή από την Κωνσταντινούπολη προς τον Μεχμέτ Αλή Πασά να εκστρατεύσει εναντίον της Ελλάδος. Σημειώνεται ότι έχει μεγάλη ποσότητα χρημάτων. Το φρούριο της Αιγύπτου παίρνει φωτιά (12 Μαρτίου) με αποτέλεσμα να καούν πολλοί άνδρες.
30 (12/4)	Προκήρυξη της Διοίκησης (2 Απριλίου) σχετικά με τα εγκλήματα του Καραϊσκάκη. Η επιτροπή που διόρισε η Διοίκηση για να τον εξετάσει κατέληξε στο ότι διατηρούσε

	σχέσεις με τους Οθωμανούς, και στο ότι επιβουλεύεται την πατρίδα, από την οποία θα εκδιωχθεί. Ωστόσο, αν μετανοήσει αληθώς, θα γίνει και πάλι δεκτός. Επιστολή κάποιου φιλέλληνα από την Αλεξάνδρεια προς κάποιον σημαντικό Έλληνα (14 Φεβρουαρίου), με την οποία δίνει πληροφορίες για την εκστρατεία των Αιγυπτίων κατά της Ελλάδας. Επικεφαλής ορίστηκε ο Πασσάς της Αιγύπτου, και τα εφόδια που έχει το στράτευμά του είναι άπειρα. Σκοπεύει να κάνει απόβαση στις περιοχές των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) και το Νεοκάστρου. Θα ενωθεί με τα στρατεύματα από την Ρούμελη, και θέλει να καταστρέψει την Ύδρα και τις Πέτζες (Σπέτσες). Θέλει να σπείρει την διχόνοια στους Έλληνες, και να φέρει στην Αλεξάνδρεια τον Πατριάρχη που είναι στην Πάτμο. Συνεργός του είναι ο Μιχαήλ Τοσίτσας. Προτρέπει τους Έλληνες να είναι έτοιμοι. Πληροφορίες για την κηδεία του λόρδου Byron (10 Απριλίου), για την οποία είχαν συγκεντρωθεί όλα τα γύρω στρατεύματα και ιερείς. Ανάμεσά τους ήταν ο Μητροπολίτης Άρτας Πορφύριος, ο επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ, ο Α. Μαυροκορδάτος, οι στρατηγοί Ν. Μπότσαρης, Δ. Σκαλτζάς, Δ. Τσόγκας, Α. Βλαχόπουλος, υπουργοί, αξιωματικοί και πρόκριτοι. Τον επιτάφιο λόγο, ο οποίος θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο, εκφώνησε ο Σπυρίδων Τρικούπης. Πολιτογράφηση του λόρδου Byron (17 Μαρτίου). Πληροφορίες από την εφημερίδα της Φρανκφούρτης σχετικά με τον πόλεμο Πόρτας και Περσίας. Οι συνθήκες δεν τελεσφόρησαν, ενώ προέκυψαν νέες διαφορές.
31 (16/4)	Επιτάφιος λόγος του Σπυρίδωνα Τρικούπη για τον λόρδο Byron (10 Απριλίου). Αναφέρεται στη συντριβή όλων με τον θάνατό του, στα προτερήματά του και στην προσφορά του σε χρήματα, γνώσεις και στις μάχες, καθώς και στο πνεύμα και τα συγγράμματά του. Κάνει ακόμα λόγο για την ελληνική επανάσταση, την δόξα της οποίας είχε παρατηρήσει ο λόρδος Byron, για την καταγωγή του και την αγάπη του για την Ελλάδα. Επιστολή από την Αγκόνα (8 Μαρτίου) σχετικά με την ευτυχή έκβαση του δανείου, το οποίο υπολογίζεται στις 800 χιλιάδες λίρες προς 59%, με ετήσιο τόκο 5%. Σε άλλη επιστολή (24 Φεβρουαρίου) αναφέρεται πως τα κεφάλαια του δανείου κατέβηκαν στα 61% εξαιτίας ενός στρατηγού διορισμένου από τη Διοίκηση να λάβει νέο δάνειο, ο οποίος αποδείχθηκε όμως ότι ήταν απατεώνας. Ειδήσεις από τη Ζάκυνθο (12 Απριλίου). Πληροφορίες από επιστολές πως η Διοίκηση ανέλαβε την εξουσία του Ναυπλίου, και πως το ίδιο έγινε και με την Τριπολιτσά. Πληροφορίες από εμπορικό πλοίο που αναχώρησε από την Κρήτη (22 Μαρτίου) πως 18 ελληνικά πολεμικά πλοία στη Σούδα χτύπησαν τον αιγυπτιακό στόλο και τον καταδίωξαν.
32 (19/4)	Γίνεται Γενική Συνέλευση της Στερεάς Ελλάδας με σκοπό την ένωση και τη συγκέντρωση στρατιωτικών δυνάμεων. Παρευρίσκεται και ο Οδυσσεάς Ανδρούτσος. Παρατίθεται ο λόγος του Θ. Νέγρη προς τους πληρεξούσιους των ανατολικών επαρχιών (8 Απριλίου), ο οποίος αναφέρεται στην ανάγκη να συσχεφθεί ολόκληρη η Στερεά για να λυθούν τα προβλήματα και να διακηρυχθούν τα πάντα στον λαό για να γίνουν οι νέες εκλογές «κατά το εικός». Τους προτρέπει να εκλέξουν κάποιον να στείλουν στη Δυτική Ελλάδα, και αναφέρει πως ο Trelawny θα αναχωρήσει για το Μεσολόγγι, όπου οι συ-

γκεντρωμένοι αρχηγοί θα κάνουν το ίδιο. Τελικά εκλέχθηκε ο Αναγνώστης Λαζαρόπουλος, και από τους στρατιωτικούς ο Γεώργιος Σουρουπιώτης, οι οποίοι θα αναχωρήσουν με τον Trelawny.

Αγγλικό πλοίο φτάνει στη Ζάκυνθο (16 Απριλίου) με μέρος του δανείου για να το παραδώσει στους Καίσαρα Λογοθέτη και Σαμουήλ Βάρφ, υπό την επιστασία του λόρδου Byron, του συνταγματάρχη Gordon και του Λάζαρου Κουντουριώτη. Με το πλοίο φτάνει και ο Πολυζωίδης και ο Edward Blaquiere.

Νέα από την Ζάκυνθο (12 Απριλίου). Επικύρωση της πληροφορίας για φωτιά σε φρούριο στην Αίγυπτο, στο οποίο υπήρχαν πολλά εφόδια του Μεχμέτ Αλή. Μέσα στα θύματα είναι και ο φρούραρχος του Πασά Ιμπραΐμ Αγάς, ο Κιαχαγιά Μπέης και ο Ισμαήλ Πασάς.

Πληροφορίες από τον καπετάνιο Γεώργιο Σούλο Ζακύνθιο πως ο ελληνικός στόλος έκανε απόβαση των στρατευμάτων στην Κρήτη.

Εγχώριες ειδήσεις (18 Απριλίου). Τέσσερα οθωμανικά καράβια βγήκαν από τη Ναύπακτο.

Ακούγονται κανόνια και τουφέκια από το μέρος των Παλαιών Πατρών (Πάτρας), ο λόγος όμως παραμένει άγνωστος.

Αναχωρούν οι απεσταλμένοι της Δυτικής Ελλάδας για τη συνέλευση των Σαλώνων. Αυτοί είναι οι Αλέξιος Βλαχόπουλος, Τάτσης Μαγγίνας, και συνταγματάρχης Δήμος. Ελπίδες να έχει καλή έκβαση.

Η Τριπολιτσά παραδίδεται στη Διοίκηση από τον Κολοκοτρώνη (5 Απριλίου), ο οποίος υποσχέθηκε να απολογηθεί. Άγνωστο τι ζήτησε ο Π. Μαυρομιχάλης. Η διάλυση των διχονοιών πρέπει να αποδοθεί στον αρχιεπίσκοπο Τριπολιτσάς. Ο Σισίνης δέχεται στη Γαστούνη τον έπαρχο Ανδρέα Καλαμογδάρτη. Ελπίδες πως καλυτερεύει η εσωτερική κατάσταση.

Πληροφορίες από τη Ζάκυνθο για την προσωρινή επιστασία του Stanhope και του Λάζαρου Κουντουριώτη επί του Δανείου μέχρι να φτάσει ο συνταγματάρχης Gordon.

Νέα από την Ιθάκη (15 Απριλίου). Είδηση από τον Ανδρέα Κουνούρη για απεσταλμένους της Ιεράς Συμμαχίας στην Ελλάδα για να μάθουν την κατάστασή της, καθώς και για τη συγκρότηση γενικής συνέλευσης στη Βιέννη.

Οι Έλληνες βρίσκονται σε καλή κατάσταση και μπορούν να δεχθούν τους απεσταλμένους για να τους αποδείξουν ότι είναι άξιοι να υπερασπιστούν τα εθνικά τους δικαιώματα.

Πληροφορίες για ετοιμασίες του Πασά της Σκόδρας κατά της Ελλάδας. Τα αναγκαία έχουν συγκεντρωθεί στην Αλβανία. Ο Ομέρ Πασάς διορίζεται στο Ζητούνι (Λαμία) και ο Σηλιχτάρ Πόδας στην Εύβοια. Οι Έλληνες δεν φοβούνται.

Άρθρο περί της δημοσιότητας. Η ελεύθερη είσοδος στα δικαστήρια αναγκάζει τους δικαστές να μη μεταχειρίζονται δόλια μέσα και βοηθά στην ανακάλυψη της αλήθειας. Η αύξηση και ο παραλληλισμός των δικαστηρίων διευκολύνουν να κοινοποιούνται ευκολότερα οι αποφάσεις των δικαστών. Το αίτημα για μη δημοσιότητα βοηθά στη στέρεωση του δεσποτισμού.

Πληροφορίες από τη Ζάκυνθο πως ο Πολυζωίδης κατευθύνεται προς το Άργος για να

	επικυρωθούν οι πράξεις που σχετίζονται με το δάνειο. Αναμένεται η άφιξη του Blaquiere. Η Διοίκηση δεν αφήνει τον Δημήτριο Περούκα να μπει στους Κορυφούς (Κέρκυρα).
33 (23/4)	Διακήρυξη του προέδρου του Εκτελεστικού (4 Απριλίου) σχετικά με το τέλος της δεύτερης περιόδου, κατά την οποία η Ελλάδα ελευθερώθηκε από τους εσωτερικούς εχθρούς και κυριάρχησαν οι νόμοι. Διατάζει την άμεση εκλογή και αποστολή παραστατών του έθνους από κάθε επαρχία. Κείμενο σχετικά με τους παραστάτες και τις υποχρεώσεις τους. Ξεκινά τονίζοντας πως τα πράγματα στην Ελλάδα έχουν αλλάξει προς το καλύτερο. Επισημαίνει υπάρχει ανάγκη να εκμεταλλεύονται το προνόμιο που τους δίνει ο οργανικός νόμος να ψηφίζουν εκλογείς και αυτοί τους παραστάτες. Αυτοί πρέπει να υπερασπίζονται τα δικαιώματα του έθνους και να δίνουν λόγο για τις πράξεις τους, και παράλληλα αποστρέφονται τις φατρίες. Επιστολή του Θ. Νέγρη προς τον Γεώργιο Κουντουριώτη (26 Μαρτίου) σχετικά με την ανάγκη να συγκροτηθεί γενική συνέλευση της Στερεάς Ελλάδας και να σταλούν παραστάτες για την τρίτη περίοδο της Διοίκησης. Επισημαίνει πως ο εμφύλιος πόλεμος θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία. Έπαινος προς τον Θ. Νέγρη για τα πνευματικά του προτερήματα, τα οποία ωστόσο δεν είναι αρκετά για να τον χαρακτηρίσουν αληθινό πατριώτη. Επιθυμία να κάνει νέα ομιλία για να τον καταλάβουν καλύτερα οι Έλληνες και για να εξηγήσει με σαφήνεια τα πράγματα. Αναλυτικές πληροφορίες για την πυρκαγιά στο αιγυπτιακό φρούριο (21 Μαρτίου), η οποία προκάλεσε ισχυρές εκρήξεις με μεγάλες ζημιές και ανθρώπινες απώλειες. Ο λαός άρχισε να φεύγει από το Κάιρο χωρίς να σκέφτεται την πανώλη. Στις 30 Μαρτίου τα πάντα ήταν κατεστραμμένα, ενώ το νέο φρούριο έπαθε σημαντική ζημιά. Το σώμα του λόρδου Byron φεύγει από το Μεσολόγγι. (20 Απριλίου) Αναχώρηση Μαυροκορδάτου για συνέλευση με στρατηγούς στο Βραχώρι (Αγρίνιο). Αρχίζουν νέες εσωτερικές ταραχές στην Πελοπόννησο, οι οποίες προσπαθούν να επηρεάσουν τη Δυτική Ελλάδα.
34 (26/4)	Νέα από την Σύρα (Σύρο) (1 Απριλίου). Ο στόλος της Κωνσταντινούπολης έφτασε στην Αλεξάνδρεια, όπου θα ενωθεί με αιγυπτιακό. Πληροφορίες για πόλεμο της αίρεσης των Βαχαμπιτών εναντίον του Μεχμέτ Αλή Πασά. Επιστολή του Stanhope προς Ψαρριανούς (7 Απριλίου): ανακοινώνει πως θα τους στείλει τυπογραφείο από τη Φιλελληνική Εταιρεία του Λονδίνου, από το οποίο θα έχουν πολλές ωφέλειες. Πληροφορίες από την εφημερίδα Ανατολικός Θεατής (15 Ιανουαρίου) σχετικά με νέο συγγραφέα, ο οποίος είναι άγνωστος για λόγους που ανέφερε ο συντάκτης της. Σχόλιο για την άγνοια της εφημερίδας. Πλοία που φτάνουν από την Πρέβεζα (24 Απριλίου) πληροφορούν για διαταγή επι-

	βράδυνσης της εκστρατείας λόγω Συμβουλίου Πασάδων και Μουλλάδων στην Πόλη. Άρθρο για την Ελευθερία του Τύπου στην Γαλλία, της οποίας ο Οργανικός Νόμος επιτρέπει την ελεύθερη έκφραση. Ακολουθεί απόσπασμα της εφημερίδας Constitutionnel (22 Φεβρουαρίου), το οποίο αναφέρεται στην εφημερίδα Αυστριακός Παρατηρητής που εκφράζει τα συμφέροντα της αυστριακής αυλής. Αυτή προσπαθεί να περιορίσει το πνεύμα των ανθρώπων και για αυτό κατακρίνει τα ελεύθερα έργα. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Ειδήσεις από τους Μύλους του Ναυπλίου (5 Απριλίου). Το στράτευμα της Διοικήσεως εισήλθε στην Τριπολιτσά και άφησε τους αντιπατριώτες να εξέλθουν, ενώ το Ναύπλιο πολιορκείται ακόμη. Σύμφωνα με ειδήσεις από τη Σύρα (Σύρο), η πυριτοθήκη που ανατινάχθηκε στην Αλεξάνδρεια προκάλεσε πάνω από 6 χιλιάδες θανάτους, ενώ εκεί θερίζει και η πανώλη με αποτέλεσμα πιθανόν να εμποδιστεί η εκστρατεία του Μεχμέτ Αλή. Ο Stanhope πηγαίνει με πλοίο στη Ζάκυνθο. Τα δύο φρούρια του Ευρίπου πολιορκούνται και μάλλον θα πέσουν σύντομα αν δεν τα προμηθεύσει ο οθωμανικός στόλος με τρόφιμα. Ο στόλος των ναυτικών νησιών είναι σε ετοιμότητα. Οι ειδήσεις που ακούγονται για την Κρήτη δεν είναι ευχάριστες.
35 (30/4)	Ειδήσεις από τους Μύλους του Άργους (21 Απριλίου). Ο Νικόλαος Λόντος πέθανε (16 Απριλίου) και τον αντικαθιστά ο Ανδρέας Ζαΐμης ως μέλος του Εκτελεστικού. Ο εχθρικός στόλος εμπλουτίζεται από Γενίτσαρους και από στρατεύματα από την Μικρά Ασία. Γίνονται ετοιμασίες του ελληνικού στόλου σε Ύδρα, Πέτρες (Σπέτσες) και Ψαρά για να εκπλεύσει κατά του εχθρού. Άφιξη Αναστάσιου Πολυζωΐδη με γράμματα και άλλες παραγγελίες για τη Διοίκηση από τους απεσταλμένους στο Λονδίνο. Το Ναύπλιο ακόμη πολιορκείται. Οι υποθέσεις του Βλοχού έλαβαν τέλος με την παρουσία του Α. Μαυροκορδάτου, ο οποίος επέστρεψε στο Ανατολικό (24 Απριλίου). Άγνοια για τα γεγονότα στην Κρήτη, ενώ οι φήμες που διαδίδονται δια στόματος είναι ψευδείς. Ειδήσεις από τη Μάλτα (8/20 Απριλίου): προετοιμασίες του Πασά της Αιγύπτου για να κάνει απόβαση στην Πελοπόννησο. Φτάνουν στην Αλεξάνδρεια φρεγάτες από την Κωνσταντινούπολη για να συνοδεύσουν τον στόλο (12 Μαρτίου). Ο Μεχμέτ Αλής ονομάζεται από το Διβάνι Σερασκέρης όλης της οθωμανικής δύναμης, και έχει μαζί του πολλούς Ευρωπαίους. “Ξεσκέπασμα” της ταυτότητας του Θεόδωρου Νέγρη: επειδή δεν πήρε κάποιο υπόμνημα τη δεύτερη περίοδο της Διοίκησης ενώθηκε με τους Αντιδιοικητές και προσπάθησε να ξεσηκώσει τον λαό εναντίον της Διοίκησης, θέλοντας να συστήσει

	Επανορθωτική Διοίκηση. Ο Κολοκοτρώνης τον απορρίπτει, και πηγαίνει Σάλωνα ζητώντας συνέλευση, κάνοντας φανερό το αντιδιοικητικό του πνεύμα και τη δολιότητά του. Συνέχεια του άρθρου της εφημερίδας Constitutionnel. Κρίνει την αρνητική στάση του Αυστριακού Παρατηρητή απέναντι στις επαναστάσεις, λέγοντας ότι πρέπει να κατηγορεί τις αιτίες που τις προκάλεσαν και όχι τις ίδιες. Αναφέρεται, ακόμα, στα άσυλα, επισημαίνοντας πως αυτά είναι επικίνδυνα όταν οι μεγάλες επικράτειες κάνουν κατάχρηση της δύναμής τους. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)
36 (3/5)	Αίσιο τέλος της Συνελεύσεως στα Σάλωνα από τους πολιτικούς και τους στρατηγούς Δυτικής και Ανατολικής Ελλάδας (24 Απριλίου), κατά την οποία αποφασίστηκαν οι πολεμικές επιχειρήσεις που θα ακολουθήσουν και η διόρθωση των καταχρήσεων τόσο από τους στρατιωτικούς όσο και τους πολιτικούς. Ακολουθεί η δημοσίευση των απαράβατων κανόνων σχετικά με: τα εισοδήματα που θα ξοδεύονται για τις ανάγκες της πατρίδας με διαταγή της Διοίκησης, την υπακοή των στρατιωτικών στη Διοίκηση, τον διορισμό δικαστηρίων σε κάθε επαρχία, την ενότητα των Παραστατών, την ενημέρωση της Διοίκησης για παραμέληση των χρεών των διορισμένων, την τιμωρία όποιων επιβουλεύονται την πατρίδα, την απαγόρευση συνεννόησης με τους Τούρκους, και τα δικαιώματα όσων είχαν φύγει στην ελεύθερη Ελλάδα. Νέα από τα Σάλωνα (27 Απριλίου). Ο στόλος της Κωνσταντινούπολης εφοδίασε με τρόφιμα τα φρούρια στην Εύριπο (24 Απριλίου). Δύο ελληνικά πλοία παγιδεύτηκαν στον Εύριπο από τον οθωμανικό στόλο και αγνοείται η τύχη τους. Περιγραφή των εξελίξεων στην Πελοπόννησο με πληροφορίες από το Άργος (22 Απριλίου): Οι αντιδιοικητές που ήταν κλεισμένοι στο φρούριο της Τριπολιτσάς αποφάσισαν να εξέλθουν με συμφωνία. Ξεσπά αμέσως διαμάχη μεταξύ Κανέλλου Δελγιάννη και Γενναίου Κολοκοτρώνη. Από τους αντάρτες ο Πάνος Ράγγος και ο Κωνσταντίνος Μεταξάς ζητούν συγχώρεση από τη Διοίκηση. Νέα σχετικά με την πολιορκία του Ναυπλίου, στο οποίο ο Πάνος Κολοκοτρώνης έχει μείνει χωρίς χρήματα. Οι αντάρτες προσπαθούν να αποσπάσουν τους Μουρτζίνο και Τζανετάκη χωρίς επιτυχία. Παράλληλα τα κινήματα στον Μεσσηνιακό Κόλπο επιβλέπουν ο Αναγνωσταράς και ο αδελφός του. Ενώσω ο Θ. Κολοκοτρώνης πολιορκούνταν στην Τριπολιτσά διαπληκτιζόταν με τους Ρουμελιώτες. Απάντηση Ν. Βάμβα (15 Απριλίου) σε επιστολή του Ανδρούτσου που τον καλούσε να διδάξει στην Αθήνα: εφόσον δεν υπάρχει επίσημη διαταγή της Διοίκησης για σύσταση σχολείων ή έφορος για την παιδεία δεν μπορεί να δεχθεί την πρότασή του. Δημοσίευση επιστολής του Πραΐδη (1 Μαΐου) σχετικά με τη διατριβή κατά του Θ. Νέγρη. Ακολουθεί η απάντηση του Μαυροκορδάτου (1 Μαΐου), στην οποία εκφράζει την λύπη του για τη διατριβή, και τη γνώμη του πως ο συντάκτης ξεπέρασε τα όρια της ελευθερίας του λόγου και εξάπτει τα πάθη. Το δικαστήριο θα εξετάσει καλύτερα το

	θέμα.
37 (7/5)	Λυπηρά νέα από την Κρήτη: οι εχθροί επιτέθηκαν σε ελεύθερες επαρχίες και εκδίωξαν τους κατοίκους. Παράλληλα στόλος από την Ύδρα φτάνει προς καταδρομή του αιγυπτιακού στη Σούδα. Οι Κρήτες στέλνουν τις γυναίκες και τα παιδιά στην Πελοπόννησο και σε άλλα νησιά. Ο Διοικητής της Κρήτης Ε. Τομπάζης και άλλοι πρόκριτοι πηγαίνουν στη Μύλο για να ζητήσουν βοήθεια από τη Διοίκηση. Παρατήρηση πως η Κρήτη θα αντέξει βοηθούμενη και από τη Διοίκηση. Τα συμβάντα στα Καλάβρυτα (25 Απριλίου): Ο Κωνσταντίνος Πετιμεζάς μαζί με τους Σαρδελιάνη, Ποντιώτη, Χρυσανθάκη, Α. Σκαλτζά και άλλους, μάζεψε στρατό λέγοντας πως είναι απεσταλμένοι του Ζαΐμη, μπήκαν στα Καλάβρυτα και κυρίευσαν την πόλη. Σκοπός τους ήταν να δολοφονήσουν τον Ζαΐμη και να κινηθούν ενάντια στους νόμους. Τελικά τους πολέμησε ο λαός υπό τις οδηγίες του Ζαΐμη, και τους ανάγκασε σε φυγή, πριν προλάβει να έρθει βοήθεια από άλλους στασιαστές. Απόσπασμα επιστολής του Π. Νικολαΐδη προς κάποιον φίλο του στην Ύδρα. Αναφέρεται στην επιστολή του Βάμβα προς τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, στην οποία αρνείται την πρόσκληση να διδάξει στην Αθήνα. Επισημαίνει πως δεν θα έπρεπε να περιμένει να τον καλέσει η Διοίκηση, η οποία ασχολείται με τις κατεπείγουσες υποθέσεις, αλλά να εκμεταλλευτεί από μόνος του την ευκαιρία.
38 (7/5)	Διάταξη του Εκτελεστικού σχετικά με το πένθος για τον λόρδο Byron (22 Απριλίου). Ορίζεται η 5^η Μαΐου ως ημέρα εθνικού πένθους. Διάταξη του Γενικού Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας Α. Μαυροκορδάτου (8 Μαΐου). Επειδή δεν έφτασε εγκαίρως η διάταξη του Εκτελεστικού Σώματος, ορίζεται η 11^η Μαΐου ως ημέρα πένθους στην μνήμη του λόρδου Byron. Ο Σπυρίδων Τρικούπης και ο Λιβέριος Λιβερόπουλος, οι οποίοι εκλέχθηκαν ως Παραστάτες του Μεσολογγίου και του Αποκούρου-Βενέτικου αντίστοιχα, κατευθύνονται προς το Άργος (30 Απριλίου). Από την επαρχία του Ζυγού εκλέγεται ο Αντώνης Αναστάσιος Γαβαλιώτης (6 Μαΐου), και από το Ανατολικό ο Ιωάννης Δημητρίου. Δολοφονία Γιαννάκη Τζαβέλα (5 Μαΐου). Οι δράστες είναι επίσης νεκροί. Έγκυρη πηγή πληροφορεί για τα σχέδια εκστρατείας των Οθωμανών κατά της Ελλάδας, και για το που διορίζεται ο κάθε Πασάς. Ο στόλος, αφού τελειώσει τις επιχειρήσεις του, θα ενωθεί με τον στρατό του Μεχμέτ Αλή της Αιγύπτου, ο οποίος είναι διορισμένος στην Πελοπόννησο. Τα σχέδια έχουν αρχίσει ήδη να εφαρμόζονται. Πληροφορίες για τις εξελίξεις στο Ναύπλιο. Η Διοίκηση βρίσκεται ήδη στους Μύλους. Ο Θ. Κολοκοτρώνης πρόκειται να ζητήσει συγχώρεση, ενώ θα κριθεί από τα Δικαστήρια. Πληροφορίες από τα Ιωάννινα (17 Απριλίου) σχετικά με τους Ομέρ Πασά, Μπουλαμπούτ Πασά και του Πασά της Σκόρδας. Στον τελευταίο δίνει πληροφορίες ο Βαρνακιώτης. Κείμενο - απάντηση με αφορμή την επιστολή του Α. Μαυροκορδάτου προς τον Γ.

	Πραϊδη σχετικά με το δημοσίευμα για τον Θ. Νέγρη. Υπερασπίζεται την εφημερίδα, η οποία είναι το μόνο μέσο διάδοσης της αλήθειας, και την ελευθερία του τύπου. Επισημαίνεται πως ο συγγραφέας του κειμένου γνωρίζει τα πράγματα με ακρίβεια επειδή είναι κοντά στη Διοίκηση, και ότι όσο υπάρχουν φατρίες θα υπάρχουν και πάθη. Προκήρυξη. Ο λοχαγός Βόττης Αύγουστος Ιωσήφ, συνεργάτης του λόρδου Byron ανέλαβε να εκδώσει τις ιχνογραφίες ελληνικών κατορθωμάτων, τοποθεσιών και αντικειμένων. Κάθε τρίμηνο θα εκδίδεται ένα τετράδιο. Περισσότερες πληροφορίες στο επόμενο φύλλο.
39 (14/5)	Γράμμα του στρατηγού Δήμου Σκαλτζά από το Λοιδωρίκι (8 Μαΐου) σχετικά με τις κινήσεις του εχθρού στην Θεσσαλία. Οι εχθροί στο Ζητούνι (Λαμία) είναι πάνω από 10 χιλιάδες και σκοπεύουν να εκστρατεύσουν στα Σάλωνα και το Λοιδωρίκι. Οι κάτοικοι είναι αποφασισμένοι να αντισταθούν με κάθε κόστος. Ο στρατηγός παρακαλεί στον Μαυροκορδάτο για βοήθεια. «Επίθεση» κατά του Γ. Σισίνη, ο οποίος ζητάει χρήματα για να υπερασπιστεί την επαρχία της Γαστούνης, που αποτελεί μια από τις σημαντικότερες επαρχίες για την Ελλάδα. Κατηγορείται πως δεν έχει πληρώσει ποτέ για στράτευμα, καρπώνεται όμως τα εισοδήματα της περιοχής. Οι Γαστουνιώτες γνωρίζουν όμως τα δικαιώματά τους και τακτοποιούν τις υποθέσεις τους χωρίς να τον ρωτούν. Αποχαιρετισμός του Stanhope προς το Πανελλήνιον (17 Μαΐου): αναχωρεί για την Αγγλία και συμβουλεύει τους Έλληνες να πάψουν τους διχασμούς. Τονίζει πως δεν χρειάζονται χρήματα αλλά καρδιά και ανδρεία για να νικήσουν, και κατηγορεί πως όσοι θέλουν ξένο βασιλιά και κάνουν καταχρήσεις είναι προδότες. Επιστολή Stanhope προς τον Κωνσταντίνο Μπότσαρη (14 Μαΐου): με προτροπή και έξοδα του Bentham καλεί τον γιο του Μάρκου Μπότσαρη να πάει στην Αγγλία ώστε να μορφωθεί. Επιστολή Stanhope προς τη Φιλόμουσο Εταιρεία Αθηνών (14 Μαΐου): εκ μέρους της Αγγλικής Φιλελληνικής Εταιρείας, καλεί να στείλουν κάποιον νέο και ευφυή για να μορφωθεί στην Αγγλία ώστε επιστρέφοντας στην Ελλάδα να είναι ικανός να ιδρύσει σχολεία. Απόσπασμα επιστολής του Γιουσούφ Πασά προς το φρούριο της Κορώνης: απαντά στο αίτημα για βοήθεια και τρόφιμα εξαιτίας της συγκέντρωσης των Ελλήνων στην Καλαμάτα. Ενημερώνει πως φτάνουν ενισχύσεις από τον ενισχυμένο αιγυπτιακό στόλο με επικεφαλής τον Ιμπραήμ Πασά, καθώς και για τις κινήσεις του Δερβίς Πασά και του Πασά της Σκόδρας. Σχολιασμός της προσπάθειας του Γιουσούφ πασά να ενθαρρύνει τους Τούρκους της Κορώνης. Οι Έλληνες παρόλα αυτά είναι έτοιμοι να πολεμήσουν. Κείμενο από τις ΗΠΑ (17 Φεβρουαρίου): σε κάθε επαρχία συγκεντρώνεται βοήθεια κάθε λογής για την Ελλάδα. Ο Ούβεπστερ, ένα από τα σημαντικότερα μέλη του Συνεδρίου της Μασαχουσέτης, προτείνει να σταλεί στην Ελλάδα επίσημος Τοποτηρητής των Αμερικανών προκειμένου να ξεκινήσουν διπλωματικές σχέσεις, αλλά δεν θέλουν να κατηγορηθούν ότι προσπαθούν να μεταφέρουν το σύστημά τους σε όλον

	τον κόσμο.
40 (17/5)	Νέα από τη Νεαπάτρα (Υπάτη) πως οι εχθροί στο Μαυρήλο δεν είναι πάνω από 500, ενώ στο Ζητούνι (Λαμία) είναι περίπου 3 χιλιάδες. Πληροφορίες για τον εμφύλιο πόλεμο στην Αλβανία μεταξύ του Ομέρ Πασά και του Σιλιχτάρ Πόδα. Φήμες πως ο πασάς της Σκόνδρας δεν θα έρθει προς την Ελλάδα. Ο Ισμαήλ Πασάς Πλιάσας είναι με τον εχθρικό στόλο, μέρος του οποίου βρίσκεται στη Στυλίδα και απειλεί την Εύριπο. Νέα από τη Βαλτιμόρη (17 Φεβρουαρίου): Πληροφορίες για τον ελληνικό χορό προς τιμήν της ελληνικής επανάστασης, στον οποίο παρευρέθηκαν και ο στρατηγός Δεβερώ από την Κολομβία και ο Μουράτ, γιος του βασιλιά της Νεάπολης. Ο Κάρολος Κορατόν στεφανώνει τον αδριάντα του Μπότσαρη πριν την έναρξη του χορού, τον οποίο άνοιξε ο Γεώργιος Καλβοκορέσης, πρώην αιχμάλωτος από την Χίο. Λόγο εκφωνούν ο Κάρολος Κορατόν, ο Ι.Χ.Β. Λατρόβης Κείμενο σχετικά με την ορθολογική Διοίκηση. Αν ακολουθούνται τα βήματα της λογικής, ακολουθούνται και οι διαταγές του Θεού. Για να βρεθεί ο ορθός λόγος και η αλήθεια πρέπει να αποβληθεί η απάτη. Όταν πρόκειται για αρχές και αξιώματα πρέπει να ερευνούμε αν οι πράξεις συμφωνούν με τον ορθό λόγο. Η Αγγλία, οι ΗΠΑ και η Ελβετία είναι παραδείγματα χωρών στις οποίες κυριαρχεί η λογική. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)
41 (21/5)	Απόσπασμα γράμματος από τη Γαστούνη (11 Μαΐ.): Ο Σισίνης προετοιμάζει στρατό για να εμποδίσει τους εχθρούς να βγουν από την περιοχή των Παλαιών Πατρών (Πάτρας), ακολουθώντας τις οδηγίες της Διοικήσεως. Σχόλιο από την εφημερίδα για το παραπάνω απόσπασμα: δυσκολεύονται να πιστέψουν πως ο Σισίνης κάνει το χρέος του προς την πατρίδα. Υπάρχουν πληροφορίες πως έβαλε σε δημοπρασία διάφορα χωριά της Γαστούνης και πως θέλει οι γιοι του να έχουν τούρκικα προσωνύμια. Ειδήσεις από τη Ζάκυνθο (13 Μαΐου): Το σώμα του λόρδου Byron μεταβιβάστηκε σε αγγλικό πλοίο με τη συνοδεία του Stanhope και προορισμό την Αγγλία. Αποφάσεις της νεοσυσταθείσας εταιρείας υπέρ των Ελλήνων στην επαρχία του Σοφόλκ στην Αγγλία, που πάρθηκαν με την παρουσία το Βιλιάν Φοβλ Μιδελετών. Τονίζεται πως τα αισθήματα των Άγγλων πρέπει να είναι σύμφωνα με τον σκοπό των Ελλήνων. Κριτική ανάλυση του Γ. Αινιάν στο αποχαιρετιστήριο γράμμα του Stanhope προς τους Έλληνες, οι οποίοι πρέπει να είναι ευγνώμονες για τις συμβουλές του. Σημειώνει όμως πως είναι γεγονός πως οι Έλληνες πρώτα χρειάζονται χρήματα για τον πόλεμο και μετά όλα τα άλλα. Συνέχεια κειμένου για την ορθολογική Διοίκηση. Ο ορθός λόγος αποκαλύπτει όλες

	τις καταχρήσεις της πολιτικής και της θρησκείας, γιατί όλες του οι πράξεις είναι φανερές. Η λογική θα λειτουργήσει και υπέρ των Διοικήσεων, γιατί αν διασαφηνιστούν οι υποθέσεις τους θα θέλουν οι άνθρωποι να μετέχουν σε αυτές και η ωφέλεια των συμφερόντων της πολιτικής κοινωνίας θα γίνει αισθητή. Η Αμερική έχει το καλύτερο σύστημα γιατί διοικείται από νόμους που είναι απλοί και φανεροί σε όλους, ενώ στην Ολλανδία και την Ελβετία ευδαιμονούν γιατί δεν έχουν πλέον αριστοκρατικό σύστημα. Όποιος όμως διακηρύττει την αλήθεια κινδυνεύει. Πληροφορίες για τον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ του Ομέρ Πασά και Σιλιχτάρ Πόδα στην Αλβανία. Οι Αλβανοί είναι διαιρεμένοι σε φατρίες και δεν πρόκειται να εμπλακούν στον πόλεμο εναντίον των Ελλήνων.
42 (24/5)	Επίσημη ανακοίνωση της Διοίκησης σχετικά με το Δάνειο (27 Απριλίου). Αποφασίζεται να μην αποπληρωθούν με αυτό προηγούμενα έξοδα, αλλά να ξοδευτεί για τις εκστρατείες και τις μελλοντικές ανάγκες του έθνους. Θα δίνεται όπου διατάξει η Διοίκηση με έγγραφη απόδειξη του Βουλευτικού. Νέα από το Άργος (15 Μαΐου): Οι ενάντιοι στη Διοίκηση πήγαν στο χωριό Κουτσοπόδι με ένα στρατιωτικό σώμα υπό τους Κολιόπουλο, Νικηταρά και Γενναίο Κολοκοτρώνη με σκοπό να διαλύσουν την πολιορκία του Ναυπλίου και να κυριεύσουν το Άργος. Τα στρατεύματα όμως της Διοίκησης υπό τον Ι. Νοταρά τους εκδιώκουν. Ηττήθηκαν και οι πολιορκημένοι που προσπάθησαν να βγουν από το Ναύπλιο από τον Σκούρτη. Για βοήθεια στους αντάρτες ήρθε ένα σώμα Πρασιτιωτών, εναντίον των οποίων επιτέθηκε ο Μιαούλης. Με τη Διοίκηση ενώνονται και Βούλγαροι με τον Χ. Στεφανή. Παράλληλα ο Κολοκοτρώνης εκστρατεύει κατά της Τριπολιτσάς και κατέλαβε τα Τρίκορφα, τον εκδίωξαν όμως δυνάμεις υπό τους Παπαφλέσσα, Λόντο και Ζαφειρόπουλο. Ο Ζαΐμης κινείται με στρατεύματα στην Καρύταινα. Όλα αυτά εμπόδισαν να τελειώσει η επικύρωση του δανείου και να μην σταλεί η χρηματική βοήθεια. Τα χρήματα περιμένουν και καράβια από τα νησιά. Ο οθωμανικός στόλος είναι στην Μυτιλήνη. Έπαινος προς το Βουλευτικό Σώμα για τη δραστηριότητα και την επιμονή του. Ο Εμμανουήλ Ξένος ειδοποιεί πως οι φιλέλληνες της Ολλανδίας και ιδιαίτερα του Άμστερνταμ δωρίζουν στην Ελλάδα 7 χιλιάδες φλ. ολλανδικά. Απόπειρα φυγής Καραϊσκάκη προς Μέτσοβο. Χτυπήθηκε από τους στρατηγούς Ράγκο και Στουρνάρη και πήγε στο Καρπενήσι, ενώ ζήτησε τη βοήθεια του Ανδρέα Ίσκου. Άρθρο σχετικά με την αναγνώριση της ελληνικής ανεξαρτησίας. Η άφιξη του Blaquierie δίνει ελπίδες πως η Αγγλία θα είναι η πρώτη δύναμη που θα την αναγνωρίσει, ενώ και η Ιερά Συμμαχία φαίνεται να είναι πρόθυμη να κάνει το ίδιο. Επιπληττει τους Έλληνες, οι οποίοι είναι διαιρεμένοι ανάλογα με τα συμφέροντά τους. Ο Κολοκοτρώνης και ο Π. Μαυρομιχάλης προσπάθησαν να εμποδίσουν την έλευση του δανείου στη Ζάκυνθο, ο Νέγρης προσπάθησε να αποτρέψει τον Stanhope από τα συμφέροντα της Πατρίδας και προσπάθησε να κάνει μισητό τον Μαυροκορδάτο για να κολακεύσει τον Ανδρούτσο. Στην πραγματικότητα μόνο ο λαός έχει δύναμη.

43 (28/5)	Ο στρατ. Αλέξης Βλαχόπουλος αναχωρεί για το Βραχώρι (Αγρίνιο) (21 Μαΐου). Μαζί με τον Τσόγκα θα εκστρατεύσουν κατά των Τούρκων. Επιβεβαίωση συμμαχίας Καραϊσκάκη και Ανδρέα Ίσκου, ο οποίος επιπλήττεται από την εφημερίδα. Αναμένεται στη Ζάκυνθο η άφιξη του λόρδου Gordon για να περάσει στην Ελλάδα, ενώ ξεκινούν και πλοία από την Αγγλία με πολεμοφόδια για την Ελλάδα. Οχύρωση της περιοχής Αποκλείστρα (Καστανιά), η οποία είναι έτοιμη και ικανή να αντέξει πολιορκία. Την επιστασία της οχύρωσης και τα έξοδα ανέλαβε ο Γεώργιος Λέλης. Παραβίαση του απορρήτου της αλληλογραφίας, ιερού δικαιώματος σε όλη την Ευρώπη, του Μαυροκορδάτου από τον Trelawny. Ειδήσεις από Κέρκυρα (16 Μαΐου) σχετικά με την κατάσταση των εχθρών στην Ήπειρο, όπου επικρατεί μεγάλη ακαταστασία. Επιστολή του Δημήτριου Παύλου (Παυλίδη) προς τον Α. Κοραή: επαινεί το έργο του και τον ενημερώνει πως πρόκειται να ανοίξει σχολείο στο Μεσολόγγι αλλά δεν έχουν βιβλία εξαιτίας των άλλων δαπανών. Για αυτό τον παρακαλεί να στείλει τους συγγραφείς που έχει εκδώσει και να ζητήσει από άλλους να κάνουν το ίδιο. Προκήρυξη του Δημήτριου Παύλου (Παυλίδη) (8 Μαΐου): Εγκαινιάζεται σχολείο στο Μεσολόγγι με δύο τάξεις, καθώς και μια για τη διδασκαλία Γαλλικών. Καλεί τους μαθητές να έρθουν να γραφτούν και να συμβουλευτούν τον δάσκαλο για τα βιβλία που είναι απαραίτητα.
44 (31/5)	Προκήρυξη του Βουλευτικού Σώματος (28 Απριλίου) σχετικά με το δάνειο. Το δάνειο έγινε δεκτό και συμφωνήθηκε από την απεσταλμένη επιτροπή στο Λονδίνο (21 Φεβρουαρίου), αποτελούμενη από τους Ιωάννη Ορλάνδο, Ανδρέα Λουριώτη, Ανδρέα Λουγγάνο, Ανδρέα Μεαγέρο Οβριένο, Εδουάρδο Έλικο, και Joseph Hume. Καλείται ο Πρόεδρος του Εκτελεστικού να επικυρώσει το συμφωνητικό με την προσυπογραφή του Γενικού Γραμματέα και τη σφραγίδα της Διοίκησης. Άδεια του Βουλευτικού προς το Εκτελεστικό Σώμα (10 Μαΐου) να παραλάβει μέρος του Δανείου από την επιτροπή επί τη παρουσία του Stanhope και του Λάζαρου Κουντουριώτη στη Ζάκυνθο. Πληροφορίες πως για την αποτυχημένη απόβαση του οθωμανικού στόλου στη Σκόπελο. Νέα από τον Ασπροπόταμο για την ολοκληρωτική εξολόθρευση του Καραϊσκάκη, ο οποίος είχε καταφύγει στο Καρπενήσι. Αναμένονται εχθρικές δυνάμεις στις περιοχές των Νέων Πατρών (Υπάτης), Ιωαννίνων, και Τρικάλων. Πληροφορίες από τη Γερμανία για τη συνάντηση στα τέλη του Ιουνίου των Χριστιανικών Δυνάμεων της Ευρώπης σχετικά με την Ελλάδα. Ο πόλεμος κατά των Οθωμανών έχει αναταράξει τα δεδομένα, και η νέα επικράτεια θα έχει μεγάλη επιρροή στο πολιτικό σύστημα της Ευρώπης, εξαιτίας της θέσης της Ελλάδας και της εθνικής επανάστασης κατά των Μωαμεθανών. Για αυτό οι δυνάμεις πρέπει να πάρουν θέση υ-

	πέρ της Ελλάδας. Άρθρο σχετικά με την κατάσταση της Ελλάδας. Όσο η δύναμη βρίσκεται στους Καπεταναίους, τόσο η Διοίκηση δεν θα μπορεί να υπερισχύσει και δεν θα επικρατήσει ηρεμία. Η γενναιότητά τους στον πόλεμο και η συνεισφορά τους στην πατρίδα δεν σημαίνει πως μπορεί να πηγαίνουν ενάντια στους νόμους. Η πραγματική δύναμη βρίσκεται στον λαό και μόνο όταν η Διοίκηση τον εναγκαλισθεί και ενωθεί το Βουλευτικό με το Εκτελεστικό θα επικρατήσει ηρεμία. Αν δεν αλλάξουν τα πράγματα δεν θα έχει επιτυχία η συμφιλίωση, και το έθνος θα κινδυνεύει. Η Βουλή πρέπει να κατανοήσει πως εκπροσωπεί το έθνος και ότι είναι αυτή υπεύθυνη για την Πατρίδα. Νέα από τα Σάλωνα (23 Μαΐου): Ο Δερβίς Πασάς στέλνει στρατεύματα στις Θερμοπύλες, τα οποία περνούν ανενόχλητα από τα στενά. Ο αρχιστράτηγος των οθωμανικών δυνάμεων βρίσκεται στη Λάρισα. Ο στρατηγός Πανουργιάς φυλά το Άμπλαϊ, ενώ περιμένει ενισχύσεις. Ειδήσεις από τα Κύθηρα (10 Μαΐου): Οι Κρήτες φυγάδες στα Κύθηρα στέλνουν πλοίο να κατασκοπεύσει τα κινήματα των εχθρών. Το στρατόπεδο στην Αγία Ρούμελη είναι καλά εφοδιασμένο και αντιστέκεται στους Τούρκους. Το στρατόπεδο στην Τρυπητή εφοδιάστηκε από ευρωπαϊκό πλοίο και είναι έτοιμο να αντικρούσει τους εχθρούς. Οργανώνεται κρητικό σώμα για να σταλεί σε αυτά τα στρατόπεδα για βοήθεια. Ειδήσεις από τον Κάλαμο (23 Μαΐου): Φτάνουν στην Πρέβεζα Χαλτούπιδες από την Κωνσταντινούπολη, οι περισσότεροι των οποίων παίρνουν διαταγή να μείνουν έξω από το φρούριο. Έφεραν μαζί διαταγές για τους Αλβανούς σε Πρέβεζα, Βόνιτσα και Πάργα. Οι Αλβανοί που ήθελαν να είναι ανεξάρτητοι από τον Σουλτάνο δεν θέλουν να μπου Οθωμανοί στα φρούρια τους, γιατί ξέρουν πως δεν έχουν την εύνοιά του.
45 (4/6)	Γράμματα από το Άργος και την Τριπολιτσά (18 και 19 Μαΐου) πληροφορούν πως συνεχίζει ο κατατρεγμός των Ανταρτών από τη Διοίκηση. Ο Ζαΐμης μπήκε στην Τριπολιτσά, ο Νοταράς και Λόντος στην Καρύταινα. Το Ναύπλιο συνεχίζει να πολιορκείται. Ο οθωμανικός στόλος κάνει απόβαση στη Σκόπελο, όπου βρίσκεται ο Καρατάσιος. Στρατοπέδευση των στρατηγών Τσόγκα, Στουρνάρη και Ράγκου καθώς και των χιλιάρχων Γρ. Λιακάκη, Δήμου Τσέλιου και Καραγιάννη κοντά στην Άρτα, όπου αρχίζει η πολιορκία του φρουρίου. Νέα από την Πρέβεζα πως ο Ομέρ Πασάς προτρέπει τους χριστιανούς Αλβανούς να εξεγερθούν κατά του Σουλτάνου και να ενωθούν με τους Έλληνες. Ο Πασάς της Σκόδρας είναι αδρανής. Άρθρο σχετικά με τη λειτουργία των δικαστηρίων, τα οποία όταν λειτουργούν με δικαιοσύνη και δημοσιότητα τιμούν την πατρίδα και τους πολίτες. Στο Μεσολόγγι υπάρχουν το Πρώτο Δικαστήριο, το οποίο αποτελεί προπύργιο του δεσποτισμού, και των Εκκλήτων που λειτουργεί με τον δέοντα τρόπο. Ο Blaquierie ενημερώνει πως έφτασαν στην Ζάκυνθο ακόμα 200 χιλιάδες τάλληρα από το Δάνειο. Ωστόσο καθυστερεί η πληρωμή εξαιτίας μηχανουργιών, όπως για

	παράδειγμα του Νέγρη και του Φλαβιανού. Η Διοίκηση όμως ξεπερνά όλα τα εμπόδια. Αναγγελία των εγκαινίων του σχολείου της παλαιάς Ελληνικής και Γαλλικής διαλέκτου από τον Δημήτρη Παύλου(Παυλίδη), μαθητή του Κοραή. Απόσπασμα άρθρου από τον Φίλο του Νόμου (αρ.5) σχετικά με την ασυμφωνία των Κρητών εξαιτίας της αδυναμίας του νόμου. Επισημαίνεται πως η κατάσταση της Κρήτης είναι κρίσιμη και απαιτείται κυβερνήτης έμπειρος και δραστήριος. Ο περσινός Αρμοστής δεν έχει καμία υπόληψη, με αποτέλεσμα να μην μπορούν οι Κρήτες να εκτελούν τις διαταγές του, γιατί θεωρούν πως είναι υπαίτιος της κατάστασης που επικρατεί. Οι δράσεις του ξεπερνούσαν τις αρμοδιότητες του και σκοπός του ήταν περισσότερο το εμπόριο παρά το συμφέρον του νησιού. Πληροφορίες για παράπονα στις επαρχίες εξαιτίας της ανεπαρκούς διοίκησής τους από τους έπαρχους. Την υπόθεση εξετάζει ο Μελάς εκ μέρους της Διοίκησης, με ιδιαίτερη προσοχή στις επαρχίες του Βλωχού και Αποκούρου. Επειδή οι υποχρεώσεις του έπαρχου είναι πολλές, η Διοίκηση φροντίζει με προσοχή την εκλογή του. Όταν όμως αυτοί συμμαχούν με τους καπετάνιους της επαρχίας τότε υποφέρει ο λαός και βλάπτεται η Διοίκηση. Ο καπετάνιος Δημήτριος Βενδράμης πολέμησε ένα οθωμανικό πλοίο και το έδωσε από το Μεσολόγγι (3 Ιουνίου).
46 (7/6)	Αναφορά στρατηγών Γ. Τσόγκα και Γιαννάκη Ράγκου προς τον Γενικό Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας από το στρατόπεδο της Άρτας (Σκουληκαριά/3 Ιουνίου). Ο Δημητράκης Γώγος προκειμένου να κρατήσει το Ραδοβίτσι έβαλε Τούρκους, οι οποίοι έφυγαν όταν είδαν ότι θα γίνει επίθεση. Αυτός μαζί με εχθρική βοήθεια πήγε στην Άρτα για να βρει τον Βαρνακιώτη. Οι ντόπιοι είναι πρόθυμοι να πολεμήσουν. Ζητούν να παρθούν μέτρα για τους υπόπτους και να διοριστεί έπαρχος και αρχηγός των αρμάτων. Άρθρο για τη διακυβέρνηση, το σύνταγμα, την ελευθερία. Σε μια δημοκρατία η τάξη πηγάζει από τον λαό και είναι δικαίωμα που προσφέρεται από τους νόμους. Το πολιτικό σύνταγμα προκύπτει από την ειρήνη και την συμφωνία μεταξύ της διοίκησης και του λαού. Για να είναι σταθερή αυτή, πρέπει να προσδιοριστεί ο αριθμός των διοικητικών σωμάτων και οι αρμοδιότητές τους. Η πολιτική ελευθερία είναι εξίσου σημαντική με την ατομική. Για να είναι το έθνος ελεύθερο πρέπει να πολεμήσει τους κακοποιούς και να τους καταδικάσει μέσω του πολιτικού συστήματος. Επιστολή του Π. Νικολαΐδη προς την εφημερίδα σχετικά με την ανάλυση που έκανε ο Γ. Αινιάν στον αποχαιρετισμό του Stanhope. Αυτός είχε δίκιο λέγοντας πως χωρίς αρετή τα χρήματα δεν μπορούν να κατορθώσουν τίποτα, ενώ αντιθέτως η γνώμη του Αινιάν είναι αυτή που βλάπτει τον ελληνικό λαό. Δημοσίευση διατριβής του δικαστηρίου Αιτωλίας που απαντά σε προηγούμενη σχετική δημοσίευση των <i>Ελληνικών Χρονικών</i> με προσωπικές επιθέσεις στον Meyer, αποδεικνύοντας την αλήθεια όσων γράφτηκαν.

47 (11/6)	Επίσημη είδηση (8 Ιουνίου) σχετικά με τη νίκη της Διοίκησης εναντίον των αντιπατριωτών (12 Μαΐου). Τα στρατεύματα του Κολοκοτρώνη στην Τριπολιτσά λιποτάκτησαν, και η Διοίκηση θριαμβεύει σε όλη την Πελοπόννησο. Οι στρατηγοί Ανδρέα Λόντος, Ιωάννης Νοταράς και Ανδρέας Ζαΐμης αναγκάζουν τον Κολοκοτρώνη να παραδώσει το Ναύπλιο. Την 1^η Ιουνίου διορίζεται επιτροπή αποτελούμενη από τους Αναστάσιο Λόντο, Γ. Καλαφάτη και Γεώργιο Καναβό, για να το παραλάβει. Το σχέδιο του Πάνου Κολοκοτρώνη να πουλήσει αιχμάλωτους πασάδες σε Τραπεζίτη του Σουλτάνου ματαιώνεται. Ο Ρόδιος και άλλοι Υδραίοι μπαίνουν στο Μπούρτζι. Ο Κουβαράς καταφέρνει να πλησιάσει ένα γαλλικό πλοίο που ήταν στο λιμάνι του Ναυπλίου, στο οποίο στέλνει επιστολή ο Ρόδιος για να αναχωρήσει. Πληροφορίες για την αδυναμία του εχθρικού στόλου και την εκστρατεία του σατράπη της Αιγύπτου κατά της Ελλάδας στα μέσα Ιουνίου. Αναφορά των Γ. Τσόγκα και Ι. Ράγκου από το στρατόπεδο της Άρτας προς τον Γενικό Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (4 Ιουνίου). Οι κάτοικοι της επαρχίας Ραδοβιτσίου συμμαχούν με αυτούς κατά των εχθρών. Αποφασίζουν να εκλέξουν αρχηγό των αρμάτων τον Κώστα Οικονόμου και για την επιστασία της επαρχίας τον Πάνο Στούμπο, να στρατοπεδεύσει στον Ζυγό της Χελώνας ο Τσόγκας μαζί με τον Αναγνώστη Καραγιάννη, στο Ραδοβίτσι να μείνει ένας αξιωματικός μαζί με τον αρχηγό του εκεί τμήματος, ο στρατηγός Ράγκος με τον Δήμο Τζέλιου να εκστρατεύσουν στα Τζουμέρκα και αφού ενωθεί με τον αρχηγό εκεί να χτυπήσουν τους εχθρούς στην Άρτα. Ζητούν ένα σώμα για τη Λαγκάδα, και ζωοτροφές. Επιστολή Π. Νικολαΐδη σχετικά με τη δημοσίευση της απάντησης του Δικαστηρίου της Αιτωλίας. Υπερασπίζεται τον Meyer στις προσωπικές ύβρεις που έγιναν από τα μέλη του Δικαστηρίου και επισημαίνει πως δεν είχαν πραγματικά επιχειρήματα που να τους αθρώνουν.
48 (14/6)	Είδηση για την είσοδο της Διοικήσεως στο Ναύπλιο (5 Ιουνίου). Γίνονται ήδη προετοιμασίες για αποστολή βοήθειας σε Κρήτη, Εύριπο και Ανατολική και Δυτική Ελλάδα. Προκηρύξεις του Γενικού Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας προς κατοίκους Ραδοβιτσίου και Τζουμέρκων (10 Ιουνίου). Η πρώτη επισημαίνει τη βοήθεια της Διοίκησης με την αποστολή των Γ. Τσόγκα και Γιαννάκη Ράγκου στο Ραδοβίτσι και επαινεί τη στάση των κατοίκων, ενώ κάνει αναφορά και στην προσπάθεια του Γώγου να τους κρατήσει υποδουλωμένους. Ζητά να εκριζώσουν από εκεί τους εχθρούς και τους προδότες. Η δεύτερη καλεί τους κατοίκους των Τζουμέρκων να μιμηθούν το παράδειγμα του Ραδοβιτσίου, και τον Κουτελίδα να ενωθεί με τους στρατηγούς της Διοίκησης εναντίον των εχθρών. Επίσημη επικύρωση της εκλογής των νέων αρχηγών για το Ραδοβίτσι από τον Γενικό Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (9 Ιουνίου). Ακολουθούν τα έγγραφα επικύρωσης προς τον Κώστα Οικονόμου, τον νέο αρχηγό μετά την προδοσία του Δημήτριου Γώγου, και προς τον Πάνο Στούμπο, που εκλέχθηκε να επιστατεί τις κοινές υποθέσεις μέχρι να σταλεί έπαρχος. Επιστροφή Ιωάννη Μελά για να ενημερώσει τη Διοίκηση σχετικά με τις επαρχίες

	Βλωχού και Αποκόρου. Στην πρώτη ο έπαρχος επέστρεψε να αναλάβει τα χρέη του, ενώ στη δεύτερη αναμένεται να διοριστεί νέος. Για τον έπαρχο Βλωχού έγιναν μερικά παράπονα και δόθηκε αναφορά από τους κατοίκους. Ο Κωνσταντής Βουλπιώτης υπάγεται στις διαταγές του στρατηγού Δήμου Σκαλτζά με σκοπό να εξιλεωθεί από την προηγούμενη συμπεριφορά του. Άρθρο σχετικά με τις υποχρεώσεις του ελληνικού λαού απέναντι στη Διοίκηση. Η ματαιοφροσύνη των Ελλήνων κινδυνεύει να φθείρει την πατρίδα αν δεν αναδειχθούν μεγάλοι άνδρες να την επαγρυπνήσουν. Πρώτο στήριγμα της δημοκρατικής Διοίκησης είναι ο λαός, τον οποίο οφείλει να τιμά κυβερνώντας σωστά. Κάποια όμως άτομα την εμποδίζουν επειδή βλέπουν να χάνονται τα προνόμιά τους, με αποτέλεσμα ο λαός να μην μπορεί να κάνει το χρέος του απέναντι στη Διοίκηση. Παράλληλα κάποιοι παραστάτες ξεχνούν ότι είναι σε ένα σώμα που αντιπροσωπεύει όλον τον λαό και όχι μόνο ένα μέρος. Ο λαός αν θέλει να τους αντιμετωπίσει πρέπει να υπακούσει τη Διοίκηση και τους νόμους της. Μικρή ναυμαχία ελληνικού πλοίου του Αθανάσιου Μαλακάσα με οθωμανικό στην περιοχή των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) (12 Ιουνίου). Προς ενίσχυσή του πηγαίνουν ελληνικά πλοία από τον αποκλεισμό του κόλπου (13 Ιουνίου). Το εχθρικό πλοίο υπέστη ζημιά και μπήκε στο λιμάνι. Αναγγελία από τον Blaquiere για την αναμενόμενη άφιξη του Gordon στην Ζάκυνθο.
49 (17/6)	Ακριβής περιγραφή των γεγονότων στην Άρτα από τη στιγμή που ξεκίνησε η εκστρατεία. Οι στρατηγοί Γεώργιος Τσόγκας και Ιωάννης Ράγκος μαζί με τους Αναγνώστη Καραγιάννη και Δήμο Τσέλιο κατευθύνθηκαν στο Ραδοβίτσι, όπου θα πήγαινε και ο στρατηγός Στουρνάρης. Εκεί ο Δημήτριος Γόγος τους παρακάλεσε να μην προχωρήσουν με την υπόσχεση να ενωθούν κατά του εχθρού και να τους παρέχει τροφές. Ο Τσόγκας στρατοπέδευσε πιο κοντά στο Ραδοβίτσι και ο Ράγκος διοργάνωσε τα γύρω χωριά, ενώ ο Γώγος συνεννοούταν με τους Τούρκους. Ο Τσόγκας επιτίθεται και καταστρέφει τους εχθρούς (3 Ιουνίου) και εισέρχεται στο Ραδοβίτσι. Μετά από αυτό συνέχισε προς το Βελενιτζιό αλλά οπισθοχώρησε στα Κόκυρα λόγω καθυστέρησης της αποστολής τροφίμων. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Νέα από την Πελοπόννησο σχετικά με την παραλαβή όλων των επαρχιών που είχε ο Θ. Κολοκοτρώνης στην κατοχή του από τη Διοίκηση. Το Ναύπλιο φυλάσσεται από τους Ζαΐμη και Λόντο. Αναχώρηση ελληνικού στόλου προς Κρήτη με ικανά στρατεύματα. Έξοδος των Τούρκων από το φρούριο του Ευρίπου με κατεύθυνση την Αθήνα: οι περισσότεροι σκοτώθηκαν και πολλοί αιχμαλωτίστηκαν από τους Έλληνες. Επιστολή Humfries προς τον συντάκτη (Ζάκυνθος, 22 Ιουνίου). Διαψεύδει το άρθρο που κατηγορεί τον Θ. Νέγρη για την καθυστέρηση του Δανείου προς την Ελλάδα. Άρθρο σχετικά με το ποιος μπορεί να είναι μέρος της Διοίκησης. Δεν είναι μόνο αυτοί που υπηρέτησαν την πατρίδα που μπορούν τα προβάλλουν τα συμφέροντα του έθνους. Καμία Διοίκηση δεν μπορεί να πετύχει αν όλα τα μέλη της δεν γνωρίζουν τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του πολίτη. Όταν ο λαός αγνοεί το χρέος του προς τη

	Διοίκηση και αντίστροφα η Διοίκηση το χρέος της προς τον λαό, είναι αδύνατον να μην καταλήξει το έθνος σε δεσποτισμό η αναρχία. Το Σύνταγμα δίνει σε κάθε Έλληνα το δικαίωμα να εκφράζει και να υπηρετεί το καλό δημοσίως. Δεν πρέπει να απορρίπτονται αυτοί που δεν μπορούν να χρησιμεύσουν σωματικά. Άρθρο σχετικά με τις επαναστάσεις και τις αντενέργειες. Για να είναι σταθερό το πολίτευμα πρέπει να συμφωνεί με το πνεύμα και τις ιδέες του λαού. Τότε δεν θα υπάρχουν ούτε επαναστάσεις ούτε φατρίες. Όταν μια επανάσταση πετύχει τον σκοπό της σταματά εκεί, διαφορετικά δεν θα υπάρχει ισορροπία και θα πρέπει να την επαναφέρει κάποιος στα όριά της, μέχρι το σημείο που άρχισε ώστε να σταματήσουν οι αυτενέργειες. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο.) Αναχώρηση Blaquiere για τη Διοίκηση (16/6).
50 (21/6)	Συνέχεια και τέλος γεγονότων στην Άρτα. Οι Τούρκοι στην Άρτα μπήκαν πάλι στη Σκουλικαριά μαζί με τους προδότες Γώγο, Νούρκα, Βαρνακιώτη και Γιάννη Σούκα. Με αυτούς ενώθηκαν και οι Ραδοβιτσιώτες με εξαίρεση τους Κώστα Οικονόμου, Πάνο Στούμπο και μερικές οικογένειες. Οι εχθροί προχωρούν μέχρι το μέρος που στρατοπέδευσε ο Τσόγκας (9 Ιουνίου) και ξεκινά μάχη, την οποία θα κερδίσει το στράτευμα του Τσόγκα. Μετά από αυτό οι εχθροί δεν βγήκαν από τις οχυρώσεις τους και οι Έλληνες επέστρεψαν στο Ξοδάκυλο και από εκεί αναχώρησαν προς τον Βάλτο και το Ξηρόμερο εξαιτίας της έλλειψης τροφίμων. Πληροφορίες από γράμμα του στρατηγού Σαφάκα προς τον Μαυροκορδάτο (16 Ιουνίου) πως κάηκαν όλα τα εφόδια του Δερβίς Πασά στο Λιανοκλάδι. Οι Έλληνες αρχηγοί των μερών εκείνων ετοιμάζονται προς αντιπαράταξη. Επιστολή του Γ. Βαρνακιώτη προς τους καπεταναίους και προύχοντες του Κάρελη (20 Μαΐου): προσπαθεί να δικαιολογηθεί εν όψει της κατηγορίας του αποστάτη για την υπόθεση Καραϊσκάκη. Επιτίθεται στον Μαυροκορδάτο και τον κατηγορεί για ψέματα και πρόκληση διχόνοιας με σκοπό τον αφανισμό της πατρίδας. Εκθέτει τις δυνάμεις των εχθρών. Απάντηση της εφημερίδας προς τον Βαρνακιώτη. Σχολιάζει πως πριν την επανάσταση ζούσε καλύτερα συνεργαζόμενος με τους Τούρκους, και πως οι συκοφαντίες προς τον Μαυροκορδάτο είναι άτοπες αφού αυτός έχει αποδείξει την ειλικρίνεια του. Τον κατηγορεί πως προσπαθεί να τρομοκρατήσει τους Έλληνες εκθέτοντας τις προετοιμασίες των Τούρκων. Συνέχεια άρθρου σχετικά με τις αντενέργειες στις επαναστάσεις. Αντενέργεια εδώ σημαίνει τη μεταχείριση του αυτεξούσιου αντί του νόμου, και των παθών αντί της λογικής. Οι αντενέργειες κατά των ανθρώπων προκαλούν τη διάρκεια των επαναστάσεων, και κατά των ιδεών προκαλούν καταχρήσεις. Για να πάψουν τα δεινά πρέπει αυτές να καταβληθούν. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο).
51 (25/6)	Πληροφορίες για τα ελληνικά στρατεύματα υπό την αρχηγία των Σκαλτζά, Μήτζου Κοντογιάννη, Ανδρέα Ίσκου, Σαφάκα, και Γιολδάση, τα οποία βρίσκονται από τον Μακρύκαμπο μέχρι τη Σαράδαινα.

	Φήμες πως ο Δερβίς Πασάς μπήκε στην περιοχή των Νέων Πατρών (Υπάτης) και πρόκειται να επιτεθεί στα παραπάνω στρατεύματα. Προετοιμασία του ελληνικού στρατού για την επικείμενη επίθεση. Πληροφορίες από επιστολή από τη Γαστούνη (20 Ιουνίου) για την καταπολέμηση και την εκδίωξη των Τούρκων που μπήκαν με προδοσία στην Κάσσο, και για τον ελληνικό στόλο που διαιρέθηκε σε δύο μέρη και αναζητεί τον εχθρικό (12 Ιουνίου). Νέα από εχθρικές επιστολές από την Πρέβεζα σχετικά με τον στόλο από την Κωνσταντινούπολη, ο οποίος πάσχει από πανώλη και αναγκάστηκε να αποσυρθεί στον Ελλησποντο (Δαρδανέλια) και τη Μυτιλήνη. Καταστροφή του οθωμανικού στρατού στην επαρχία του Βάλτου από τον στρατηγό Ράγκο. Ο Κώστας Μπότσαρης εκστρατεύει στη Γαστούνη (24 Ιουνίου) με διαταγή της Διοίκησης να ταπεινώσει το φρόνημα του Σισίνη, ο οποίος ήταν υπεύθυνος για τις ταραχές στον Πύργο και προσπάθησε να εμποδίσει την έλευση του στρατηγού. Επιβεβαίωση της πληροφορίας πως ο κεραυνός έκαψε τα εφόδια του Δερβίς Πασά στο Λιανοκλάδι, μαζί με 300 ανθρώπους. Ο Καραϊσκάκης κατευθύνεται προς τη Διοίκηση πιστεύοντας πως θα τον συγχωρήσουν λόγω της οικονομικής κατάστασής του. Αναφορά του Γεώργιου Λέλη προς τον Γενικό Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας σχετικά με τη θέση της Αποκλείστρας (Καστανιά), για την οποία δίνονται λεπτομερείς πληροφορίες. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Απόσπασμα από τον λόγο του Π. Κοκκίνη, κατά την τελετή αγιασμού του νέου φρουρίου «Βύρων» (16 Ιουνίου), στην οποία παρευρίσκονταν εκτός των άλλων ο λόρδος Κ.Μ. και ο Blaquiere. Επισημαίνεται η συμβολή του λόρδου Byron στην οχύρωση της θέσης του Προκαπάνιστου, και πως το φρούριο θα είναι το προπύργιο και ο τηλέγραφος της ελεύθερης Ελλάδας. Ευχαριστήριο γράμμα του Blaquiere προς τον Κοκκίνη (17/29 Ιουνίου), κάνει εγκώμιο στην αναγέννηση της Ελλάδας, και αναφέρεται και στη συμβολή του λόρδου Byron σε αυτό. Συνέχεια άρθρου σχετικά με τις αντενέργειες. Με τον τρόπο αυτό δεν υπάρχουν όρια, όλοι είναι εξίσου ένοχοι και οι αδικίες τιμωρούνται από αυτούς που αδικούν. Τα πάντα προκύπτουν από τον φόβο και την εκδίκηση, με αποτέλεσμα να χάνεται το όριο στις αμαρτίες. Αν στην Ελλάδα αυτοί που έκαναν αντενέργειες έβλεπαν με προσοχή τους αρχηγούς τους θα έφριτταν. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο)
52 (28/6)	Ειδήσεις από το Λοιδωρίκι (23 Ιουνίου): Έφοδος των Τούρκων της Ναυπάκτου στο ελληνικό στρατόπεδο στο Λοιδωρίκι, όπου αρχηγός είναι ο αξιωματικός Τριαντάφυλλος. Αυτός έκανε ενέδρες σε διάφορα μέρη. Στη μάχη 20 Τούρκοι σκοτώθηκαν, οι υπόλοιποι υποχώρησαν. Απελευθέρωση των Ελληνικών οικογενειών των Νέων Πατρών (Υπάτης) που βρίσκονταν υπό οθωμανική αιχμαλωσία από τους στρατηγούς Μήτσο Κοντογιάννη, Σκαλτζά,

και Σαφάκα. (15 Ιουνίου).

Είδηση από τους Μύλους Ναυπλίου (31 Μαΐου) για τον εφοδιασμό και την οχύρωση φρουρίου του Νεοκάστρου, όπου φρούραρχος διορίζεται ο Παναγής Ορφανός.

Αναδημοσίευση από τον Φίλο του Νόμου (30 Μαΐου) θεσπίσματος της Διοικήσεως (27 Μαΐου): καθώς ευρωπαϊκά πλοία ναυλώθηκαν από Τούρκους για μεταφορά στρατευμάτων και εφοδίων, διακηρύσσεται πως ανεξαρτήτως της σημαίας, αυτά τα πλοία και οι ναύτες τους παύουν να θεωρούνται ως ουδέτερα, αλλά ως εχθρικά.

Υποστήριξη της εφημερίδας προς την παραπάνω απόφαση. Η Προκήρυξη στοχεύει στο να στερήσει από τους εχθρούς τα μέσα που τους προμηθεύουν άλλοι, και επομένως στη γενική σωτηρία και την ευδαιμονία του έθνους.

Ο ελληνικός στόλος εξήλθε στο Αρχιπέλαγος με σκοπό να αντιμετωπίσει τον αιγυπτιακό και τον οθωμανικό. Τα έξοδά του για ένα μήνα πληρώθηκαν από τα εισοδήματα των νησιών.

Παραμονή του φρουρίου των Αθηνών στον στρατηγό Γκούρα, μετά από παράκληση των κατοίκων, και διορισμός του Μιχαήλ Σούτσου ως επάρχου. Όσον αφορά στα κανόνια που πήρε ο Trelawny για την υπεράσπιση του Ευρίπου, πληροφορίες λένε πως τα μετέφερε στη Σπηλιά στον Παρνασσό, για να φυλάει τους θησαυρούς και την οικογένεια του στρατηγού Οδυσσέα Ανδρούτσου.

Ανώνυμη επιστολή-απάντηση προς τον Γεώργιο Βαρνακιώτη: υπερασπίζεται τον Μαυροκορδάτο και απαριθμεί συγκεκριμένα περιστατικά που αποδεικνύουν την ενοχή του.

Επιστολή από το Ναύπλιο (21 Ιουνίου) αναφέρει ότι ο ελληνικός στόλος κυριεύσε 6 αυστριακά πλοία, τα οποία μετέφεραν εφόδια στους Οθωμανούς στη Μυτιλήνη, καθώς και πως 15 χιλιάδες Τούρκοι είναι συγκεντρωμένοι στο Ζητούνι (Λαμία) και σκοπεύουν να εκστρατεύσουν εναντίον των Ελλήνων, και η Διοίκηση προετοιμάζει βοήθεια.

Πληροφορίες πως ο Φωτεινός Μαράκης Κεφαλληνναίος ζήτησε από τον Ιουσούφ Πασά των Παλαιών Πατρών (Πάτρας) χρήματα και λαντζόνια για να κυριεύσει το Βασιλάδι, οι Έλληνες όμως τον περιμένουν.

Επιστολή του Γ. Πραΐδη (26 Ιουνίου): διορθώνει την πληροφορία σχετικά με τον στρατηγό Κώστα Μπότσαρη. Μετέβη στη Γαστούνη για να ενδυναμώσει τα παράλια προς αντίκρουση της εφόδου του Μεχμέτ Αλή Πασά.

Ελπίδες για θρίαμβο των Κασσίων, καθώς σημαντικό μέρος του στόλου έπλευσε προς βοήθειά τους (16 Ιουνίου)

Ειδοποίηση (28 Ιουνίου): αρχίζει από την 1^η Ιουλίου ταχυδρομική ανταπόκριση με Τριζόνια, Βοστίτζα, Κόρινθο και Ναύπλιο δύο φορές τον μήνα. Μέχρι να οριστεί επιστάτης στο Ναύπλιο, ο ταχυδρόμος θα διευθύνεται προς τον Ιωάννη Σκανδαλίδη. Εγγυάται την ασφαλή μεταφορά των επιστολών.

53 (2/7)

(Από τον Φίλο του Νόμου) Ειδήσεις από το Ναύπλιο (12 Ιουνίου): είσοδος του Βουλευτικού και Εκτελεστικού Σώματος στο Ναύπλιο με μεγάλη πομπή, στην οποία συμ-

	μετείχε και ο αρχηγός της φρουράς Χατζηχρήστος Βούλγαρης και οι πολιτικοί και στρατιωτικοί στρατηγοί. (10 και 12 Ιουνίου) Θρίαμβος της Διοίκησης κατά των εσωτερικών εχθρών. Ακολουθεί Διακήρυξη του Εκτελεστικού (13 Ιουνίου), η οποία ανακοινώνει το τέλος των εσωτερικών ταραχών και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση του εξωτερικού εχθρού. Προτρέπει όλους τους Έλληνες να είναι σε εγρήγορση ενάντια στην τελευταία προσπάθεια του Σουλτάνου να επανακτήσει την Ελλάδα μέσω του Μεχμέτ Αλή, ο οποίος αν κατατρωπωθεί θα ματαιωθούν όλα τα σχέδια του και θα αναγνωρισθεί η ελληνική ανεξαρτησία. Επίσημη είδηση από το Ναύπλιο για απόβαση των εχθρών στη νήσο των Ψαρρών (22 Ιουνίου). Η μάχη συνεχίζεται με πείσμα, και οι Ψαριανοί έχουν προκαλέσει σημαντική ζημιά στον εχθρό. Η Διοίκηση στέλνει εκλεκτό σώμα από το Ναύπλιο για βοήθεια, καθώς και ελληνικά πλοία από την Ύδρα και τις Πέτρες (Σπέτσες). Για εκεί έχει αναχωρήσει και ο ναύαρχος Μιαούλης. Ανακοίνωση από την εφημερίδα: Μερικοί συνδρομητές επιθυμούν να έχουν ολόκληρη τη σειρά των <i>Ελληνικών Χρονικών</i>. Επειδή όμως για τα έξοδα ανατυπώσεως δεν αρκεί η συνδρομή, παρακαλούνται όσοι θέλουν να γίνουν συνδρομητές να απευθυνθούν στους αρμόδιους σε κάθε τόπο: από την Πελοπόννησο και τα νησιά στον Ιωάννη Σκανδαλίδη ή στον Giuseppe Chiappe, από τα νησιά του Ιονίου και την Ευρώπη στον Γεώργιο Λαδόπουλο ή στον Κωνσταντίνο Γεροστάθη. Επιστολή Θ. Νέγρη προς την εφημερίδα (14 Ιουνίου), με την οποία αναφέρει πως είναι ο συντάκτης της ανώνυμης διατριβής που καταχωρήθηκε και ζητά να δημοσιευθεί και το κείμενο που ακολουθεί. Σε αυτό υπερασπίζεται τον εαυτό του σχετικά με τις κατηγορίες που έγιναν στο τεύχος 35 των <i>Ελληνικών Χρονικών</i>, αναφέροντας ότι ζήτησε να γίνει Συνέλευση προκειμένου να θεραπευτούν τα δεινά της πατρίδας και όχι επειδή είχε αντιδιοικητικό πνεύμα, αλλά και ότι συνελεύσεις έχουν ξαναγίνει από τα ναυτικά νησιά χωρίς να το γνωρίζει η Διοίκηση. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο.) Ανακοίνωση πως η τιμή της μετακομιδής των επιστολών από τη νέα ταχυδρομική υπηρεσία θα προσδιορίζεται ανάλογα με το βάρος της επιστολής.
54 (4/7)	<u>ΕΚΤΑΚΤΟ ΦΥΛΛΟ</u> Δημοσίευση δύο επιστολών: ➤ Επιστολή από τους Προκρίτους των Πετζών (Σπετσών) προς το Εκτελεστικό Σώμα (25 Ιουνίου). Χαρμόσυνα νέα από τα Ψαρρά, όπου το φρούριο και η πόλη βρίσκονται στην εξουσία των Ελλήνων και οι εχθροί καταδιώχθηκαν στις Συκαίες. Ένα σώμα ντόπιων με επικεφαλής τον Δ. Καλημέρη κατατροπώνουν τους εχθρούς. Αποφασίζεται μαζί με την Ύδρα να σταλούν ενισχύσεις. ➤ (26 Ιουνίου). Δίνονται αναλυτικές πληροφορίες για την απόβαση των εχθρών στα Ψαρρά, κατά την οποία φάνηκε ο ηρωισμός των Ελλήνων. Πολέμησαν όχι μόνο Ψαρριανοί αλλά και μη ντόπιοι Έλληνες, καθώς πολλές γυναίκες, οι οποίες τελικά αυτοκτόνησαν για να μην πέσουν στα χέρια των εχθρών, ενώ πολλοί γονείς έσφαξαν τα παιδιά τους. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον Σκλαβόνο Ράδο. Τα ελληνικά καράβια από την Κάσο επιστρέφουν και μαζί με τα

	άλλα που έφτασαν ξεκινά ναυμαχία. Οι νησιώτες έδειξαν μεγάλη προθυμία για βοήθεια, όπως και η Διοίκηση. Ωστόσο ο Οδυσσεάς Ανδρούτσος αρνήθηκε να εκστρατεύσει, σε αντίθεση με τον Νικηταρά. Οι γυναίκες και τα παιδιά μεταφέρθηκαν στην Ύδρα και τις Σπέτσες, ενώ οι άνδρες είναι αποφασισμένοι να πεθάνουν. Ανάμεσα σε αυτούς είναι και ο Κανάρης. Εγκώμιο από τον συντάκτη των <i>Ελληνικών Χρονικών</i> στους Ψαριανούς, οι οποίοι εξάπτουν την ευτολμία των Ελλήνων και την ανδρεία τους.
55 (5/7)	Απόσπασμα επιστολής από το Ναύπλιο (22 Ιουνίου): στην Αλεξάνδρεια ο Άγγλος πρόξενος έδωσε διαταγή να μην ναυλωθούν από τον Μεχμέτ Αλή Πασά αγγλο-ιωνικά πλοία, τα αυστριακά όμως πλοία συμφώνησαν να μεταφέρουν στρατεύματα και πολεμοφόδια. Ο Μεχμέτ Αλή ζητά από τον Σουλτάνο να μην είναι στόλαρχος ο Τοπάλ Πασάς και να γίνει ο γιος του πληρεξούσιος αρχηγός της εκστρατείας σε ξηρά και θάλασσα. Πλοία από την Ύδρα ξεκίνησαν για τα Ψαρά με σκοπό να ενωθούν με αυτά που είναι εκεί και να πλεύσουν κατά του εχθρού. Επιστολή του Κανέλλου Δεληγιάννη προς τον Ιωάννη Νοταρά (20 Μαΐου): τον αποτρέπει να έρθει προς τη Βυτίνα και ανακοινώνει τις συνομιλίες για συμβιβασμό με τον Ζαΐμη, ενώ τον ενημερώνει ότι πρόκειται γίνει επίθεση. Ακολουθεί η απάντηση του Νοταρά (20 Μαΐου): τονίζει πως ακολουθεί ρητώς και μόνον διαταγές της Διοίκησης και δεν πτοείται από παραγγελίες άλλων. Άρθρο υπέρ της οικογένειας Νοταρά, η οποία διακατέχεται από πνεύμα δικαιοσύνης. Ιδιαίτερη αναφορά στον Πανούτσο Νοταρά που έδωσε για τις ανάγκες της Διοίκησης μεγάλο μέρος της περιουσίας του. Κείμενο σχετικά με τη λιτανεία σε μνήμη της μάχης του Πέτα (4 Ιουλίου), όπου πολέμησαν ηρωικά φιλέλληνες πολεμιστές. Την ίδια μέρα έφτασαν τα χαρμόсуνα νέα για τον θρίαμβο στα Ψαρρά προκαλώντας μεγάλο ενθουσιασμό και την αίσθηση πως δεν υπάρχουν Τούρκοι στο ελληνικό έδαφος. Επισημαίνεται πως μόνο η ομόνοια μπορεί να ξεπεράσει τις δυσκολίες και να οδηγήσει σε νίκες. Πληροφορίες από επιστολή του στρατηγού Ράγκου από τα Άγραφα για την αναχώρηση του Σιλιχτάρ Πόδα από τη Λάρισα και τη λεηλασία και πυρπόληση μέρος της πόλεως του Τουρνάβου. Πληροφορίες πως στην Άρτα οι Τούρκοι από το Κομπότι αναχωρούν για την Αλβανία, και για την προετοιμασία του Ομέρ Πασά για να κλειστεί στα Ιωάννινα φοβούμενος τον Σουλτάνο. Πληροφορίες από γράμμα του διοικητή της Πρέβεζας Πεκύρ Τζογαδόρου πως οι Αλβανοί είναι εχθρικά διακείμενοι προς τους Ασιάτες Τούρκους, και για εσωτερικές διαμάχες στους εχθρούς που βρίσκονται στο Πατρατζίκι (Υπάτη). Οι Αλβανοί που ήταν εκεί αναχώρησαν προς την πατρίδα τους. Αναχώρηση στρατηγού Τζαβέλλα και των Σουλιωτών για τα Σάλωνα (4 Ιουλίου). Συνέχεια της απολογίας του Θ. Νέγρη, όπου υποστηρίζει πως οι κατηγορίες σε βάρος του είναι ανυπόστατες. Δεν υποστήριξε ποτέ πως οι πολιτικοί και στρατιωτικοί αρχηγοί είναι αναίσθητοι, αλλά και να το έκανε δεν σημαίνει πως έχει αντιδιοικητικό

	πνεύμα, ενώ θα ήταν ακόμη πιο αναγκαία η συνέλευση. Ακόμα, ο λαός δεν δυσαρρ- στείται με τις συνελεύσεις. Επισημαίνει πως δεν ανέφερε την συνέλευση στην ομιλία του στο Μεσολόγγι επειδή δεν το θυμήθηκε, και πως δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος για να θεραπευτούν τα δεινά παρά η ειλικρινής δημοσίευση των αληθινών αιτιών των ταραχών και των καταχρήσεων. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο.)
56 (9/7)	Πληροφορίες από κατασχεθέντα τουρκικά γράμματα του Ομέρ Πασά από την Πρέβε- ζα προς τον Μεχμέτ Αλή Πασά σχετικά με τις διαταγές που είχε λάβει από την Πύλη και την αναμονή του γιου του Μεχμέτ Αλή. Εγκώμιο στους θριάμβους της χώρας έναντι στους εξωτερικούς εχθρούς μέσω των αγωνιστών και στους εσωτερικούς εχθρούς μέσω της Διοίκησης, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα ανήκει στα πολιτισμένα έθνη της Ευρώπης. Επισημαίνεται πως ελευθερώ- θηκε μόνη της με την ανδρεία των αγωνιστών της, και πως ξεπέρασαν τα αρχαία επι- τεύγματα. Πλήρης νίκη των Ελλήνων στα Ψαρρά, η οποία μαζί με την Κάσσο προκαλεί μεγάλη εντύπωση στους εχθρούς. Πληροφορίες για εκστρατεία του Δερβίς Πασά στο Χάνι της Γραβιάς, και την αποστολή των ελληνικών οικογενειών στην Πελοπόννησο προ- κειμένου να αντισταθούν στον εχθρό. Συνέχεια της Απολογίας του Θ. Νέγρη. Αναφέρεται στην κατηγορία συμμαχίας με τους αντιδιοικητές και σύστασης Επανορθωτικής Διοίκησης λέγοντας πως το ολιγαρ- χικό κόμμα σφετερίστηκε τη Διοίκηση, ενώ ο ίδιος συνηγόρησε με τους πληρεξού- σιος των νησιωτών και με άλλους που χτύπησαν την παρανομία. Όταν αυτοί απέτυ- χαν, ο Φωτήλας και ο Κολιόπουλος τον έπεισαν να φύγει. Υποστηρίζει πως δεν γνω- ρίζει τίποτα για την Επανορθωτική Διοίκηση και πως ο Κολοκοτρώνης ήταν ένας μόνο από τους στρατηγούς και όχι ο αρχηγός, και ο ίδιος δεν συμφώνησε να πάρει υπουρ- γείο και να γίνει Γενικός Γραμματέας του Εκτελεστικού. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Παράκληση προς τους συνδρομητές της εφημερίδας να μην καθυστερούν την πλη- ρωμή, καθώς και όσοι θέλουν να γίνουν συνδρομητές να το δηλώσουν. Οι συνδρο- μητές της Ευρώπης να απευθύνονται προς τον Κωνσταντίνο Μαυρογορδάτο που βρί- σκεται στο Λιβόρνο. Πληροφορία πως το εχθρικό στράτευμα που κινούταν κατά των Σαλώνων διαλύθηκε μόλις έφτασε στο Χάνι της Γραβιάς εξαιτίας εσωτερικής διχόνοιας.
57 (12/7)	Πληροφορίες από αξιόπιστη επιστολή: δεν αληθεύει η εκστρατεία του Ομέρ Πασά στην Άρτα, αλλά ήρθε για να αναδιατάξει την επαρχία. Στην πόλη και το φρούριο της Άρτας ξέσπασε επιδημία πανώλης, η οποία ξεκίνησε από το σπίτι του Βαρνακιώτη και εμπόδισε τον Ομέρ Πασά να έρθει στην Άρτα. Ο εμφύλιος πόλεμος στην Αλβανία συνεχίζεται με μεγαλύτερη ένταση. (Από εφημερίδα της Κέρκυρας) Περίληψη της διαμαρτυρίας του Βεζύρη Γαλήπ πασά που κοινοποιήθηκε στον λόρδο Στραγκφόρντ (9 Απρ.): επισημαίνει πως η δήλωση ότι η αυλή της Αγγλίας δεν μπορεί να εμποδίσει όσους Άγγλους βοηθούν τους Έλληνες είναι άτοπη, πως η γενική ειρήνη των Άγγλων δεν εξαρτάται πλέον από τις συνθήκες

	αλλά τα πάθη των λαών, καθώς και πως η Αγγλική Διοίκηση δεν πληροί τα καθήκοντά της. Απόδειξη ότι μπορεί να παρεμβαίνει είναι η απαγόρευση να μεταφέρουν αγγλικά πλοία εφόδια στους Οθωμανούς. Καταλήγει στο ότι η Πόρτα διεκδικεί τα δικαιώματα της, τα οποία η Αγγλία δεν μπορεί να αρνηθεί. Άρθρο σχετικά με τη σχέση Αγγλίας - Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αν υποθεθεί πως η Διοίκηση της Αγγλίας έχει πρώτη θέση στην Ευρώπη, και ότι δεν κρύβει τα συμφέροντα και τις ενέργειές της, η παραπάνω αγωγή είναι παράλογη. Η Πόρτα δεν μπορεί να μιλά για πολιτικά συντάγματα ενώ κυριαρχεί η ανομία. Η Αγγλία δεν φοβάται την Τουρκία για να φέρεται ύπουλα, και η συνδρομή υπέρ των Ελλήνων δεν ταραξεί την ισοσταθμία. Δεν είναι μόνο η Αγγλία που δεν εμποδίζει τη συνδρομή, αλλά πολλές άλλες δυνάμεις. Οι Διοικήσεις αυτές φέρονται στην Πόρτα όπως υπαγορεύει ο ορθός λόγος και οι νόμοι. Η μεταφορά πολεμοφοδίων και στρατευμάτων από ευρωπαϊκά καράβια αποδεικνύει πως η Πόρτα δεν λέει αλήθεια. Επίσημη αναγγελία του θριάμβου των Ψαρρών. Το στράτευμα του Δερβύς Πασά βρίσκεται στην Αλαμάνα, ενώ ένα τμήμα του στρατού του που προχώρησε στα Σάλωνα αποσύρθηκε αμέσως.
58 (16/7)	Επιστολή του στρατηγού Α. Σαφάκα από το στρατόπεδο του Δήμου Σκαλτζά στη Μουσινίτσα (9 Ιουλίου) σχετικά με τη μάχη με ένα αλβανικό σώμα (8 Ιουλίου), το οποίο ενώ υπερίσχυσε πολλές φορές τελικά νικήθηκε από τους Έλληνες και τράπηκε σε φυγή. Υπάρχουν όμως και άλλα τουρκικά στρατόπεδα σε διάφορα μέρη από το Δαδί μέχρι τα σύνορα του Μακρύκαμπου. Επίθεση Τούρκων κατά του χωριού Λεχενά (12 Ιουλίου), κατά την οποία κατέσφαξαν και αιχμαλώτισαν τους κατοίκους. Παρά το γεγονός ότι πήγαν για βοήθεια Σουλιώτες και άλλοι, οι οικογένειες δεν ελευθερώθηκαν. Ο Σισίνης κατηγορείται για αδιαφορία για αυτά που συμβαίνουν στην πατρίδα του, και για προδοσία. Επιστολές από το Ναύπλιο (6 Ιουλίου) δίνουν χαρμόсуна νέα από τα Ψαρρά: είναι πλέον εντελώς απελευθερωμένα από τους Τούρκους. Μετά από μια ναυμαχία του ελληνικού στόλου με τον τουρκικό, επικράτησε ο πρώτος και ανάγκασε τον εχθρικό να καταφύγει στη Σμύρνη. Η Διοίκηση έστειλε φρουρά από την Ύδρα και τις Σπέτσες και πρόκειται να επαναλάβει τις εκστρατείες στη θάλασσα, ενώ αποφάσισε και εκστρατεία 3 σωμάτων προς Μεσσηνιακό Κόλπο υπό την αρχηγία του Μουρτζίνου, προς τη Γαστούνη υπό αρχηγία του Αναγνωσταρά και προς την Πάτρα υπό αρχηγία του Λόντου. Άρθρο σχετικά με τον αντιπατριωτισμό, ο οποίος, αν και καταπολεμήθηκε από τη Διοίκηση, δεν έχει πάψει να υπάρχει και περιμένει να πάρει εκδίκηση. Αν Διοίκηση απατηθεί από την ησυχία δεν θα μπορέσει να εξαλείψει πλήρως αυτό το πνεύμα. Για να το κατορθώσει αυτό πρέπει να δείξει χαρακτήρα και να ελευθερώσει την πατρίδα, ενώ για να γίνουν μεγάλα κατορθώματα χρειάζονται μεγάλοι άνδρες. Ακολουθεί ως παράδειγμα πατριωτισμού ο λόγος του Bolivar στην Συνέλευση της Αυγούστας (1 Οκτ. 1821), ο οποίος αναφέρεται στην αρχή της ειρήνης που θα έρθει με το τέλος της εξουσίας του, αφού δεν είναι δυνατόν να υπάρξει δημοκρατία αν ο λαός δεν έχει δικαιώματα. Αφήνει λοιπόν τον τίτλο του, για να είναι ένας απλός πολίτης και το έθνος

	ελεύθερο. Μετά τη νίκη των Σκαλτζά και Σαφάκα, ακολούθησε νέα μάχη, στην οποία επικράτησαν οι εχθροί με αποτέλεσμα να προχωρήσουν μέχρι το Χάνι της Γραβιάς. Ύστερα όμως από την εμπλοκή του στρατηγού Μακρή, οι Έλληνες επικράτησαν και ανάγκασαν τον εχθρό σε φυγή. Ειδοποίηση έκδοσης μέσω του Τύπου μιας ογκώδους περιγραφής περίφημων μαχών, με κριτικές και παρατηρήσεις του συγγραφέα Π. Νικολαΐδη. Όσοι ενδιαφέρονται να συνδράμουν στην έκδοση καλούνται να απευθυνθούν στον Meyer στο Μεσολόγγι, ή στον Chiappe στην Ύδρα ή στον Γεώργιο Λαδόπουλο στην Ζάκυνθο.
59 (19/7)	Πληροφορίες από αυστριακό πλοίο σχετικά με την κατάσταση μεταξύ Αγγλίας και Αλγερίας. Ο Hamilton επέστρεψε στη Μάλτα από την πολιορκία της Αλγερίας και περιμένει διαταγές από το Λονδίνο για το πως να συνεχίσει. Η αγγλική μοίρα συνεχίζει να πολιορκεί την Αλγερία και τον στόλο της. Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώνονται από την εφημερίδα της Διοικήσεως της Μάλτας (9 Ιουνίου). Θεωρείται πως η Αγγλία θα αναγκάσει την Αλγερία σε συμβιβασμούς μέσω του πολέμου. (αναδημοσίευση από Φίλο του Νόμου) Γράμμα ενός Ευρωπαίου στη δούλευση του Μεχμέτ Αλή προς φίλο του στη Σύρα (Σύρο), το οποίο αναφέρει πως ο τύραννος της Αιγύπτου θέλει να εκμεταλλευτεί τις διχόνοιες στην Ελλάδα αναζητώντας συμμαχίες με ντόπιους, επειδή ο στρατός του είναι δειλός. Όλοι οι Ευρωπαίοι που εκστρατεύουν με τον Σουλτάνο πιστεύουν πως ο στρατός του Ιμπραήμ θα αποτύχει. Γνωστοποιεί ακόμα την πρόθεση και τις δυνάμεις του εχθρού για εκστρατεία στα τέλη Ιουλίου. Νέα από την Ύδρα (4 Ιουλίου) σχετικά με τη δράση του Πέτρου Μαυρομιχάλη, ο οποίος φαίνεται πως συμάχησε με τον Πασσά της Κρήτης, γεγονός που επιβεβαιώνουν και οι παραπάνω ειδήσεις από την Αίγυπτο και μυστικές συνομιλίες. Κατηγορείται για διαφθορά και αναφέρεται πως αφού δεν πέτυχε τίποτα με την διχόνοια και τον εμφύλιο πόλεμο, θέλει να πουλήσει τη Σπάρτη στους Τούρκους. Δίνονται πληροφορίες για την καταστροφή των Τούρκων στα Ψαρρά. Επίσημη είδηση από τον Ελληνικό Στόλο (Ψαρρά, 4 Ιουλίου): περιγράφονται τα γεγονότα στα Ψαρρά, όπου οι Έλληνες με πείσμα απέκρουσαν τους εχθρούς. Ανακοίνωση της ολοκληρωτικής νίκης των Ελλήνων έναντι των Τούρκων στα Ψαρρά. Απόσπασμα επιστολής στρατηγού Ι. Γκούρα προς τον έπαρχο και τους δημογέροντες των Αθηνών (6 Ιουλίου) σχετικά με τη νίκη στο Παλαιόκαστρο του Μαραθώνα. Στη μάχη έφτασε για βοήθεια και ο αντιστράτηγος Διονύσιος Ευμορφόπουλος. Αναγγελία νίκης των Ελλήνων στα Σάλωνα εναντίον του Δερβίς Πασά (14 Ιουλίου), κατά την οποία οι Έλληνες προέβαλαν μεγάλη αντίσταση. Για βοήθεια έφτασαν διάφορα ελληνικά σώματα. Υπογράφει ο Δήμος Σκαλτζάς (15 Ιουλίου).
60 (23/7)	Περισσότερες πληροφορίες για τη νίκη των Ελλήνων στην Αμπλάνη (Αμπλιανη): ο αριθμός νεκρών αυξήθηκε και τα λάφυρα πολλαπλασιάστηκαν. Στον θρίαμβο συντέ-

λεσαν ο Κίτζος Τζαβέλλας και ο Ιωάννης Νοταράς με τα στρατεύματά τους.

Ο Ομέρ Πασάς Βρυόνης αποφάσισε να εκστρατεύσει στο Μεσολόγγι. Ο Ανδρέας Ίσκος όμως κατέλαβε την τοποθεσία Τούρκα για να υπερασπιστεί τους Έλληνες.

Με συμβουλές του Βαρνακιώτη, ο Ομέρ Βρυόνης εκστρατεύει τρίτη φορά κατά της Ακαρνανίας. Ο Αχμέτ Πασάς με ένα σώμα Αλβανών και τον Γιαννάκο Στράτο εκστράτευσε κατά του Βάλτου, ενώ ο γιος του Γώγου προχώρησε με ένα σώμα στρατιωτών μέχρι τη Χελώνη, και ο Βαρνακιώτης προς το κάτω μέρος του Βάλτου. Η Διοίκηση δίνει εντολή στους Δημήτριο Μακρή και Γεώργιο Τσόγκα να στρατοπεδεύσουν στο Λιγοβίτσι και να εμποδίσουν την πρόοδο των εχθρών.

Οι κάτοικοι της Ύδρας και των Πετζών (Σπετσών) συστήνουν στόλο για να επιτεθεί στον οθωμανικό και τον αιγυπτιακό, ενώ την εκστρατεία θα συνοδεύσει και μια δύναμη Ψαριανών. Έκφραση ευγνωμοσύνης στην προσφορά των νησιών αυτών, οι κάτοικοι των οποίων χαρακτηρίζονται και για τη σταθερότητα και τη σοβαρότητα στις πράξεις τους.

Σύσταση νέας φιλελληνικής εταιρείας στη Νέα Ορλεάνη, η οποία συνέδραμε με προθυμία στην ανακούφιση των εξόδων του Αγώνα.

Πληροφορίες για τους Έλληνες κουρσάρους του Μεσολογγίου. Αυτοί με ένα μικρό πλοίο κυρίευσαν στα παράλια της Αλβανίας στον Αδριατικό Κόλπο ένα αυστριακό πλοίο που μετέφερε πλούσιο φορτίο στη Βενετία για λογαριασμό των εχθρών. Οι καταχρήσεις των καταδρομέων ανάγκασαν την Αγγλο-ιονική Διοίκηση να κατασχέσει τα πλοία τους και τη λεία. Ο κυβερνήτης μιας φρεγάτας υποσχέθηκε στον Μαυροκορδάτο να επιστρέψει τα πλοία αλλά να του δοθεί ο Διονύσιος Ρουμελιώτης, αλλά ο Μαυροκορδάτος αρνήθηκε.

Πληροφορίες (23 Ιουλίου) από επιστολή του ελληνικού στρατοπέδου στα Σάλωνα επιβεβαιώνουν την ήττα του Δερβίς Πασά. Οι Έλληνες ήταν πολύ λιγότεροι αλλά θριάμβευσαν, και όλοι οι πολεμικοί αρχηγοί έδειξαν ηρωική ανδρεία. Ιδιαίτερα διέπρεψε ο Κίτζος Τζαβέλλας.

(και στο τ.61) Επιστολή του Δημήτριου Παύλου (Παυλίδη) προς τον Α. Κλοκώνη (2/14 Ιουλίου). Τον ευχαριστεί για τη δωρεά του σε βιβλία Φυσικής και τον ονομάζει Ευεργέτη της Σχολής.

(και στο τ.61) Συνέχεια και τέλος της απολογίας του Θ. Νέγρη (14 Ιουνίου). Υποψιάζεται πως ο κατήγορός του ανήκει στο Ολιγαρχικό Κόμμα, το οποίο επιβουλεύεται τον λαό και την εξουσία του, και για αυτό προτείνει να τον αποκλείσουν από κάθε υπούργημα στο μέλλον. Μάλιστα παρακαλεί να κρατηθεί μυστικό το όνομά του, γιατί μπορεί να αλλάξει γνώμη.

Άρθρο «Η δημοσιότητα είναι η ψυχή της δικαιοσύνης». Γίνεται λόγος για το εθνικό δάνειο, το οποίο αναμφίβολα θα ωφελήσει το έθνος. Επειδή όμως είναι χρέος του έθνους, δεν πρέπει να φυλάσσεται μυστικό το ότι στάλθηκαν χρήματα σε επαρχίες. Αν επικρατεί μυστικότητα η Διοίκηση μπορεί να χάσει την υπόληψή της, αφού θα χαθεί η εμπιστοσύνη σε αυτήν, και ο κάθε Έλληνας θα υποπτεύεται πως τα χρήματα δεν ξοδεύονται υπέρ της πατρίδας αλλά σφετερίζονται. Για αυτό πρέπει να υπάρξει δημοσιότητα σχετικά με τα χρήματα, αλλά και να συσκέπτεται η Διοίκηση με τους

	στρατηγούς για να ακολουθούν τις διαταγές της.
61 (26/7)	Οι Έλληνες εκστρατεύουν προς το Λιγοβίτσι (24 Ιουλίου), όπου κατευθύνθηκαν και οι στρατηγοί Τσόγκας, Μακρύς και άλλοι για να συστήσουν στρατόπεδο κατά του Ομέρ Πασά. Εκεί ετοιμάζεται να εκστρατεύσει και ο Μαυροκορδάτος με τον Αλέξιο Βλαχόπουλο και το υπόλοιπο στράτευμα. Ακούστηκε κοντά στην Πάτρα ήχος κανονιών και τουφεκιών: πιθανόν να έχει φτάσει εκεί ο Λόντος και να ξεκίνησε η πολιορκία. Προσπάθεια ανασυγκρότησης των εχθρικών δυνάμεων μετά την ήττα τους στην Άμπλιανη. Προς βοήθειά τους έρχεται ικανός αριθμός νέων σωμάτων. Ο Σκαλτζάς ωστόσο κατέλαβε τη θέση Σουλάκη, και οι άλλοι στρατηγοί τοποθετήθηκαν στα υψώματα της Αμπλιάνης, περικυκλώνοντας το εχθρικό στρατόπεδο. Ο τέταρτος χρόνος της ανεξαρτησίας διαπρέπει, όχι μόνο εξαιτίας των θριάμβων αλλά και της επέκτασης της προσοχής των Ελλήνων. Γίνονται οι κατάλληλες προετοιμασίες παντού και οι Έλληνες δεν περιμένουν να έρθει σε αυτούς ο εχθρός. Ο Μιαούλης κρατάει σε αποκλεισμό στη Μυτιλήνη τον Καπιτάν πασά. (και στο τ.60) Επιστολή του Δημήτριου Παύλου (Παυλίδη) προς τον Α. Κλοκώνη (2/14 Ιουλίου). Τον ευχαριστεί για τη δωρεά του σε βιβλία Φυσικής και τον ονομάζει Ευεργέτη της Σχολής. (και στο τ.60) Συνέχεια και τέλος της απολογίας του Θ. Νέγρη (14 Ιουνίου). Υποψιάζεται πως ο κατηγορός του ανήκει στο Ολιγαρχικό Κόμμα, το οποίο επιβουλεύεται τον λαό και την εξουσία του, και για αυτό προτείνει να τον αποκλείσουν από κάθε υπούργημα στο μέλλον. Μάλιστα παρακαλεί να κρατηθεί μυστικό το όνομά του, γιατί μπορεί να αλλάξει γνώμη. Άρθρο σχετικά με την ελευθεροτυπία. Απαντά στην κατηγορία πως ο Τύπος είναι υπεύθυνος για διάφορες συμφορές που συμβαίνουν, τονίζοντας πως πριν ανακαλυφθεί, ούτε οι Διοικήσεις ήταν ατάραχες ούτε ο λαός ήταν ευπειθής στις αδικίες και τις καταχρήσεις αγνοώντας τι είναι η επανάσταση. Αντίθετα μόνο οι καταχρήσεις και οι δυναστείες απεριόριστης εξουσίας φέρνουν την αγανάκτηση του λαού, προκαλώντας επαναστάσεις και ανατρέποντας βασιλείς. Για αυτό η εξουσία πρέπει να ακούει τους πατριώτες που δεν φοβούνται να πουν αλήθειες και να την δυσανεχτήσουν. Διαταγή της Διοίκησης προς τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> να διανέμουν δωρεάν για λογαριασμό της 100 φύλλα της εφημερίδας στον λαό. Παρακαλούνται οι πολιτικοί και οι πολεμικοί αρχηγοί να φροντίσουν τη διανομή τους. Ακολουθεί πίνακας για την κάθε επαρχία.
62 (30/7)	Διακήρυξη του Εκτελεστικού (2 Ιουλίου) περί αμνηστίας σε όσους κινήθηκαν εναντίον της εσωτερικής ασφάλειας, και στους έκπτωτους ή τους συμμετέχοντες στο παράνομο Βουλευτικό, στους οποίους όμως δεν θα επιτραπεί η είσοδος στην Διοίκηση για τη δεύτερη και την τρίτη περίοδο. Ακολουθεί Διάταξη του Γενικού Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (25 Ιουλίου) να μοιραστούν αντίτυπα της διακήρυξης και να αναγνωστεί

	στις εκκλησίες σε όλη τη Δυτική Ελλάδα. Κείμενο της εφημερίδας σχετικά με τη διακήρυξη της αμνηστίας, η οποία δείχνει τη συγχωρητική φύση της Διοίκησης, και την οποία παραλληλίζει με αυτήν της αρχαίας Ελλάδας, ενώ δίνει και το παράδειγμα του Καρόλου Β' και του Φερδινάνδου Ζ'. Άρθρο υπέρ της Διοίκησης, η οποία βασίζεται στην κοινή ευδαιμονία και τη σταθερότητα, και για αυτό τη σέβεται ο λαός. Ο λαός και η Διοίκηση αλληλοβοηθούνται επειδή είναι συνδεδεμένοι υπό τους νόμους. Διάταξη του Γενικού Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (26 Ιουλίου). Ο εχθρός ετοιμάζεται να εισβάλλει στην Αιτωλοακαρνανία, και ο ίδιος μεταβαίνει στο εκεί στρατόπεδο για να συμβάλλει στην αντίσταση. Πρέπει όμως να συνεχιστεί η οχύρωση του Μεσολογίου και του Ανατολικού, και η προμήθεια των στρατοπέδων. Για αυτό οι Γ. Πραϊδης, Ιω. Τρικούπης και Τάτσης Μαγγίνας διορίζονται σε επιτροπή, η οποία θα ενεργεί κατά την απουσία του στο όνομά του. Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται ο Α. Νέγρης, ενώ γενικός φροντιστής της οικονομίας ο Ν. Λουριώτης. Η επιτροπή θα αναφέρεται στον ίδιο δύο φορές την εβδομάδα. Ο Μαυροκορδάτος αναχώρησε με τον στρατηγό Βλαχόπουλο προς το στρατόπεδο του Λιγοβιτζίου (28 Ιουλίου). Οι Έλληνες είναι έτοιμοι με αναπτρωμένο το ηθικό. Ανακοίνωση θανάτου Ιωάννη Τρικούπη (28 Ιουλίου) Ειρήνη Περσίας - Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (10 Μαρτίου). Ο πρέσβης της Περσίας Κατίμ Κέρν εισέρχεται στην Κωνσταντινούπολη. Ο Σουλτάνος απαγορεύει την είσοδο των Εβραίων στα δημόσια αξιώματα. Πολλοί καθαιρέθηκαν και εκδιώχθηκαν. Αποστολή Ελλήνων στη συνέλευση στην Πράγα. Επιβεβαίωση της πληροφορίας για τη συνέλευση στην Πράγα από την εφημερίδα des Debats και αισιοδοξία για το αποτέλεσμα της.
63 (2/8)	(Από τον Φίλο του Νόμου) Προκήρυξη του Εκτελεστικού Σώματος προς τους ναυάρχους, καπεταναίους και ναύτες του ελληνικού στόλου (7 Ιουλίου): Έπαινος για την ανδρεία και τις νίκες τους. Επισημαίνεται η στελέχωση της Ύδρας και των Σπετσών με στρατιωτική δύναμη με σκοπό τη συνδρομή τους, και εφιστά την προσοχή στην αποφυγή της διχόνοιας, τον εχθρό του έθνους. Υπενθυμίζει πως πλέον υπάρχει και οικονομική βοήθεια. Έπαινος για τη γενναιότητα και τον ζήλο του Μιαούλη και των ναυτών. (Από τον Φίλο του Νόμου) Νέα από την Ύδρα (11 Ιουλίου): Ο στόλος που πήγε στα Ψαρρά άραξε στο ακρωτήριο του Σουνίου. Λίγες μέρες νωρίτερα, συνάντησε στη Σκύρο τον εχθρικό στόλο, ο οποίος όμως απέφυγε την Ναυμαχία και κατευθύνθηκε προς την Μυτιλήνη. Νέα από την Ύδρα (14 Ιουλίου): Οι Ναύαρχοι των τριών νησιών έβαλαν στον στόλο όλα τα κανόνια των Τούρκων που είχαν στα Ψαρρά, προκειμένου το νησί να καθαριστεί και να οχυρωθεί για να κατοικηθεί πάλι. Έχουν απομείνει μόνο 80 Τούρκοι. Νέα από την Σύρα (Σύρο) (11 Ιουλίου): ο αιγυπτιακός στόλος ανάγεται στα τέλη του

	μήνα, ενώ προετοιμάζεται και ο οθωμανικός. Νέα από την Σύρα (Σύρο) (17 Ιουλίου): ο μικρός στόλος του εχθρού βρίσκεται στη Μυτιλήνη, όπου κατευθύνονται και τα μεγαλύτερα καράβια. Νέα από το Ναύπλιο (28 Ιουλίου): ο ελληνικός στόλος είναι έτοιμος να εκπλεύσει κατά των εχθρών. Αγγλικά, γαλλικά και αυστριακά πλοία εμπόδισαν τα ευρωπαϊκά πλοία στην Αλεξάνδρεια να εκστρατεύσουν κατά των Ελλήνων. Πληροφορίες πως στη Σμύρνη οι Γενίτσαροι αποστάτησαν και επιτέθηκαν σε Άγγλους εξαιτίας της επίθεσης των Άγγλων στην Αλγερία. Στα παράλια της Πελοποννήσου συγκροτούνται στρατόπεδα. Πληροφορίες ότι ο αιγυπτιακός στόλος εξέπλευσε. Απόφαση του Δικαστηρίου των Εκκλητών του Μεσολογγίου (30 Ιουλίου) ως εγκληματικό για την κακουργία του Διονύσιου Ρουμελιώτη στο νεαπολιτάνικο πλοίο του Πέτρου Αντώρη. Την απόφαση εκτέλεσε η γενική Αστυνομία. Νεκρολογία λόρδου Καρόλου Μουράι (11 Αυγούστου). Κατά την ασθένεια του τον φρόντιζε ο Σισίνης, στην οικία του οποίου έμενε, ενώ όταν ο Μαυροκορδάτος έμαθε για την ασθένεια έστειλε τον γιατρό Julius Millingen για να βοηθήσει. Την τελετή ακολούθησαν ο Κώστας Μπότσαρης, ο Γ. Σισίνης και όλοι οι Σουλιώτες, ενώ τον επιτάφιο λόγο εκφώνησε ο Αρχιερέας Κύριλλος. Διάταξη του Εκτελεστικού προς το Υπουργείο Οικονομίας (10 Ιουλίου) σχετικά με τον καθορισμό των ισοτιμιών των νομισμάτων. Σκέψεις περί σχηματισμού εθνικής βιβλιοθήκης και φιλολογίας. Ο πόλεμος δεν πρέπει να εμποδίζει τους Έλληνες από το να ασχοληθούν με την παιδεία. Για αυτό εξετάζεται η Ιστορία της κοσμικής ελληνικής φιλολογίας. Αυτή παρουσιάζει περισσότερα θέλγητρα και δυσκολίες από την ιστορία των νόμων και των πολιτικών συνταγμάτων, αφού ανυψώνει το ανθρώπινο πνεύμα και αναζητά αμφίβολες πράξεις για την ανάπτυξη του πνεύματος. Χρειάζεται υπομονή για να ενωθούν οι πράξεις αυτές από τα διάφορα βιβλία, στοχασμοί για να συνδεθούν τα αποτελέσματά τους και φιλοσοφική απάθεια για να εκτιμηθούν τα έθιμα των διάφορων εθνών. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)
64 (6/8)	Διακήρυξη του Προέδρου του Εκτελεστικού προς το Πανελλήνιο (29 Ιουλίου): πιστοποιείται η επικείμενη απόβαση του αιγυπτιακού στόλου. Για αυτό, εκτός από τον έκπλου του στόλου, διατάζεται οι στρατιώτες να εκστρατεύσουν εκεί που έχουν διορισθεί και να είναι σε ετοιμότητα, να ασφαλιστούν τα γυναικόπαιδα σε οχυρούς τόπους και να καούν τα χωριά που δεν πρόλαβαν να ασφαλιστούν, όσοι μπορούν να οπλιστούν να το κάνουν, και να πάψουν οι διχόνοιες. Νέα από το Μεσολόγγι (2 Αυγούστου): Απόβαση του στρατού του Ομέρ Πασά στην πεδιάδα της Αμβρακίας. Σκοπός του είναι να ενωθεί με τον Δερβίς πασά. Το στρατόπεδο στο Λιγοβίτσι οργανώθηκε με τη βοήθεια του Μαυροκορδάτου, ενώ οι στρατηγοί Τσόγκας, Αλεξάκης, Τσέλιος είναι στο Βέρσοβο (Χρυσάνθιο), και οι Καραγιάννης και Ανδρέας Ίσκος βρίσκονται πίσω από τον εχθρό. Ο Ράγκος διατάχθηκε να εισβάλει στο Ραδοβίτσι.

	Ενδυνάμωση και πολλαπλασιασμός του ελληνικού στρατού στο Λιγοβίτσι. Ο Βαρνακιώτης πέρασε στη Βόνιτσα μαζί με ένα σώμα. Αναπτέρωση του ηθικού του ελληνικού στρατού λόγω της νίκης του στην Άμπλιανη. Νέα από το Ναύπλιο (28/29 Ιουλίου): Πληροφορίες για τον αιγυπτιακό στόλο, στον οποίο συγκαταλέγονται και ευρωπαϊκά πλοία. Σκοπός του είναι να κάνει απόβαση στις περιοχές της Γαστούνης και των Παλαιών Πατρών (Πάτρας), ενώ ο Ιμπραήμ Πασάς θέλει να εξαπατήσει τους Έλληνες, και αν δεν πετύχει με την πειθώ θα δοκιμάσει τα όπλα. Ο ελληνικός στόλος ξεκίνησε να βρει τον αιγυπτιακό. Οι Τούρκοι πυρπόλησαν την οικία του Άγγλου πρόξενου στη Σμύρνη και ο Άγγλος ναύαρχος ξεκίνησε με όσα πλοία είχε κατά του οθωμανικού στόλου. Συνέχεια άρθρου σχετικά με τον σχηματισμό εθνικής βιβλιοθήκης και περί φιλολογίας. Παραβάλλονται οι φιλολογίες των Ελλήνων και των Ρωμαίων. Συνολικά η Ελλάδα δεν μπορεί να φτάσει τη Ρώμη, όμως οι Ρωμαίοι είναι υποδεέστεροι και δεν μπορούν να συγκριθούν με την δραστηριότητα ενός έθνους, το οποίο δεν έπαυσε να παράγει συγγράμματα εν μέσω πολέμων και δυστυχιών. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο) Απολογία Γ. Σισίνη για όσα γράφονται γι' αυτόν στα <i>Ελληνικά Χρονικά</i>. Επισημαίνει πως δεν σκόπευε να απαντήσει αλλά παρακινήθηκε από τον γιο του και άλλους φίλους του, και πως έχει προσφέρει πολλά για την ελευθερία της χώρας. Καταγράφει τις φορές που έδωσε μάχη κατά των εχθρών και σημειώνει πως έχασε την κινητή του περιουσία. Ο συντάκτης σχολιάζει τις καταχρήσεις του. (συνεχίζεται σε επόμενο φύλλο)
65 (9/8)	Διάταξη του Γενικού Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (4 Αυγούστου). Εξαιτίας της εισβολής του εχθρού στην Ακαρνανία, διατάζεται να ληφθούν στην Ακαρνανία, την Αιτωλία και το Ανατολικό δραστήρια μέτρα για την ανακάλυψη των κατασκόπων και οι ύποπτοι να στέλνονται στο Μεσολόγγι για να εξετάζονται από τη διορισθείσα επιτροπή. Οι έπαρχοι να παρακινούν τους κατοίκους να ακολουθήσουν το χρέος τους και να προειδοποιήσουν πως όσοι δεν το κάνουν θα θεωρηθούν προδότες. Στο Μεσολόγγι και το Ανατολικό να μη δίνεται τροφή σε κανέναν εκτός της φρουράς και των αδειούχων στρατιωτών, και όσοι έφεραν από έξω τις οικογένειες τους να αναχωρήσουν για το στρατόπεδο. Προκήρυξη του Μαυροκορδάτου προς τους κατοίκους της Ακαρνανίας και της Αιτωλίας (4 Αυγούστου): αναφέρεται στην αποτυχία των εχθρών να βρουν και άλλους υποστηρικτές, και στην ετοιμότητα των Ελλήνων να αντισταθούν και να πολεμήσουν. Εμπυχώνει τον λαό και τον προτρέπει να πάρει εκδίκηση, και να εξολοθρεύσουν τους εχθρούς για να μείνουν για πάντα ήσυχοι. Επισημαίνει όμως πως εκείνοι που θα αδιαφορήσουν θα χάσουν κάθε δικαίωμα στην πατρίδα. Απόσπασμα επιστολής του Μαυροκορδάτου προς τη διορισθείσα επιτροπή να ενεργεί κατά την απουσία τους: δίνει αναφορά σχετικά με την κατάσταση των στρατοπέδων στη Βόνιτσα, στο Ξηρόμερο, στο Λιβάδι του Κουσουρή Σιρεπίσου, στον Αετό του Τσόγκα, στο Λιγοβίτσι, στον Βάλτο του Ανδρέα Ίσκου, στη Βαριτάδα και την Αγραπιδιά. Οι Ράγκος, Στουρνάρης και Λιακατάς θα βρίσκονται πίσω από τον εχθρό. Οι Έλ-

	ληνες είναι ήδη 4 χιλιάδες. Απόσπασμα επιστολής από τη Ζάκυνθο (6 Αυγούστου) σχετικά με τους εχθρικούς στόλους. Ο αιγυπτιακός αναχώρησε και σύμφωνα με πληροφορίες βρίσκεται στη Ρόδο, ενώ ο ελληνικός είναι έτοιμος να αντιπαραταχθεί. Οι Σάμιοι έκαναν απόβαση στο Τσεσμέ, απέναντι από τη Χίο, όπου βρίσκονταν Τούρκοι έτοιμοι να μπουν στα πλοία. Η παραπάνω είδηση επιβεβαιώνεται από το Ναύπλιο, διορθώνοντας πως ο Μιαούλης έκανε την απόβαση στο Τσεσμέ. Επιστολή του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη (24 Ιουλίου): ζητά τη δημοσίευση της απάντησης του σχετικά με κατηγορία δημοσιευμένη στην εφημερίδα <i>Φίλος του Νόμου</i> (τ. 32). -υποσημείωση πως ο Π. Μαυρομιχάλης δεν μπορεί να θεωρηθεί προδότης του έθνους. Ακολουθεί η απολογία του, στην οποία τονίζει πως η φωνή της πατρίδας είναι το αντικείμενο των πράξεων του. Σημειώνει ακόμα πως πολλά μέλη της οικογένειάς του έχουν θυσιαστεί για την πατρίδα, και πως το Βουλευτικό σώμα διέταξε την εφημερίδα να αναιρέσει την κατηγορία. Η φυγή της οικογένειάς του θα μπορούσε να αποδείξει την αθωότητά της, αλλά δεν μπορεί να το κάνει εν καιρό πολέμου, αφού πράγματι θα γίνουν προδότες. Δηλώνει πως είναι έτοιμος να θυσιαστεί για την πατρίδα του, και ο πως ο πόλεμος θα αποδείξει ποιος είναι πραγματικά.
66 (13/8)	Νέα από το στρατόπεδο της Ακαρνανίας. Με την άδεια των Ίσκου, Ράγκου και Σαδήμα, που στρατοπέδευαν στην Αγραπιδιά, μερικοί Έλληνες κλέβουν τους εχθρούς (5 Αυγούστου). Αυτοί σε απάντηση ξεκίνησαν διαιρεμένοι σε τρία σώματα, ενώ οι Έλληνες τους περίμεναν στις αναγκαίες θέσεις και τελικά τους έτρεψαν σε φυγή μέχρι τον Καρβασαρά. Ένας αιχμάλωτος οδηγείται στον Μαυροκορδάτο στο Λιγοβίτσι και ομολογεί τα σχέδια του Ομέρ Πασά. Ο Μαυροκορδάτος διορίζει τον Κώστα Βλαχόπουλο να κατέβει με ένα σώμα και να ενωθεί με τους Αποκουρίτες για να δυναμώσει την θέση του Δογρίου, και αν κινηθεί κατά εκεί ο εχθρός τα στρατεύματα της Ακαρνανίας να τον ακολουθήσουν για να τον πολιορκήσουν. Ο Γιαννάκης Στάικος αφού έκανε ό,τι μπορούσε για να γίνει καπετάνιος στον Βλοχό, όταν ήρθε η ώρα να συστηθεί στρατόπεδο ενώθηκε με τους κλέφτες και ανάγκασε τους κατοίκους να υπογράψουν γράμμα που τον διορίζει καπετάνιο, το οποίο έστειλε στον Μαυροκορδάτο. Παρατίθεται μόνο η απάντηση του Μαυροκορδάτου (9 Αυγούστου): τον νουθετεί επισημαίνοντας πως αν θέλει ξέρει που είναι το στρατόπεδο για να κάνει το χρέος του και πως η κρίση θα είναι ανοιχτή όταν τελειώσει ο πόλεμος, ενώ τονίζει πως με τους Τούρκους είναι και όποιος προκαλεί εσωτερικά σχίσματα και εμποδίζει την αντίσταση. Νεότερα από το στρατόπεδο της Ακαρνανίας (10 Αυγούστου). Ο Μαυροκορδάτος όταν έμαθε πως ο εχθρός άφησε τον Καρβασαρά, ξεκίνησε με ένα σώμα προς το Λουτράκι για να δει αν οι εχθροί πέρασαν από εκεί. Έμαθε όμως από τον Τσόγκα ότι πιθανότερο ήταν να κατευθυνθούν προς τη Βλύχα, και μαζί με τους Καραγιάννη και Γεωργάκη Κώστα Βαλή και ένα άλλο σώμα προχώρησε προς το Μακρυνόρος. Απόσπασμα επιστολής από τη Σύρα (Σύρο) (31 Ιουλίου): πληροφορίες πως ο εχθρικός στόλος βρισκόταν στη Σάμο, και πως ελληνικά πολεμικά πλοία κατευθύνθηκαν από τις Κολώνες προς την Πάτμο. Ο Καπετάν Πασάς έστειλε όλα τα μικρά πλοία του στο

Κουσσαντασί για να μεταφέρουν το στράτευμα. Για να εμποδίσουν την εχθρική απόβαση κατέβηκαν στις Κολώνες 10 χιλιάδες Σάμιοι, οι οποίοι εμψυχώθηκαν από τον ερχομό ελληνικών πλοίων.

Επιβεβαίωση της παραπάνω επιστολής σχετικά με την αντιπαράταξη ελληνικών πλοίων στη Σάμο από είδηση από τη Σύρα (Σύρο).

Απόσπασμα επιστολής από το Ναύπλιο (22 Ιουλίου): το ελληνικό δάνειο ανέβηκε πάλι 1%, ενώ στην Αγγλία έφτασαν ειδήσεις για τις θετικές εξελίξεις στην Ελλάδα προκαλώντας ευφροσύνη.

Μέρος της συνεισφοράς των ΗΠΑ υπέρ των Ελλήνων παραδόθηκε στους απεσταλμένους της Διοίκησης στο Λονδίνο, ενώ έγινε συνεισφορά και από την Καλκούτα.

Ο Hamilton με τον στόλο του κατέστρεψε την Μπόναν, ενώ ξεκίνησε στόλος για την Αλγερία από το Πλίμουθ.

Η κατάσταση της Ελλάδας στο τέταρτο έτος της ανεξαρτησίας της. Η Πόρτα στηρίζεται στα στρατεύματα και τον στόλο της για να υποτάξει την Ελλάδα, η οποία αν και απειλείται από παντού, μέχρι στιγμής έχει θριαμβεύσει. Τα πολυάριθμα πλοία του Ιμπραήμ έφτασαν στη Ρόδο και απειλούν το Ικάριο πέλαγος, τα παράλια της Πελοποννήσου και της Ηπείρου. Οι Έλληνες όμως δεν απειλούνται.

Διόρθωση της δημοσίευσης της εφημερίδας Αυστριακός Παρατηρητής (αρ. 103 και 115) σχετικά με ένα περιστατικό φόνου ενός Γερμανού αξιωματικού. Αληθεύει όμως η αναχώρηση των μηχανικών από τη Ζάκυνθο, η οποία σύμφωνα με την εφημερίδα ατίμασε τον Μαυροκορδάτο και προκάλεσε και τον θάνατο του λόρδου Βύρωνα. Στην πραγματικότητα αυτά δεν ισχύουν και η εφημερίδα παρακαλείται να εξετάζει καλύτερα τα γεγονότα.

Ειδήσεις από την Αγκώνα (3 Ιουνίου): Ο Αυτοκράτορας της Αυστρίας έφτασε στην Πράγα και ο Metternich αναχώρησε για το Δουζ. Ο Αυτοκράτορας Αλέξανδρος κατευθύνεται στη Διθουνία, ενώ εκεί διευθύνεται και ο υπουργός της Ρωσίας Νεσελρόν, ο πρεσβευτής της Ρωσίας στην Αυστρία και ο Σατομπριάν από τη Γαλλία. Η Ρωσία προτείνει να γίνουν συμβιβασμοί της Πόρτας με τους Έλληνες και να μοιραστεί η Ελλάδα σε τρεις ηγεμονίες. Ακόμα, οι Τούρκοι να έχουν κάποια φρούρια υπό την εξουσία τους με περιορισμό, ο Πατριάρχης να παραμείνει στην Κωνσταντινούπολη ως παραστάτης του Έθνους, και να μην υπάρχει διοικητής σε κάθε επικράτεια, η οποία όμως θα πληρώνει στην Τουρκία φόρο. Πρέπει να αποδειχθεί στην Πόρτα ότι οι τρεις ηγεμονίες δεν θα μικρύνουν τις δυνάμεις της και ο Σουλτάνος εκλέγοντας ηγεμόνες θα πάρει με το μέρος του τους πιστούς.

Άρθρο σχετικά με τις επικείμενες αποφάσεις για την Ελλάδα. Οι περιστάσεις δεν επιτρέπουν να διαιρεθεί η Ελλάδα σε ηγεμονίες και να είναι φόρου υποτελείς, έχοντας μερικές ελευθερίες. Οι Έλληνες δεν πρέπει να δεχθούν παρά μόνο τη σύσταση ενός έθνους, διαφορετικά θα είναι υποτελείς. Δεν γίνεται να υπάρξει ανεξαρτησία με την παραπάνω πρόταση.

Νέα από το στρατόπεδο στην Ακαρνανία (12 Αυγούστου), σύμφωνα με τα οποία ο εχθρός μετέβη στην Κατούνα. Ακολουθεί επιστολή του Μαυροκορδάτου (11 Αυγούστου) με την οποία πληροφορεί πως ετοιμάζονταν να μεταβούν στο Ανίνου, αλλά έλαβε γράμματα από τον Τσόγκα σύμφωνα με τα οποία οι εχθροί πήγαν στην Κατούνα

	με σκοπό να του επιτεθούν. Ακολουθεί το γράμμα του στρατηγού Τσόγκα (10 Αυγούστου), με το οποίο τον προειδοποιεί να μη φύγουν από το Μοναστήρι και για την επικείμενη επίθεση.
67 (16/8)	Ειδήσεις από το Παρίσι (10 Ιουλίου): παράθεση της ομιλίας του Κόμη Αλεξίου δε Νοαίλη στο Συνέδριο των πρέσβων, στην οποία παίρνει θέση υπέρ της Ελλάδας λέγοντας πως οι Έλληνες εγκαταλείφθηκαν από τις χριστιανικές δυνάμεις και πως είναι συμφέρον για το εμπόριο να μεσολαβήσουν υπέρ τους. Ακολουθεί η αντίκρουση αυτής από τον Δουδών, ο οποίος λαμβάνει θέση κατά της Ελλάδας με το επιχείρημα πως δεν υπάρχουν βέβαιες πληροφορίες για τη σύσταση της Διοίκησης και πως οι Έλληνες είναι θύματα ξένης πολιτικής. Σχολιασμός της παραπάνω δημοσίευσης. Οι Έλληνες δεν επαναστάτησαν εναντίον ενός νόμιμου βασιλιά, αλλά ενός τυράννου με σκοπό να καταστρέψουν το παράνομο πολιτικό του σύστημα. Επομένως οι κατηγορίες που έγιναν είναι άδικες. Διαψεύδεται πως οι Έλληνες ήλπιζαν σε ρωσική βοήθεια. Γράμμα του Μαυροκορδάτου προς την ενεργούσα εν απουσία του επιτροπή (13 Αυγούστου), με την οποία ενημερώνει για τις κινήσεις των ίδιων και των εχθρών, σκοπός των οποίων είναι να μεταφέρουν το στρατόπεδό τους στη Λάσπη. Ενημερώνει πως σχεδιάζεται επίθεση από σώματα που γνωρίζουν την περιοχή, και ζητά παξιμάδια. Ακολουθεί απόσπασμα και δεύτερου γράμματος του ίδιου (13 Αυγούστου), στο οποίο ενημερώνει πως οι εχθροί αναχώρησαν από τον Μαχαλά προς την πρώτη τους θέση, και πως δεν έχει νεότερα από τους Ίσκο και Ράγκο. Επιστολή του στρατηγού Αλεξάκη Βλαχόπουλου προς την εφημερίδα (Λιγοβίτσι, 13 Αυγούστου) σχετικά τα στρατηγήματα των εχθρών, στα οποία έχουν για βοήθεια τον προδότη Βαρνακιώτη. Σύμφωνα με πληροφορίες έχουν κατευθυνθεί στη Λάσπη. Γράμμα του Αναγ. Καραγιάννη προς τον Γενικό Διευθυντή (Βλαχομάνδρα, 13 Αυγούστου), στο οποίο δίνει αναφορά σχετικά με τις κινήσεις αυτού και των Τούρκων. Ο Ράγκος έκαψε τη Σκουλικαριά και το Βελενσκίο, και θα πάει στην Άρτα. Πληροφορίες από έναν Αρτινό ραγιά για τα σχέδια του Βαρνακιώτη. Ο Ομέρ Πασάς μπήκε στο Καρέλι για να γλυτώσει από τον Σουλτάνο και να διορθώσει τον Βαρνακιώτη. Ο ίδιος κατευθύνεται στον Καρβασαρά. Ειδήσεις από τη Ζάκυνθο (13 και 12 Αυγούστου) για την καταστροφή μέρους του εχθρικού στόλου που έκανε απόβαση στη Σάμο και τη θανάτωση και αιχμαλωσία πολλών εχθρών από τους Σάμιους. Πληροφορίες για ταραχές στην Κωνσταντινούπολη, όπου ο Σουλτάνος έβαλε φωτιά σε ένα μέρος της πόλης για να μπορέσει να ξεφύγει από τους Γενίτσαρους που τον απειλούσαν. Οι αδελφοί Γιολδάση έδωσαν μάχη με τους Τούρκους στη Μαυρίλα (10 Αυγούστου), όπου σκοτώθηκαν πάνω από 300 εχθροί και κανένας Έλληνας δεν έπαθε τίποτα. Πεζός από το Ναύπλιο επιβεβαίωσε με γράμματα προς τη Διοίκηση τη νίκη στη Σάμο, όπως περιγράφεται πάνω.

68 (20/8)	Γράμμα της Διοίκησης προς τον Μαυροκορδάτο (8 Αυγούστου). Αναφέρεται στην ναυμαχία στη Σάμο και τη νίκη του ελληνικού στόλου, ο οποίος, αν και μικρός σε αριθμό, όρμισε με ενθουσιασμό στον εχθρικό και έκαψε τρία μεγάλα πολεμικά πλοία. Αναγνωρίζεται η αποφασιστικότητα των Ελλήνων, οι οποίοι μάχονται για την ανεξαρτησία τους. Αναφορά του υποναυάρχου Γεωργίου Σαχτούρη προς την τοπική διοίκηση της Ύδρας (μεταξύ Σάμου και Μ. Ασίας, 5 Αυγούστου), η οποία περιγράφει αναλυτικά τα γεγονότα της ναυμαχίας στη Σάμο. Εγκωμιάζει τη γενναιότητα των καπετάνιων και των ναυτών. Απάντηση σε άρθρο μιας γαλλικής εφημερίδας. Σημειώνεται πως η Ελλάδα έδειχνε πάντοτε σταθερό χαρακτήρα και η νίκη αυτή θα αποτελέσει θεμέλιο για την ανεξαρτησία και το πολιτικό της σύνταγμα, και πως οι ενάντιοί της δεν μπορούν να την κρίνουν. Αναφορά από το στρατόπεδο της Ακαρνανίας (16 Αυγούστου). Ο Ράγκος υλοποίησε τις διαταγές που είχε λάβει και έκαψε το Ραδόβιτσι, όπου είχε ο εχθρός την αποθήκη του. Με αυτόν είναι ενωμένοι οι Γκοτζαμάνης, Αραπογιάννης, Σαδήμας και Οικονόμου, και έχουν σκοπό να κατευθυνθούν στην Άρτα. Φτάνει και ο Σούκας με το στρατεύμά του, ο οποίος μέχρι τότε ήταν με τους εχθρούς. Έγινε πολεμικό συμβούλιο με τον Μαυροκορδάτο, Τσόγκα, Αλεξάκη, Μακρή, Πεσλή και άλλους για να χτυπήσουν τον Καρβασαρά. Ευχαριστήρια παράγραφος για τον Γιάννη Σούκα, για την προσφορά του στις μάχες το 1822 που αποδεικνύουν ότι η ψυχή του ήταν πάντοτε με τους Έλληνες. Πληροφορίες από τον Γιαννάκη Μοναστηριώτη σχετικά με τη σύμβαση κατά του Σουλτάνου και την αλλαγή Πατριάρχη, καθώς και για τις δολοφονίες χριστιανών.
69 (23/8)	Νέα σχετικά με την ασθένεια του αιγυπτιακού στόλου στην Ρόδο, που ανάγκασε τον Ιμπραήμ να αποβιβάσει τον στρατό στην απέναντι ξηρά για να γιαιτρευτεί. Πληροφορίες για αξιωματικούς Καρμπονάρους από τη Νεάπολη και το Πιεμόντε που οδηγούν τα εχθρικά στρατεύματα, οι οποίες διαψεύδουν τον ισχυρισμό για οποιαδήποτε σχέση μεταξύ Ελλήνων και Καρμπονάρων. Υπενθυμίζεται πως η Ελλάδα δεν επαναστάτησε κατά ενός νόμιμου ηγεμόνα και πως η Διοίκηση έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εμποδίσει την αίρεση αυτή. Νέα από το Λιγοβίτσι (21 Αυγούστου): ο Μαυροκορδάτος με τον Σούκα και τον Γεροθανάση πηγαίνουν στα χωριά Στάνου και Αμβρακίας για να επιτεθούν στους Τούρκους. Οι εχθροί είναι στρατοπεδευμένοι στον Καρβασαρά. Παράθεση επιστολής στρατηγού Ράγκου προς τους Τούρκους της Άρτας και τους οπαδούς αυτών (18 Αυγούστου): υπόσχεται όσοι φανούν ευπειθείς να μην πάθουν καμία βλάβη, και προειδοποιεί πως ο τόπος θα καταστραφεί. Υπενθυμίζει τις νίκες των Ελλήνων, και τους συμβουλεύει να ζητήσουν το έλεος της Διοίκησης. Άρθρο του Meyer προς τους αναγνώστες της εφημερίδας και το Πανελλήνιο, με αφορμή πολλές επιστολές που κατηγορούν πως άλλαξε σύστημα και χαρακτήρα. Δηλώνει πως ο ίδιος διορίστηκε τρίτο μέλος της επιτροπής μετά τον θάνατο του Τρικού-

	πη, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως υποχωρεί στη Διοίκηση. Κάνει λόγο για τη Διοίκηση, η οποία έχει δημοκρατικές βάσεις αν και η Πελοπόννησος και τα νησιά κλίνουν προς την αριστοκρατία. Επισημαίνει πως δεν μεροληπτεί, και για αυτό δεν επανέλαβε πράγματα που έχουν ειπωθεί. Ως συντάκτης ελεύθερης εφημερίδας δεν φοβάται κανέναν και δεν αποσιωπά πράγματα. Καλεί το κοινό να κρίνει αν στα προηγούμενα φύλλα έγραφαν την αλήθεια, και υποστηρίζει πως αν ο Μαυροκορδάτος δεν κάνει το χρέος του τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> θα το αποκαλύψουν. Θα επικρατήσει μόνο η αλήθεια. Οι κατηγορίες έχουν σκοπό να ανατρέψουν το σύστημα της Διοίκησης. Αυτή όμως λειτουργεί για το συμφέρον του λαού. Έφτασε στην είσοδο της Ταμίσας το σώμα του λόρδου Byron. Σε επόμενο τεύχος ακολουθεί η βιογραφία του.
70 (27/8)	Αναφορά Βλοχαϊτών προς τον Γενικό Διευθυντή Δυτικής Ελλάδας (15 Αυγούστου) μετά από την άφιξη του Γιαννάκη Στάικου στο στρατόπεδο του Λιγοβιτσίου, με την οποία του ζητούν να διορθωθεί η κατάσταση στην επαρχία και μια καλή κυβέρνηση. Ακολουθεί σχετική Διάταξη του Γενικού Διευθυντή (21 Αυγούστου) για τη διευθέτηση προβλημάτων, με την οποία ορίζει να μείνει ο Κ. Βλαχόπουλος με τον έπαρχο στον Βλοχό και να έρθουν οι αξιωματικοί του Αλεξάκη Βλαχόπουλου με τα σώματά τους. Με αυτήν την εκτελεστική δύναμη ο έπαρχος θα φροντίσει να σταματήσουν οι ταραχές. Διατάζει ακόμα να αποφευχθούν οι αδικίες και οι εκδικήσεις, να μην επιστρέψουν οι κλέφτες, ο Στάικος να μείνει στο στρατόπεδο, όσοι θέλουν αποζημίωση να το αναφέρουν, να γίνει εκλογή επιστατών αν υπάρχει δυσaráεσκεια από αυτούς, και να γίνει δημοπρασία για τον φόρο της δεκάτης. Επιστολή του Κοινού της νήσου των Πετζών (Σπετσών) προς τον αντιπρόεδρο του Εκτελεστικού Παναγιώτη Μπόταση (20 Ιουλίου), με την οποία τον προσκαλούν να αναλάβει τη Ναυαρχία. Απάντηση Π. Μπόταση: πρέπει να τον απελευθερώσει η Κυβέρνηση από τα άλλα χρέη του για να αναλάβει αυτό το αξίωμα, αλλά προς το παρόν δεν του δίνεται η άδεια. Είναι πρόθυμος να παραιτηθεί αν εξακολουθεί η πρόταση. Σχόλιο που επιβεβαιώνει την αξιότητα του Μπόταση. Νέα από το στρατόπεδο της Άμπλιανης (20 Αυγούστου): ενημερώνει για την επίθεση του αντιστράτηγου Βέϊκου μαζί με τους Λιάτζο, Κολιό, Καραμίτζο, Βαργιαδίτη, Γκρυκοχωρίτη, Τζούκο και Στρίγγο με ένα σώμα Ηπειρωτών στα Καλύβια (12 Αυγούστου), στον πύργο των οποίων βρίσκονταν Ντελήδες και στο χωριό εχθροί ασθενείς και πληγωμένοι από προηγούμενη μάχη. Συνέχεια και τέλος της απολογίας του Σισίνη (23 Ιουλίου), με την οποία επισημαίνει τη συμμετοχή του σε μάχες και πολιορκίες στην Πάτρα, καθώς και τα χρήματα που ξόδεψε διαφυλάσσοντας την επαρχία. Υποστηρίζει πως όταν το έμαθε για την εχθρική επίθεση στο χωριό Λεχενά, έστειλε τους γιους τους μαζί με Σουλιώτες και επαρχιώτες και έγινε μάχη στην οποία υπερίσχυσαν. Διαψεύδει τέλος τη φήμη πως έχει συμφωνία με τους Τούρκους τονίζοντας πως συντηρεί ένα σώμα στην Πάτρα με τον γιο του, χωρίς να είναι αυτός γενικός φροντιστής της Διοίκησης.

71 (30/8)

Απόσπασμα γράμματος από την Αγκώνα (21 Αυγούστου), το οποίο πληροφορεί για τις διεθνείς εξελίξεις. Η στάση της Ευρώπης απέναντι στην Ελλάδα αλλάζει προς το καλύτερο. Το εμπόριο βρίσκεται σε άθλια κατάσταση. Ο Βαρβάκης δεν έχει φτάσει ακόμα. Στη Βλαχία σταμάτησε το θανατικό, οι Τούρκοι είναι ακόμα εκεί, ενώ ο λαός επιβαρύνεται. Η ειρήνη της Ρωσίας φαίνεται να απομακρύνεται.

Απόσπασμα αναφοράς του Ανδρέα Ίσκου προς τον Μαυροκορδάτο (Βάλτος, 3 Αυγούστου): πληροφορεί πως ακολουθεί τις διαταγές του και για μια συμπλοκή μιας ομάδας Ελλήνων με Τούρκους.

Μέρος εχθρικού ιππικού από τον Καρβασαρά εισέβαλε στην πεδιάδα του Ξηρομέρου και έφτασαν μέχρι το Βραχώρι (Αγρίνιο) (26 Αυγούστου). Υποψιάζονται πως υποκινούνται από τον Βαρνακιώτη που ξέρει τις συνήθειες των χωρικών.

Συνέχεια άρθρου σχετικά με τον σχηματισμό εθνικής βιβλιοθήκης και περί φιλολογίας. Η δημιουργική αγχίνια δίνει τόνο και δύναμη στην ελληνική φιλολογία, και προκαλεί ανύψωση των αισθημάτων και κομψότητα εκφράσεως. Έτσι δημιουργήθηκε ο τρόπος με τον οποίο διανοούμενοι άρχισαν να σκέφτονται να δημιουργούν πνευματική ζωή και ύπαρξη ανεξάρτητη. Η ελεύθερη ατομικότητα δεν μπορούσε να υπάρξει παρά σε μια επικράτεια με κοινή διάλεκτο αλλά ανεξάρτητη. Πρέπει να θυμούνται τα παλαιά έθιμα και ήθη. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)

Επιτομή του λόγου του Α. Πολυζωΐδη ενώπιον του Βουλευτικού (21 Απριλίου) σχετικά με το Δάνειο και την ευρωπαϊκή πολιτική απέναντι στους Έλληνες. Αναφέρθηκε στις δυσκολίες που συνάντησαν οι πληρεξούσιοι της Διοίκησης και στην υποστήριξη της Αγγλικής Φιλελληνικής Εταιρείας. Οι δανειστές ήθελαν να διορίσουν Άγγλους επιτρόπους, αλλά τελικά διορίστηκε ο Λάζαρος Κουντουριώτης. Οι απεσταλμένοι κατάφεραν να ορίσουν σταθερή τιμή στα 59% και τα χρήματα να είναι στην διαταγή της Διοίκησης. Ένα εμπόδιο ήταν ο General du Wuits που παραλίγο να διαπραγματευτεί το δάνειο στο όνομα της Διοίκησης. Έκανε λόγο τα αίτια που έριξαν το δάνειο από 64% σε 54%, και τον Εδουάρδο Ελλίκιο που αγόρασε μέρος των ομολόγων. Κατέληξε στο ότι η διαπραγμάτευση του δανείου ανοίγει τον δρόμο για την διαπραγμάτευση μεγαλύτερων ποσών και στο ότι είναι αναγκαία η εμπορική επικοινωνία Ελλάδας-Αγγλίας. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)

Παράθεση των σημειώσεων του συντάκτη για την απολογία του Γ. Σισίνη. Επισημαίνει πως δεν αρκεί να υπηρετήσει την πατρίδα ο Σισίνης, αν πρόκειται στην συνέχεια να την βλάψει, κάνοντας γνωστό πως είχε ενωθεί με τους αντιδιοικητές. Επίσης διαψεύδει την περιγραφή του για την επίθεση των Τούρκων με μαρτυρίες φυγάδων από τη Γαστούνη και τον κατηγορεί πως καταχράστηκε τα εισοδήματά της, και πως αντιφάσκει λέγοντας πως διατηρούσε τα έξοδα στρατιωτών ενώ δεν είχε χρήματα.

Ανακοίνωση πως η διατριβή του διδασκάλου της σχολής του Μεσολογγίου εναντίον της εφημερίδας θα εκδοθεί σε ιδιαίτερο φύλλο.

Επιστολή Δημήτριου Παύλου (Παυλίδη) προς τον Meyer (29 Αυγούστου), σχετικά με τις επιστολές που έλαβε κατηγορώντας τον ότι άλλαξε σύστημα γνώμης και χαρακτήρα. Τον κατηγορεί πως υβρίζει τον λαό.

Αυτοσχέδια απάντηση υπέρ του κοινού. Κρίνει τον Meyer ύποπτο, επειδή δεν δημοσίευσε μια από τις επιστολές που στάλθηκαν για να δει το κοινό τα επιχειρήματα των

	κατηγόρων και να κρίνει αν έχουν δίκιο ή όχι, και για ασάφεια στην απολογία του. Επισημαίνει πως αντιφάσκει λέγοντας από τη μια πως υπάρχει αναρχία στο Πανελλήνιο, και από την άλλη κάνοντας λόγο για ευπείθεια του λαού στη Διοίκηση και για ομόνοια. Αναφέρει ακόμα πως ήρθε στην Ελλάδα για κενόδοξους και ιδιοσύμφερους σκοπούς και πως δεν είναι μόνο η Ελλάδα η οποία μαστίζεται από διαιρέσεις και φατρίες. Τον κατηγορεί πως δημαγωγεί τον λαό και πως πράγματι άλλαξε χαρακτήρα και σύστημα, πως έχει προσκολληθεί στην εξουσία, και πως ήθελε να γίνει γνωστό στην Ευρώπη πως είναι μέρος της Διοίκησης. Ανακοίνωση πως η παραπάνω διατριβή είναι του Δημήτριου Παύλου(Παυλίδη) και πως δεν πρόκειται να έχει απάντηση.
72 (3/9)	Διάταξη του Εκτελεστικού (15 Αυγούστου) σχετικά με την τήρηση της ουδετερότητας των ναυλωμένων από τους εχθρούς ευρωπαϊκών πλοίων στη Μεσόγειο. (Αναδημοσίευση από Φίλο του Νόμου) Νέα από την Ύδρα (14 Αυγούστου). Πληροφορίες από τον ελληνικό στόλο από τον πορθμό του Δαρμπαγάζ πως η μεγάλη τουρκική φρεγάτα που κήκε ήταν γεμάτη με στρατεύματα και κανένα πλοίο δεν απέφυγε την φωτιά. Πληροφορίες από τραπεζούντιο χριστιανό πως ενώ πολλοί από τους εχθρούς που ήταν να περάσουν στη Σάμο έφυγαν απελπισμένοι όταν είδαν τους συντρόφους τους να καίγονται, έμεινε ένας ικανός αριθμός, και πως ο Τοπάλ Πασάς ήθελε να ξεκινήσει ναυμαχία και να μεταφέρει στρατεύματα στην Σάμο, αλλά οι Έλληνες ανέτρεψαν τα σχέδιά του. Ένα τμήμα του ελληνικού στόλου επρόκειτο να κάψει μικρά πλοία του εχθρικού στα παράλια της Μικράς Ασίας, ενώ άλλο να επιτεθεί στον μεγαλύτερο στόλο στο Αγαθονήσι. Πληροφορίες πως μέρος του οθωμανικού στόλου κατέφυγε στον κόλπο του Μπουντρουμίου και τα στρατεύματα λιποτάκτησαν και διασκορπίστηκαν. Στο Σούνιο έφτασε ο στόλος του Α. Μιαούλη, ο οποίος διευθύνεται ήδη στη Μήλο. Πληροφορίες από εχθρικά γράμματα πως ο οθωμανικός στόλος ενώθηκε στην Κω με τον αιγυπτιακό, ο οποίος έχει υποστεί μεγάλη βλάβη. (Αναδημοσίευση από εφημερίδα Κέρκυρας) Ειδήσεις από τη Μάλτα (9 Αυγούστου): Ο Δέης του Αλγερίου υπέγραψε συνθήκη υποχωρώντας σε όλα τα αιτήματα της Αγγλίας. Ακολουθεί σύντομη διήγηση των περιστατικών, που περιγράφει τις μάχες ανάμεσα σε Αγγλία και Αλγερία μέχρι τη διαπραγμάτευση. Απόσπασμα επιστολής από Νυρεμβέργη: εκφράζει τη θλίψη που ένιωσαν όταν έμαθαν για τα Ψαρρά, και τη χαρά τους με την αγγελία πως ο Καπετάν Πασάς τελικά νικήθηκε. Ο ηρωισμός των Ψαρραίων και ο ζήλος των νησιωτών και της Διοίκησης έχει προκαλέσει τον θαυμασμό των ξένων, οι οποίοι παρακολουθούν τα γεγονότα στην Ελλάδα και ξέρουν πως το έτος αυτό θα κρίνει τον αγώνα της. Τονίζει πως αν συνεχιστούν οι διχόνοιες οι Έλληνες θα υποδουλωθούν. Συνέχεια της επιτομής του λόγου του Α. Πολυζωΐδη ενώπιον του Βουλευτικού. Αναφέρθηκε στην Αγγλία και την Ιερά Συμμαχία, οι οποίες ελέγχουν την τύχη της ανθρω-

	πότητας, και οι οποίες ακολουθούν διαφορετική πολιτική. Η Διοίκηση της Αγγλίας αργεί να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία των Ελλήνων επειδή η Ιερά Συμμαχία διατηρεί την ουδετερότητα, και για να μην ξεκινήσει πόλεμος που να διαταράξει την ισορροπία. Το έθνος ωστόσο των Άγγλων δείχνει τη συμπάθεια του και τη συνδρομή του προς τους Έλληνες. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Συνέχεια άρθρου σχετικά με τον σχηματισμό εθνικής βιβλιοθήκης και περί φιλολογίας. Αν και κανένα μέρος της Ελλάδας δεν φρόντισε τόσο για τη Δημοκρατία όσο η Ρώμη, οι πολίτες της δεν απήλαυσαν ποτέ την ίδια ατομική ελευθερία με τους Έλληνες. Όλα ξεκινούσαν από τις πολιτικές κοινότητες, τις οικογένειες, τα συστήματα δικαστηρίων και τα έθιμα. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)
73 (6/9)	Διακήρυξη του Εκτελεστικού (17 Αυγούστου): επιπλήττει τους Έλληνες καταδρομείς που ενεργούν ενάντια στις διαταγές της Διοίκησης και επιχειρούν παράνομες επιθέσεις σε εμπορικά πλοία. Απόφαση του Εκτελεστικού προς τον Υπουργό του Πολέμου Αλεξάκη Βλαχόπουλο (23 Αυγούστου): αναβάλλεται η επιστροφή του και διορίζεται Γενικός Επιτηρητής στρατιωτικών υποθέσεων ενεργώντας μαζί με τον Μαυροκορδάτο προκειμένου να έχει καλή έκβαση η επικείμενη εκστρατεία. (Αναδημοσίευση από Φίλο του Νόμου) Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη (8/3; Αυγούστου): ο στόλος έφτασε στη Σάμο και μπήκε στον πόλεμο, ενώ ο αιγυπτιακός κατευθύνεται στην Πάτρα. Οι πληροφορίες για πυρπόληση 36 εχθρικών πλοίων και 3 αυστριακών από Έλληνες ξεσήκωσαν τον λαό. Ετοιμάζονται πλοία για βοήθεια. Επισημαίνεται πως μόνη σωτηρία για τους Έλληνες είναι η ομόνοια. Διάταξη της διορισθείσας επιτροπής εν απουσία του Μαυροκορδάτου (4 Σεπτεμβρίου): ακυρώνεται η σφραγίδα του χαρτιού, και διατάζεται κανένα αρχείο ή Δικαστήριο να μην μεταχειρίζεται την σφραγίδα σε καμία περίπτωση. Ο γενικός φροντιστής της οικονομίας θα παραλάβει τον λογαριασμό του δαπανημένου χαρτιού και θα το αναφέρει στην επιτροπή. Συνέχεια και τέλος της επιτομής του λόγου του Α. Πολυζώδη. Επισημαίνει πως η στιγμή που θα αναγνωριστεί η ανεξαρτησία των Ελλήνων πλησιάζει. Οι Έλληνες είναι άξιοι της ελευθερίας τους και το Οθωμανικό βασίλειο δεν μπορεί να προσφέρει τίποτα στην ευρωπαϊκή πολιτική. Οι Χριστιανοί βασιλείς πρέπει να υποστηρίξουν την Ελλάδα. Συμβουλεύει τη σοφή διαχείριση των χρημάτων και ομόνοια. Συνέχεια του άρθρου σχετικά με τον σχηματισμό εθνικής βιβλιοθήκης και περί φιλολογίας. Η προσωπική ελευθερία φαίνεται όταν η ελευθερία του έθνους εξοντώνεται. Στην Ρώμη ήξεραν ότι δεν είχαν το φιλολογικό πνεύμα της Ελλάδας. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Άρθρο για την κρίσιμη στιγμή που βρίσκεται η Ελλάδα. Η Ευρώπη είναι προσηλωμένη όσο ποτέ στις εξελίξεις. Ο εχθρικός στόλος απειλεί τον ελληνικό. Αν η Ελλάδα πετύχει θα δείξει την αξία της. Η νέα περίοδος για την Ελλάδα ξεκινάει.
74 (10/9)	Απόσπασμα επιστολής από Κωνσταντινούπολη (28 Ιουνίου): Εκκένωση Μολδοβλαχίας από τουρκικά στρατεύματα με διαταγή του Σουλτάνου. Ο Ρεής εφέντης κοινοποίη-

σε στον λόρδο Στράγκφορντ τη διαδικασία εκκένωσης. Ο Μαρκέζος Ριβοπιέρης διορίστηκε Ρώσος Πρέσβης στην Πόρτα.

Ειδήσεις από την Ερμανούπολη/Ερμανστάτ (8 Ιουλίου): Εκκένωση της Βλαχίας από τουρκικά στρατεύματα με σουλτανικό φερμάνι. Κάποιοι Βογιάριδες ετοιμάζονται να επιστρέψουν στους τόπους τους και η καγκελαρία του Ρώσου πρέσβη στη Βλαχία ετοιμάζεται να αναχωρήσει για το Βουκουρέστι.

Ειδήσεις από το Βουκουρέστι (12 Ιουλίου): Επικύρωση αναχώρησης τουρκικών στρατευμάτων. Ο Οσποδάρος έλαβε διαταγές να επιστρέψουν όλα στην προηγούμενη κατάσταση.

Ειδήσεις από την Λονδίνο (12 Ιουλίου): Έλαβαν χώρα τα επικήδεια του λόρδου Bygon, παρουσία εξεχόντων προσώπων. Επικεφαλής της συνοδείας ήταν ο Συνταγματάρχης Λέιγγ.

Ειδήσεις από το στρατόπεδο του Λιγοβιτσιού (7 Σεπτεμβρίου): ο Λιακατάς με ένα σώμα μπήκε στη Γότζιστα (26 Αυγ.) και κυριεύσε τον Πύργο του Παλάσκα όπου είχαν κλειστεί οι εχθροί. Τα εχθρικά πλοία έφυγαν από τις όχθες της λίμνης των Ιωαννίνων και οι Τούρκοι της πόλης ζήτησαν βοήθεια. Για αυτό διορίστηκαν οι Ράγκος και Στουρνάρης αν χρειαστεί να βοηθήσουν τον Λιακατά. Ο Τσόγκας είναι στον Καρβασαρά και αποκόπτει τους εχθρούς από ανθρώπους και άλογα.

Συνέχεια και τέλος άρθρου σχετικά με τον σχηματισμό εθνικής βιβλιοθήκης και περί φιλολογίας. Για να ανανεωθεί η κληρονομιά των προγόνων πρέπει οι Έλληνες να συστήσουν βιβλιοθήκες και να ασχοληθούν με τη φιλολογία. Από τις βιβλιοθήκες και χειρόγραφα και επιγραφές μπορούν να μάθουν πολλά άγνωστα πράγματα. Για αυτό είναι ανάγκη να συσταθεί εθνική βιβλιοθήκη, σχέδιο με το οποίο συμφωνούν και πολλοί Ευρωπαίοι. Παρακαλούνται όσοι αγαπούν τις τέχνες και τις επιστήμες να συνεισφέρουν, και ό,τι στέλνουν να το διευθύνουν στον Meyer, ο οποίος και υπογράφει.

Ειδήσεις από το Φανάρι της Τζαμουριάς (Θεσπρωτία, Πρέβεζα, Β. Ήπειρος): ο εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των Χουσεΐν Μπέη και Αβδήλ Μπέη πρόκειται να ξαναρχίσει. Στην Παραμυθιά ο Πρόνιος και ο Μπαλιοχούσος πολέμησαν με το μέρος των Χριστιανών (26 Αυγούστου). Ο φρούραρχος των Ιωαννίνων προσπάθησε να πάει ενάντια στους επαναστατημένους Γοτζιστινούς αλλά δεν τα κατάφερε (28 Αυγούστου). Ο Καψομούνης Αγραφιώτης έφτασε στο Ντουραχάνι (30 Αυγούστου). Το θανατικό συνεχίζεται στα χωριά της Κρούας και Σκόδρας. Ο Σιλιχτάρ Πόδας είναι πολιορκημένος στο Σαντραμπόρι από τον Σιλιχτάρη του Ομέρ Πασά.

Δημοσίευση επιστολής του Χαραλάμπου Μάλη προς τον Ανδρέα Λόντο (25 Ιουλίου): εκφράζει τη λύπη του σχετικά με το δημοσίευμα στον Φίλο του Νόμου (τ. 15) για την εκλογή παραστατών του έθνους και για όσα δεινά μπορεί να προκύψουν από αυτό. Επισημαίνει πως ό,τι τυπώνεται πρέπει να εξετάζεται από τη Διοίκηση. Ακολουθεί η σχετική διατριβή, στην οποία αναφέρεται στη διχόνοια μεταξύ των Ελλήνων. Αναφέρει πως οι στασιασμοί γίνονται από μικρές αιτίες, οι οποίες πρέπει να εκτίθενται πριν δημιουργηθούν για να μην ταραχθεί η πολιτική ησυχία. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο)

Γράμματα από την Πελοπόννησο και τη Ζάκυνθο επιβεβαιώνουν τη νίκη του ελληνικού στόλου υπό τον Μιαούλη στην Κω εναντίον του ενωμένου εχθρικού στόλου. Πλη-

	ροφορίες για τη νίκη και πως ο Κανάρης κράτησε όμηρο τον Πασά.
75 (13/9)	Οι στρατηγοί Ίσκος, Ράγκος και ο χιλίαρχος Καραγιάννης συμφιλιώθηκαν. Ακολουθεί το γράμμα του Αναγνώστη Καραγιάννη προς τον Ανδρέα Ίσκο (6 Σεπτεμβρίου) με το οποίο ζητά να πάψει η σύγχυση μεταξύ τους και να ενωθούν από την αγάπη για την Πατρίδα, και αναφέρει πως γράφει και στον Ράγκο, ενώ θα μιλήσει και με τον Σούκα. Γράμμα του Ανδρέα Ίσκου προς τον Μαυροκορδάτο (9 Σεπτεμβρίου): ενημερώνει πως ο Σωτήρης Στράτου επιτέθηκε στο Καραβάνι, και πως οι εχθροί βγαίνουν τακτικά από τον Καρβασαρά. Πληροφορίες από τη Λάρισα για την θανάτωση του Πατριάρχη με διαταγή του Σουλτάνου, και τον αποκεφαλισμό του Γιανιτζάρ Αγά. Οι Γενίτσαροι επαναστάτησαν, σκότωσαν υψηλόβαθμους του παλατιού. Ο Σουλτάνος διέφυγε. Τα γεγονότα αυτά ακολούθησε μια πυρκαγιά στην Κωνσταντινούπολη, από την οποία κινδυνεύουν οι εκεί Έλληνες. Το σύστημα των Γενιτσάρων στοχεύει πλέον στην ανατροπή του θρόνου. Απόσπασμα γράμματος του Εκτελεστικού προς τον Μαυροκορδάτο (5 Σεπτεμβρίου), το οποίο επιβεβαιώνει επίσημα και πληροφορεί για τη νίκη των Ελλήνων στην Κω στις 29 Αυγούστου. Συνέχεια της απάντησης του Χαραλάμπους Μάλη: αίτιο των παθών των Ελλήνων είναι η κακή τους ανατροφή, αλλά και η αμάθεια. Για αυτό πρέπει να βοηθήσουν οι πεπαιδευμένοι. Κατηγορεί τον συντάκτη του Φίλου του Νόμου πως με το άρθρο του περί της εκλογής παραστατών προκάλεσε ταραχή. Κάνει λόγο και για τους προεστούς και τους εκκλησιαστικούς, που ενώ δεν μπόρεσαν να αναχαιτίσουν τη δεσποτεία, σύστησαν σχολεία και εμψύχωσαν τα φιλελεύθερα πνεύματα παρά την απαγόρευση από το Κοράνι. (συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο) Επιστολή του Δ. Φιλάρετου (12 Σεπτέμβριου), με την οποία του στέλνει την Ωδή του Ιακωβάκη Ρίζου για να την καταχωρήσει στην εφημερίδα. (βρίσκεται στο τέλος των <i>Ελληνικών Χρονικών</i>)

Ελληνικά Χρονικά 1824 (τ. 76-106)

Δέσποινα Λαζαρίδου / Μαρία Θεοτοκάτου

76 (17/9)	Απόσπασμα επιστολής του Ιμπραήμ Πασά από τη Ρόδο στον πατέρα του. Ζητά οδηγίες γιατί έχει απελπιστεί λόγω της ενότητας, της σταθερότητας και της ισχύος των Ελλήνων. Παράγραφος – σχόλιο για τις κινήσεις του Ιμπραήμ Πασά. Η ιστορία του Βαρνακιώτη, ο οποίος από ενάρετος χριστιανός στρατηγός «εκατήντησε» να πάει φανερά με τους Τούρκους, αφότου ερωτεύτηκε την Αρτινιά χήρα Ειρήνη Κουτζουμποπούλα. Συνέχεια της απάντησης του Κ. Χ. Μάλη: Η αδυναμία των Τούρκων να υποτάξουν «μια χούφτα» Σπαρτιάτες. Ο ιστορικός ξέρει ότι άλλοι θυσίασαν την «προεστική δόξα τους» για να προσφέρουν στον αγώνα ενώ άλλοι κέρδισαν πλούτο κολαρεύοντας τους τυράννους.
77 (20/9)	Αναφορά του ναυάρχου Γεωργίου Ανδρούτσου σχετικά με την επίθεση κατά των εχθρικών στόλων στην Κω και την Αλικαρνασσό τον προηγούμενο μήνα. Συγκεκριμένα: περιγραφή του σχεδίου επίθεσης, της εξέλιξης της ναυμαχίας, των καταστροφών κλπ, έπαινος των ναυάρχων. Περισσότερες λεπτομέρειες για την προαναφερθείσα ναυμαχία της 29^{ης} Αυγούστου: περιγραφή μάχης, έπαινος ναυάρχων, ανάγκη εξεύρεσης νέων πυρπολικών. Πληροφορία ότι ο γιος του Σατράπη της Αιγύπτου φοβήθηκε να προχωρήσει σε απόβαση στην Πελοπόννησο, αφότου έμαθε για την καλή οχύρωση της περιοχής και την αλλαγή των εκεί πολιτικών πραγμάτων. Γι' αυτό ζήτησε οδηγίες από τον πατέρα του. (Υπογραφή Γ. Ανδρούτζου) Εγκώμιο στους Έλληνες στρατιώτες.
78 (24/9)	Γράμμα από τα σύνορα Καρπενησίου και Πατρατζικίου αποστέλλουν οι Καπεταναίοι προς τον Αλ. Μαυροκορδάτο, αναγγέλλοντας την ήττα των Τούρκων μετά από ελληνική επίθεση, και τις λεπτομέρειες της μάχης (νεκροί, τραυματίες, αιχμάλωτοι κλπ). Στο στρατόπεδο Διγοβιτζίου έφθασαν 2 στρατιώτες του Χιλίαρχου Καραγιάννη και έφεραν 6 άλογα. Το σώμα του τελευταίου έχει πάρει πάνω από 100 άλογα των εχθρών. Νέα από το στρατόπεδο Άμπλανης: Στις 14/9, 500 στρατιώτες του στρατηγού Δήμου Σκαλτζά πολέμησαν τον εχθρό στην Πανάσσαρη και τον έτρεψαν σε φυγή. Ο Θεοδωρής, αξιωματικός του ίδιου στρατηγού, σκότωσε πολλούς από τους εχθρούς

	στο Τζογκάρι, μέρος οχυρό και δυσπρόσιτο. Συνέχεια και τέλος της απάντησης του Κ. Χ. Μάλη από το τεύχος 76: Όσοι συνέβαλαν στον αγώνα για την ελευθερία έχουν τώρα φρονήματα ολιγαρχικότερα από τους προεστούς. Οι προεστοί δεν καταχράστηκαν το δικαίωμα του λαού, αλλά επέτρεψαν και σε άλλους να εισχωρήσουν στα πράγματα έχοντας ως μοναδικό γνώμονα την ελευθερία. Συμπέρασμα (μετά από αναφορά στο Γερουσιαστικό σύστημα και τις Εθνοσυνελεύσεις): οι προεστοί ψάχνουν τρόπο να θεσπιστεί νόμιμο πολίτευμα και «ησυχία». Αντίθετα, ο μακιαβελισμός και οι ραδιουργίες προκάλεσαν τη διαίρεση του έθνους. Αναφορά και στον εμφύλιο. (υπογραφή Χ. Μάλης) Απάντηση στον <i>Φίλο του Νόμου</i> σχετικά με την κριτική του για την υποσημείωση των Ελληνικών Χρονικών αναφερόμενη στην επιστολή του Μαυρομιχάλη. Αποσαφήνιση ότι τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> αρχικά απλώς ανέφεραν την κατηγορία κατά του Μαυρομιχάλη και έπειτα, αφού έλαβαν την επιστολή του, τοποθετήθηκαν επί του θέματος. Δεν επαινούν τη διαγωγή του, αλλά δε τον θεωρούν και προδότη της πατρίδας. Παράθεση των διατάξεων περί της ευθύνης των υπουργών.
79 (27/9)	Πληροφορίες για τη ζημιά που προκάλεσαν οι εχθροί όταν εισέβαλαν στον κάμπο του Βραχωρίου (αποκεφαλισμοί, γυναικόπαιδα και ζώα ως λάφυρα κλπ). Επιστολή του στρατηγού Ιτουρβίδη, πρώην αυτοκράτορα του Μεξικού, προς τον φίλο του κ. Quin. Δηλώνει πως επέστρεψε στο Μεξικό για να αποκτήσει το τελευταίο σταθερή διοίκηση και λαό ενεργούντα ομοφώνως. Σχόλιο της εφημερίδας: Ο Βολιβάρος είναι ένας αληθινός πατριώτης ενώ ο Ιτουρβίδης ένας φιλόδοξος και ιδιοτελής άνθρωπος. Οι ισχύοντες νόμοι είναι ανίσχυροι, διότι έχουν δημιουργηθεί «φατρίες» (κάτοχοι της εξουσίας) που ενώ υποκρίνονται πως σέβονται βαθιά το προσωρινό πολίτευμα, το μεταχειρίζονται κατ' αρέσκειαν. Ο λαός γίνεται παίγνιο μιας δικτατορίας. Ανάγκη αλλαγής των νόμων. Ανάγκη δημιουργίας νόμων που να τιμωρούν τη συκοφαντία.
80 (1/10)	Μέσα Σεπτεμβρίου οι στρατάρχες του στρατοπέδου Άμπλιανης επιτέθηκαν στους εχθρούς. Απώλειες εκατέρωθεν. Πληροφορίες και για ακροβολισμούς σε άλλα μέρη (Σάλωνα, Πάτρα), και για την κατάσταση στην Αττική, την Εύβοια και τη Θεσσαλία. Ειδήσεις από τη Ζάκυνθο (23/9), πιθανώς αβέβαιες: νίκη του ελληνικού στόλου επί του τουρκικού πλησίον της Κω, κυρίευση δύο τουρκικών πλοίων στην Τήνο και τη Νάξο, διορισμός στρατευμάτων από τον αιγυπτιακό στόλο με σκοπό την εκ νέου προσπάθεια απόβασης στη Σάμο, το ιππικό του Ιμπραήμ είναι σε άθλια κατάσταση, ο ελληνικός στόλος παρακολουθεί τις κινήσεις του εχθρικού στόλου. Νέα από το στρατόπεδο Λιγοβιτσίου: Πολύ επιβλαβής η κακοκαιρία για το στρατόπεδο του Ομέρ Πασά, το οποίο ερημώνεται από λιποταξίες. Οι Έλληνες στρατιώ-

	τες (ιδίως του Χιλιάρχου Καραγιάννη) καθημερινά αιχμαλωτίζουν εχθρούς, τους αρπάζουν τα άλογα κλπ. Στην Ήπειρο οι έριδες μεταξύ του Σιλιχτάρ Μπόδα και του Σιλιχτάρου του Ομέρ Πασά χειροτερεύουν καθημερινά. Αποτέλεσμα: Δύσκολα οι Αλβανοί θα εκστρατεύσουν εκτός συνόρων, γιατί είναι αναγκασμένοι να προστατέψουν τις οικογένειες και τα σπίτια τους. Απόσπασμα γραφής επισήμου (Ναύπλιο 20/9): Άφιξη του Βυζαντινού στόλου μεταξύ Μυκόνου και Τζιας. Πρόκειται για στρατήγημα ώστε να κάνει ο αιγυπτιακός στόλος απόβαση στη Σάμο. Ακούστηκε ότι έγινε ναυμαχία ελληνικού και εχθρικού στόλου, αλλά ήταν απλή φήμη. 10/9 έγινε ναυμαχία στο Ικάριο πέλαγος με ήττα του εχθρού, γι' αυτό ο Τοπάλ Πασάς άραξε στη Μύκονο. Στις 14/9 όμως ξεκίνησε να κατευθύνεται προς τη Σάμο. Ο εχθρικός στόλος βρίσκεται μεταξύ Χίου και Τζεσμέ, ενώ ο ελληνικός ακολουθεί. Η πολιορκία της Πάτρας ξεκίνησε και σκοπός είναι να ξεκινήσει και της Ναυπάκτου. Άρθρο βασισμένο στη διδασκαλία του σοφού Άγγλου Ιερεμίου Βενθάμου (Jeremy Bentham). Ανάγκη σύστασης στην Ελλάδα του «εξαιρέτου της δημοσιότητας νόμου». Δικαιολογητικές αιτίες του θεσμού αυτού. (υπογραφή Α. Πολυζωΐδη)
81 (4/10)	Λεπτομερείς πληροφορίες από το στρατόπεδο Λιγοβιτισίου (25 Σεπτεμβρίου): Οι στρατιώτες (ιδίως των στρατηγών χιλιάρχου Καραγιάννη και Λάμπρου Φωτομάρα) δεν παύουν να «ενοχλούν» τους εχθρούς. Ο Ομέρ Πασάς έλαβε φερμάνι με εντολή να μεταβεί στη Ναύπακτο και να ενωθεί με τον Γιουσούφ Πασά - αυτός δεν θέλει να το κάνει και ισχυρίζεται (ως δικαιολογία για να μην πάει) ότι αν πάει, οι πολυάριθμοι Έλληνες στρατιώτες της περιοχής θα τον ακολουθήσουν κατά πόδας. Δυσάρεσκια του στρατεύματος του Ομέρ Πασά – μελετάται η οπισθοδρόμηση. Ο Άγκος Μουχουρδάρης αναχώρησε με ολίγους. Ο Ομέρ Πασάς έστειλε τον Ταχίρ Αβάση να συμβιβάσει τις διαφωνίες των Αλβανών. Ο Λιάμζα Μπέης με 400 άντρες εστάλη στην Άρτα για να εμποδίσει την επανάσταση. Η Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδας διέταξε το περί στρατολογίας κεφάλαιο και όρισε για κάθε αξιωματικό τους στρατιώτες την τοποθεσία και την εκστρατεία του. Επίσης, με λεπτομερείς διατάξεις προστάζει αξιωματικούς και στρατιώτες να υπακούν στις εντολές της και να μην παίρνουν πρωτοβουλίες χωρίς να την ενημερώνουν. (υπογραφή Γ. Κουντουριώτη και γενικού γραμματέα Π.Γ. Ρόδιου) Ανεπίσημες ειδήσεις από τη Ζάκυνθο για τις οποίες αναμένεται επιβεβαίωση: Πέθανε ο Βασιλιάς της Γαλλίας. Ο ελληνικός στόλος θριάμβευσε για τρίτη φορά σε ναυμαχία κοντά στη Σάμο. Πώς οχυρώθηκε το Μεσολόγγι από τους Μεσολογγίτες (εγκώμιο) και πίστη πως έτσι θα οχυρωθεί και το Ανατολικό, το οποίο πέρσι υπέφερε τον μεγαλύτερο κίνδυνο.

	(Συνέχεια άρθρου Πολυζωΐδη από τ.80) Επιπλέον δικαιολογητικές αιτίες του θεσμού της δημοσιότητας.
82 (8/10)	Ειδήσεις από το στρατόπεδο των Τζουμέρκων (Κιμμερίων): Οι Έλληνες επιτέθηκαν και αποκρούσθηκαν από τον εχθρό δύο φορές, την τρίτη όμως επικράτησαν. Το χωριό Βουλγαρέλι είναι δύσκολο να πολιορκηθεί, ωστόσο οι Έλληνες στρατηγοί στρατοπέδευσαν στη δυνατή θέση του Σταυρού και από κει ο χιλιάρχος Γρ. Λιακατάς θα πάει να καύσει τους Μελικουργούς, τα Θοδώριανα και άλλα μικρά χωριά. Ο Σούλτζε Κόριτζας έφυγε από τη Ρενδίνα και πηγαίνει στα Τρίκαλα. Ο Ρούμελης Βαλεσί υποπτεύεται ότι ίσως επιχειρήσει να του πάρει την εξουσία. Προκήρυξη του Μιχαήλ Σούτσου: Του ανετέθη η σύσταση και τελειοποίηση του Ελληνικού Γυμνασίου της Αθήνας. 4 Ηγούμενοι προσέφεραν μάλιστα 5.000 γρόσια που διευκόλυναν την επιχείρηση. (Συνέχεια άρθρου Πολυζωΐδη από τ.81) Επιπλέον δικαιολογητικές αιτίες του θεσμού της δημοσιότητας και εξέταση των ενστάσεων που προβάλλονται εναντίον αυτού.
83 (11/10)	Ειδήσεις Πρέβεζας και Αλβανίας: Ο Χασάν Πασάς στη Ναύπακτο έχει τους στρατιώτες του απλήρωτους και κατόπιν φερμανιού μεταβαίνει στην Πρέβεζα με 500 Αλβανούς ώστε να τους πληρώσει εκεί. Εκεί οι Αλβανοί τον πολιορκούν επίμονα για να τους πληρώσει. Παρεμβαίνει ο Ομέρ Πασάς. Τους υπόσχονται πληρωμή στη Λάρισα όπου και μεταβαίνουν μαζί με τον Χασάν Πασά. Ο γιος του Ισούφ Πασά θέλει να μεταβεί από την Άρτα στην Πάτρα όπου οι στρατιώτες του πατέρα του είναι πολύ καιρό απλήρωτοι. Ο εμφύλιος στην Αλβανία μαινεται ακόμα παρά την αποστολή εκεί του Άγου Μουχουρδάρη. Ως νέος εχθρός του Ομέρ Πασά, ο Χασάν Πασάς μετέβη στην Αλβανία και ζητεί το Μπεράτι. Σε δύσκολη θέση έχει περιέλθει ο Ομέρ Πασάς λόγω της κατάστασης στην Αλβανία και ιδίως μετά τη νίκη των Ελλήνων στα Τζουμέρκα (23/9). Μάλλον θέλει να φύγει από το Καρβανσαράν όμως και αυτό ενέχει μεγάλα ρίσκα. Ναυμαχία κοντά στη Σάμο εναντίον του Αιγυπτιακού στόλου έληξε με νίκη των Ελλήνων. (Αναμένεται επιβεβαίωση της πληροφορίας από τη Διοίκηση) Νεκρολογία: Πέθανε χθες ο Ερρίκος Μεϊζέλος (Henry Meisel) που είχε έρθει εκ Δρέσδης. (Συνέχεια άρθρου Πολυζωΐδη από τ.82) Ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων που προβάλλονται εναντίον του θεσμού της δημοσιότητας, αναφορά των αντικειμένων στα οποία αυτός πρέπει να εκτείνεται, εξαιρέσεις του κανόνα της δημοσιό-

	τητας, μέσα της δημοσιότητας. Αξιωματική είδηση από Σάλωνα (Άμφισσα): Τη νύχτα της 6^{ης} Οκτωβρίου οι μετά του Δερβίς Πασά εχθροί κανονιοβόλησαν 3 φορές και τραβήχτηκαν πίσω. Άγνωστες ακόμα οι αιτίες της φυγής τους.
84 (15/10)	Ειδήσεις από το στρατόπεδο Τζουμέρκων: Νίκη των Ελλήνων στη μάχη του Βουλγαρελίου. Οι στρατηγοί Ν. Στουρνάρης και Ράγκος «εχάλασαν» τα χωριά Μιάρη, Λαψίστα, Θοδώριανα και τα γύρω μικρά χωριά – μεταστρατοπεδεύουν στο Μερόκοβο και Αγία Παρασκευή (ή στη Βρεσθενίτζα) αντίστοιχα. Ο χιλίαρχος Γρηγόρης Λιακατάς θα βλάψει τα χωριά Μελισουργούς και Πράμαντα. Αναφορά όλων αυτών των αρχηγών προς το Γενικό Διευθυντή, σχετικά με τη μάχη, στην οποία επαινούν το στρατηγό Κ. Σαδήμαν και τον καπητάν Κώστα Οικονόμου. Ειδήσεις από το στρατόπεδο Βάλτου: Στις 4/10 οι αξιωματικοί του στρατηγού Ανδρέα Ίσκου, Θανάσης Μπαρλάς και Νάσιος Γιάννου πήγαν με μερικούς στρατιώτες νύχτα και άρπαξαν τους φύλακες των μουλαριών του Ομέρ Πασά και 46 αλογομούλαρα. Ο Μπαρλάς επιτέθηκε και πάλι νύχτα, πήρε 1 άλογο και τουφέκισε τους εχθρούς. Κοινοποίηση αναφοράς των επιστατών και δημογερόντων της επαρχίας του Βλοχού: Ο Στάμος Στάικος αυτοκηρύττεται παραστάτης του Βλοχού μαζεύοντας και υπογραφές από κλέφτες κλπ. Οι Βλοχαΐτες εναντιώνονται στο γεγονός αυτό και θα εκλέξουν νόμιμο παραστάτη κατά τον οργανικό νόμο. Περιγραφή των δεινών που πέρασε η επαρχία αυτή από τον ξάδερφο του Στ. Στάικου, τον Γιαννάκη Στάικο. Αίτημα εφοδιασμού τους με γράμματα, για να αναφέρουν στη Διοίκηση όσα έχουν υποφέρει. Απάντηση του Γενικού Διευθυντή προς επιστάτες, δημογέροντες και λοιπούς κατοίκους Βλοχού. (Υπογραφή Α. Μαυροκορδάτου) Ειδήσεις από Ναύπλιο: Στις 16/9 έφθασε ένα βριγαντίνο με μέρος του δανείου από το Λονδίνο και 15 επίτροπους. Κατέφθασε ο Γ. Γεννάδιος, δάσκαλος από την Οδησσό, και το Βουλευτικό τον διόρισε στο κεντρικό του έθνους σχολείο στο Άργος. Πρόοδοι της φιλανθρωπικής εταιρείας, π.χ. το καταστηθέν νοσοκομείο. Διορισμός του Εμμανουήλ Ξένου ως ταμία της εταιρείας. Από τα νησιά πληροφορούμαστε τον διασκορπισμό και τη ζημία πολλών εχθρικών πλοίων. Ναύπλιο: Το Βουλευτικό ενέκρινε τους νόμιμους παραστάτες της νέας περιόδου. Οι 150 Τούρκοι, που κατέβηκαν από τα εχθρικά πλοία που βυθίστηκαν στη Νάξο, αφού έκαψαν δύο χωριά, περικλείστηκαν από τους Ναξίους. (Φίλος του Νόμου)

	Αναλυτική περιγραφή της μάχης στη Μοθώνη (26/9). Επικράτηση των Ελλήνων.
85 (20/10)	Επίσημη επιβεβαίωση των τελευταίων νικών του ελληνικού στόλου στη Σάμο και τη Νάξο, μέσω της επιστολής του Α. Μιαούλη. Παράθεση ολόκληρης της επιστολής, που διηγείται αναλυτικά τις μάχες. (Υπογραφή Α. Μιαούλη). Άρθρο γνώμης σχετικά με τον Λουδοβίκο ΙΗ΄ της Γαλλίας: Άνδρας καλοκάγαθος, μετριόφρων, έξυπνος και φιλέλληνας. Παράθεση των λεγομένων του περί καθήκοντος στήριξης της Ελλάδας. (αναφορές σε Αγγλία, Αυστρία, γαλλική Επανάσταση και φιλελευθέρους) Τα κατά την Γόττισταν Συμβάντα και η «προχώρησις» της φατρίας του Καψομούνη έως των πέριξ των Ιωαννίνων προξένησαν πανικό στους κατοίκους της πόλης. Άλλοι κλείσθηκαν στην Ακρόπολη, άλλοι κατέφυγαν στην Αλβανία. Νέα από το στρατόπεδο Λιγοβιτσίου: Στις 12/10 ο καπ. Αθανάσιος Βαρλάς πήγε νύχτα στο Καρβανσαράν, σκότωσε εχθρούς, και άρπαξε άλογα. Αναμένεται ο Ομέρ Πασάς από την Πρέβεζα για να αποφασιστεί η διάλυση του στρατοπέδου του. Τόσο έχουν φοβηθεί οι Τούρκοι τις ελληνικές επιδρομές που ο Αχμέτ Πασάς κλείνεται στο φρούριο του Καρβανσαρά μετά τη δύση του ηλίου. Γράμμα των επιστατών της πόλης προς τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> με αίτημα να αποσυρθεί το προηγούμενο τεύχος από την κυκλοφορία γιατί περιείχε την αρχή της διατριβής του Δημητρίου Παύλου, με σκοπό να θέσει αμφιβολίες κατά του Α. Μαυροκορδάτου ως προς τη γνησιότητα της αναφοράς των κατοίκων Βλοχού κατά του Στάμου Στάικου. (Απάντηση της εφημερίδας και παράθεση του γράμματος, το οποίο υπογράφουν οι επιστάτες Αποστόλης Καψάλης, Σέργιος Παππάζογλος, Γεώργιος Φαράντος)
86 (22/10)	Εκτενές άρθρο γνώμης που προσφωνήθηκε στη Διοίκηση στην αρχή της 3^{ης} περιόδου, αναφορικά με τα χρέη της Διοίκησης στις ενέργειές της σχετικά με τον άνθρωπο και τα φρονήματα. Ως προς τον άνθρωπο, η Διοίκηση ένα μόνο μέσο μπορεί να αντιτάξει: τη δικαιοσύνη. Οι 160 Τούρκοι που είχαν αιχμαλωτιστεί στη Νάξο εξολοθρεύθηκαν τελικά από τους Ναξιώτες. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Τα ελληνικά πλοία επιστρέφουν στα νησιά τους για να ετοιμαστούν για νέους θριάμβους. Οι εχθρικοί στόλοι βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Οι στρατηγοί του στρατοπέδου της Άμπλενης κατέβηκαν στα Σάλωνα (Άμφισσα) και αναμένουν τις προσταγές της Διοίκησης. Αρκετοί Τούρκοι σφαγιάστηκαν στην Αλαμάνα. Άρθρο σχετικά με την ευγνωμοσύνη και τη δόξα που αρμόζει στον Θεό, στους πολεμιστές της Ύδρας των Σπετσών και των Ψαρρών (ζώντες και νεκρούς), αλλά και

	στους ομογενείς. Η επιτροπή της φιλανθρωπικής εταιρείας αντικατέστησε επιτροπή στη Δυτική Ελλάδα με μέλη τους Ι. Μάγερ, Δ. Μεσθενέα και Α. Καψάλη. Παράθεση του γράμματος που εστάλη προς αυτούς τους τρεις. Περιλαμβάνεται και παράκλησή τους να υποδεχθούν στην εταιρεία ομογενείς και αλλοεθνείς φιλέλληνες που προσφέρουν χρηματικά ποσά.
87 (25/10)	Συνέχεια και ολοκλήρωση του άρθρου γνώμης που ξεκίνησε στο τ. 86, σχετικά με τα χρέη της Διοίκησης στις ενέργειές της αναφορικά με τον άνθρωπο και τα φρονήματα. Ο εντεκάχρονος γιος του Ισούφ-Πασά, Μουστά-Μπέης, μεταφέρει στην Πάτρα χρήματα, για να πληρωθούν τα απλήρωτα στρατεύματα του πατέρα του. Ο Ισούφ-Πασάς μάλλον διορίστηκε Ρούμελης Βαλεσής, αν και φημολογείται ότι αρνήθηκε τον επικίνδυνο αυτό διορισμό. Επίσης φημολογείται πως η βασική αιτία διάλυσης του τουρκικού στρατοπέδου της Γραβιάς είναι ότι ο Δερβίς-Πασάς, μόλις έμαθε το διορισμό του Ισούφ- Πασά ως Ρούμελη Βαλεσή, θύμωσε και διασκόρπισε το στρατό. Παράθεση του γράμματος από τη Βόνιτza που βεβαιώνει την είδηση για τον γιο του Ισούφ- Πασά. Ανεξέλεγκτη κατάσταση στη Σμύρνη: Ο τουρκικός όχλος εκδικείται τους Χριστιανούς σφάζοντας και λεηλατώντας. «Η πόλις αύτη χρεωστεί εκ νέου την σωτηρίαν της εις τα έμφρονα μέτρα των διαφόρων Ευρωπαίων προξένων.» Η Αυστρία διέταξε, τον ναύαρχο των πολεμικών πλοίων της ν' αναγνωρίζει την περί αποκλεισμού διακήρυξη των Ελλήνων, να μη συγχωρεί να ναυλώνονται στους Τούρκους τα εμπορικά Αυστριακά πλοία εναντίον των Ελλήνων για μεταφορά ζωοτροφών και πολεμοφοδίων, ούτε να προμηθεύουν με τροφές και άλλα διάφορα εμπορεύματα τα κατακρατούμενα από τους Τούρκους φρούρια. Λέγεται πως διορίστηκε πρέσβης της Ρωσίας στην Κωνσταντινούπολη ο Ριβοπιέρος, αν και η Γενική Εφημερίδα της Γερμανίας λέει ότι εκείνος θέλει να αναβάλει προς το παρόν τη μετάβασή του στην Κωνσταντινούπολη. Επίσης, ο Μιντζιάκης (Minciachy) λαμβάνει διπλωματικό πόστο. Οι Πέρσες ξανάρχισαν τον πόλεμο στην Τουρκία. Μεγάλες πληγές για την Πόρτα είναι η μεταβολή του Βεζίρη Γαλίπ- Πασά και οι καθημερινές αναταραχές από τους Γεντισάρους. Δύο προτάσεις τέθηκαν στην Αγία Πετρούπολη για την τύχη της Ελλάδας: 1. Θέση υπό την εγγύηση των ευρωπαϊκών δυνάμεων. 2. Παραχώρηση ενός βαθμού ανεξαρτησίας. (Υπογραφή Ε. Μάλτ.) Αναγόρευση στο θρόνο της Γαλλίας του αδελφού του Λουδοβίκου ΙΗ΄, Καρόλου Ι΄. Σύρα, 10/10: Ο αιγυπτιακός στόλος βρίσκεται στη Χίο και ο τουρκικός στον Ελλήσποντο. Ο ελληνικός παραπλέει μεταξύ Ψαρρών και Σάμου. Εξοργίστηκε ο Σατράπης της Αιγύπτου μαθαίνοντας τη δυστυχή έκβαση της εκστρατείας του. Στις 24/10 φάνηκαν 2 αυστριακά και άλλα 4 πολεμικά πλοία. Είναι αυτά που συ-

	νόδευαν τον γιο του Ισούφ-Πασά για να πάει στην Πάτρα. Ο κωνσταντινουπολίτικος στόλος επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη, έμεινε όμως μέρος των πλοίων για υπεράσπιση του Αιγυπτιακού στόλου, ο οποίος βρίσκεται στη Μυτιλήνη. Ήρθε πάντως είδηση ότι επιστρέφει και αυτός στην Αίγυπτο, ενώ τα φορτηγά πλοία, που είχε μαζί του έλαβαν προσταγή να πουλήσουν στη Σύρα τα φορτία τους.
88 (29/10)	Άρχισε η τρίτη περίοδος της Διοίκησης. Την 1/1 έγινε προκαταρκτική συνέλευση του νέου Βουλευτικού με όλους τους νόμιμα εκλεγμένους παραστάτες της ελληνικής επικράτειας. (παράθεση όλων των ονομάτων). Στην τρίτη προκαταρκτική συνέλευση κατάφεραν πια να αποφασίσουν τον τρόπο εκλογής των μελών του Εκτελεστικού. Παράθεση της διακήρυξης του Βουλευτικού που ανακοινώνει τα εκλεγέντα μέλη του Εκτελεστικού και τους Προέδρους και Αντιπροέδρους του Βουλευτικού, και ζητά την υπακοή των πολιτών στους νόμους και στους εκτελεστές αυτών. Ειδήσεις από τα στρατόπεδα Ξηρομέρου (7/10): Ο Άγος και ο Ταχίρ Αμπάζης γύρισαν στο Καρβανσαράν χωρίς να καταφέρουν να αμβλύνουν τις έριδες της Αλβανίας. Κατά λάθος ειπώθηκε στο τ. 83 ότι ο Χασάν Πασάς ήρθε στην Αλβανία να κυριεύσει το Μπαράτι. Πρόκειται για τον Χασάν Μπένη, ανιψιό του Ομέρ Πασά, και θανάσιμο εχθρό του. Ο Ομέρ Πασάς προσπάθησε να ετοιμάσει καταλύματα στην Πρέβεζα αλλά δεν τα κατάφερε, και μάλιστα έδωσε 60 πουγκιά στον Μπεκίρ Αγά και τους Πρεβεζάνους. Πέρασε λοιπόν στο Καρβανσαράν (Αμφιλοχία) για να σηκώσει το στρατόπεδο, αλλά εκεί είχε κυκλοφορήσει η φήμη ότι ο Μαυροκορδάτος και άλλοι αρχηγοί άφησαν το Λιγοβίτσι. Γρήγορα όμως οι εχθροί θα βγουν από την απάτη, αφού τα στρατόπεδα παραμένουν στις θέσεις τους. Διακήρυξη της Διοίκησης σχετικά με τα αναγκαία μέτρα αποκλεισμού κατά του εχθρού από την Πάτρα και τη Ναύπακτο.
89 (1/11)	Η γολέτα, την οποία έστειλε η Ελληνική Διοίκηση με τον Βλακιέρο (Blaquiere) στο Λονδίνο, έφθασε εκεί στις 30/9 και μετέφερε την είδηση για την πρώτη θαλάσσια νίκη των Ελλήνων στη Σάμο. Αποτέλεσμα: υψώθηκαν τα ελληνικά κεφάλαια (fonds) 5%. Επίσης έφυγαν 2 πλοία από το Λονδίνο για το Ναύπλιο, με πολεμοφόδια και στρατιωτικές ενδυμασίες αντίστοιχα. Παράθεση λονδρέζικου άρθρου (30/9) σχετικά με την αλληλεπίδραση Ελλάδας – Αγγλίας. Καταλήγει ως εξής: «Ο Άγγλος ηξεύρει να δανείζει χρήματα, αλλά θέλει, ως καλός έμπορος, να ήναι ασφαλής (...) πρέπει το μέρος, όπου στέλλει τα χρήματά του, να μην είναι το βάραθρον, το οποίον μόνον καταπίνει χωρίς να επιστρέφει, καθώς λέγει ο κύριος R. . . . d. . . » Μετά τη διάλυση του εχθρικού στρατοπέδου της Γραβιάς, ο Δερβίς Πασάς πέρασε στη Λάρισα. Έμειναν όμως 2.500 περίπου εχθροί να ξεχειμωνιάσουν στο Ζητούνι,

	ίσως για να παραμονεύουν τα πολεμικά μας κινήματα κατά της Ευρίπου. Άρθρο σχετικά με τη λειτουργία του τύπου: Αφού πλέον υπάρχει σεβαστή Διοίκηση, πρέπει το πολιτικό Σύνταγμα να υπερισχύσει των φατριών. Ο τύπος πρέπει να τις κατασκοπεύει και να επαγρυπνεί συνεχώς. Αναγκαία όμως είναι η ελευθερία του τύπου. Ωστόσο η τελευταία έχει ως όριο την παρεμπόδιση των καταχρήσεων. Γι' αυτό τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> παρακαλούν τη Βουλή «να συσχεφθή μετ' επιστασίας περί του τύπου, και να θεσπίση νόμον θετόν και εθνικόν περί ταύτης της υποθέσεως, ήτις είναι μία από τας πλέον ισχυράς βάσεις της ημετέρας ελευθερίας».
90 (9/11)	Νέα από το στρατόπεδο του αετού (30/10), από τον Γ. Πράσινο, έπαρχο Ξηρομέρου και Βονίτζης: Μεγάλες διχόνοιες στην Αλβανία, οι οποίες θα αυξηθούν περισσότερο με την εμφάνιση του γιου του Βελή-Πασά, ο οποίος έφθασε στη Λάρισα με τον Αθανάσιο Βάγια, το Μανθούλη και την κυρά Βασιλική. Στο Καρβανσαράν (Αμφιλοχία) οι Τούρκοι του Ομέρ-Πασά είναι μόνο 2.000 περίπου και έντρομοι. Ο Ομέρ-Πασάς θα ξεχειμωνιάσει στην Πρέβεζα, ενώ ο Αχμέτ-Πασάς στην Άρτα. Περίεργη είναι η επιστροφή του Βελή Πασά και των 3 προαναφερθέντων. Φημολογείται πως ίσως έπεισαν το Σουλτάνο να τους ελευθερώσει, με αντάλλαγμα να ανακαλύψουν τους θησαυρούς της οικογένειας του Αλή Πασά, από τους οποίους ελάχιστοι μόνο περιήλθαν στο Σουλτάνο. Μεσολόγγι 4/11: χαρμόσυνη είδηση πως έφθασαν και τα 5 ακόμη αναμενόμενα ελληνικά πλοία που είχαν διορισθεί στον αποκλεισμό της Πάτρας, υπό τον Ναύαρχο Γιάννη Κούτση. Ειδήσεις από το στρατόπεδο Ακαρνανίας. 1/11, Λιγόβιτζι: Ο Χασάν Μπέης Βρυώνης, ανιψιός του Ομέρ Πασά, αφού επέστρεψε άπρακτος από τη Βέροια (όπου τον είχε στείλει ο θείος του για να τον απομακρύνει, με παραγγελία να κυβερνήσει τα χωριά του), κυρίευσε το Μπεράτι. Ο Σιλιχτάρ Πόδας βρίσκεται συνεχώς σε διαμάχη με τον Ομέρ Πασά. Οι διάφοροι πασάδες της Τζαμουριάς είναι ήδη ανεξάρτητοι και ο καθένας κυρίευσε τα δημόσια εισοδήματα στην περιοχή του. Ακόμα δεν μαθεύτηκε στο στράτευμα του Καρβανσαρά (Αμφιλοχία) ούτε η διάλυση του στρατοπέδου του Δερβίς Πασά, ούτε η ήττα του στόλου, αλλά τρέφονται με την ελπίδα ότι ο Δερβίς Πασάς θα περάσει στη Ναύπακτο και ότι ο γιος του Μεχμέδ Αλή θα έρθει με τον στόλο του στην Πάτρα. Γράμμα προς τον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών που αναφέρεται στον κόμη Devintz, και στις ραδιουργίες που έπραξε για να ικανοποιήσει την πλεονεξία του (εμπλοκή με αγγλικά και κυπριακά δάνεια, με τη Ρωσία, την Κωνσταντινούπολη και τη Γαλλία). (Υπογραφή με τα αρχικά Χ. Ζ.)

	Ανώνυμη διατριβή σχετικά με τον άνθρωπο, ο οποίος θέλει να καλύπτει αφενός τις σωματικές του ανάγκες (ένστικτα, φυσικές ροπές), αφετέρου τις ψυχικές (όρεξη του «ειδέναι», φιλομάθεια). Παράθεση ενός αινίγματος του ποιητή Κ.Ι. Ρίζου, και εκτενές εγκώμιο για αυτόν, σχετικά με τον ενάρετο χαρακτήρα του, το φιλολογικό του έργο, τη μόρφωσή του κλπ. Χαρμόσυνη είδηση: Το εν Καρβανσαράν (Αμφιλοχία) εχθρικό στρατόπεδο διαλύθηκε.
91 (8/11)	Νέα από το στρατόπεδο Ακαρνανίας. Λιγοβίτσι (7/11): Οι εχθροί αναχώρησαν από το στρατόπεδο του Καρβανσαρά (Αμφιλοχία). Οι Έλληνες το περίμεναν, αλλά δεν ήξεραν προς τα πού θα κινηθούν. Οι εχθροί εκμεταλλευόμενοι την ελληνική σύγχυση, πήραν τους δρόμους του Μακρυνόρους. Οι δικοί μας όμως τους κυνήγησαν γρήγορα και τους τουφέκισαν. Έτσι τελείωσε η φετινή εκστρατεία, και τα σώματα αποσύρονται στους τόπους τους αναμένοντας νέες διαταγές. Παράθεση του λόγου που εκφώνησε ο Πρόεδρος του Βουλευτικού, Πανούτζος Νοταράς, στην έναρξη της Γ' Περιόδου. Αναγνωρίζει τις δυσκολίες του αξιώματός του και ζητά από τους παραστάτες να τον συμβουλεύουν, ώστε να μην παρεκτραπεί από τους νόμους. Εγκώμιο στον Π. Νοταρά για την αρετή, την εντιμότητα, και την ευγενή μετριοφροσύνη του. Νεότερη είδηση βεβαιώνει πως τελικά ο εχθρός πέρασε το Μακρυνόρος χωρίς να τουφεκισθεί παντελώς. Αυτό είναι αποτέλεσμα της απουσίας του σώματος του Ανδρέα Ίσκου, ο οποίος δεν υπάκουσε τη διαταγή των ανωτέρων του, δηλαδή να φυλάει την τοποθεσία αυτή και να μην την εγκαταλείψει. Ακολουθεί εκτενής ανάλυση των συνεπειών της έλλειψης πειθαρχίας στους αρχηγούς, ευπείθειας στους νόμους και ομόνοιας. Συνέχεια από το τ.90 της ανώνυμης διατριβής σχετικά με τον άνθρωπο, ο οποίος θέλει να καλύπτει αφενός τις σωματικές του ανάγκες (ένστικτα, φυσικές ροπές), αφετέρου τις ψυχικές (όρεξη του «ειδέναι», φιλομάθεια). Πώς θα φτάσει το άτομο στην ευδαιμονία;
92 (12/11)	Με την πολιορκία του χωριού και των πύργων του Μαυρίλου, κυριεύθηκαν όλα τα εφόδια των εχθρών, οι οποίοι πρότειναν να παραδοθούν. Ελπίδα λοιπόν για σύντομη κυρίευση της αναγκαίας αυτής τοποθεσίας από τους δικούς μας. Τα στρατεύματα του Ομέρ Πασά επιστρέφοντας στην Άρτα έπραξαν «πολλές απανθρωπίας» στους χριστιανούς που έβρισκαν μπροστά τους. Ο Ομέρ βρίσκεται σε μεγάλη αμηχανία, αφού δεν κατάφερε να ξανακερδίσει την εύνοια του Σουλτάνου. Μόνο η Άρτα τον δέχτηκε. Τα Ιωάννινα και το Μπεράτι όχι. Αλαμάνια 8/11: Σώματα στρατιωτών του Δερβίς Πασά φάνηκαν στα περίχωρα. Οι στρατιώτες των Λάμπρου και Ζέρβη τους καταδίωξαν και διέλυσαν το μεγαλύτερο

	στράτευμα του Δερβίς Πασά. Εκτενές άρθρο γνώμης: Πλέον που έληξε η ειρήνη Ρωσίας και Τουρκίας, ελπίδα ότι οι ευρωπαϊκές Δυνάμεις θα ασχοληθούν και με την Ελλάδα. Από εμάς εξαρτάται αν θα πετύχουμε μία καθαρή ανεξαρτησία ή μια μεταβολή ζυγού. Πρέπει να καταπολεμηθούν οι διχόνοιες. Το ίδιο και μέσα στο Βουλευτικό και το Εκτελεστικό. Τα μέλη αυτών δεν πρέπει να επηρεάζονται από προσωπικές επιδιώξεις. Ας προσκαλέσει λοιπόν η Διοίκηση μια Εθνοσυνέλευση, για να λυθούν τα προβλήματα. Συνέχεια από το τ.91 της ανώνυμης διατριβής σχετικά με τον άνθρωπο, ο οποίος θέλει να καλύπτει αφενός τις σωματικές του ανάγκες (ένστικτα, φυσικές ροπές), αφετέρου τις ψυχικές (όρεξη του «ειδέναι», φιλομάθεια). Οι υποχρεώσεις του ατόμου θα επιφέρουν και τα δικαιώματά του. Πρέπει όμως να του θυμίζει τις υποχρεώσεις του ο «θετός νόμος», ο οποίος πρέπει να προσδιορίζει τη φύση της Διοίκησης και την ασφάλεια της ζωής και της ιδιοκτησίας των ατόμων. Λύση του αινίγματος που παρατέθηκε στο τ. 90.
93 (15/11)	Στις 30/10 πέθανε στο Ναύπλιο ο Παναγιώτης Μπότασης, Αντιπρόεδρος του Εκτελεστικού. Θαυμασμός και ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό του. Στις 27/10, ο Αιγυπτιακός στόλος, που βρισκόταν στην Κω και το Μπουντρούμ, ξεκίνησε για τα Μοθοκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη). Οι δικοί μας όμως είχαν ήδη συλλάβει μία ιονική γολέτα που μετέφερε γράμματα του Ιμπραήμ Πασά, ο οποίος απευθυνόμενος στους Αγάδες της Μοθώνης, τους ανακοίνωνε ότι θα πάει εκεί με τον στόλο του να τους βοηθήσει. Έτσι, ο Μιαούλης, στις 28/10, έστειλε τα πλοία μας να εμποδίσουν τα σχέδια των εχθρών. Οι δύο αυτοί εχθρικοί στόλοι χτυπήθηκαν κοντά στην Αλικαρνασσό και η υποσχεθείσα μετάβαση του Ιμπραήμ Πασά ματαιώθηκε. Οι ειδήσεις αυτές πάντως δεν έχουν ακόμα επιβεβαιωθεί. Διατριβή, κατά την οποία υποτίθεται πως μιλά η Ελλάς, απευθυνόμενη στα τέκνα της με τις εξής σκέψεις: Θαυμάζω τον ζήλο που επιδείξατε για να με απελευθερώσετε. Είναι δυνατόν όμως μετά από τέτοια ηρωική προσπάθεια, τώρα να με ξανασκοτώνετε, εξαιτίας της πανουργίας και της φιλοδοξίας; Έκκληση για χρηστή συμπεριφορά στους παραστάτες και τους διοικητές. Από τη συμπεριφορά των Ελλήνων θα εξαρτηθεί το αν οι Δυνάμεις θα μας προσφέρουν ανεξαρτησία ή κάποιο νέο ζυγό. Πρέπει λοιπόν να απαλλαγούμε από τις φατρίες, και είναι ανάγκη να συγκληθεί Εθνική Συνέλευση. Σοβαρά υπόψη πρέπει να ληφθούν οι απόψεις των λογίων. 3/11: Ναυμαχία κοντά στη Σάμο. Επικράτηση του ελληνικού στόλου επί του αιγυπτιακού, ο οποίος τώρα τραβάει προς την Κρήτη, και ο ελληνικός τον ακολουθεί.
94 (19/11)	Νεότερες ειδήσεις: Πολύ κακή η κατάσταση στην Ήπειρο. Ο Βρυώνης έλαβε όλα τα αναγκαία για την εκστρατεία του. Τώρα πρέπει να πληρωθούν οι στρατιώτες του. Έχουν πληρώσει

	όλες οι επαρχίες, εκτός από τη φτωχή επαρχία του Ζαγορίου, η οποία δέχεται απειλές για να πληρώσει. Όμως τα 550.000 γρόσια που χρωστά το Ζαγόρι δεν αρκούν, γι' αυτό ο Πασάς έστειλε να φονεύσουν τους πλουσιότερους Χριστιανούς, για να δημευθούν τα υπάρχοντά τους. Επίσης πολλοί Ηπειρώτες ξενιτεύονται στην Τουρκία όπου υποφέρουν. Τα ίδια και χειρότερα συμβαίνουν στη Θεσσαλία και σε μικρότερες επαρχίες. Παρόλο που έφθασε ο ποθητός χειμώνας, κατά τον οποίο οι Έλληνες θα μπορούσαν να προετοιμαστούν καλά για το μέλλον, παρατηρείται μια αδράνεια, μία «νέκρωση» των ελληνικών σωμάτων. Αυτό δεν οφείλεται στην έλλειψη των αναγκών, αλλά σε «ολίγους εμπαθείς ή ιδιωφελείς ανθρώπους». Πρέπει να καταπατηθούν οι διχόνοιες. Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> είναι ανεξάρτητα και δεν υπόκεινται σε καμία επιρροή. Όταν ο Ναπολέων επέστρεψε από την Αίγυπτο και βρήκε τη Γαλλία σε άθλια κατάσταση, πήρε την εξουσία με τα όπλα. Όσο σπουδαίος κι αν είναι αυτός ο άντρας, η πράξη του ήταν αντάρτικη. Και ο στρατηγός Ανδρέας Λόντος, λοιπόν, που έκανε με τα όπλα ανά χείρας αναφορά προς τη Διοίκηση, επειδή είχε παράπονα από αυτήν, προέβη σε μία πράξη αποστασίας. Κάθε πατριώτης έχει δικαίωμα να μιλά ελεύθερα και να αποτρέπει τις καταχρήσεις, όμως οι πράξεις του πρέπει πάντα να κινούνται εντός του πλαισίου των νόμων. Επιβεβαίωση της είδησης περί ναυμαχίας του τ. 93, και της πληροφορίας ότι ο αιγυπτιακός στόλος μπήκε στη Σούδα. Δύσκολα τα πράγματα για τους Κρητικούς, αφού πέρασαν από τον ένα ζυγό στον άλλο. Προσπάθεια από τους Τούρκους να εκδιώξουν τους Αιγυπτίους και να καταλάβουν αυτοί την Κρήτη. Όμως οι Αιγύπτιοι, αφού έδωσαν όπλα και σε Έλληνες, εξουδετέρωσαν την απειλή. Ο Σατράπης της Αιγύπτου δεν καταλαβαίνει ότι: "αγωνιζόμενος εις το να δαμάση (καθώς νομίζει) τους Έλληνες, σφυροκοπεί μόνος του τα δεσμά, με τα οποία μέλλει να τον δέση μίαν ημέραν ο Σουλτάνος".
95 (22/11)	Άρθρο από Λονδίνο 15/10: Χαιρόμαστε για τα θαλάσσια κατορθώματα της Ελλάδας. Εμείς πάντα επιθυμούμε να υπερισχύσει μία ελευθερία τακτική, πραγματική και φρόνιμος. Όμως οι Γραικοί δεν μας δείχνουν ότι έχουν τη διάθεση να σχηματίσουν λαό ευνομούμενο, ώστε να αναγνωριστούν ως χωριστή επικράτεια. Η Ελλάδα θα χρειαστεί βοήθεια. (Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> δέχθηκαν κριτική για τη δημοσίευση του άρθρου. Βλ. τ. 96). Διασαφήνιση ότι ο πανιερώτατος Πορφύριος, ο Πάνος Γαλάνης και κάποιοι άλλοι κάτοικοι της Δυτικής Ελλάδας, πήγαν από το Μεσολόγγι στο Ναύπλιο για δικές τους υποθέσεις και όχι ως απεσταλμένοι περί κοινών πραγμάτων, όπως λανθασμένα θεωρήθηκε. Κάποιος, υπογράφων ως Ν.Ν. θέλει να τοποθετηθεί επί της συζήτησης που γίνεται σχετικά με την κατ' επανάληψη εκλογή του ίδιου Εκτελεστικού. Εκθέτει τις σκέψεις του σε έναν διάλογο (Βουλευτή και ιδιώτη), που παρατίθεται στο τεύχος. Απόπειρα λεπτομερούς ερμηνείας του νόμου και αναφορά σε δημοκρατικό πολίτευμα.

	Ολέθριες ειδήσεις από Πελοπόννησο (ελπίδα να μην αληθεύουν): Ο στρατηγός Στάικος, περιφερόμενος γύρω από την Τριπολιτζά, έπιασε μερικούς πραγματευτές της, τους γύμνωσε και τους κράτησε αιχμάλωτους. Οι Τριπολιτζιώτες έστειλαν απεσταλμένους αλλά αυτός τους έβρισε. Έστειλαν έπειτα οπλισμένους, αλλά ο Στάικος, ενδυναμωθείς από τον Π. Κολοκοτρώνη, τους απέκρουσε. Αυτοί πήγαν πάλι μαζί με 700 πολίτες, σκότωσαν τον Κολοκοτρώνη και πλήγωσαν βαριά το Στάικο (ίσως και να είναι νεκρός πια). Διευκρίνιση ότι η εφημερίδα σαφώς στηρίζει τη νόμιμη Διοίκηση και όχι μερικούς πολίτες. Εφόσον ο λαός εκλέγει τους παραστάτες και αυτοί το Εκτελεστικό, ο καθένας θα λογοδοτήσει εκεί που πρέπει για τις πράξεις του, και θα κριθεί αναλόγως. Απαραίτητη η σύγκληση Εθνικής Συνέλευσης. Έκκληση προς τον Κολοκοτρώνη: αντί να εκδικηθεί για τον θάνατο του γιου του, που προκλήθηκε από ελληνικά χέρια, να τραβήξει το σπαθί του και να ξοδέψει τα χρήματά του για να πολιορκηθεί η Πάτρα. Γαστούνη 19/11: Γράμματα από το Ναύπλιο που ήρθαν στη Γαστούνη ομολογούν τη ναυμαχία που αναφέρθηκε στα δύο προηγούμενα φύλλα, ωστόσο φανερώνουν πως οι ζημιές των εχθρών είναι τελικά πολύ μεγαλύτερες από όσο ειπώθηκε. (Απαρίθμηση των ζημιών).
96 (26/11)	Η τοπική διοίκηση της Δυτικής Ελλάδας συγκάλεσε συνέλευση στις 6/12 με σκοπό να διευθετηθεί η πληρωμή και ο ανεφοδιασμός των στρατευμάτων. Στη Δυτική Ελλάδα διατέθηκαν πολύ μικρά ποσά. Θα πρέπει η Διοίκηση της Ελλάδας να φανερώσει πού ξοδεύτηκαν τα χρήματα από τα δάνεια. Εκτενές άρθρο γνώμης: Ανάγκη δράσης με γνώμονα την ιστορία και καταπολέμησης των φατριών και των ερίδων. Η μόνη σωτηρία είναι μία Εθνική Συνέλευση. Εξωτερικές ειδήσεις, Λιβόρνο 10/11: Τα Υπουργεία των Αυλών και οι Αμερικάνοι κατασκοπεύουν όλες τις πράξεις των Ελλήνων. Θαυμάζουν τα ηρωικά τους κατορθώματα και χαίρονται για αυτά, αλλά θεωρούν πως τα εσωτερικά της Ελλάδας είναι προβληματικά. Ο συντάκτης των Ελληνικών Χρονικών δηλώνει πως δημοσίευσε συγκεκριμένο αγγλικό άρθρο στο τ. 95, όχι γιατί συμφωνεί με αυτό, αλλά για να δείξει στους Έλληνες ποια τύχη τους περιμένει αν δε διορθώσουν τα εσωτερικά Ελληνικά πράγματα. Παραθέτει άρθρο που δέχθηκε, με σκοπό να παρακινήσει τους πατριώτες να συμβιβαστούν για να βελτιωθεί η εσωτερική κατάσταση. Περιεχόμενο του άρθρου αυτού (που απευθύνεται στον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών): “Εσύ έχεις αποδείξει ότι η εφημερίδα σου είναι ανεξάρτητη κι αν σε κατηγορούν κάποιοι για «Λονδισμό»”. Ο Άγγλος αρθρογράφος πάντως καταδικάζει απελπιστικά και άδικα την Ελλάδα χωρίς να την ξέρει καλά. Πώς να τελειοποιήσουμε το εσωτερικό μας όταν τα 2/3 του έθνους είναι άστεγα και πεινάνε;
97 (29/11)	Εκτενές άρθρο που περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:

	Ναυμαχία στις 5/11 στην Κρήτη έληξε με διασκορπισμό του ελληνικού στόλου. Ειδήσεις εκ Σύρας: Οι Έλληνες κυρίευσαν αρκετά εχθρικά πλοία και ο εχθρικός στόλος κατέφυγε στα παράλια της Μ. Ασίας. Η Δυτική Ελλάδα αδυνατούσε να καλύψει τις ανάγκες του στόλου της, οπότε αυτός εξαρτιόταν από τη Διοίκηση. Αυτή δεν εκτέλεσε τα χρέη της. Επίκριση της στάσης του στρατηγού Λόνδου να αφήσει τη θέση του στην Πάτρα και να μπει ενόπλιως στην Πελοπόννησο με τους στρατιώτες του. Ο σεβάσμιος ευεργέτης της Ελλάδας Βαρβάκης εστάλη μεσίτης προς τους εχθρούς της Διοίκησης. Ο λαός οφείλει να εκλέξει τους σωστούς παραστάτες, αυτούς που πραγματικά εμπιστεύεται. Άρθρο για τους εκτός Ελλάδας ομογενείς. Χωρίζονται σε 3 κατηγορίες: Α) Οι αληθινά φιλογενείς, που, αν και δεν μπορούν να έρθουν στην Ελλάδα, συνεισφέρουν από μακριά στον αγώνα, ενθαρρύνοντας τους επαναστάτες αλλά και συνδέοντας τους εαυτούς τους με τις φιλελληνικές εταιρίες. Β) Αυτοί που αν και μπορούν να έρθουν στην Ελλάδα δεν το κάνουν ή αν έρθουν φεύγουν δυσανεσθημένοι, προτιμώντας την προσωπική τους ασφάλεια. Αυτοί υποκινούν τις έριδες και τις φατρίες. Γ) Οι δοκησίσοφοι και ανίδεοι που μιλούν για πράγματα και πρόσωπα για τα οποία δεν έχουν ιδέα. Για αυτούς, ακόμα και οι πιο σημαντικές και πασίδηλες πράξεις των πατριωτών είναι ύποπτες. Ευγνωμοσύνη σε όσους ομογενείς στηρίζουν τον αγώνα άμεσα ή έμμεσα (π.χ. με τα χρήματα, την παιδεία τους κλπ).
98 (3/12)	Ο Δέης του Αλγερίου θέλει να κινήσει όπλα κατά της Σαρδηνίας, αν αυτή δεν πληρώσει τον φόρο που της έχει επιβληθεί. Το ίδιο και κατά της Ολλανδίας, αν δε βγει από τη συμμαχία της Ισπανίας. Κατά της Ισπανίας έχει ήδη κηρύξει τον πόλεμο. Προσπαθεί έτσι να ξεπλύνει της πρόσφατη ατιμία της Αγγλίας. Γαλλικές και ιταλικές εφημερίδες δημοσίευσαν άρθρο περί Ρωσίας: Διορίστηκε ρωσικός πληρεξούσιος πρέσβης στην Οθωμανική Πόρτα ο Ριβοπιέρρος. Ανανέωση των διπλωματικών σχέσεων της Μολδοβλαχίας με την οθωμανική αυλή. Απόσπασμα ιδιαιτέρας επιστολής εξ Αυγούστης (29/9): Ο Άγγλος πρέσβης της Κων/πολης έλαβε φιρμάνι να απέχουν οι διοικήσεις της Βαρβαρίας από εχθρικά κινήματα κατά των ευρωπαϊκών πλοίων. Η Πόρτα θέλει να τηρηθεί αυτό γιατί αλλιώς οι αλγερινοί πειρατές ίσως ζημιώσουν το ναυτικό της Αυστρίας. Ο Δέης, καθώς δε θέλει να δυσανεσθήσει την Πόρτα, ίσως λάβει ειρηνικότερα μέτρα (από αυτά που αναφέρθηκαν προηγουμένως). Απόσπασμα επιστολής νεοτέρας εξ Αυγούστης: Στάλθηκαν γράμματα από το Καβινέτο της Πετρούπολης σε αυτά της Βιέννης και του Λονδίνου. Αυτά μάλλον περιέ-

	χουν προτάσεις διαπραγμάτευσης για το ελληνοτουρκικό ζήτημα, οι οποίες θα συζητηθούν από τις ευρωπαϊκές αυλές. Σκοπός: να λήξει ο ελληνοτουρκικός πόλεμος και να γίνει η Ελλάδα αυτόνομο έθνος υπό την προστασία κάποιας Μεγάλης Δύναμης. (Υπογραφή Ε. Μάλτας). Περιγραφή των πράξεων του Βαρβάκη και εγκώμιο για τη φιλοπατρία του: Εργασία για το ρωσικό κράτος, άρνηση να δουλέψει στο τουρκικό ναυτικό, χρηματικές προσφορές στην Ελλάδα, οικονομική στήριξη σε νεαρό Έλληνα που σπουδάζει στο Παρίσι. Και τέλος, άφιξη στην Ελλάδα και σχέδια ίδρυσης ενός σχολείου και ενός νοσοκομείου. Συνέχεια και ολοκλήρωση του άρθρου του τ. 97, σχετικά με τους εκτός Ελλάδας ομογενείς: Τους σκανδαλοποιούς και συκοφάντες ομογενείς που πυροδοτούν τις έριδες πρέπει να τους θεωρούμε εχθρούς. Χρειάζεται πάντως πολλή προσοχή για να αντιληφθεί κανείς τους δόλιους σκοπούς τους, που κρύβονται κάτω από το κάλυμμα της ειλικρίνειας και του υπέρ του κοινού καλού ζήλου.
99 (9/12)	Τον φετινό χειμώνα οι Μεγάλες Δυνάμεις θα λάβουν αποφασιστικά μέτρα για την Ελλάδα. Κορφοί (Κέρκυρα) 28/11: Γράμματα εκ Λιβόρνου αναγγέλλουν ότι η αυλή της Βιέννης δήλωσε στις 28/10 ότι κάποια Ευρωπαϊκή δύναμη πρέπει να υπερασπισθεί τους Έλληνες. Πολλοί «δειλοί ομογενείς» κατηγόρησαν τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> για όσα έχουν δημοσιεύσει σχετικά με την άσχημη εσωτερική κατάσταση της χώρας. Λες και η Ευρώπη περίμενε την εφημερίδα για να τα μάθει. Αν δεν αναλυθεί το πρόβλημα κι αν δεν προταθούν λύσεις πώς θα αντιμετωπιστεί; Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i>, όπως πολλάκις έχουν δηλώσει, προτιμούν οποιαδήποτε διοίκηση από την αναρχία, κι αν ε-πισημαίνουν τα ελαττώματα της διοίκησης, και δεν αναγνωρίζουν σε κανέναν πο-λίτη το δικαίωμα να εγερθεί με τα όπλα κατά της Διοίκησης. Έναρξη της δεύτερης σχολικής χρονιάς του Ιονίου Πανεπιστημίου. Σημαντικός προστάτης των Ιόνιων νησιών ο Γεώργιος Δ΄. Ακόμα σημαντικότερος προστάτης και ευεργέτης τους, ο κόμης Γυλιφόρδος. Ύδρα 10/11: Προχθές και χθες το βράδυ έφτασε με πλήθος αιχμαλώτων Αράβων η μία μοίρα του στόλου υπό τον Μιαούλη. Παράθεση της αναφοράς αυτού προς τη Διοίκηση, όπου εκθέτει αναλυτικά τα συμβάντα στις μάχες. Σύρα 18/11. Πληροφορίες από πλοίο εξ Αλεξάνδρειας, που βρισκόταν στη Ρόδο: Ο Ιμπραήμ Πασάς ήταν αραγμένος στο Μαρμαρά, απέναντι από τη Ρόδο, και του έλειπαν 16 πολεμικά πλοία και 10 φορτηγά. Έβγαλε αρκετά στρατεύματα στη Ρόδο, αλλά σχεδόν όλα άρρωστα. Πεθαίνουν έως και 20 ημερησίως. 14/11 έφθασε στη Ρόδο από την Αλεξάνδρεια γαλλική βασιλική γολέτα φέρουσα γράμματα από τον Μεχμέτ Αλή στον Ιμπραήμ Πασά. Εγκύκλιος του Προέδρου Γ. Κουντουριώτη 15/11: Σε λίγες μέρες επιστρέφει στα καθήκοντα της προεδρίας του Εκτελεστικού, παρόλο που δεν έχει αναρρώσει πλή-

	ρως από τη δριμύτατη νόσο που τον χτύπησε. Κι αυτό γιατί πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ιδιοτελείς που θεώρησαν ότι θα ατονήσει η Διοίκηση και προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την περίσταση. Έκκληση στους Πελοποννήσιους να εναντιωθούν στους ιδιοτελείς που καταταράσσουν πάλι την Πελοπόννησο, και να προωθήσουν τη στερέωση της Διοίκησης.
100 (10/12)	Αναγκαία σημείωση (πριν ξεκινήσουν οι μομφές) ότι τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> πήραν στοιχεία μόνο από τα τεύχη 60-73 του <i>Φίλου του Νόμου</i>. Δεν αποδέχονται όμως καθολικά τη στάση της εφημερίδας αυτής. Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> είναι εναντίον των παράνομων επαναστάσεων κατά της Διοίκησης, και παρακαλούν τον υδραίο συνάδελφό τους να λέει μεν τη γνώμη του, αλλά να μη λησμονεί «τον σεμνό χαρακτήρα του αυθεντικού εφημεριδογράφου». Μόλις η Διοίκηση έλαβε μέτρα για να μετριάσει την ταραχή στην Αρκαδία, οι αντάρτες την αναζωπυρώνουν. Διαλύουν την δια ξηράς πολιορκία της Πάτρας και στέλνουν τα ακόλουθα γράμματα στους προκρίτους και αρχηγούς της Τριπολιτζάς την οποία επίσης θέλουν να ταραξουν: Από Α. Ζαΐμη προς προκρίτους Τρίπολης (10/11): “Σας στέλνω τους Θ. Σακελαρίου και Α. Πιτζούκην για να σας μιλήσουν”. Από Α. Παπαγιαννόπουλο και Θ. Κολοκοτρώνη προς Ρουμελιώτες καπετάνιους (12/11): “Κινηθήκαμε ενάντια στην τυραννία μερικών ατόμων αλλά δεν θέλουμε εμφύλιο. Γι’ αυτό δεν πρέπει να ανακατευτείτε στα της Πελοποννήσου”. Από Α. Παπαγιαννόπουλο και Θ. Κολοκοτρώνη προς αρχηγούς αρμάτων Τριπολιτσάς και προκρίτους: “Είμαστε και εμείς πατριώτες και δεν θέλουμε εμφύλιο. Γι’ αυτό σας στέλνουμε δύο σοφούς δασκάλους, να σας πουν όσα δεν μπορούμε να σας γράψουμε”. Ναύπλιο 22/11: Ένα σώμα ανταρτών υπό τον Νικήτα Σταματελόπουλο στρατοπέδευσε στις 20/11 στο Κουτσοπόδι. Αφού αγνόησαν την προσταγή της Διοίκησης να αναχωρήσουν, αυτή κίνησε εναντίον τους σώμα υπό τον Γ. Δικαίο. Τελικά οι αντάρτες σκορπίστηκαν. Περίπου 3.000 Ρουμελιώτες αναμένονται στο Άργος, εις βοήθεια της Διοίκησης. Ύδρα 24/11: Σήμερα έφυγε για το Ναύπλιο ο πρόεδρος του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτης, καθώς η πατρίδα κινδυνεύει από ορισμένα άτομα. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Πολλοί θεωρούν ύποπτο τον ερχομό του Βαρβάκη στην Ελλάδα. Πιστεύουν ότι έχει άλλους σκοπούς και όχι τη στήριξη του αγώνα. Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> δεν πιστεύουν τις αβέβαιες αυτές φήμες. Ελπίδα να μην αληθεύουν. Νεκρολογία για τον Θ. Νέγρη. Είχε πολλά προτερήματα, όμως και μεγάλη δοξομανία. Επιστολή του Δημήτρη Μόστρα προς τους εφόρους του Μεσολογγίου: Μετά το άρθρο της εφημερίδας σχετικά με τους ομογενείς, προβαίνει σε δωρεά δυσεύρετων βιβλίων στη νεοσύστατη σχολή του Μεσολογγίου.

	Ευχαριστήρια απάντηση στον Μόστρα εκ μέρους των επιστατών Α. Καψάλη, Σ. Παπάζογλου και Γ. Φαράντου.
101 (13/12)	Εξωτερικά: Απόσπασμα γράμματος εκ Τριεστίου 4/11. Η ευρωπαϊκή πολιτική αρχίζει να κλίνει προς το καλό και την ανεξαρτησία της Ελλάδας και αλλάζει ύφος ως προς την βάρβαρη Τουρκία. (Αναφορές σε Μολδοβλαχία και Ρωσία). Σχετικά με τη Γενική Συνέλευση Δυτικής Ελλάδας που αναγγέλθηκε στα τ. 96 και 99: Εντός ολίγου θα αρχίσουν οι συνεδριάσεις. Κύριος σκοπός η σκέψη περί του τρόπου διατήρησης των στρατευμάτων. Επίσης, σκέψη για τις ταραχές που σύγχυσαν την Πελοπόννησο και για το προσφάτως ελθόν εκ Λονδίνου δάνειο. Ελπίδα πως θα σταλούν χρήματα και στην καταφανισμένη Δυτική Ελλάδα. Εκτενές άρθρο με τα εξής θέματα: Τα νικηφόρα στρατεύματα της Ανατολικής Ελλάδας πέρασαν στην Πελοπόννησο. Ανάγκη ευπείθειας στη Διοίκηση και τιμωρίας των ενόπλων αντάρτικων επαναστάσεων (αναφορά στους Λόντο, Ζαΐμη). Σύρα 11/11: Καμία αξιολογή είδηση από Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη. Ούτε γίνεται προετοιμασία από τον Σουλτάνο για έφοδο στη Σάμο, όπως είχε λεχθεί. Στη Χίο όμως έφτασαν 800 Τούρκοι Ρουμελιώτες. (<i>Φίλος του Νόμου</i>).
102 (9/12)	Νέα καράβια έρχονται στον αποκλεισμό της Πάτρας, σε αντικατάσταση εκείνων που έφυγαν πριν από ένα μήνα. Αυτό οφείλεται στην αποκατάσταση των πραγμάτων της Διοίκησης. Οι ταραχοποιοί καταπολεμήθηκαν και η Διοίκηση θριάμβευσε. Αναγκαία η εθνική συνέλευση. 13/12: Οι στρατιωτικοί αρχηγοί και οι απεσταλμένοι των διάφορων επαρχιών έχουν συναχθεί για τη συνέλευση της Δυτικής Ελλάδας. "Σήμερα αναχώρησε για εκεί και ο Α. Μαυροκορδάτος". Σύρα 18/11. Πληροφορίες από πλοίο εξ Αλεξάνδρειας, που βρισκόταν στη Ρόδο (η είδηση είχε δημοσιευτεί και στο τ. 99): Ο Ιμπραήμ Πασάς ήταν αραγμένος στο Μαρμαρά, απέναντι από τη Ρόδο, και του έλειπαν 16 πολεμικά πλοία και 10 φορτηγά. Έβγαλε αρκετά στρατεύματα στη Ρόδο, αλλά σχεδόν όλα άρρωστα. Πεθαίνουν έως και 20 ημερησίως. 14/11 έφθασε στη Ρόδο από την Αλεξάνδρεια γαλλική βασιλική γολέτα φέρουσα γράμματα από τον Μεχμέτ Αλή στον Ιμπραήμ Πασά. Εξωτερικά: Μάλτα 8/12: Σύμφωνα με τον Ταχυδρόμο (αγγλική εφημερίδα), η εκλογή του λόρδου Στραγγφόρδου ως πρέσβη της ρωσικής αυλής είναι θετική γιατί λόγω αυτής εξομαλύνθηκαν οι σχέσεις Πύλης-Ρωσίας. Φιλήσυχη διάθεση της Αγγλίας προς όλη την Ευρώπη. Ο συντάκτης των Ελληνικών Χρονικών διαφωνεί. Λονδίνο 27/10: Γράμμα του Αχ. Μουράτου εκ Ν. Υόρκης προς τον Πρόεδρο της Φι-

	λελληνικής Εταιρείας του Λονδίνου. Η Φιλελληνική Εταιρεία της Ν. Υόρκης στέλνει στην ελληνική Διοίκηση σημαντική ποσότητα χρημάτων, αλλά και μία ατμοκίνητη Κορβέτα. (Εφ. Μάλτας). Παράθεση ωδής για την πατρίδα, τις μάχες, τους αγωνιστές, τους Άγγλους φιλέλληνες, που δημιουργήθηκε από νεαρή κοπέλα γεννηθείσα και ανατραφείσα εκτός Ελλάδας.
103 (20/12)	Ειδήσεις από Ήπειρο: Σοβαροί εμφύλιοι κατασπαράσσουν τους Αλβανούς, που έχουν χωριστεί σε φυλές. Ο Ομέρ Πασάς προσπάθησε μάταια να λάβει εκείνος όλη την κυριότητα. Έξωσή του από το Σουλτάνο. Μετέβη στο Μπεράτι, και θέλει να περάσει στον Κάλαμο. Επίσης τον Δερβίς Πασά διαδέχθηκε ο Ρεσίτ Πασάς. Μεσολόγγι 19/12: Οι έγκλειστοι στην πολιορκημένη Πάτρα Τούρκοι στερούνται τροφών και θέλουν να στείλουν στη Ζάκυνθο καράβια για προμήθειες. Αν τα δικά μας πλοία εμποδίσουν την έκπλευση ή την επιστροφή αυτών, οι Τούρκοι θα αναγκαστούν να παραδώσουν τα κρατούμενα από αυτούς φρούρια. Κριτική στον Λόντο που άφησε την πολιορκία της Πάτρας και κινήθηκε ενόπλως κατά της Διοίκησης. Προτροπή του να τρέξει να βοηθήσει στην πολιορκία, ξεπλένοντας το όνομά του. Κάλαμος 15/12: Ο Ομέρ Πασάς αρραβώνιασε την κόρη του με τον γιο του Σιλιχτάρ Πόδα. Ναύπλιο 26/11: Άφιξη του Προέδρου του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτη. Τα αντάρτικα στρατεύματα που πολιορκούσαν το φρούριο της Κορίνθου τράπηκαν σε φυγή μόλις φάνηκαν τα στρατεύματα της Διοίκησης στην Κόρινθο. (Φίλος του Νόμου). Εξωτερικά: 22/1: Είδηση εκ Τριεστίου. Ο λόρδος Στραγκφόρτ θέλει να πάει στη Βιέννη για να συνδιαλεχθεί με τον πρίγκιπα Μεττερνίχ και τον ρώσο γερουσιαστή Τατισχέφου, σχετικά με τις διαπραγματεύσεις με την οθωμανική αυλή. (Ε.Ν.) Απόσπασμα επιστολής εκ Τριεστίου (8/12): Η Πύλη δεν πληρώνει τα ποσά που οφείλει σε ευρωπαίους ναυκλήρους για την προμήθεια τροφών. Η διάθεση των ευρωπαίων προς την Τουρκία θα μεταβληθεί μετά από αυτό. Με τέτοια οικονομική δυσπραγία αλλά και μετά την αποτυχία της τελευταίας εκστρατείας, η Πύλη εγκατέλειψε την Πελοπόννησο. Επιστολή του Μ. Π. Κοκκίνη προς τους Μεσολογγίτες όπου τους ευχαριστεί για το πώς υποδέχθηκαν την οικογένειά του που ήρθε από την Τεργέστη. (15/12).
104 (24/12)	Επιστολή του Α. Κοραή προς τον Οδ. Ανδρούτσο: Ανάγκη για σωστή παιδεία των νέων, η οποία θα οδηγήσει στη δικαιοσύνη και συνακόλουθα στην ομόνοια του έθνους, και τελικά στην αυτόνομη ελευθερία του κράτους. Κατάλληλοι δάσκαλοι είναι οι σκορπισμένοι στην Ευρώπη ομογενείς λόγιοι.

	Συνέλευση της Δυτικής Χέρσου Ελλάδας: 1) Προκαταρκτική σύνοδος: Εκλογή Προέδρου και Γραμματέα της συνέλευσης (Γ. Τζόγκας, Κ. Πολυχρόνιος αντίστοιχα), καταγραφή των μελών αυτής (στρατιωτικοί και απεσταλμένοι επαρχιών), εξήγηση των σκοπών της (εξέταση εφαρμογής των αποφάσεων της περσινής συνέλευσης και εισοδημάτων της Δυτικής Ελλάδας, μισθοί και τροφή στρατιωτών, διόρθωση εθνικών πραγμάτων, αναφορές και γνώμες για το κοινό καλό). 2) Πρώτη συνεδρίαση 18/12: καταγραφή κάποιων ακόμα μελών και εξέταση εφαρμογής των αποφάσεων της περσινής συνέλευσης (αναλυτική περιγραφή). 3) Διακήρυξη της Συνέλευσης προς τη Διοίκηση 21/12: Σχετικά με τις ταραχές στην Πελοπόννησο, η Δυτική Ελλάδα, συνελθούσα, κατακρίνει κάθε ένοπλο κίνημα κατά της Διοίκησης, και είναι έτοιμη να τρέξει ένοπλη όπου η φωνή της Διοίκησης την προσκαλέσει. Οι αποστάτες Ζαΐμης και Νικηταράς, μετά από μάχη με τα στρατεύματα της Διοίκησης έγιναν φυγάδες και ζήτησαν άσυλο από τη συνέλευση της Δυτικής Ελλάδας. Απάντηση της συνέλευσης προς την επιστολή του Ζαΐμη: “Λυπούμαστε πραγματικά για το ζήτημά σας αλλά έχουμε χρέος προς τη Διοίκηση που το επιβάλλει ο νόμος. Αν έρθετε εδώ, να ξέρετε πως αν ζητηθείτε από τη Διοίκηση θα πρέπει να υπακούσετε και να πάτε”. (23/12) 24/12: Ο αφέντης της Γαστούνης (Σισίνης), κυνηγημένος από τα στρατεύματα της Διοίκησης αναγκάστηκε να καταφύγει στη Ζάκυνθο.
105 (27/12)	Συνέλευση Δυτικής Ελλάδας: Αναλυτική έκθεση των συμβάντων στη συνέλευση τις εξής ημέρες: 19/12, 20/12, 21/12, 22/12 (πληθώρα πληροφοριών για εξέταση οικονομικών, στρατιωτικών κλπ ζητημάτων). Παράθεση του σχεδίου αναφοράς προς τη Διοίκηση το οποίο εγκρίθηκε από τη Συνέλευση. Μεσολόγγι 24/12: Οι αντάρτες Ζαΐμης, Νικηταράς, Σισίνης, Λόντος μεταφέρθηκαν με εντολή της τοπικής διοίκησης στο Ανατολικό, μέχρι να αποφασίσει η κεντρική διοίκηση για τις τύχες τους, με βάση τους νόμους. Το αντάρτικο κίνημά τους θεωρείται έγκλημα καθοσίωσης. Όσα δημοσιεύτηκαν στο τ. 103 σχετικά με τις πολιτικές αλλαγές στην Αλβανία επιβεβαιώνονται από πολλές πηγές, με μία διαφορά. Ο Ομέρ Βρυώνης αντί για φερμανλής διορίστηκε από το Σουλτάνο Πασάς της Θεσσαλονίκης. Η μετάθεσή του στοχεύει στην απομάκρυνσή του από την πατρική του γη και εν συνεχεία στην εύκολη εξόντωσή του.
106 (31/12)	Συνέλευση της Δυτικής Χέρσου Ελλάδας (23/12): Επιστολή (22/12) της συνέλευσης προς Αλ. Μαυροκορδάτο, γενικό διευθυντή της Δυτικής Ελλάδας, με το εξής περιεχόμενο. Η Δυτική Ελλάδα θλίβεται που στερείται τον Μαυροκορδάτο και θα ζητήσει από τη Διοίκηση να παραταθεί η υπηρεσία του εκεί, αν βέβαια δεν είναι πιο αναγκαία η παρουσία του στην κεντρική διοίκηση.

Ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό του και ανακήρυξή του σε «ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».

Ανακήρυξη του Γ. Πραΐδη και του Α. Πολυζωΐδη σε πολίτες της Δυτικής Ελλάδας.

Ανάγνωση της επιστολής του Ζαΐμη προς τον Μαυροκορδάτο και σημαντικούς στρατηγούς, με την οποία ζητά άσυλο, με σκοπό να λογοδοτήσει στην εθνοσυνέλευση, αν αυτή γίνει. Οι περίπου 100 σύντροφοί του τον ακολουθούν. Την επιστολή υπογράφει και ο Νικήτας Σταματελόπουλος. (Η απάντηση σε αυτή την επιστολή παρατέθηκε στο τ. 105)

Αναλυτική παράθεση όλων των θεμάτων που συζητήθηκαν στη συνέλευση.

Συνέλευση της Δυτικής Χέρσου Ελλάδας. Τελική συνεδρίαση (24/12): Αναλυτική παράθεση όλων των θεμάτων που συζητήθηκαν στη συνέλευση.

Μεσολόγγι (31/12): Άφιξη των 4 πλοίων που διορίστηκαν από τη Διοίκηση για τον αποκλεισμό του κορινθιακού κόλπου, με ναύαρχο τον Νικόλαο Μυλωνά, ο οποίος διακηρύττει (29/12) προς όλες τις αστυνομικές αρχές των παραλίων του κορινθιακού κόλπου ότι αφού έφτασε η θαλάσσια μοίρα για τον αποκλεισμό των Πατρών, θα πρέπει να ενημερώσουν όλα τα ξένα πλοία που βρίσκονται εκεί ότι έχουν διορία 21 ημέρες για να βγουν από τον κόλπο (παράθεση της διακήρυξης).

Παράθεση 3 παλαιότερων εγγράφων:

Προκήρυξη του Σιρ Θωμά Μαϊτλάνδη, υπέως και μέλους του ιδιαίτερου συμβουλίου της Αυτού Βρετανικής Μεγαλειότητας, που ανακοινώνει ότι επειδή στη Λευκάδα και την Ιθάκη ορισμένα ελληνικά αρματωμένα πλοία κινήθηκαν κατά των αρχών, υπό την οδηγία του Μαυροκορδάτου, παραβιάζοντας τις διαταγές περί υγείας, τα δύο νησιά θα μπουν σε καραντίνα ως προς τα υπόλοιπα ιονικά νησιά για ένα μήνα. (20/12/1823).

Επίσημη ειδοποίηση: Πικρές οι παραπάνω κατηγορίες περί εξυβρίσεως της Ιονικής Διοίκησης. Στην πραγματικότητα τα προαναφερθέντα ελληνικά πλοία δεν ήταν υπό οδηγίας Μαυροκορδάτου, αλλά αυτός ήταν απλός επιβάτης. Από τη μία, κοντά στην Ιθάκη εισέβαλε τουρκικό πλοίο και οι Τούρκοι είναι αυτοί που εξύβρισαν την ουδετερότητα της ιονικής γης, κινώντας τα όπλα κατά των Ελλήνων (28/11/1823). Από την άλλη, στη Λευκάδα, ο Παναγιώτης Θωμάς, κυβερνήτης μίας μικρής βάρκας προέβη σε θαλάσσια καταδρομή χωρίς σχετική άδεια (24/11/1823). Είναι λάθος όμως η κατηγορία κατά ενός πειρατή να συμπεριλαμβάνει ολόκληρο το έθνος.

Θέσπισμα του Βουλευτικού: Λόγω της απειλής κατά της Χέρσου Ελλάδας από μεγάλες εχθρικές δυνάμεις, ο Α. Μαυροκορδάτος, Πρόεδρος του Εκτελεστικού μεταβαίνει στη Δυτική Χέρσο Ελλάδα (αν χρειαστεί και στην ανατολική), ως επικεφαλής ενός σώματος εθνικών στρατευμάτων, και αναλαμβάνει τη γενική διεύθυνση των στρατιωτικών και πολιτικών πραγμάτων του τόπου.

Ελληνικά Χρονικά 1825 (τ. 1-44)

Δέσποινα Λαζαρίδου / Μαρία Θεοτοκάτου

1 (3/1)	Η Ελλάδα βγήκε νικήτρια από το έτος 1824, και λόγω των πολεμικών της κατορθωμάτων και επειδή αντιμετώπισε με τους νόμους τις εσωτερικές ταραχές της. Ο φωτισμένος κόσμος πρέπει να πάψει πλέον να αδιαφορεί απέναντι στην πολιτική αναγέννηση της Ελλάδας και να την κατατάξει στα ευνομούμενα έθνη. Μεσολόγγι 1/1: Πανηγυρισμοί για την επέτειο από την υιοθέτηση του ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ στη συνέλευση της Επιδαύρου. Ευτυχία για την παρούσα κατάσταση της χώρας. Όμως, όσοι καταπατούν τους νόμους για ίδιον όφελος, θα πρέπει να στερούνται τα καλά που απολαμβάνουν οι υπόλοιποι πολίτες. Επίλογος της συνέλευσης της Δυτικής Ελλάδας εκφωνημένος από τον βουλευτή Σπ. Τρικούπη. Χαρά και συγκίνηση για τα αποτελέσματα της συνέλευσης, η οποία είχε ορθή βάση, την ισονομία. Επειδή λίγο πριν εκφωνηθεί η συνέλευση έγινε φριχτός σεισμός, ο Τρικούπης έκλεισε λέγοντας πως επρόκειτο για εκδήλωση της θεϊκής οργής προς τους Έλληνες, που δε φάνηκαν άξιοι της πλουσιοπάροχης θείας βοήθειας, αφού ανάμεσά τους δεν βασίλευε η δικαιοσύνη.
2 (7/1)	Παράθεση επιστολών που η ίδια η Συνέλευση της Δυτ. Ελλάδας ζήτησε να δημοσιευτούν. Από τον Α. Μαυροκορδάτο προς τον Πρόεδρο της εν Ανατολική συνέλευσης της Δυτικής Ελλάδας: Αναφορά στην απόφαση της Διοίκησης να στείλει στρατιωτικά σώματα από τη Στερεά Ελλάδα στην Πελοπόννησο για να σταματήσουν οι ταραχές (22/12). Επειδή παραιτήθηκε η Επιτροπή που τον αντικατέστησε στη Δυτική Ελλάδα, χρέος του είναι να συστήσει μία νέα, που να εκτελεί προσωρινά τα χρέη του Γεν. Διευθυντή. Αισιοδοξία για την ηρεμία της Πελοποννήσου και τη στερέωση της Διοίκησης. Ευχαριστίες στη συνέλευση για την πολιτογράφησης του. Αναχωρεί με λύπη του από τη Δυτική Ελλάδα, αλλά έχει χρέος ευπείθειας στη Διοίκηση (24/12). Από τον Γ. Πραϊδή: Ευχαριστίες προς τα μέλη της συνέλευσης για την πολιτογράφησης του (24/12). Από τον Α. Πολυζωΐδη προς την εν Ανατολική συνέλευση της Δυτικής Ελλάδας: Ευχαριστίες για την πολιτογράφησης του (24/12). Δύο ευγενικές απαντητικές επιστολές από τη συνέλευση προς τον Πραϊδή και τον Πολυζωΐδη αντίστοιχα (26/12). Μεσολόγγι 5/1: Ο Α. Μαυροκορδάτος συνοδευόμενος από τον Σπ. Τρικούπη έφυγε από το Μεσολόγγι πανηγυρικά, κατευθυνόμενος προς την έδρα της Διοίκησης. Οι δυτικοελλαδίτες λυπούνται ιδιαίτερα που θα στερηθούν αυτόν τον άξιο Διοικη-

	τή.
3 (10/1)	Ειδήσεις της Ηπείρου: Επιβεβαίωση της μετάθεσης του Ομέρ Πασά στη Θεσ/νίκη (αναφέρθηκε στο τ. 103). Ο Μεχμέτ Ρεσίτ Πασάς που διορίστηκε Ρούμελη Βαλεσής κέρδισε την υπόσχεση των Αλβανών αρχηγών για όλη τη δυνατή βοήθειά τους, με αντάλλαγμα χρήματα. Η Πύλη διακήρυξε ότι θα δώσει τα Ιωάννινα και το Δέλβινο σε όποιον πασά κατορθώσει να πολιορκήσει το Μεσολόγγι ή το Ανατολικό. Πράγματι υπάρχουν πληροφορίες ότι ο Ρούμελη Βαλεσής διορίστηκε αρχηγός της τέταρτης στη Δυτική Ελλάδα εισβολής. Παράθεση της διαταγής Γεν. Διευθυντή της Δυτ. Χέρσου Ελλάδας Α. Μαυροκορδάτου: Αντικατάσταση ορισμένων παραιτηθέντων μελών της αντ' αυτού ενεργούσας επιτροπής με τους Γ. Σπανιωλάκη, Ι. Μάγερ, Κ. Πεταλά. Διορισμός του Φίλιππου Πλητά ως γενικού γραμματέα. Γενικές οδηγίες για τη λειτουργία της Επιτροπής. Παράθεση εκτενούς επιστολής από τον Κ. Πολυχρόνη προς τον συντάκτη των Ελλ. Χρονικών: Όταν μία πολιτεία περιλαμβάνει πάνω από μία πόλεις, δεν μπορεί να διοικείται δημοκρατικά, δηλαδή από τον κάθε πολίτη ξεχωριστά, αλλά διοικείται μέσω αντιπροσώπων. Το πολίτευμα αυτό όμως τελειοποιείται μόνο με τη δημοσιότητα, η οποία έχει ως τρόπο πραγμάτωσης την τυπογραφία. Επί αυτής της βάσης, κοινολογεί τα κυριότερα πραχθέντα της πενταμελούς επιτροπής της συνέλευσης της Δυτικής Ελλάδας. Ναύπλιο 12/12: Πληροφορία ότι ο στρατηγός Ιω. Γούρας κυρίεψε τα Τρίκαλα όπου είχαν καταφύγει οι κατάδικοι Λόντος, Ζαΐμης, Νοταρόπουλος. Οι δύο πρώτοι κατέφυγαν στα Καλάβρυτα, ενώ ο τελευταίος συνελήφθη και μεταφέρεται στο Ναύπλιο. 13/12: Έφεραν δέσμιο στο Ναύπλιο τον Ιω. Νοταρόπουλο. Εγγυήθηκε για αυτόν ο θείος του Πανούτσος Νοταράς και τον πήρε υπό τη φύλαξή του. Τα στρατεύματα της Διοίκησης εκίνησαν από τα Τρίκαλα εις καταδίωξη του φυγά Λόντου. (Αναδημοσίευση από <i>Φίλο του Νόμου</i>)
4 (14/1)	Συνέχεια (από το τ. 104/1824) και ολοκλήρωση της επιστολής του Α. Κοραή από το Παρίσι προς τον Οδ. Ανδρούτσο: Αναγκαία η ομόνοια του έθνους για να επέλθει η ανεξαρτησία και να πιάσουν τόπο οι ηρωικοί αγώνες. Μερικοί πλανώνται πως, επειδή φέρουν όπλα, έχουν ελευθερία, δύναμη και ασφάλεια. Αυτά όμως δεν υπάρχουν αν δεν υπάρχει δικαιοσύνη (17/6/1824). Η Συνέλευση της Δυτ. Ελλάδας είχε αναθέσει στον στρατηγό Τσόγκα τη φύλαξη των φυγάδων Ζαΐμη, Λόντου και των δικών τους. Αυτός όμως, αντί να τους μεταφέρει στο χωριό Κατοχή, όπως είχε διαταχθεί, τους φυγάδεψε στον Κάλαμο. Έντονη επίκριση της στάσης του. Όσο για τους αντάρτες, πλέον έχασαν κάθε δίκιο. Μόνοι τους καταδικάστηκαν και εξορίστηκαν. Αναδημοσίευση από τον <i>Φίλο του Νόμου</i> της επιστολής του πατριώτη Ιωάννη Βαρβάκη προς το Βουλευτικό: Επιθυμώντας ένα μόνιμο, κεντρικό, εθνικό σχολείο καταθέτει αιωνίως στο Βασιλικό Ταμείο της Μόσχας 300.000 ρούβλια. Ο τόκος αυ-

	τών (15.000 ρούβλια) θα δίνεται ετησίως για τους μισθούς και τις τροφές δασκάλων. Ορίζει μάλιστα και τη διατήρηση της χορηγίας μετά τον θάνατό του (8/11/1824). Προκήρυξη της Ιονικής Διοίκησης, της οποίας η δημοσίευση ανεβλήθη μέχρις ότου τα ελληνικά πλοία επανέλθουν στις θέσεις τους στον αποκλεισμό της Κορίνθου. Δίνεται προσταγή προς όλα τα πλοία, ακόμα κι αν φέρουν την ιονική σημαία, να σεβαστούν τον αποκλεισμό. (Κορφοί, 17/11/1824)
5(17/1)	Ο Μεχμέτ Αλή της Αιγύπτου ετοιμάζει δεύτερη, μεγαλύτερη εκστρατεία κατά των Ελλήνων, θέλοντας να θεραπεύσει και την προηγούμενη ντροπή του. Επίσης αν πετύχει στην επιχείρηση αυτή, η Πύλη δε θα μπορεί να τον βλάψει. Ωστόσο οι μισθωτοί στρατιώτες του δεν έχουν το «φιλόπατρι» και τον «έρωτα για την ελευθερία» των Ελλήνων. Παρατηρήσεις από τον Γεν. Διευθυντή της συνέλευσης της Δυτ. Ελλάδας, Α. Μαυροκορδάτο, πάνω σε αναφορά των κατοίκων του Ανατολικού, γραφείσα στις 16/12/1824. Τα προβλήματα που αναφέρουν οι κάτοικοι (η παρουσία των στρατευμάτων τους στερεί τα σπίτια και τους καρπούς από τα δέντρα τους, υπερβολικά πολυπληθής φρουρά, έλλειψη φρουρίων) είναι αληθινά. Ο Μαυροκορδάτος προτείνει επιγραμμικά κάποιες πιθανές λύσεις (22/12/1824). Ανακήρυξη του Σταμάτη Λεβίδη σε Πολίτη του Μεσολογγίου. Αποσπάσματα επιστολής από την Καλκούτα της Ινδίας (1824): Η φιλελληνική εταιρεία της Καλκούτας έχει εντυπωσιαστεί με τα ελληνικά κατορθώματα και πολλά μέλη ζήτησαν από τους Άγγλους να τους διδάξουν την ιστορία αυτού του εξαίσιου έθνους. Έτσι, ο Αμερικανός Μύλλερους πήρε αφόρμηση να μεταφράσει στη γλώσσα των ντόπιων την ελληνική ιστορία υπό Γολδσμίθ (10/10). Μέχρι και Κινέζοι έμποροι που βρίσκονται στην Καλκούτα στέλνουν χρήματα στη Φιλελληνική Εταιρεία του Λονδίνου (12/10). Ο Κοραής, στην επιστολή του προς τον Ανδρούτσο (τ.4) παραθέτει λόγια του Σωκράτη μεταφρασμένα από τον ίδιο, ως νουθεσίες σε στρατηγούς στρατιώτες και πολίτες. Αναφορά στο καθήκον ευπείθειας στα προστάγματα της πατρίδας. (Εφημερίς Αθηνών).
6 (21/1)	Εσωτερικές ειδήσεις, Μεσολόγγι, 21/1: Τα ελλ. πλοία που ήταν αραγμένα στην είσοδο του Κορινθιακού σήκωσαν πανιά για να πλησιάσουν στην Πάτρα. Δύο αυστριακά πλοία αναχώρησαν από το Μεσολόγγι για τη Ζάκυνθο και τους Κορφούς (Κέρκυρα) αντίστοιχα. Η λάμψη του χρυσού και οι υποσχέσεις της Πύλης θάμπωσαν τα μάτια των Αλβανών. Ίσως όμως αυτοί εξαπατήσουν την Πύλη, και ίσως εμφανιστεί ένας νέος ικανότερος Αλή Πασάς που να προσδώσει στην Αλβανία την υποθετική ανεξαρτησία της.

	Όσοι Έλληνες βρίσκονται ακόμη επί του οθωμανικού κράτους (Θεσσαλία και Μακεδονία) υποφέρουν πολλά δεινά. Ειδήσεις για φοβερές ζημιές σε έμψυχο και άψυχο υλικό μετά το σεισμό στο νησί Αγία Μαύρα. Αβέβαιες όμως ακόμα οι πληροφορίες. Οι αντάρτες Ζαΐμης και Λόντος βρίσκονται στον Κάλαμο και περιμένουν όπως λένε τις διαταγές της Διοίκησης. Ποιον πάνε να εξαπατήσουν; Μόνοι τους καταδικάστηκαν όταν τράπηκαν σε φυγή. Κατά σύμπτωση, στο ίδιο μέρος είχε διαμείνει επί μακρόν και ο προδότης Βαρνακιώτης. Απόφαση της Διοίκησης να επιστρέψει 5 ευρωπαϊκά καράβια (2 αγγλικά, 2 αυστριακά, 1 ισπανικό) που κρατούνταν μετά τη ναυμαχία της Κρήτης (1/11/1824), παρόλο που αυτά είχαν κηρυχθεί δημοτεία ως νόμιμη λεία. Έβλαψαν μεν την Ελλάδα συμμαχώντας με τους εχθρούς της, αλλά κυρίως έβλαψαν τις δικές τους Διοικήσεις από τις οποίες και θα κριθούν. Παράθεση ονομάτων πλοίων και πλοιάρχων. (Φίλος του Νόμου) Απόσπασμα από εφημερίδα της Φλωρεντίας. Λονδίνο 23/12/1824 Ε.Ν.: Μετά από πολλές συνελεύσεις των ευρωπαϊκών υπουργείων υπερίσχυσε η γνώμη να αναγνωριστεί η ανεξαρτησία των Ελλήνων. Ανακήρυξη: Τα μεταφρασμένα από τον Α. Πολυζωΐδη πολιτικά συντάγματα της Βρετανίας και Αρκτώας Αμερικής τυπώθηκαν σε ένα σώμα. Ήδη μπορεί κανείς να τα βρει και να τα αγοράσει στο Ναύπλιο, την Κέρκυρα και τη Ζάκυνθο. Περιέχεται και το προσωρινό πολίτευμα της Ελλάδας μαζί με τον οργανισμό των επαρχιών της. Επίσης από τον Πολυζωΐδη θα εκδοθεί πραγματεία περί των Ειρηνοποιών και Ορκωτών κριτών της Αγγλίας. Θα περιέχει και θεωρία περί των διοικητικών συστημάτων και ιδίως περί του κοινοβουλευτικού. Θα περιγράφει πρώτα τα παλαιά συστήματα και τις ατέλειές τους και έπειτα θα αναλύει το κοινοβουλευτικό. (Υπογραφή Δ. Μεσθενεύς).
7-8 (?)	Επιστολή του Ζαΐμη (14/1/1825) προς τον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών. Επικαλούμενος την ελευθερία του τύπου, αιτείται να δημοσιευτεί στην εφημερίδα η απολογία του. Απάντηση του συντάκτη: Πράγματι υφίσταται ελευθεροτυπία, όμως αυτή έχει ως όριο τον ορθό λόγο και τους δίκαιους νόμους. Γι' αυτό δεν θα δημοσιεύσει την απολογία αυτή, η οποία θα εξαπατήσει τον κόσμο και θα αναζωπυρώσει τα πάθη. Σύρα, 27/12/1824: Πριν 16 μέρες ο Ιμπραήμ Πασάς ξεκίνησε για τη Ρόδο, ώστε να πάρει τα στρατεύματά του και να πάει στην Κρήτη και έπειτα στην Πελοπόννησο [ώστε να βγάλει το στρατό στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη) και να χτυπήσει το Νεόκαστρο διά θαλάσσης]. Ο Μεχμέτ Αλή ετοιμάζει δεύτερη εκστρατεία κατά της Ελλάδας. Ο ίδιος έστειλε

	στον γιο του στη Σούδα 40.000 μαχμουτιέδες με μια γαλλική φρεγάτα. 3/1/1825: Τα δέκα ψαριανά πλοία που είχαν πάρει οι Τούρκοι μετά την καταστροφή των Ψαρών, φορτώνονται στην Κωνσταντινούπολη με εφόδια για να σταλούν στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη), με συνοδεία πολεμικών πλοίων. Ύδρα, 5/1: Το φρούριο των Πατρών πολιορκείται πολύ στενά εκ θαλάσσης και σύντομα θα πλησιάσουν και τα στρατεύματα ξηράς. Θέσπισμα της Διοίκησης δυνάμει του οποίου θα συστηθεί επιτροπή Κριτηρίου που θα κρίνει τους πρωταίτιους των εσωτερικών ταραχών. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Εκτενέστατο άρθρο από φιλοπάτριδα ομογενή: “Πρέπει να θεωρούμε τους ταραχοποιούς που στρέφονται κατά της Διοίκησης κοινούς εχθρούς μας (αφού η Διοίκηση εκπροσωπεί ολόκληρο το έθνος), άσπλαχνα θηρία, και ανόητα ανθρωπάκια (αφού δεν γνωρίζουν ότι για να πλουτίσουν αυτοί, θα έπρεπε να πλουτίσει και όλο το έθνος).” Οι σκοποί τους ήταν να διώξουν τους Τούρκους και να γίνουν αυτοί τύραννοι. Κατηγορούν τη Διοίκηση ότι δεν έπραξε τα χρέη της, ενώ σε αυτήν οφείλονται οι εθνικές νίκες. Αλλά ακόμα κι αν είχαν δίκιο, έπρεπε να παραπονεθούν τη σωστή στιγμή και με νόμιμο τρόπο. Προτροπή στον λαό να σέβεται τη Διοίκηση και τους νόμους, να προσέχει ποιους παραστάτες εκλέγει, και να φωτίζει το πνεύμα αυτού και των τέκνων του. Πελοπόννησος, Πύργος (21/1): Η ευταξία αποκαθίσταται. Οι αντάρτες υποτάσσονται στη Διοίκηση και όλα τα στρατεύματα ετοιμάζονται να αναχωρήσουν για την πολιορκία των Πατρών. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μεταφέρθηκε στο Ναύπλιο και τέθηκε υπό φύλαξη μαζί με τους συνενόχους του, μέχρι να κριθούν από την επιτροπή που συστάθηκε από τη Διοίκηση για αυτό τον σκοπό.
9 (31/1)	Η ανεξαρτησία της Ελλάδας δεν έχει αποφασισθεί ακόμα ρητώς από τις ευρωπαϊκές δυνάμεις. Ελπίδα ότι κυρίως η φιλελεύθερη Αγγλία, αλλά και οι άλλες φιλόανθρωπες δυνάμεις θα ταχθούν υπέρ της ανεξαρτησίας. Χρέος μας όμως είναι να πειθαρχούμε στους νόμους και τη Διοίκηση και να πάψουν οι διχόνοιες. (Αναφορά σε καταχρήσεις χρημάτων από Κοτζαμπάσηδες και Καπετανέους, μέσω της εκμετάλλευσης Τσιφλικιών και Μουκατάδων). Νεκρολογία για τον σοφό γέροντα Βαρβάκη που απεβίωσε στις 12/1. Ήρθε στην Ελλάδα ογδοηκονταετής, για να προσφέρει τις πολύτιμες συμβουλές του, αλλά δυστυχώς τη βρήκε βυθισμένη στις έριδες. Ανακήρυξη του οχυροποιού Μιχαήλ Π. Κοκκίνη σε πολίτη του Μεσολογγίου, ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για τη συνεισφορά του στην οχύρωση και την ασφάλεια της πόλης. Πελοπόννησος, Γαστούνη (25/1): Είδηση ότι η Διοίκηση όρισε μία εννεαμελή επι-

	τροπή που θα κρίνει τους αποστάτες. (+υποσημείωση: ελπίδα του συντάκτη ότι θα κριθούν με την απαραίτητη αυστηρότητα). 26/1: Η Διοίκηση θα ζητήσει απολογία από τον στρατηγό Τσόγκα ο οποίος βοήθησε τους Ζαΐμη και Λόντο να φυγαδευτούν στον Κάλαμο. 10.000 ή 12.000 άνθρωποι διορισμένοι για την πολιορκία των Πατρών σπεύδουν να καταλάβουν τις προσδιορισμένες θέσεις τους. Άγνωστος ακόμα ο αρχηγός της εκστρατείας. 10/1: Πληροφορία από τη Σμύρνη ότι σε μυστική συνέλευση στην Κων/πολη ο Σουλτάνος φανέρωσε ότι σκέφτεται να εξολοθρεύσει όλους τους Χριστιανούς από την επικράτειά του. (<i>Φίλος του Νόμου</i>).
10 (4/2)	Μεγάλες ετοιμασίες των Τούρκων για επίθεση στη Δυτική Ελλάδα. Προετοιμάζονται και τα αλβανικά σώματα, οι αρχηγοί των οποίων διορίστηκαν από την Πύλη [λεπτομέρειες σε επιστολή από τους Κορφοούς (Κέρκυρα) 17/1]. Επιστολή 19/1: Ο Ρουμελής στη Λάρισα συνάγει τους 20.000 στρατιώτες που θα χτυπήσουν από τρεις μεριές την Πελοπόννησο, και έπειτα θα πάει στα Ιωάννινα να συνάξει τους 15.000 Αλβανούς και το Μάρτιο θα επιτεθεί στο Μεσολόγγι. Ο Ομέρ Πασάς αναχωρεί για τη Θεσ/νίκη. Λεπτομέρειες για το πώς έχουν τοποθετηθεί οι στρατηγοί και τα στρατεύματα των Ελλήνων. Φροντίδα της Διοίκησης για την αναγκαία οχύρωση και τροφοδοσία του Μεσολογγίου και του Ανατολικού. Μεσολόγγι 3/2: Οι Τούρκοι που είναι κλεισμένοι στα φρούρια του Κορινθιακού υποφέρουν από έλλειψη τροφών και έχουν πανικοβληθεί. Έμαθαν μάλιστα ότι έρχονται και 15.000 χιρσίζιδες (ληστές) να τους πολιορκήσουν διά ξηράς. Δεδομένης αυτής της κατάστασης, αν τα ελληνικά στρατεύματα πλησιάσουν στην Πάτρα, όπως αναμένεται, και τους πολιορκήσουν τόσο στενά διά ξηράς όσο πολιορκούνται και διά θαλάσσης, σύντομα οι Τούρκοι θα παραδοθούν. Μάταια κιόλας ελπίζουν στον ερχομό του στόλου τους, όσο τα ελληνικά πλοία πλέουν στο Αιγαίο. Λόγος ενός μεγάλου άνδρα, του ελευθερωτή της Ελβετίας: Δυσκολότερη είναι η διατήρηση της ελευθερίας από την απόκτησή της. Αναγκαία η ισότητα, η ισονομία και η προθυμία να αγωνίζεται κανείς συνεχώς. Προσκαλέστε στην ελευθερία και τις άλλες επαρχίες της Ελβετίας. Σχολιασμός του λόγου αυτού του άνδρα: Χάρη στον ειλικρινή του πατριωτισμό, όχι μόνο δεν ζήτησε, αλλά ούτε και δέχτηκε την αρχηγία που του προσέφεραν. Η Ελβετία πολέμησε πολύ σκληρά για την ελευθερία. Πριν, ήταν ένας πετρώδης, ακαλ-

	λιέργητος τόπος, αλλά μόλις ήρθε η ελευθερία, ο τόπος «καλλιεργήθηκε», με τη σκληρή δουλειά των Ελβετών. Μεσολόγγι 4/2: Τα διορισμένα για την πολιορκία της Πάτρας στρατιωτικά σώματα έχουν ήδη ξεκινήσει και ίσως έχουν φτάσει στον προορισμό τους. Αρκετά καράβια με στρατεύματα, πυροβόλα και άλλα εφόδια ετοιμάζονται να ξεκινήσουν. Αναμονή και για άλλες, βέβαιες πληροφορίες.
11 (7/2)	Μεσολόγγι 6/2: Η Διοίκηση όρισε γεν. αρχηγό της πολιορκίας των Πατρών τον πρόεδρο του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτη. Έπαινος για αυτή της την επιλογή. Ο Κουντουριώτης θα φτάσει εκεί μαζί και με άλλα πλοία προς ενδυνάμωση της θαλάσσιας πολιορκίας, ενώ τα στρατεύματα ξηράς έχουν ξεκινήσει για την Πάτρα. Δύο μοίρες του αιγυπτιακού στόλου βρίσκονται στη Ρόδο και στη Μάκρη αντίστοιχα. Η δεύτερη θα επιβιβάσει στρατεύματα και θα περάσει στην Πελοπόννησο υπό την γενική αρχηγία του Ιμπραήμ Πασά. Ο Σουλτάνος από την άλλη προσπαθεί να κινητοποιήσει έναν νέο ισχυρό στόλο. Για πολλές βδομάδες ένας πειρατής (Ρόκος) ενοχλούσε τα παράλια μας. Τελικά καταδιώχθηκε και συνελήφθη από πλοίο της μοίρας του Κορινθιακού κόλπου, και θα κριθεί από τα δικαστήρια του Μεσολογγίου. Αναφορά του Αντιστράτηγου Δημοτσέλιου 5/1: Οι Τούρκοι ήρθαν από το φρούριο της Ναυπάκτου και επιτέθηκαν. Στη μάχη νίκησαν κατά κράτος αυτός και οι άνδρες του (λεπτομέρειες μάχης: νεκροί, τραυματίες, αιχμάλωτοι κλπ). Συνέχεια (από το τ. 10) και τέλος του σχολιασμού του λόγου του απελευθερωτή της Ελβετίας: Το ελβετικό παράδειγμα προσαρμόζεται και στην Ελλάδα, η οποία επίσης βρισκόταν υπό ξένη εξουσία, αλλά έχει πολύ γονιμότερη γη. Κάποιοι Έλληνες όμως δεν πολέμησαν για τη δόξα της πατρίδας αλλά για τη δική τους, και τώρα θα τιμωρηθούν από τους νόμους. Μόνο με την ευνομία και την ισονομία θα διατηρήσουμε την ελευθερία. Χαρμόσυνη είδηση: Έφτασε η τέταρτη δόση του δανείου από το Λονδίνο και αναμένεται εντός ολίγου η πέμπτη.
12 (11/2)	Εσωτερικά (<i>Φίλος του Νόμου</i>): Ύδρα 12/1: Ο Μεχμέτ Αλής ετοιμάζει πολλά στρατεύματα για τη δεύτερη εκστρατεία του. Επέστρεψε στην Ύδρα η γολέτα Ενωή, με προμήθειες αναγκαίες για την επισκευή του στόλου, με στόχο τη νέα θαλάσσια εκστρατεία. Σύρα 8/1: Ο αιγυπτιακός στόλος φορτωμένος με στρατεύματα βρισκόταν στη Μάκρη, έτοιμος να μεταβεί στην Κρήτη ή (σύμφωνα με την κοινή γνώμη) στην Πελοπόννησο. 13/1: Τα λίγα φορτηγά αιγυπτιακά πλοία που έμειναν στην Κρήτη είναι φορτωμένα με πολεμοφόδια και περιμένουν τον στόλο από τη Ρόδο να τα συνοδεύσει στην Πελοπόννησο.

	Απόσπασμα ομιλίας του Προέδρου των Ηνωμένων Επικρατειών της Αμερικής, Βασσιγκτών [Ουάσινγκτον] 7/12/1824: Το μεγαλύτερο μέρος του πολιτισμένου κόσμου απολαμβάνει βαθιά ειρήνη. Μόνο οι Έλληνες με τους Τούρκους πολεμούν στην Ευρώπη και οι Ισπανοί με τις νέες Διοικήσεις στο δυτικό ημισφαίριο. Όλος ο πολιτισμένος κόσμος θαυμάζει τους θριάμβους των Ελλήνων άρα ελπίζουμε πως θα παρθεί μία κοινή απόφαση να αποκατασταθούν τα πράγματα στην Ελλάδα. Ευγνωμοσύνη στους Αμερικάνους και στον Πρόεδρό τους διότι αναγνωρίζουν τα ελληνικά κατορθώματα και δείχνουν προς την Ελλάδα τα ευγενή αισθήματα που χαρακτηρίζουν ένα έθνος αληθινά ελεύθερο και φιλελεύθερο. Απόσπασμα γράμματος μερικού εκ Πίζας 5/1/1825: “Λυπάμαι βαθιά όταν ακούω πως οι Έλληνες, αν και τόσο ευνοημένοι από τις περιστάσεις, αλληλοσπαράσσονται, και κάποιιοι εγείρουν όπλα κατά της Διοίκησης.” Έκκληση προς τους γνήσιους πατριώτες να ενωθούν και να πολεμήσουν όλους τους εχθρούς του νόμου και της Διοίκησης. Μεσολόγγι 10/1: Ο Λόντος, ο Ζαΐμης και οι σύντροφοί τους πίνουν και διασκεδάζουν συνεχώς στον Κάλαμο. “Πώς μπορούν; Θέλουν να ξεχάσουν ή να μας περιγελάσουν;” Φιλολογία: Ο Σπ. Τρικούπης με αφορμή το θάνατο του λόρδου Μπάιρον, μετέφρασε τους στίχους που έγραψε ο τελευταίος στο Μεσολόγγι στις 22/1/1824 και αναφέρονται στην Ελλάδα. Του Τρικούπη του φάνηκαν σαν η «διαθήκη της καρδιάς του Μπάιρον». (Παράθεση των αγγλικών στίχων και της μετάφρασης του Τρικούπη).
13 (14/2)	Μεσολόγγι 13/2: Μεγάλη προετοιμασία από την Αλβανία για την πολιορκία του Μεσολογγίου και του Ανατολικού. Ο Ρεσίτ Μεχμέτ Πασάς θα φέρει και 2.000 κτίστες για να φτιάξουν πύργους, ως πολεμικές παρακαταθήκες και φρούρια. Τα εχθρικά σώματα που αποτελούνται από Τούρκους και Γραικούς, τα οποία βρίσκονται στην Άρτα και στην Πρέβεζα, θα προσπαθήσουν να κυριεύσουν τον Καρβασαρά (Αμφιλοχία), το Μακρυνόρος και τα άλλα στενά. Θέσπισμα του Βουλευτικού περί συστάσεως κεντρικού σχολείου στο Άργος. (22/12/1824). Εξωτερικά: Ο Βασιλιάς της Γαλλίας, στην έναρξη των συνεδριάσεων των δύο βουλευτηρίων (24/12/1824) δεν αναφέρθηκε στους Έλληνες ούτε στους Αμερικάνους. Μόνο για την Ισπανία είπε πως είναι ανάγκη να παραμείνει εκεί ένα μέρος των στρατευμάτων του για τη διατήρηση της ησυχίας. Ο Στράτφορντ Κάνιγκ πήγε στη Βιέννη και συζήτησε με τον πρίγκιπα Μέτερνιχ και με τον αυτοκράτορα. Ο Μέτερνιχ μετά από αυτό κηρύχθηκε φανερά υπέρ των Ελλήνων. Ο Κάνιγκ συνέχισε για την Πετρούπολη.

	Ο Μιντσιάκης (Ρώσος πληρεξούσιος διορισμένος στην Κων/πολη) δεν παρουσιάζει τα έγγραφα της αυλής του στην Πύλη πρωτού αποσυρθούν τελείως τα τουρκικά στρατεύματα από τη Βλαχομπογδανία και πρωτού διαπραγματευτεί με την Πύλη κάποια θέματα που έχουν σχέση με την Ελλάδα. Παράθεση της επιστολής (7/2) του στρατηγού Γ. Τζόγγα προς τον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών με το εξής περιεχόμενο: (Αρχικά περιγράφει όσα έχουν δημοσιευτεί από την εφημερίδα για αυτόν). “Πάντα ήμουν και είμαι φιλογενής και θερμός υποστηρικτής της Διοίκησης και των νόμων. Στη συνέλευση δεν υποσχέθηκα ποτέ τη φύλαξη των ανταρτών, ούτε έλαβα τέτοια διαταγή. Κι όμως εγώ τους ειδοποίησα σχετικά με τους αντάρτες, αλλά αυτοί δεν πήραν τα αναγκαία μέτρα.” Απάντηση του Συντάκτη: “Αφήνοντας το Πανελλήνιο να κρίνει τη στάση του Τσόγγα περιοριζόμαστε μόνο στο να ανακαλέσουμε την προς Ζαΐμη επιστολή, υπογεγραμμένη από τον Τσόγγα, ως Πρόεδρο της εν Ανατολικώ συνέλευσης. Προσθέτουμε μόνο πως ο στρατηγός δεν είχε χρέος απλά να φυλάξει τους αντάρτες, αλλά ακόμα και αν τους έβρισκε τυχαία, να τους συλλάβει και να αναμείνει εντολές της Διοίκησης. Κι ακόμη κι αν δεν είχε τρόπο, όπως λέει, να τους φυλάξει, πιο εύκολο θα του ήταν να τους στείλει στο Μεσολόγγι παρά να τους αφήσει να πάνε στον Κάλαμο.”
14 (18/2)	Εξωτερικά, 22/1, Λιβόρνο: Γαλλικές εφημερίδες λένε πως θα γίνει συνέλευση στη Βαρσοβία ή στην Πετρούπολη για το ελληνοτουρκικό ζήτημα. Πληροφορίες για την κατάσταση Βλαχοπογδανίας-Τουρκίας. Στο Ιάσιο οι Τούρκοι αποκεφάλισαν έναν αξιωματικό. Ο Αυτοκράτορας Αλέξανδρος, μετά από αυτό, έχασε την υπομονή του, και είπε πως αν οι Βάρβαροι δεν συμμορφωθούν, θα τους αναγκάσει με τη βία να το κάνουν, και ίσως αναγνωρίσει και αυτός την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Παρίσι 11/12/1824, <i>Journal des Debats</i>: Αν και θεωρείται γενικώς ότι η Ρωσία είχε σκοπό να προστατέψει την Ελλάδα, φαίνεται ότι μάλλον η Μ. Βρετανία θα αναγνωρίσει την ανεξαρτησία της και θα της εγγυηθεί μία ικανή προστασία. Εξάλλου μόνο μία ναυτική δύναμη μπορεί να προσφέρει ωφέλιμη υπεράσπιση στην Ελλάδα. Λονδίνο 14/12/1824, <i>Courrier</i>: Ελπίζουμε την πλέον αίσια έκβαση της αποστολής του Στράτφορντ Κάνινγκ στην Πετρούπολη, όπου θα εξεταστεί το ελληνικό ζήτημα. 8/1: Γαλλικό πλοίο άραξε στα νερά του Μεσολογγίου. Ο Ναύαρχος Μυλωνάς έστειλε τον τοποτηρητή του να ενημερώσει ότι απαγορεύεται να εισέλθει ξένο πλοίο στον υπό αποκλεισμό Κορινθιακό κόλπο. Δυσανεστημένος, ο γάλλος κυβερνήτης ζήτησε να μιλήσει με τον Ναύαρχο, ο οποίος του παρουσίασε και έγγραφο απόδειξη των εντολών της Διοίκησης, και έπειτα το γαλλικό πλοίο αποχώρησε. Επιστολή προς τον Συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών από τον «Κ.Μ.»: Αμφισβή-

	τηση της δημοσίευσης του τ.13 ότι τα εχθρικά στρατεύματα στην Πρέβεζα και την Άρτα, που ετοιμάζουν εισβολή στη Δυτική Ελλάδα, αποτελούνται και από Έλληνες, δηλ. κατοίκους της Ηπείρου. Επίσης, αμφισβήτηση των πληροφοριών περί μεγάλης προετοιμασίας του εχθρού για την εκστρατεία διά ξηράς. Ο Σουλτάνος δεν έχει αρκετά χρήματα να πληρώσει τους Αλβανούς, ενώ στη Λάρισα, την Άρτα και τα Ιωάννινα τα συναγμένα στρατεύματα είναι πολύ λιγότερα από όσα ανέφερε η εφημερίδα. Το πραγματικά επικίνδυνο είναι να πιάσουν εγκαίρως οι εχθροί τα στενώματα και να κάνουν επιδρομές στις πεδιάδες μας. Σύρα 16/1 (Φίλος του Νόμου): Ο εχθρικός στόλος ετοιμάζεται. Τα 10 αιχμάλωτα ψαριανά πλοία που προετοιμάστηκαν εξέπλευσαν από τον Ελληνόποντο και μπήκαν στη Μυτιλήνη. Λέγεται ότι ήρθαν για ναυτολογία. Μεσολόγγι 17/2: Ο στρατηγός Νότης Μπότσαρης με το σώμα του και με εκείνα των καπετάνιων Γιάννη Σούκα και Σπύρου Μίλιου ξεκίνησε στις 16/2 από το Ανατολικό για το Μακρυνόρος.
15 (21/2)	Μεσολόγγι 20/2 (Εκτενέστατο άρθρο με τα εξής θέματα): Αναμένουμε με ανυπομονησία την άφιξη του Γ. Κουντουριώτη στη θέση που όρισε η Διοίκηση, γιατί χάρη σε εκείνον αφενός θα δοθεί αίσιο τέλος στην πολιορκία των Πατρών, αφετέρου ο Γιουσούφ Πασάς, που βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση, πιο εύκολα θα παραδώσει τα φρούριά του σε έναν άνθρωπο με υπόληψη. Η παρουσία του Κουντουριώτη στη Δυτ. Ελλάδα θα στερεώσει έτι περισσότερο την ήδη υπάρχουσα ευπείθεια των κατοίκων στους νόμους και τη Διοίκηση. Γιατί και εκεί υπάρχουν στην πραγματικότητα ορισμένες καταχρήσεις. Κάποιοι αγοράζουν εκτάσεις οι οποίες κανονικά έπρεπε να ωφελήσουν το δημόσιο ταμείο, ορισμένοι καπετάνιοι δηλώνουν μεγαλύτερη ομάδα από την πραγματική, για να υφαρπάζουν τα δημόσια χρήματα, πολλοί αρχηγοί καπηλεύονται τους μισθούς των στρατιωτών. Πλέον όμως, η Διοίκηση, στερεωμένη, και ενισχυμένη από το δάνειο, μπορεί να εξαλείψει τις καταχρήσεις. Θα πρέπει όμως η Ελλάδα να υιοθετήσει και το οικονομικό σύστημα των ισχυρών ευρωπαϊκών κρατών, κατά το οποίο η Διοίκηση συγκεντρώνει όλα τα δημόσια έσοδα μέσω ενός συστήματος επιστατών υπαλλήλων, που είναι συνδεδεμένοι με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείονται οι καταχρήσεις (παράδειγμα Γαλλίας, πριν και μετά την επανάσταση). Για τη μεταρρύθμιση αυτή θα πρέπει είτε η Διοίκηση να καλέσει από το εξωτερικό κάποιον ειδήμονα της «Πολιτικής Οικονομίας», είτε να εκλεγεί ο εμπειρότερος και καταλληλότερος Έλληνας. Σάλωνα 13/2.Γράμματα Ναυπλίου αναγγέλλουν τα εξής (για τα οποία αναμένεται επιβεβαίωση):

	Στις 12/2 ο Πρόεδρος του Εκτελεστικού θα εκστρατεύσει από το Ναύπλιο για την πολιορκία των Πατρών. Μία μοίρα του στόλου μας εξέπλευσε προς καταδίωξη του εχθρικού. Οι αντάρτες Κολοκοτρώνης, Δεληγιανναίοι, Σισίνης και συνένοχοι μεταφέρθηκαν από το Ναύπλιο στην Ύδρα για καλύτερη φύλαξη. Δύο αρχιφατριαστές της Αρκαδίας συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν στην ποινή της αγχόνης. Μεσολόγγι 21/2: Επιβεβαιώνεται από παντού ότι ο Ρούμελη Βαλεσής είναι έτοιμος να ξεκινήσει από τη Λάρισα προς τα Ιωάννινα, από όπου θα εισβάλει σύντομα στη Δυτική Ελλάδα. Είναι λοιπόν ανάγκη να πιάσουμε γρήγορα όλες τις στενές θέσεις για να εμποδίσουμε το πέρασμά του.
16 (25/2)	Εσωτερικά, Μεσολόγγι 23/2: Μία μοίρα του αιγυπτιακού στόλου είχε φθάσει στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη), γι' αυτό μειώθηκαν οι ελπίδες για σύντομη πτώση των φρουρίων Πάτρας και Ναυπάκτου. Η τοπική διοίκηση διέταξε μικρότερα πλοία να πλεύσουν στον Κορινθιακό για να διατηρήσουν τον αποκλεισμό, ενώ τα μεγάλα πλοία ανέλαβαν τη φύλαξη της εισόδου του κόλπου. Ευτυχώς φυσά σφοδρός βοριάς εδώ και μέρες, εμποδίζοντας την είσοδο πλοίων στα πολιορκημένα φρούρια. Μεγάλες ετοιμασίες των Αλβανών για εισβολή στη Δυτική Ελλάδα. Ο Ρούμελη Βαλεσής δήλωσε ότι θα φτάσει στα Ιωάννινα 1/3. Οι Αλβανοί τον περιμένουν με ανυπομονησία. Αφού ρυθμίσει τα εκεί πράγματα μάλλον θα επιστρέψει στη Λάρισα, ώστε να εφορμήσει και από το Καρπενήσι κατά της Δυτικής Ελλάδας. Μία μοίρα του αιγυπτιακού στόλου αποβίβασε στη Μοθώνη πλήθος στρατιωτών και ιππέων με αρχηγό τον Ιμπραήμ Πασά (11/2). Στις 12/2, επειδή ο τελευταίος πλησίασε το Νεόκαστρο και κατασκόπευε, οι κάτοικοι ετοιμάστηκαν για πόλεμο και ο στρατηγός Κίτσος Τζαβέλας έτρεξε με ένα σώμα, από την Αρκαδία όπου βρισκόταν. Ο εχθρός όμως είχε τραβηχτεί στα τείχη της Μεθώνης, και ο στρατηγός Τζαβέλας επέστρεψε στη θέση του. (Αβέβαιη πληροφορία και για μάχη μεταξύ εχθρών και στρατηγού Γιατράκου). Παράθεση του μεταφρασμένου (το πρωτότυπο είναι στα ιταλικά) συμφωνητικού (Αλεξάνδρεια, 29/5/1824) που αποκαλύπτει πώς ο Σατράπης της Αιγύπτου ναύλωσε στην παρελθούσα εκστρατεία του χριστιανικά πλοία, φέροντα σημαίες ουδέτερων δυνάμεων για να μεταφέρει στρατεύματα της Αφρικής και του μωαμεθανικού δόγματος στην Ελλάδα, και να πολεμήσει τους Έλληνες: Συμφωνία του Λουκά Κόσσιτζ, κυβερνήτη πλοίου υπό αυστριακή σημαία, όπου ο τελευταίος παραχωρεί το πλοίο στον Βιλάλ Αγά, που δρα εδώ για λογαριασμό του Μεχμέτ Αλή Πασά της Αιγύπτου (αναλυτικά οι όροι της συμφωνίας). Μεσολόγγι 24/2: Γράμματα από το Ναύπλιο (12/2) αναγγέλλουν: ότι ο Α. Μαυροκορδάτος ανέλαβε το υπουργήμα της Γενικής Γραμματείας, ότι ο Γ. Κουντουριώτης επρόκειτο να αναχωρήσει για την πολιορκία των Πατρών, ότι η Διοίκηση έλαβε

	όλα τα μέτρα για να εμποδιστεί εγκαίρως η έφοδος των εχθρών στη Δυτ. Ελλάδα.
17 (28/2)	Μεσολόγγι 28/2: Αναφορά στα κατορθώματα των Ελλήνων και πίστη ότι θα απαντήσουν με την ίδια ανδρεία στις νέες μεγάλες πολεμικές ετοιμασίες των εχθρών. Αναφορά στον ρόλο της Διοίκησης και παρομοίωσή της με τον πατέρα μιας οικογένειας, καθώς αφενός αγαπά αφετέρου τιμωρεί. Ο θρίαμβος της Διοίκησης κατά των ανταρτών ήταν σημαντικότερος και από εκείνον κατά των εχθρών, ως θρίαμβος της ευνομίας. Τα πλοία του Μεχμέτ Αλή μάλλον απομακρύνθηκαν από τα ελληνικά παράλια. Άφιξη 700 Αλβανών στο χωριό Κομπότι. Επίσης αναμονή από μέρα σε μέρα του Ρούμελη Βαλεσή στα Ιωάννινα. Ο διοικητής του Καλάμου διέταξε τον Λόντο, τον Ζαΐμη και τους συντρόφους τους να αποχωρήσουν. Αυτοί τον παρακάλεσαν να μείνουν λίγο ακόμα, μέχρι να γράψουν στην ιονική διοίκηση ζητώντας άδεια είτε για την περαιτέρω διαμονή τους στον Κάλαμο, είτε για το πέρασμά τους στην Αγγλία. Ο ανίδεος Νικήτας δεν συμμετείχε στα ζητήματα των συνενόχων του. Ναύπλιο 6/2: Οι αρχηγοί των ανταρτών (Θ. Κολοκοτρώνης, Δεληγιαννέοι, Νοταρόπουλοι, Γρίβας, Μητροπέτροβας, Παπατσόνης, Κίρτζαλης, Κατσαρός) μεταφέρθηκαν από το Ναύπλιο στην Ύδρα για να φυλάσσονται μέχρι να αρχίσει η κρίση τους. Εύλογη και ήρεμη πατριωτική χαρά από τους θεατές. Παράθεση και των λεγομένων ορισμένων θεατών. Ο Παγκόσμιος Μηνύτωρ δημοσιεύει στις 30/10/1824 άρθρο εκ του Public Lodger: Αγγλία 22/10/1824. Τα λαμπρά κατορθώματα των Ελλήνων έχουν εντυπωσιάσει όλες τις ευρωπαϊκές δυνάμεις. Αναμφισβήτητα θετική η διάθεση της Ρωσίας, της Γαλλίας και της Αγγλίας απέναντι στην Ελλάδα. (Φίλος του Νόμου). Απόσπασμα γράμματος από 22/2 εκ Ναυπλίου: Τα ελληνικά στρατεύματα πολιορκήσαν τους 4.000 περίπου εχθρούς που αποβιβάστηκαν στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη). Ο στόλος μας θα εκπλεύσει σε 2-3 μέρες. Σε 2-3 μέρες επίσης θα ξεκινήσουν τα στρατεύματα για την πολιορκία της Πάτρας, με επικεφαλής τον Γ. Κουντουριώτη. Στις 10/2 έφτασε στο Ναύπλιο γολέτα με διάφορα πολεμοφόδια της Διοίκησης. Ειδοποίηση ότι η δημοπρασία των εθνικών προσόδων αρχίζει στο Ναύπλιο και όσοι επιθυμούν να γίνουν αγοραστές να μεταβούν εκεί. (Φίλος του Νόμου).
18 (4/3)	Αναδημοσίευση από την <i>Εφημερίδα των Αθηνών</i> της επιστολής (30/1/1825) του λόγιου Γεωργίου Γενναδίου προς τον στρατηγό Γκούρα: Αρχικά εξηγεί πώς αποφάσισε να δεχθεί την πρόσκληση του επάρχου Μ. Σούτζου και να έρθει ως δάσκαλος στην Αθήνα. Έπειτα ανέλαβε την αρχιδιδασκαλία του Ελληνικού σχολείου και την επιστασία των αλληλοδιδακτικών σχολείων. Έπειτα περιγράφει την επίσκεψή του αφενός στο μοναδικό εν ενεργεία αλληλοδιδακτικό σχολείο και αφετέρου στο Ελληνικό σχολείο, και συγκεκριμένα την επικρατούσα κατάσταση και τις αλλαγές

	που θα προωθήσει. Πρόβλεψη και για τους άπορους μαθητές. Τέλος, αίτημα για αποστολή 1.000 γροσίων, για την επίτευξη των νέων εκπαιδευτικών στόχων. Αθήνα 23/1: Οι Τούρκοι στον Εύριπο δεν ξεπερνούν τους 1.500. Ακούστηκε πάντως από τη Σαλαμίνα πως πηγαίνει εκεί νέος πασάς και φεύγει ο Ομέρ. Σκοπός της Διοίκησης η σύντομη κυρίευση του φρουρίου αυτού. Μεσολόγγι 4/3: Αναλυτικές πληροφορίες για τις ετοιμασίες που λαμβάνουν χώρα από τους Αλβανούς, για την επίθεση στη Δυτική Ελλάδα (οργάνωση στρατευμάτων, τοποθεσίες κλπ). Γύρω στα μέσα Μαρτίου θα γίνει η εκστρατεία κατά του Μεσολογγίου από 4 μέρη συγχρόνως (Βόνιτζα, Καρβασαρά, Μακρυνόρος, Σύντεκνο). Αλλά και πολύ ισχυρός στόλος, που εντός ολίγου θα αράξει απέναντι από το Μεσολόγγι. Επιστολή (2/3) του Δημητρίου Σ. Σιδέρη (πρώην φρουράρχου) προς τον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών, με παράκληση δημοσίευσης: Απαντά στις «συκοφαντίες» του Νικολάου Σούτσου, ότι πήγε χωρίς άδεια στο σπίτι του τελευταίου και πείραξε τα πράγματα και την οικογένειά του. Ο Σιδέρης είχε άδεια από τη Γενική Αστυνομία της Αιτωλίας να παρασταθεί στο σφράγισμα των πραγμάτων του Σούτσου, που έγινε κατά τον συνήθη, νόμιμο τρόπο, και όχι καταχρηστικά και βίαια.
19 (7/3)	Σύρα 27/1: Μόλις έφτασε στη Σύρο η γολέτα του Μπόταση, ανήγγειλε πως, πριν 6 μέρες, είδε στα πανιά τον αιγυπτιακό στόλο κοντά στη Ρόδο και μάλιστα κυρίεψε και έκαψε ένα πλοίο του, που είχε απομακρυνθεί. 29 και 31/1: Φιρμάνι στη Σμύρνη απαγορεύει την έξοδο οποιουδήποτε χρήσιμου για το ναυτικό είδους, μάλλον για να εμποδιστούν οι εμπορικές σχέσεις με τη Σύρο. Επίσης ο βυζαντινός στόλος σύντομα θα εκπλεύσει κατά Σάμου, Σύρας και λοιπών νησιών. Τέλος, εμποδίστηκε η έξοδος ζωοτροφιών από την Αίγυπτο για κάθε μέρος. (Φίλος του Νόμου). Μεσολόγγι 6/3: Ο Ρούμελη Βαλεσής έφτασε στα Ιωάννινα και ύψωσε τη σημαία του πολέμου, προσκαλώντας όλους τους πιστούς του κορανίου να καταταγούν στον στρατό του. Επίσης έφτασε ο Κεχαγιάς Πασάς στην Άρτα με ένα σώμα στρατιωτών, και ο προδότης Βαρνακιώτης στην Πρέβεζα με τους δικούς του. Το στράτευμα που έφτασε στην Άρτα έκανε πολλές αταξίες (ληηλασίες κλπ), γι' αυτό ο Χασάν Πασάς διέταξε να περάσει στο φρούριο της Βονίτσης. Ο Μπεκήρ Τσογαδόρος, διοικητής Πρέβεζας, έγραψε στον Φερδίνου, επιστάτη των ποιμνίων του, να μεταφέρει μέσα σε 10 μέρες στην Πρέβεζα τα πρόβατά του, για να μη γίνουν λάφυρα των Ελλήνων όταν αρχίσουν τα εχθρικά κινήματα. Από ό,τι φαίνεται, η εισβολή των εχθρών στη Δυτική Ελλάδα θα γίνει πολύ σύντομα. Πίστη όμως πως οι Έλληνες, όντας καλά πληροφορημένοι και ατρόμητοι θα δοξαστούν και πάλι. Ύδρα 19/2 (Φίλος του Νόμου):

	Το πλοίο που έφερε από το Λονδίνο μέρος του δανείου, έφερε επίσης στη Διοίκηση και τις 10.000 λίρες, που συγκέντρωσαν οι φιλελληνικές εταιρείες των ΗΠΑ μέσω εράνων. Κοινοлогείται πως οι εταιρείες αυτές θα στείλουν σύντομα στην Ελλάδα και ένα πολεμικό, ατμοκίνητο πλοίο. Τα αιγυπτιακά στρατεύματα που αποβιβάστηκαν στη Μοθώνη στις 11 και 12/2 υπό τον Ιμπραήμ Πασά και προχώρησαν στις 13/2 στο Νεόκαστρο, επέστρεψαν στη Σούδα, μετά την άμεση δράση των ελληνικών στρατευμάτων, που έσπευσαν στο σημείο αυτό. Απόσπασμα επίσημου γράμματος (Ναύπλιο 28 /2/1825) σχετικά με τη βοήθεια που προσέφεραν τα στρατεύματα της Διοίκησης στο Νεόκαστρο. Αναλυτικότατη περιγραφή της ασθένειας του Ι. Βαρβάκη, που αποτέλεσε φυσικό επακόλουθο της κακής σωματικής του κατάστασης (μεγάλη ηλικία, πάχος, κακή διατροφή). Πλήρης έκθεση της παθολογικής κατάστασης, των συμπτωμάτων και της πορείας του ασθενή μέχρι τον θάνατό του. (Υπογεγραμμένη από 4 γιατρούς, Ζάκυνθος 1/2/1825).
20 (11/3)	Μεσολόγγι 8/3: Στις 4/3 συμπλοκή των Ελλήνων με τους εχθρούς στα περίχωρα της Άρτας. Ήττα των εχθρών. Δημοσίευση επιστολής από τους «γνωστούς φίλους» προς την τοπική Διοίκηση της Δυτικής Ελλάδας (4/3/1825, Μελιά Βάλτου): Λεπτομερής αναφορά σχετικά με τις ετοιμασίες των εχθρών για την επερχόμενη εκστρατεία τους (κατανομή στρατευμάτων ανά περιοχή και αρχηγό, πληροφορίες και για τη συμμετοχή του προδότη Βαρνακιώτη στις ετοιμασίες αυτές). Συμπέρασμα από την επιστολή αυτή: Το κίνημα των Τούρκων οργανώνεται πολύ επιδέξια, πράγμα που φαίνεται και μόνο από την προσεκτική επιλογή των αρχηγών. Γράμματα των στρατηγών Τσόγκα και Νότη Μπότσαρη αναγγέλλουν και επικυρώνουν όλες αυτές τις πληροφορίες για το επερχόμενο εχθρικό κίνημα. Προκήρυξη της τοπικής Διοίκησης προς τους κατοίκους της Αιτωλίας και της Ακαρνανίας: Τους προσκαλεί να πιάσουν τα όπλα και να συμβάλουν στην ενδυνάμωση των τοπικών στρατοπέδων, για να εμποδιστεί ο εχθρός να περάσει στις επαρχίες της ελεύθερης Δυτικής Ελλάδας, καθώς τα υπόλοιπα στρατιωτικά σώματα είναι ήδη διορισμένα σε καίριες θέσεις, και δεν έχει φτάσει ακόμα η βοήθεια της Διοίκησης. (Υπογραφή: Μάγερ, Πεταλάς, Πλητάς). Επιστολή του Σταμάτιου Λεβίδη προς τους κατοίκους του Μεσολογγίου (27/2/1825): Ευχαριστίες για την ανακήρυξή του σε πολίτη του Μεσολογγίου στις 4/1/1825. Μεσολόγγι 11/3: Ναύλωση πλοίων για την επικείμενη μεταφορά του στρατηγού Ανδρέα Ίσκου και των στρατιωτών του από τη Γαστούνη στο Μεσολόγγι, από όπου θα μεταβούν στις ακριβείς θέσεις που έχει ορίσει για αυτούς η Διοίκηση.

	Παράθεση της μεταθανάτιας ανατομικής έρευνας (νεκροτομίας) του Ι. Βαρβάκη, Ζάκυνθος, 1/2/1825. Υπογραφή 6 γιατρών.
21 (14/3)	Η Διοίκηση έστειλε πέρσι στο Λονδίνο την τριμελή Επιτροπή, για διαπραγμάτευση περί του δανείου των τεσσάρων εκατ. ταλήρων. Επειδή όμως το ποσό αυτό δε θα επαρκούσε για τις ανάγκες του πολέμου, η Διοίκηση έστειλε νέες διαταγές προς την Επιτροπή, να διαπραγματευτεί ένα νέο δάνειο. Αποσπάσματα εξωτερικών εφημερίδων/επιστολών αποδεικνύουν πως η διαπραγμάτευση έλαβε ήδη χώρα: Λονδίνο 9/2/1825: Κύρωση των καταλόγων του νέου ελληνικού δανείου. Λονδίνο 11/2 (Globe): Άνοδος των προσφορών του ελληνικού δανείου σε 15 εκατομμύρια. Το Ελληνικό Κομιτάτο υποστηρίζει πлагίως το δάνειο, γιατί θεωρεί πως με αυτό οι Έλληνες θα μπορέσουν να εμποδίσουν τα εχθρικά σχέδια και να στερεώσουν την ανεξαρτησία τους. Παρίσι 14/2 (Constitutionnel): Η κύρωση του ελληνικού δανείου θα γίνει στις 15/2. Ελπίζουμε ότι το δάνειο αυτό θα ευδοκιμήσει, λόγω της επωφελούς συμφωνίας της έκπτωσης των κεφαλαίων, των άπειρων εθνικών κτημάτων που τέθηκαν ως υποθήκη, της καρποφορίας της ελληνικής γης και της ανδρείας των Ελλήνων. Απόσπασμα γράμματος εκ Λιβόρνου, 28/2: Αναγγελία της ευτυχούς διαπραγμάτευσης του νέου δανείου στο Λονδίνο. Περιγραφή της διαπραγμάτευσης του Α. Λουριώτη, που επηρεάστηκε και από τη δράση του Ι. Ορλάνδου. Απόσπασμα άλλου γράμματος εκ Λιβόρνου, 28/2: Λεπτομέρειες για τη διαχείριση του δεύτερου δανείου. Αρκτώα Αμερική, Νέα Υόρκη 15/1: Ο Ιάκωβος Μονρόης, Πρόεδρος των Ηνωμένων Επικρατειών της Αμερικής, ζήτησε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων να γίνει, στο τέλος της θητείας του, αυστηρή και ακριβής έρευνα όλων των πράξεών του στη διάρκεια της διοίκησής του. Η εκλογή του νέου προέδρου θα είναι ανάμεσα στον στρατηγό Jackson και στον Adams. Ευχή, όποιος και να είναι, να αποκτήσει τη συμπάθεια του προκατόχου του προς τους Έλληνες. Απόσπασμα γράμματος εκ Ζακύνθου 11/3: Γαλλικό πλοίο που έφτασε χθες εκ Σμύρνης, μεταφέρον μπαρούτι, υποπτευόταν ότι θέλει να περάσει στην Άρτα ή την Πρέβεζα. Ο καπετάνιος ζήτησε χθες πληροφορίες για τον τουρκικό στόλο, και σήμερα αύριο ετοιμάζεται να αναχωρήσει. Έφτασαν στη Μοθώνη 30 ελληνικά πολεμικά πλοία και πολιορκήσαν τα εκεί ευρισκόμενα πλοία του Μεχμέτ Αλή. Τώρα περιπλέουν στο ακρωτήριο της Σαπιέντζας, εμποδίζοντας την έκπλευση των εχθρικών πλοίων από το απέναντι μέρος. Μεσολόγγι 14/3: Ο Ρούμελη Βαλεσής έφτασε στην Άρτα και μέρος των στρατευμάτων του άρχισε να μεταβαίνει στη Βόνιτσα.
22 (18/3)	Εξωτερικά: Αλεξάνδρεια, 10/12/1824: Άφιξη 2 ευρωπαϊών στρατηγών με 12 αξιωματικούς. Ο

	Σατράπης της Αιγύπτου συγκεντρώνει κοντά στο Κάιρο σώμα στρατιωτών με ευρωπαϊούς αρχηγούς και ευρωπαϊκή εκπαίδευση. (Εφ. Εν.) Ο Σατράπης οργανώνει στρατό και στόλο με σκοπό την καταστροφή των Ελλήνων. Και οι Έλληνες όμως ετοιμάζουν ισχυρό στρατό και στόλο, με γνώμονα το αίσθημα της ελευθερίας. Ωστόσο λυπούνται πολύ όταν βλέπουν χριστιανούς να υπηρετούν το Κοράνι πολεμώντας τους ομοθρήσκους τους. Κωνσταντινούπολη 10/1: Η ειρήνη μεταξύ Ρωσίας και Πύλης τελείωσε, αλλά ακόμη δεν έχουν οριστεί ακριβώς και σταθερά οι βάσεις της (λεπτομέρειες για την κατάσταση ανάμεσα στις δύο δυνάμεις). (Εφ. Φλωρ.) Πολλάκις αναφερθήκαμε στην επικείμενη εκστρατεία της Πάτρας, αλλά αυτή ανεβλήθη. Αυτή τη φορά την αναγγέλλουμε με βεβαιότητα, παραθέτοντας και το σχετικό θέσπισμα του Βουλευτικού. Θέσπισμα (Ναύπλιο 21/2): Ο Πρόεδρος του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτης θα εκστρατεύσει από τον Μεσσηνιακό ως τον Κορινθιακό κόλπο. Αναλυτικά, δικαιοδοσίες και αρμοδιότητες της αρχηγίας του. Ναύπλιο 19/2: Πληροφορία ότι ο καπετάν Π. Κοσσονάκος μπήκε στο Νεόκαστρο, όπου ελπίζεται πως σύντομα οι εχθροί (Άραβες) θα συντριβούν. Επίσης, το αιγυπτιακό στράτευμα είναι σε άσχημη κατάσταση, γι' αυτό οι αρχηγοί του πέρασαν στην Πελοπόννησο. Όλοι εκεί έτρεξαν αμισθί εναντίον των αποβάντων. Καθημερινές ευχαριστήριες αναφορές από τις επαρχίες προς τη Διοίκηση, διότι λυτρώθηκαν από τις καταχρήσεις των αντιδιοικητών. (Φίλος του Νόμου). Ύδρα, 23/2: Πληροφορίες για προδοτικές πράξεις του Οδυσσέα, δηλαδή συνεργασία με τους Τούρκους, στον Εύριπο, την Εύβοια και απειλή για τις Σποράδες. (Ο Φ. του Ν.). Ναύπλιο 3/3: Μικρή μοίρα του εχθρικού στόλου έπεσε σε τρικυμία στον Ελλήσποντο και ναυάγησαν διάφορα πολεμικά πλοία. Ναύπλιο 4/3: Πληροφορία ότι ο στόλος της Ύδρας εξέπλευσε ήδη, και πρόκειται να εκπλεύσει συγχρόνως και ο σπετσιώτικος. Μεσολόγγι 17/3: "Χθες το πρωί φάνηκαν 12 εχθρικά πλοία να εισέρχονται στον Κορινθιακό." Σήμερα άλλα 13. "Αγνοούμε ακόμα αν είναι τα ίδια που βρίσκονταν στα Μοθωκόρωνα ή άλλα. Επίσης απορούμε που δεν έχουν φανεί ακόμα τα δικά μας πλοία, τα οποία προ ημερών εξέπλευσαν. Ελπίζουμε να τα δούμε σύντομα."
23 (21/3)	Εξωτερικά: Σερβία: Φήμη ότι σε διάφορα μέρη της ετοιμάζεται συνομωσία εναντίον των Κνέζων (αρχόντων). Ωστόσο πληροφορίες Ζεμελίνου βεβαιώνουν πως ο ηγεμόνας των Σέρβων Μιλόσης εμπόδισε την αποστασία, που είχε σκοπό την καταστροφή όχι μόνο των Κνέζων, αλλά και της αφόρητης τουρκικής δυναστείας. (Ε.Γ). Πολωνία, Βαρσοβία 6/2: Άφιξη του Στρ. Κάνινγκ (Canning) χθες. Σκοπός του είναι να προβάλλει την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Μεσολόγγι 20/3: Καμία αμφιβολία πλέον για το ότι ο Οδ. Ανδρούτσος κατέστη ε-

	χθρός της πατρίδας. Μόλις στερεώθηκε ο νόμος και η διοίκηση και είδε πως δεν μπορούσε να ικανοποιήσει τη φιλαργυρία του, ενώθηκε με τους οπαδούς της ανομίας. Παράθεση επιστολών: Ανδρούτσος προς τους προκρίτους των Αθηνών (13/2, Στεβενίκο): Ζητά να του στείλουν τα γρόσια και τον γιατρό του (όπως πολλάκις έχει ζητήσει), αλλιώς θα τους κάψει τις ελιές και τα σπαρτά. Τους δίνει 5 μέρες προθεσμία να απαντήσουν και τους λέει να μην πάρουν στον λαϊμό τους όλο τον λαό της επαρχίας τους. Ανδρούτσος προς τον Συντάκτη της Εφ. των Αθηνών (13/2, Στεβενίκο) : Του ζητά να δημοσιεύσει το παραπάνω γράμμα, για να ξέρει ο λαός της επαρχίας αυτής πως για ό,τι κακό τους βρει θα φταίνε αυτοί οι 3-4 που δεν ικανοποιούν τα δίκαια αιτήματά του. Απόκριση των προκρίτων των Αθηνών προς τον Ανδρούτσο (Αθήνα 17/2): “Με τα γρόσια σου αγοράστηκε σιτάρι για τον εφοδιασμό του φρουρίου. Ο γιατρός βρίσκεται στο φρούριο, στη δούλευση της Διοίκησης. Αφού λοιπόν το φρούριο είναι της Διοίκησης, σε αυτήν πρέπει να απευθυνθείς. Θα της μιλήσουμε κι εμείς για το ζήτημά σου.” Μεσολόγγι 19/3: 9 μεγάλα εχθρικά πλοία φάνηκαν να εξέρχονται του κορινθιακού και να κατευθύνονται προς τη Ζάκυνθο. Εν τω μεταξύ, από τα 25 που φάνηκαν προ ημερών να εισέρχονται στον κόλπο, τα 9 ήταν πολεμικά και τα υπόλοιπα φορτηγά. Εκφράζεται λύπη που, λόγω του γεγονότος αυτού, χάθηκε μία καλή ευκαιρία για την κυρίευση του φρουρίου των Πατρών. Επιστολή προς τον συντάκτη των Ελληνικών Χρονικών από κάποιον «Π.» (Μεσολόγγι 20/3): Τον επαινεί για το ότι η εφημερίδα του πραγματώνει τον ηθικοπολιτικό σκοπό των εφημερίδων των πολιτισμένων εθνών, και ζητεί τη δημοσίευση ενός αποσπάσματος του γάλλου πολιτικού φιλοσόφου Tracy, που γράφτηκε το 1798. Απόσπασμα «Περί της ηθικής ανατροφής των ανθρώπων»: Ο πιο πρόχειρος τρόπος για να λάβει ένα έθνος ηθικές αρχές και να καταστεί έτσι εύδαιμον, είναι η δημόσια διδασκαλία, δηλαδή ο πολλαπλασιασμός των σχολείων. Ωστόσο, αυτή θα οδηγήσει στον σχηματισμό ορισμένων φωτισμένων ανθρώπων, αλλά δε θα καταστήσει αμέσως ολόκληρο το έθνος ενάρετο και πολιτισμένο (αναλυτική εξήγηση της θεωρίας αυτής). Μεσολόγγι 21/3: Πληροφορίες ότι Α) Τα ελληνικά στρατεύματα συνέτριψαν Αιγυπτίους στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη), οι οποίοι αναγκάστηκαν να κλείσουν στα φρούρια. Β) 6 πλοία μας βρίσκονται στο Νεόκαστρο, ενώ 30 πλοία μαζί με 8 πυρπολικά κατευθύνθηκαν προς τη Σούδα για να χτυπήσουν τον εχθρικό στόλο.
24 (25/3)	Εξωτερικά: Παρίσι, 10/2: Φήμη ότι η αγγλική διοίκηση φανέρωσε στην εμπορική εταιρεία των ανατολικών μερών με ποιο σκοπό στέλνει Άγγλους προξένους στην Ελλάδα. Από επιστολή του Κάνινγκ (Canning) προκύπτει η επιθυμία της αγγλικής διοίκησης α-

	φενός να διενεργεί ελεύθερο εμπόριο με τα ανατολικά μέρη και επομένως να διαλυθεί η εταιρεία, και αφετέρου να διορίσει τους πράκτορες αυτής της εταιρείας ως δικούς της προξένους στα ανατολικά μέρη, πράγμα που συνέβαλε και στην ανύψωση των κεφαλαίων του ελληνικού δανείου στο Λονδίνο. (Constit και Etoile) Αν αληθεύουν αυτές οι ειδήσεις, υπάρχει ελπίδα για σύντομη πολιτική αναγνώριση της Ελλάδας από την αγγλική Διοίκηση, την οποία σίγουρα θα μιμηθούν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι ταλαίπωροι Λευκαδίτες, μετά τον τελευταίο μεγάλο σεισμό της 19^{ης} Ιανουαρίου, αναγκάστηκαν να στραφούν στον μοναδικό προστάτη τους, τον Βασιλιά της Μ. Βρετανίας. Παράθεση της αναφοράς τους (26/2), με την οποία ζητούν τη φιλευσπλαχνία του. Σύρα 5/3: Πληροφορία ότι ο Σουλτάνος διόρισε αρχηγό πληρεξούσιο των όπλων τον Μεχμέτ Ρεσίτ Πασά, με φανερές διαταγές κατά των Ελλήνων, αλλά και μυστικές κατά των Αλβανών. Σάλωνα 19/3: Σουλτανικό φερμάνι διατάσσει να φονευθούν μυστικά όσοι Αλβανοί αξιωματικοί βρεθούν σε αυτά τα μέρη, αλλά και όσοι Οσμανλίδες υποπτεύονται για ανταπόκριση με τους Έλληνες. Επιβεβαιώνεται και από αλλού πως ο Σουλτάνος μελετά την καταστροφή των Αλβανών. Ζάκυνθος 22/3: Απόσπασμα γράμματος εμπόρου από τη Ζάκυνθο προς κάποιον κάτοικο. Τον συμβουλεύει να διενεργεί κανονικά το εμπόριό του καθώς οι Αλβανοί δεν είναι τόσο ανόητοι ώστε να ακολουθήσουν τον Κιουταχή εναντίον των Ελλήνων. Γνωρίζουν τα σχέδια του Σουλτάνου και τον κίνδυνο που διατρέχουν. Μεσολόγγι 24/3: Οι εχθροί που είχαν συναχθεί στην Άρτα, υπό τον Ρούμελη Βαλεσσή, πέρασαν στο Μακρυνόρος και κατασκήνωσαν στα Αρέθα. Ο διορισμένος από τη Διοίκηση αρχηγός Α. Ίσκος, μόλις έφτασε εκεί, άρχισε να στρατολογεί. Συνέχεια (από το τ. 23) της διατριβής «Περί της ηθικής ανατροφής των ανθρώπων»: Οι νομοθέτες και οι διοικητές είναι οι αληθείς διδάσκαλοι ηθικής του συνόλου του ανθρωπίνου γένους. Οι μόνοι των οποίων τα μαθήματα ισχύουν και ενεργούν. (εκτενής ανάλυση).
25 (28/3)	Αναδημοσίευση από τον <i>Φίλο του Νόμου</i> δύο θεσπισμάτων του Βουλευτικού, με τα εξής θέματα: Α) (17/2) διάταξη των τελωνείων σε όλη την ελληνική επικράτεια. Β) (18/2) Προσδιορισμός των ζώων των οποίων η εξαγωγή σε ξένη επικράτεια απαγορεύεται, καθώς και του δασμού για τα ζώα των οποίων η εξαγωγή επιτρέπεται. Μεσολόγγι 26/3: Από γράμματα εκ Ναυπλίου μαθαίνουμε επισήμως τα εξής. Οι 10.000 περίπου εχθροί που πέρασαν στα Μοθωκόρωνα επιχείρησαν στις 16/3 να κάνουν έφοδο κατά του Νεοκάστρου, αλλά αποκρούστηκαν από τους εντός και εκτός του φρουρίου Έλληνες. Επίσης, ο Κουντουριώτης και ο Μαυροκορδάτος εκίνησαν από την Τριπολιτσά προς το Νεόκαστρο στις 19/3, μαζί με τα ισχυρότερα στρατεύματα της Ρούμελης. Ελπίδα λοιπόν πως σύντομα θα επέλθει αίσιο τέλος

	στο Νεόκαστρο. Μεσολόγγι 27/3: Πληροφορίες από σημαντικούς ανθρώπους που ήρθαν εκ Γαστούνης. Ο ελληνικός στόλος υπό τον Μιαούλη έφθασε ήδη στο Νεόκαστρο, και μία άλλη μεγάλη μοίρα ήταν έτοιμη να εκπλεύσει από την Ύδρα υπό τον Σταχτούρη, για να καταδιώξει τον αιγυπτιακό στόλο. Ελληνικός θριάμβος στη μάχη του Νεοκάστρου (16/3), με μεγάλη ζημιά των εχθρών. Λέγεται ότι στις 17/3 οι Έλληνες θριάμβευσαν σε άλλη μία μάχη στην περιοχή αυτή, αλλά αυτό δεν είναι επιβεβαιωμένο.
26 (1/4)	Μεσολόγγι 1/4 : Γράμμα του στρατηγού Ανδρέα Ίσκου προς την αντί του γενικού διευθυντή ενεργούσα επιτροπή του Μεσολογγίου. Αναφέρεται στο ότι εκείνοι που είχαν εντολή να φυλούν τη θέση του Μακρυνόρους μέχρι να φτάσει εκείνος εκεί, εγκατέλειψαν τη θέση τους πριν την άφισή του. Επίσης, δηλώνει πως οι εχθροί θα επιχειρήσουν την κυρίευση του Βάλτου, γι' αυτό ζητά τη συνδρομή των καπετάνιων της περιοχής, μέχρι να επιστρέψουν οι Βαλτινοί. Ζητά ταυτόχρονα παξιμάδι ή αλεύρι, γιατί οι μύλοι κάηκαν από τους εχθρούς. Σχολιασμός του γράμματος του Ίσκου. Ανάλυση του πώς το σώμα του Νότη Μπότσαρη εγκατέλειψε τη θέση του Μακρυνόρους προτού καταφθάσει ο Ίσκος, και έτσι οι εχθροί μπόρεσαν να περάσουν. Ανεξήγητη η συμπεριφορά του Μπότσαρη. Απορία και για τη συμπεριφορά του στρατηγού Τσόγκα, που επίσης εγκατέλειψε τη θέση του, δηλαδή το Ξηρόμερο. Έπαινος όμως για τον Ανδρέα Ίσκο που, αν και εγκαταλειφθείς μόνος, χρησιμοποίησε όλα τα δυνατά μέσα για να εμποδίσει τον εχθρό. Αναμένονται σύντομα και τα στρατεύματα της Διοίκησης, που θα έρθουν από την Πελοπόννησο. Ελπίδα πως ο στρατηγός Τσόγκας θα αντιληφθεί το σφάλμα του και θα συμβάλλει και πάλι στην αντιμετώπιση του εχθρού. Μεσολόγγι 31/3 : Πληροφορίες από άνθρωπο που έφτασε εκ Γαστούνης. Οι περί το Νεόκαστρο εχθροί αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς από τους Έλληνες, όταν έφτασε εκεί ο Γ. Κουντουριώτης, και τώρα είναι στενά πολιορκημένοι. Επίσης ακολούθησε ναυμαχία Ελλήνων - Αιγυπτίων, με μεγάλη ζημιά των δεύτερων. Συνέχεια (από το τ. 24) της διατριβής «Περί της ηθικής ανατροφής των ανθρώπων»: Τελικά, τα μέσα για να δώσει κανείς στους τέλειους ανθρώπους μία καλή ηθική ανατροφή είναι: η ορθή εφαρμογή των ποινικών νόμων, η ακριβής ισοστάθμιση των προσόδων και των εξόδων της επικράτειας, η ισονομία, η κατάργηση της κληρονομικής εξουσίας, ο αποκλεισμός των καλογήρων από δημόσια επαγγέλματα, η ισότητα των κληρονομικών μοιρασιών και η απόλυτη ελευθερία του μετέρχεσθαι στη βιομηχανία. Η δημόσια εκπαίδευση χρησιμεύει στο να πραγματοποιηθούν όλα αυτά.
27 (4/4)	Εξωτερικά:

	Αυστρία 6/3: Ο ηγεμών των Σέρβων Μιλώσης, κακομεταχειρισθείς τις πρώτες νίκες του κατά της αποστασίας των Κνέζων, συνέβαλε στο να φουντώσει περισσότερο η φλόγα της αποστασίας. Η φρουρά των Τούρκων επίσης δεν είναι ικανή να σταματήσει την ορμή αυτή. (Εφ. Πρεσβ.). Παράγραφος επιστολής που γράφτηκε από τη Μασσαλία προς τον Κ.Δ. στις 10/3 : Σύσταση Ελληνικού Κομιτάτου στο Παρίσι, που θα προσφέρει στήριξη στα ελληνόπουλα που θα πάνε στη Γαλλία. Επίσης φροντίζει την αποστολή στην Ελλάδα αξιωματικών οχυροποιών, πυροβολιστών κλπ. Συγκεντρώθηκε επίσης κεφάλαιο για την ανατροφή των γιων του Μπότσαρη, του Μιαούλη και άλλων αρχηγών. Ζάκυνθος 31/3: Η μία μοίρα του ελληνικού στόλου βρίσκεται στο Τζιρίγο, για να εμποδίσει τον αιγυπτιακό στόλο να μεταφέρει επιπλέον στρατεύματα στο Νεόκαστρο. Η άλλη, υπό τον Σαχτούρη, έπλευσε κατά του τουρκικού στόλου, ο οποίος βγαίνοντας από τον Ελλήσποντο, έπαθε ζημιά λόγω τρικυμίας. Μεσολόγγι 3/4 : Μετά την αιφνίδια εχθρική εισβολή στη Δυτ. Ελλάδα, οι κάτοικοι του Ξηρόμερου και του Βάλτου μετέφεραν τα γυναικόπαιδα και τα πράγματά τους στον Κάλαμο. Έπαινος και ευγνωμοσύνη στον άγγλο διοικητή Κρούμμερ του Καλάμου, που τους δέχτηκε με μεγάλη ευσπλαχνία, και μάλιστα φρόντισε να τους προστατεύσει από τη συνήθη αισχροκέρδεια και εκμετάλλευση μερικών. 4/4: Ο Ζαΐμης και ο Λόντος που αποβλήθηκαν από τον Κάλαμο, πέρασαν στην Πελοπόννησο. Μάλλον θα κατευθυνθούν και προς τη Διοίκηση. Αν και οι οπλαρχηγοί που πέρασαν στη Γουριά οχυρώθηκαν ήδη εκεί, η Διοίκηση έστειλε μία τριμελή πρεσβεία, για να υπενθυμίσει στους οπλαρχηγούς τα χρέη τους. Έτσι όλοι πείστηκαν να περάσουν στο Ξηρόμερο και να πιάσουν την οχυρά θέση του Λιγοβιτσίου. Άρθρο που προτρέπει και ενθαρρύνει τους Έλληνες στρατάρχες και στρατιώτες να φανούν άξιοι του τελευταίου αυτού καλέσματος της πατρίδας. Γιατί αν ματαιώσουν την προσπάθεια αυτή του εχθρού, αυτός δε θα ξανατολήσει άλλη εκστρατεία. Αναφέρεται πως το μεγαλύτερο μέρος των εχθρών που θα πολεμήσουν είναι «Ασιανά εκτεθλυμένα ανδράποδα». Συνέχεια (από το τ. 26) της διατριβής «Περί της ηθικής ανατροφής των ανθρώπων»: Επεξηγεί περαιτέρω τα προηγούμενα και συμπληρώνει πως οι νομοθέτες θα πρέπει να γνωρίζουν τη θεωρία της οικιακής και πολιτικοκοινωνικής ηθικής. Πληροφορίες ότι: Α) Οι Έλληνες θριάμβευσαν και πάλι κατά των εχθρών, γύρω από το Νεόκαστρο. Β) Ένα σώμα υπό τον στρατηγό Κολιόπουλο έφτασε στο φρούριο Ομπλό (κοντά στην Πάτρα), για να το πολιορκήσει. Γ) Και άλλα σώματα είναι έτοιμα να κινηθούν εις βοήθειαν της Στ. Ελλάδας.
28 (8/4)	Εξωτερικά: Κωνσταντινούπολη, 25/1: Οι Γενίτσαροι είχαν επιχειρήσει αποστασίες, και η Πύλη έλαβε αυστηρά μέτρα κατά των αρχηγών της αποστασίας. Πολλοί θανατώθηκαν

	κρυφά. (Εφημ. Φλωρ.). Κωνσταντινούπολη, 26/1: Συνεχίζονται αδιάκοπα οι ετοιμασίες του πολέμου κατά των Ελλήνων. Ο Σουλτάνος, μην μπορώντας να αντιμετωπίσει τα υπέρογκά του έξοδα, έθεσε σε κυκλοφορία χάρτινα νομίσματα. (Εφ. Γεν.). Σμύρνη 4/1. Πληροφορίες: Στη Σμύρνη συρρέουν συνεχώς Γραικοί, ερχόμενοι από μέρη της Ανατολής, στα οποία υπέφεραν. Οι Γενίτσαροι επιθυμούν την παύση του πολέμου. Άρχισαν να έρχονται τρομαγμένοι Τούρκοι από την Αλικαρνασσό. Οι κάτοικοι της παραλίας του Καραβουρνού, μπροστά από τη Σάμο, υποφέρουν από τη βαρβαρότητα των κυρίων τους. Απόσπασμα γράμματος εκ Κορφών (Κέρκυρας) (21/3): Πληροφορία ότι ο Σουλτάνος ρώτησε τους ανθρώπους του αν η Ύδρα, οι Σπέτσες και τα Ψαρρά έχουν λόγους ξυλείας για να κατασκευάζουν τα πλοία τους. Τότε, έμαθε από το Βεζίρη ότι αυτά τα νησιά δεν έχουν ξυλεία, αλλά τα ευρωπαϊκά πλοία φορτώνουν ξύλα εντός της τουρκικής επικράτειας και τα πηγαίνουν στους Έλληνες. Εξέδωσε λοιπόν φερμάνι με το οποίο απειλεί με θάνατο όποιον από την επικράτεια φορτώσει κατασκευαστικά ξύλα. Σχολιασμός του γράμματος. Ο Σουλτάνος καταφεύγει πλέον σε πλάγια μέσα για να βλάψει τους Έλληνες. Ωστόσο, θα έπρεπε να ξέρει πως η Πελ/νησος, ο Εύριπος και όλη η Στερεά Ελλάδα δίνουν αρκετή ξυλεία για την κατασκευή πλοίων. Μεσολόγγι 4/4: Λανθασμένη η είδηση προηγούμενου τεύχους ότι ο Κουντουριώτης αναχώρησε στις 19/3 από την Τριπολιτσά για το Νεόκαστρο. Στην πραγματικότητα αναχώρησε στις 2/4, αλλά πρωτίτερα είχε στείλει πολλά από τα στρατεύματά του, τα οποία, ενωθέντα με τα άλλα, θριάμβευσαν σε δύο μάχες. Λεπτομέρειες για τη νέα κατανομή του στρατού και του στόλου. 8/4: Επιβεβαίωση των δύο προαναφερθεισών νικών στο Νεόκαστρο (2 και 3 Απριλίου). Επίσης πληροφορίες ότι Α) Ο ελληνικός στόλος βύθισε και συνέλαβε εχθρικά πλοία με τροφές κατευθυνόμενα στα Μοθωκόρωνα (Μεθώνη και Κορώνη). Β) Ο Ιμπραήμ Πασάς έγραψε γράμματα προς τον πατέρα του δηλώνοντας πως εξουσίασε τη μισή Πελοπόννησο και χρειάζεται επιπλέον στρατεύματα και τροφές. Γ) Καταστροφή των εχθρών μετά την άφιξη του Κουντουριώτη στο Νεόκαστρο. Συνέχεια (από το τ. 27) και τέλος της διατριβής «Περί της ηθικής ανατροφής των ανθρώπων»: Αναφορά στην ηθική ανατροφή των παιδιών, η οποία εξαρτάται από εκείνη των γονέων και των δασκάλων τους, αλλά και σε άλλα θέματα όπως η ελάφρυνση των φόρων.
29 (11/4)	Παρίσι 27/2: Ο Στρ. Κάνινγκ (Canning) παρουσιάστηκε στον αυτοκράτορα της Ρωσίας τις 6/2, πιθανόν για να συζητήσουν περί της Ελλάδας. Επίσης, στο Παρίσι ετοιμάζονται καταλύματα στον οίκο του αυστριακού πρέσβη για τον πρίγκιπα Μέτερνιχ της Αυστρίας, ο οποίος ίσως έρχεται για να μάθει τις διαθέσεις της Γαλλίας σχετικά με

	την Ελλάδα. Γάλλοι τραπεζίτες διέθεσαν στην Ελλάδα δάνειο 20 εκατ. φράγκων. Οι Άγγλοι όμως εμπόδισαν το εγχείρημα αυτό καλύπτοντας οι ίδιοι το χρηματικό αυτό ποσό. Σύσταση της Ελληνικής Εταιρείας του Παρισιού (μέλη, σκοπός κλπ). Αναφορά στις ελληνογαλλικές σχέσεις γενικότερα. (J. des Debats) Μεσολόγγι 10/4: Οι στρατηγοί Γ. Τσόγκας και Δ. Μακρής μετέβησαν με τους στρατιώτες τους πέραν του Αχελώου. Οι εχθροί όμως έφθασαν πρώτοι στις όχθες του ποταμού και κατασκήνωσαν. Οι Έλληνες αναγκάστηκαν να αποσυρθούν στις οχυρωμένες πόλεις του Μεσολογγίου και του Ανατολικού. Αναφορά των αρχηγών που διόρισε η Διοίκηση στην κάθε μία από αυτές. Άρθρο με τίτλο «Πατρίς και Πατριωτισμός»: Παράθεση των διαφορετικών ορισμών της έννοιας της πατρίδας και γενικευμένη αναφορά στα χρέη του ειλικρινούς πατριωτισμού. 11/4: Άφιξη των εχθρών απέναντι από το Ανατολικό. Οι Έλληνες τους κανονιοβόλησαν.
30 (15/4)	Διάταγμα του Εκτελεστικού (12/3) με το οποίο διορίζεται προσωρινή τριμελής επιτροπή της Δυτικής Ελλάδας (Διαμαντόπουλος, Καναβός, Θέμελης) για να διευθύνει τα πολεμικά και τα πολιτικά πράγματα. Άφιξη της Επιτροπής αυτής στο Μεσολόγγι στις 12/4. Από γράμματα πληροφορούμαστε: Α) Την επιβεβαίωση της άφιξης του Κουντουριώτη στο Νεόκαστρο και Β) Την αναλυτική περιγραφή των δύο μαχών που έγιναν εκεί στις 7 και 8 Απριλίου στις οποίες θριάμβευσαν οι Έλληνες (στρατηγοί, οχύρωση, πολεμικές πράξεις, ζημιές κλπ). 14/4: “Χθες και προχθές οι εχθροί πέρασαν έξω από το Ανατολικό, αλλά δεν τόλμησαν να το πλησιάσουν λόγω της καλής του οχύρωσης.” 15/4: Ο γενικός γραμματέας Α. Μαυροκορδάτος πήγε στις 8/4 στο Νεόκαστρο, και αφού έδωσε διαταγές, αναχώρησε πάλι για τη Συκιά. 15/4: “Σήμερα το πρωί οι εχθροί έφθασαν στους ελαιώνες του Μεσολογγίου, και πολέμησαν (ακροβολισμός) με μερικούς ήρωές μας που έσπευσαν εκεί. Φονεύθηκε ένας από κάθε πλευρά και μερικοί εχθροί πληγώθηκαν.” Συνέχεια (από το τ.29) και τέλος του άρθρου «Πατρίς και Πατριωτισμός»: Παραδείγματα αντιπατριωτών από την αρχαία Ελλάδα, προδοτών της πατρίδας δηλαδή. Παραλληλισμός τους με σύγχρονους προδότες όπως ο Βαρνακιώτης ή ο Οδυσσεάς Ανδρούτσος. Ύπαρξη όμως και σπουδαίων πατριωτών π.χ. Μπότσαρης, Μαυρομιχαλαίοι (ιδιαίτερη μνεία στην οικογένεια των τελευταίων).
31 (18/4)	Μεσολόγγι 16/4: Ο Κιουταχής, επικεφαλής της τελευταίας εκστρατείας, γύρισε πίσω διότι δεν είχε χρήματα να πληρώσει τους Δελίδες που είχε μαζί του. Αγγάρεψε 300 Έλληνες τεχνίτες να τον ακολουθήσουν. Οχύρωσε τις θέσεις πίσω του και κα-

	νόνησε τη διαχείριση των τροφών. Ο Σούλτζα Κόρτζας έχει επίσης στρατεύματα για να επιτεθεί στο Μεσολόγγι. Ο προδότης Βαρνακιώτης έχει 2.000 στρατιώτες στο μοναστήρι του Αρρέθα, ενώ ο ίδιος βρίσκεται ακόμα στην Άρτα. 16/4: “Σήμερα συνέβη κι άλλος ακροβολισμός, πολύ μεγαλύτερος του χθεςινού.” Περιγραφή της μάχης με τους εχθρούς. Ιδιαίτερη μνεία σε κάποιον Σπυρίδωνα, που έστησε την ελληνική σημαία πολύ κοντά στους εχθρούς και έπεσε τη στιγμή εκείνη από τα βέλη τους. 17/4: Οι Έλληνες επιτέθηκαν σε ένα εχθρικό σώμα που κατευθυνόταν προς το Μεσολόγγι, από το φρούριο του Κεφαλαιοβρύσου. Φόνευσαν έξι, μεταξύ των οποίων και έναν χιλιάρχο. 18/4: Μόλις ήρθε στη Δυτική Ελλάδα η νέα τριμελής επιτροπή, ένα μέλος της, ο Γ. Καναβός, μετέβη στο Ανατολικό και ρύθμισε τα εκεί πράγματα, μεταξύ των οποίων και η οχύρωση του φρουρίου του Κεφαλοβρύσου. Ωστόσο αυτό χθες εγκαταλείφθηκε, για άγνωστες αιτίες, και κυριεύτηκε από τους εχθρούς. Επιστολή προς το Βουλευτικό, συνταχθείσα στο Ναύπλιο (16/3) από τους βουλευτές Τρικούπη, Κρεσενίτη, Χρυσόγελο, Μιλιάνη, Δημητρίου: Παρουσιάζουν ένα σχέδιο ρύθμισης της εκπαίδευσης, ανάλογο με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της Ελλάδας. Χρήση της αλληλοδιδασκτικής μεθόδου για την εκμάθηση γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής, ιεράς πίστεως, ηθικής. Αρκεί προς το παρόν ένα μόνο Λύκειο στην επικράτεια, εμπεριεχόμενο στο κεντρικό σχολείο του Άργους. Δύο διδάσκαλοι σε κάθε επαρχία. Αναφορά στους αναγκαίους χρηματικούς πόρους, οι οποίοι θα πρέπει να διατεθούν και από τα μοναστήρια. Προσεκτική επιλογή από τη Διοίκηση των δασκάλων του κεντρικού σχολείου.
32 (22/4)	Εξωτερικά: Α) Ο Αυτοκράτορας της Αυστρίας μεταβαίνει στο Μιλάνο. Β) Σύντομα ολοκληρώνεται συνέδριο στην Πετρούπολη με θέμα την Ελλάδα και αποτελούμενο από τους πρέσβεις της Αυστρίας, της Πρωσίας και της Ρωσίας. Μεσολόγγι 21/4: Πληροφορίες από γράμματα Ναυπλίου 6/4. Απόφαση της μετάβασης της Διοίκησης στην Τριπολιτσά. Άφιξη στο Ναύπλιο από το Λονδίνο του συμφωνητικού για το νέο δάνειο. Αγορά πλοίων με τα χρήματα του δανείου. Άφιξη στο Ναύπλιο του Γάλλου στρατηγού Roche, απεσταλμένου από τη γαλλική εταιρεία, με σκοπό να διοριστεί επικεφαλής του τακτικού σώματος. Μεταφορά στο Ναύπλιο των τριών αυστριακών πλοίων που συνελήφθησαν στο ακρωτήρι Ματαπά, να μεταφέρουν τροφές από την Κωνσταντινούπολη στην Πρέβεζα και την Πάτρα. Ο Ελληνικός στόλος εξέπλευσε ήδη προς διάφορα μέρη και ετοιμάζεται και μία μοίρα για τον κορινθιακό. Απόφαση της σύστασης του Δικαστικού σώματος με 86 μέλη. 22/4: Η τοπική διοίκηση του Μεσολογγίου έλαβε γράμμα με ημερομηνία 18/4 από τον στρατηγό Ανδρίτσο Σαφάκα, που πληροφορεί ότι μέρος του εχθρικού στρατεύματος που εισέβαλε στη Δυτική Ελλάδα, έκανε μεγάλες ζημιές στους κατοίκους του Βενέτικου, ως τα σύνορα του Κραββάρεως. Η Βελβίτσena όμως (οχυρό χωρίο του Κραββάρεως) αντιστάθηκε και έτρεψε τους εχθρούς σε φυγή, υπό το στρατη-

	γό Σαφάκα. Μετά από αυτά, οι οπλαρχηγοί μας οχύρωσαν καλά το Λοιδωρίκι και τη Βελβίτσena. Γράμμα του στρατηγού Δήμου Σκαλτσά προς τον στρατηγό Σαφάκα (Λιδωρίκι 13/4): Οδηγίες για την αναγκαία οχύρωση του κάτω μέρους της Δυτικής Ελλάδας. Καταστροφή των εχθρών που πολέμησαν με τον Νάκο Πανουργιά στη Λιβαδειά, αφότου έσπευσαν προς βοήθειά του οι Κομποταδίτης και Κομνός. Καταστροφή των εχθρών και στο Ταλάντιο. Παράδοση του Οδυσσέα Ανδρούτσου στη διοίκηση, καθώς προτίμησε να πέσει στα χέρια των Ελλήνων, παρά να καταλήξει σιδηροδέσμιος στην Κωνσταντινούπολη. 22/4: Πληροφορίες από Έλληνες που είχαν αυτομολήσει στους εχθρούς. Νέα για την κατάσταση του εχθρικού στρατεύματος. Οι εχθροί έκαναν οχυρώματα στο στρατόπεδό τους, φοβούμενοι αιφνίδια, νυχτερινή, ελληνική επίθεση. Στον ακροβολισμό της 14^{ης} Απριλίου, ορισμένοι από τους φονευθέντες ήταν σημαντικοί για τους εχθρούς. Κείμενο του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη (Τριπολιτσά 25/3): Απευθύνεται προς τους «αδελφούς Έλληνες». Πένθος για το χαμό του γιου του Ιωάννη, που λαβώθηκε στη μάχη του Νεοκάστρου (14/4) και πέθανε μετά από οκτώ μέρες, εφάμιλλος του Ηλία και του Κυριακούλη. Παρακινεί τους Έλληνες και ιδίως τους Σπαρτιάτες, να εκδικηθούν για τον Ιωάννη και την πατρίδα. Σπεύδει και ο ίδιος στο Νεόκαστρο.
33 (25/4)	Εξωτερικά. Ειδήσεις εκ Λιβόρνου 8/4: Ο Αυτοκράτορας Αλέξανδρος της Ρωσίας τείνει να συμφωνήσει στην αναγνώριση ανεξαρτησίας στην Ελλάδα, υπό τον όρο να τεθεί κάποιος ηγεμόνας από τους συμμάχους και να σχεδιαστεί από τους ίδιους το πολίτευμα. Αλλά η αγγλική κυβέρνηση διαφωνεί με αυτό. Η Γαλλία συμφώνησε να δοθεί ανεξαρτησία στην Ελλάδα, όταν η Πάτρα και τα λοιπά φρούρια της Πελοποννήσου περιέλθουν στους Έλληνες. Διαφωνίες από την Αυστρία. Ειδήσεις από τη διαμονή του πρίγκιπα Μέρνιχ στο Παρίσι. Συζήτησή του με Γάλλο Υπουργό για το ελληνικό ζήτημα. Κωνσταντινούπολη: Ανησυχία για νέες εσωτερικές ταραχές από τους Γενιτσάρους. Προσπάθεια λήψης αυστηρών μέτρων. Φιρμάνια σε όλη τη Ρούμελη για να εκστρατεύσουν 50 χιλ. Τούρκοι κατά της Ελλάδας. Ωστόσο όλοι αρνούνται λέγοντας πως θέλουν να φυλάξουν τις οικογένειές τους από Γκιαουράδες, Βουλγάρους, Σέρβους, Μαυροβουνίτες. Γαλλική εφημερίδα αναφέρει ότι ο Σουλτάνος προμηθεύει ετησίως την Ελλάδα με διάφορα εφόδια. Μεσολόγγι 23/4: Από ειδήσεις της Ζακύνθου και των γειτονικών μερών της Πελοποννήσου μαθαίνουμε για μία νέα ναυμαχία Ελλήνων και Αιγυπτίων, στην οποία οι πρώτοι σημείωσαν τη λαμπρότερη ίσως νίκη τους. Λεπτομέρειες μάχης. Έπαινος για όλες τις λαμπρές ελληνικές επιτυχίες στη θάλασσα. Μεσολόγγι 23/4: Όλη η Δυτική Ελλάδα είναι σε ετοιμότητα. Περιγραφή της οργά-

	νωσης των αρχηγών ανά τοποθεσία. 24/4: Πληροφορίες από αυτομόλους. Άφιξη του Κιουταχή στο Μεσολόγγι. Έλλειψη τροφών στους εχθρούς, οι οποίοι αναμένουν τις αναγκαίες για την πολιορκία τους μηχανές. Ο Κιουταχής πήγε στο Κρυονέρι να συναντήσει τον Γιουσούφ Πασά και να κανονίσουν τα των τροφών και των μηχανών. Οι εχθροί αναμένουν τον στόλο τους για να χαλάσουν κάποιο μέρος του τείχους κανονιοβολώντας και να εφορμήσουν από εκεί. 25/4: Οι εχθροί έστησαν τη γραμμή του αντιχαρακώματός τους, κατά μέτωπο του προφράγματος ονομαζόμενου Λουνέτα. Τουφεκισμοί από τους εχθρούς και κανονιοβολισμοί από τους δικούς μας. Περιγραφή ενός «θαύματος» στο Ανατολικό: Το μέρος αυτό έχει τεράστια έλλειψη πόσιμου νερού, πράγμα άκρως επικίνδυνο σε μία πολιορκία. Οι Έλληνες είχαν φυλάξει μία βρύση ως τις 17/4, αυτή όμως καταλήφθηκε από τους εχθρούς. Επενέβη όμως η Θεία Πρόνοια. Ένας στρατιώτης μπήκε στη θάλασσα να δροσιστεί και το νερό ήταν γλυκό. Όλοι ήρθαν και προμηθεύτηκαν νερό.
34 (29/4)	Παρίσι 20/2 (Εκτενές άρθρο εκ Γαλλικής Εφημερίδας): Η υπόθεση της Ελλάδας, αρχαίας μητέρας των γραμμάτων και της επιστήμης, ενδιαφέρει πλέον όλο το ανθρώπινο γένος, και λόγω των πολιτικών και εμπορικών της παραμέτρων. Η Γαλλία δείχνει εμπράκτως τα φιλελληνικά της συναισθήματα με τη νεοσύστατη Ελληνική Εταιρεία της. Πρώτη φροντίδα της τελευταίας, η ανατροφή των νεαρών Ελλήνων. Οι Γάλλοι επίσης προθύμως κανόνισαν με την Ελληνική Διοίκηση τη σύσταση δανείου, αλλά πριν την επικύρωση της συμφωνίας, φανερώθηκε ότι προ ολίγου είχε συσταθεί δάνειο στο Λονδίνο, με όρο των δανειστών να μην έχουν και αλλού υποχρέωση οι λήπτες. «Η Αγγλία, όταν πρόκειται να ετοιμάσει για το μέλλον σχέσεις επωφελείς, πάντοτε προηγείται ημών.» Τέλος πάντων, ευχές και συμπαραράσταση από τη Γαλλία για την Ελλάδα. Ανατολικό 24/4: Ένα ελληνικό σώμα 33 ανδρών χθες το απόγευμα έστησε ενέδρα στον εχθρό, στον Προφήτη Ηλία. Φόνευσαν έξι και λάβωσαν άλλους τόσους εχθρούς. Μεσολόγγι 26/4: Πληροφορίες από αυτόμολο: Οι εχθροί αποβίβασαν κανόνι στο Κρυονέρι. Επίσης κατασκεύασαν κανονιοστάσιο, το οποίο λόγω της θέσης που βρίσκεται, θα χαλαστεί σε λίγο από τα δικά μας. Κατασκεύασαν και αντιχαράκωμα κατά μέτωπο του καρκινοειδούς προφράγματος, και ακολουθεί τουφεκισμός και από τα δύο μέρη. Μεσολόγγι 27/4: Επιπλέον πληροφορίες για τα κανονιοστάσια και τα περιταφρώματα. Μεσολόγγι 28/4: Ο εχθρός έριξε 5 βόμβες αλλά δεν προξενήθηκε καμία βλάβη. Μεσολόγγι 29/4: Εξάωρος νυχτερινός κανονιοβολισμός. Ευτυχώς δε λαβώθηκε κανείς δικός μας.

	Άρθρο: Ο Σατράπης της Αιγύπτου έκανε δύο αποβάσεις στην Πελοπόννησο και πολióρκησε το Νεόκαστρο, ο Κιουταχής όρμησε κατά της Δυτικής Ελλάδας και έφτασε ως τις θύρες του Μεσολογγίου, και όλη η Στερεά Ελλάδα είναι γεμάτη με εχθρικά στρατεύματα. “Αν οι πολιτικοί αρχηγοί μας ήταν πιο προσεκτικοί τα πράγματα θα ήταν αλλιώς, και θα πολεμούσαμε ενεργητικά και όχι παθητικά. Τέλος πάντων, οι Έλληνες, ισχυρότεροι από άλλες φορές, και οπλισμένοι με τη γνωστή τόλμη τους, σίγουρα θα καταφέρουν για άλλη μία φορά να δοξαστούν.”
35 (2/5)	Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι): 30/4: Την περασμένη νύχτα ευτυχώς δεν πληγώθηκε κανείς από τις εχθρικές βόμβες. Νέα από Έλληνες που αυτομόλησαν από το εχθρικό στρατόπεδο → οι εχθροί που μας πολιορκούν δεν είναι τόσο δυνατοί, οι εχθροί εκστράτευσαν κατά Λιδορικού και Κραββάρων, αλλά είναι αποκλεισμένοι σε ένα μοναστήρι και έχουν έλλειψη τροφών – εκκίνησαν όμως 6.000 Αλβανοί σε βοήθειά τους. Επίσης, οι εδώ εχθροί είναι 14.000 και αναμένουν ανεφοδιασμό. Νέος κανονιοβολισμός με βλάβη εκατέρωθεν. Τέλος, κάποιος Γάλλος Λορέντζος Ρικάρδ, συμβουλεύει τον Ιουσούφ Πασά πώς να εξολοθρεύσει τους Χριστιανούς. 1/5: Νέοι βομβαρδισμοί – κανονιοβολισμοί εκατέρωθεν. 2/5: Οι εχθροί κατασκεύασαν μία δεύτερη τετραγωνική τάφρο. Βομβαρδισμός εκατέρωθεν. Φαίνεται πως οι εχθροί έχουν έλλειψη πολεμοφοδίων. Ανάλυση της συμπεριφοράς του εχθρού. Φαίνεται πως δεν σκοπεύει να εφορμήσει κατά το παρόν (για διάφορους λόγους), αλλά πρόκειται μάλλον να διατηρήσει για πολύ καιρό το Μεσολόγγι σε πολιορκία. Εκτενές κείμενο απευθυνόμενο στους Βασιλείς της Ευρώπης: Επί της ουσίας παρότρυνση να μεσολαβήσουν για να «οπισθοδρομήσει η βαρβαρότης ενώπιον του πολιτισμού». Αναφορά αρκετών επιχειρημάτων, όπως τα αξιοθαύμαστα ελληνικά επιτεύγματα, ή τα εμπορικά συμφέροντα όλων των ευρωπαϊκών χωρών.
36 (6/5)	Μεσολόγγι 3/5: Πληροφορίες από γράμμα εκ Ζακύνθου → Δύο σπουδαίες θαλάσσιες νίκες των Ελλήνων (1/5). Κατέκαψαν το πλοία του εχθρικού στόλου στο Νεόκαστρο και στη Μοθώνη. Στην πρώτη περίπτωση, μάλλον κάηκε και ένα αυστριακό πολεμικό πλοίο, που βρισκόταν ανάμεσα στον εχθρικό στόλο. Έπαινος για τους στρατηγούς της Χέρσου Ελλάδας, που, μόλις ειδοποιήθηκαν για την εισβολή του Κιουταχή στη Δυτική Ελλάδα, έσπευσαν αμέσως να βοηθήσουν, χωρίς κανέναν δισταγμό. Επίσημο κείμενο από το Υπουργείο Πολέμου, απευθυνόμενο στον στρατηγό Γεώργιο Δράκο (Ναύπλιο 17/4): Επειδή η Διοίκηση έμαθε πως ο εχθρός πλησιάζει το Μεσολόγγι και το Ανατολικό, πέρα από τα υπόλοιπα μέτρα που έλαβε (αποστολή τροφών και πολεμοφοδίων, σύσταση επιτροπής στο Μεσολόγγι κλπ), ζητά από το Δράκο να τρέξει με τους άντρες του να βοηθήσει τους Δυτικοελλαδίτες. Λαμπρή νίκη ενός ελληνικού σώματος 240 ανδρών, αναμετρηθέντος με 2.000 ε-

	χθρούς στην περιοχή Παπαδιά των Κραββάρων. Πληροφορίες για την πολιορκία του Μεσολογγίου: Κατασκευές των εχθρών, κανονιοβολισμοί κλπ. Θάνατος δύο άτυχων γυναικών. Λέγεται ότι ο προδότης Βαρνακιώτης βρίσκεται από προχθές στο εχθρικό στρατόπεδο. Κάποιος Μαχμούτης προμηθεύει τους εχθρούς με τα αναγκαία και πράττει οτιδήποτε ζημιώδες για εμάς. Ο εχθρός κατασκεύασε κι άλλες τρίγωνες τάφρους και πλησιάζει συνεχώς το τείχος μας. Διάλογος μεταξύ δύο πατριωτών (Ιωάννης, Χρήστος), σε ένα κανονοστάσιο του Μεσολογγίου: Συζητούν για τη φήμη που κυκλοφορεί, πως η Διοίκηση ελευθέρωσε τους αντάρτες. Στην πραγματικότητα, αυτοί καταδιώχθηκαν από τον Κωλέττη, ο οποίος όμως καταδίωξε και τον αθώο λαό της Πελοποννήσου. Κατηγορούν αυτόν και τους συντρόφους του ότι αντί να βοηθήσουν τη Δυτική Ελλάδα πολεμώντας τον εχθρό, αυτοί κυνηγούν το προσωπικό τους όφελος.
37 (9/5)	Πληροφορίες από γράμματα: Η ελληνική μοίρα που έπλεε στη Μυτιλήνη υπό το Σταχτούρη, κράτησε ως νόμιμη λεία 18 ευρωπαϊκά εμπορικά πλοία, που κινούνταν προς τη Ζάκυνθο γεμάτα τροφές. Στις 27/4 οι εχθροί κυριεύσαν τη νήσο Σφακτηρία. Στις 28/4 όρμησαν και κατά των παλιών Ναβαρίνων, όπου νίκησαν τελικά τους Έλληνες. Δεν υπάρχει φόβος για το Νεόκαστρο, κι ας πολιορκείται, καθώς έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα. Λεπτομέρειες του εμπρησμού των εχθρικών πλοίων στη Μοθώνη (30/4). Πληροφορίες για τις βυθίσεις πλοίων εκατέρωθεν στο Νεόκαστρο. Το στράτευμα που πολιορκούσε το Νεόκαστρο απεσύρθη για τα Μοθωκόρωνα. Επίσης οι εχθροί άφησαν τη νήσο Σφακτηρία γιατί στερούνταν αναγκαίων εφοδίων. Μεσολόγγι, 7/5: Περιγραφή των εχθροπραξιών εκατέρωθεν (κανονιοβολισμοί κλπ). Επίσης, πληροφορίες ότι οι εχθροί σχεδιάζουν να κάνουν έφοδο, αφού χαλάσουν ένα μέρος του τείχους και έρθουν και τα καράβια τους, το σώμα των 6.000 Αλβανών που είχε πάει να βοηθήσει τον Μπανούση Σεβράν, λέγεται πως γύρισε πίσω, στο εδώ εχθρικό στρατόπεδο, οι Έλληνες αποφάσισαν την κατασκευή προφυλακτικού δρόμου σε όλο το προτείχισμα. 7/5: Ο προδότης Βαρνακιώτης έστειλε με έναν υπασπιστή του ένα εχθρικό σώμα να κυριεύσει το Λεσίни (νησί του Ξηρομέρου). Οι Έλληνες όμως αντέκρουσαν τους εχθρούς, οι οποίοι, οργισμένοι, σκότωσαν τον υπασπιστή. Την ίδια και χειρότερη μοίρα θα έχει και ο Βαρνακιώτης, αφού επέλεξε να προδώσει την πατρίδα του. Ενώ οι Έλληνες ενώνονται μπροστά στον γενικό κίνδυνο, και σπεύδουν όλοι να σώσουν την πατρίδα, όπως άλλωστε συνέβη και στην Πελοπόννησο και στο Μεσολόγγι, δυστυχώς ορισμένοι βλάπτουν το κοινό συμφέρον, προς όφελος των προσωπικών τους επιδιώξεων. Αναφορά στα χρήματα που «χάνει» ο Υπουργός της Οικονομίας Πονηρόπουλος. “Πού ξοδεύονται λοιπόν τα χρήματα των δανείων, για τα οποία ο λαός δεν λαμβάνει ποτέ λογαριασμό;”

38 (13/5)	Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι): Περιγραφή των εχθροπραξιών (τουφεκισμοί, βομβαρδισμοί, θύματα κλπ) που έλαβαν χώρα κατά την πολιορκία (10-13 Μαΐου). Οι εχθροί πλησιάζουν όλο και περισσότερο το τείχος μας, και μάλλον προετοιμάζονται σιγά σιγά για έφοδο. Επίσης, από δύο αυτομολήσαντες από το εχθρικό στρατόπεδο μαθαίνουμε ότι: οι εχθροί έχουν έλλειψη τροφών, ένα σώμα Αλβανών και Χαλδούπιδων χτυπήθηκε τόσο δυνατά από τους Έλληνες στην περιοχή του Λιδορικού και των Κραββάρων, που αναγκάστηκε να επιστρέψει, τα Σάλωνα κυριεύθηκαν από τους Τούρκους, Οθωμανοί οπλαρχηγοί γράφουν στον Κιουταχή πως οι Έλληνες τους νίκησαν κατά κράτος και να μην έχει ελπίδα για το στόλο του. Λεπτομέρειες για τη νικηφόρα ναυμαχία στη Μοθώνη και το Νεόκαστρο, που αναφέρθηκε στα τ. 36,37. Περιγραφή των γεγονότων στη Μοθώνη: Τρόπος επίθεσης του ελληνικού στόλου υπό τον Μιαούλη, προσπάθεια απόσυρσης των εχθρών στο φρούριο, πυρπολισμοί, καταστροφή του φρουρίου αλλά και μεγάλου μέρους της πόλης της Μοθώνης. Έπειτα, ο ελληνικός στόλος αντιλήφθηκε ότι τα αιγυπτιακά πλοία που βρίσκονταν κοντά στο Νεόκαστρο προσπάθησαν να φύγουν, τα καταδίωξε και πυρπόλησε και αυτά. Ευγνωμοσύνη και σεβασμός στον Μιαούλη, τον Κανάρη και σε όλους τους γενναίους καπετάνιους και ναύτες που κυβερνούν τον στόλο μας. Πληροφορία ότι οι πολιορκούντες το Νεόκαστρο Αιγύπτιοι επιχείρησαν έφοδο στο φρούριο αυτό, αλλά οι Έλληνες αντιστάθηκαν και τους αντέκρουσαν. Μεσσηνιακή επιστολή περί της μεσολαβήσεως των συμμαχικών Δυνάμεων στην υπόθεση της Ελλάδας. Αν και οι περισσότερες Δυνάμεις είναι υπέρ της ανεξαρτησίας της Ελλάδας, τα ιδιαίτερα συμφέροντα της κάθε μίας περιπλέκουν τα πράγματα. Κανονικά θα έπρεπε η Κωνσταντινούπολη να αναγνωριστεί ως ανεξάρτητο χριστιανικό βασίλειο και η Ελλάδα ως ανεξάρτητη ευρωπαϊκή χώρα. Υπάρχουν όμως πολλές ενστάσεις επί αυτών, που καθιστούν το ζήτημα δυσεπίλυτο.
39 (16/5)	Οι Γάλλοι, βλέποντας τα όσα υπέφερε ο ελληνικός λαός από τους βαρβάρους, λυπήθηκαν πολύ, και άπλωσαν χείρα βοηθείας προς την Ελλάδα. Τους οφείλεται ευγνωμοσύνη. Παρίσι: «Αγγελία της υπέρ των Ελλήνων χρηματικής συνδρομής» → Λύπη της φιλελληνικής εταιρείας για το ότι οι Έλληνες, λόγω της συμφωνίας τους με τους Άγγλους, δεν μπόρεσαν να δεχθούν το δάνειο των Γάλλων. Οι τελευταίοι όμως βρήκαν άλλο τρόπο να βοηθήσουν την Ελλάδα. Θα συγκεντρωθεί χρηματικό ποσό με την αυθόρμητη συνδρομή των μελών της εταιρείας, υποχρεωτικά μεγαλύτερη ή ίση των 50 φράγκων. Παρίσι, Μάρτιος 1825: Κατάλογος των μελών που συνιστούν την προσωρινή επιτροπή. Μεσολόγγι 14/5: Στον αρ. 108 του <i>Φίλου του Νόμου</i> είδαμε θέσπισμα του Εκτελεστικού κατά το οποίο ο Νικήτας Σταματελόπουλος μετέβη μαζί με τους άλλους αντάρτες στην Πελοπόννησο. Εμείς όμως μαρτυρούμε την αλήθεια, ότι δηλαδή αυ-

	τός βρίσκεται στο Μεσολόγγι και πολεμά γενναία τους εχθρούς, και ότι άλλα φρονήματα δεν έχει πέρα από την ελευθερία της πατρίδας. Μεσολόγγι 14,15,16/5: Πληροφορίες για την πολιορκία. Περιγραφή εχθροπραξιών και των κατασκευών εκατέρωθεν, οι εχθροί ενδυναμώνουν κι άλλο τα περιταφρώματά τους και πλησιάζουν το τείχος μας. Έχουν όμως έλλειψη τροφών και πολεμοφοδίων. 16/5: Πληροφορίες από γράμμα εξ Ιθάκης (15/5) → Ενώ οι Έλληνες στο Νεόκαστρο βρίσκονταν σε απελπισία, έφθασαν 16.000 στρατεύματα της Πελοποννήσου, τα οποία τους ενθάρρυναν και νίκησαν τους Τούρκους. Συνέχεια (από το τ.38) της Μεσσηνιακής επιστολής περί της μεσολαβήσεως των συμμαχικών Δυνάμεων στην υπόθεση της Ελλάδας. Το συμμαχικό σύστημα των Δυνάμεων περιπλέκει το πρόβλημα. Θεωρούν ότι η ελευθέρωση της Ελλάδας θα προκαλέσει το πιο ολέθριο αποτέλεσμα στην πολιτική πλάστιγγα της Ευρώπης. Δείχνουν να πιστεύουν πως η σωτηρία της Ευρώπης εξαρτάται μόνο από την πολιτική ύπαρξη των Τούρκων και από την υποδούλωση της Ελλάδας.
40 (20/5)	Μεσολόγγι 17/5: Η εξέλιξη της πολιορκίας του Νεοκάστρου έδειξε την επιμονή μιας χούφτας πατριωτών, αποφασισμένων να πεθάνουν για να σώσουν το φρούριό τους. Περίεργη η επιμονή των Τούρκων για απόβαση στη Σφακτηρία. Τρεις φορές απεκρούσθησαν προτού τα καταφέρουν, και ο αιγυπτιακός στόλος καταστράφηκε. Θλίψη για τον ένδοξο θάνατο του καπετάν Αναστασίου Τσαμαδού, Υδραίου. 18/5: Τα σώματα των στρατηγών Κ. Μπότζαρη, Κ. Τζαβέλλα και Γ. Καραϊσκάκη μετέβησαν στη Στ. Ελλάδα και στρατοπέδευαν μεταξύ Λιβαδιάς και Σαλώνων. Η Διοίκηση διέταξε επίσης τους στρατηγούς Λ. Βέικο, Μ. Κοντογιάννη και Γ. Ράγκο να μεταβούν εκεί. Σκοπός → να ασφαλιστούν εκείνα τα μέρη και να δώσουν βοήθεια και στη Δυτική Ελλάδα. Διακήρυξη του Προέδρου του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτη (Ναύπλιο, 10/5): Έφθασε η αναφορά του ναυάρχου Μιαούλη σχετικά με τη ναυμαχία της Μοθώνης. Περιγραφή της λαμπρής νίκης των Ελλήνων – λεπτομέρειες μάχης. Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι): Περιγραφή της πολιορκίας και των εχθροπραξιών εκατέρωθεν (17-20 Μαΐου). Δύο φορές επιχείρησαν οι εχθροί να πλησιάσουν το νησί της Πλώσταινας, αλλά αντικρούστηκαν. Εχθρικό στρατόπεδο → έλλειψη τροφών, πολεμοφοδίων και μισθοδοσίας του στρατεύματος. Περιμένουν τον στόλο τους για να επιχειρήσουν έφοδο. Ο Κιουταχής τρέμει μη συνωμοτήσουν οι Αλβανοί με τους Έλληνες, γι' αυτό τους απαγορεύει να τους μιλούν. Οι εχθροί έπιασαν μοναχό γέροντα κοντά στη Ναύπακτο και, αφού του έκοψαν τη μύτη και τα αυτιά, τελικώς τον σούβλισαν, διότι δε τους αποκάλυπτε πού βρίσκο-

	νται τα ιερά σκεύη του μοναστηριού. Οι Έλληνες είναι πολύ ενεργητικοί και διορθώνουν αμέσως τις ζημιές. Είναι σαν να διασκεδάζουν την κατάσταση και «ανυπομονούν» για την έφοδο του εχθρού. Ευτυχώς σχεδόν κανείς δικός μας δεν έχει βλαφθεί. Η Διοίκηση έστειλε τροφές και πολεμοφόδια. Ο βυζαντινός στόλος βρίσκεται στον Ελλήσποντο, υπό την απειλή του ελληνικού, ο οποίος καταδιώκει και τον αιγυπτιακό στη Σούδα. Πληροφορία από Κάλαμο: Κάθε μέρα μετακομίζονται στο Καρβανσάρα (Αμφιλοχία) από το στρατόπεδο των πολιορκητών μας 5-6 πληγωμένοι, και άλλοι τόσοι πεθαίνουν έξω από το τείχος μας.
41 (23/5)	Διακήρυξη του Προέδρου του Εκτελεστικού Γ. Κουντουριώτη (Ναύπλιο, 2/5): Προτρέπει τους Έλληνες, που εδώ και πέντε χρόνια χύνουν ένδοξα το αίμα τους, να μην εγκαταλείψουν τώρα. «Πελοποννήσιοι, Στερεοελλαδίται, Νήσιοι όλοι τρέξατε όπου σας προσκαλεί ο κίνδυνος της πατρίδος». Και να μην ξεγελιούνται από τις ψευδείς υποσχέσεις του εχθρού. Μεσολόγγι 21/5: Από επίσημα γράμματα εκ Ναυπλίου πληροφορούμαστε ότι η Διοίκηση παραχωρεί αμνηστία σε όσους κρατούνται στην Ύδρα. Επιστολή από τα Καλάβρυτα προς τον στρατηγό Νικήτα Σταματελόπουλο (19/5): Τον ενημερώνουν για την αμνηστία που δόθηκε και του λένε να εμψυχώσει τους πολιορκούμενους, γιατί θα αλλάξουν τα πράγματα από εδώ και πέρα. Επίσης του συστήνουν να περάσει πλέον στην Πελοπόννησο, να πράξει όμως ό,τι εκείνος θεωρεί καλύτερο. (Τα <i>Ελληνικά Χρονικά</i> βεβαιώνουν πάντως πως αυτός προτιμά να πεθάνει στο Μεσολόγγι, παρά να αναχωρήσει πριν διαλυθεί η πολιορκία). Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι) 21/5: Ο ακατάπαυστος πυροβολισμός από το νέο κανονιοστάσιο των εχθρών γκρέμισε μέρος του προτειχίσματος των Ελλήνων. Τη νύχτα λοιπόν έσπευσαν άνδρες να το επιδιορθώσουν. Την ώρα των εργασιών, ο Δημήτριος Σιδέρης χτυπήθηκε από εχθρική σφαίρα και πέθανε (βλ. παραπομπή →στοιχεία για το ήθος και τη σπουδαία πατριωτική του προσφορά). Πληροφορίες για τις εχθροπραξίες της πολιορκίας ως τις 23/5. Οι Τούρκοι είναι τόσο μωροί που νομίζουν πως κάθε σφαίρα τους φονεύει ένα σωρό Ελλήνων. 23/5: “Ο εχθρός κατασκεύασε νέο πλησιέστερο περιτάφρωμα που απέχει ελάχιστα από το περιτείχισμά μας.” 23/5: Τέσσερα οθωμανικά πλοία εξήλθαν από τον κόλπο των Πατρών και έφτασαν στα παράλια μας. “Δικό μας πολεμικό όρμησε αμέσως κατά πάνω τους και αυτά έστρεψαν τα νώτα.”
42 (27/5)	Ανακοίνωση του Υπουργείου Δικαίου προς το Επαρχείο του Μεσολογγίου (Ναύ-

	πλοιο 20/3). Παρουσιάζεται στο πανελλήνιο το «περί εγκλημάτων και ποινών απάνθισμα των νόμων». Κάθε επαρχείο θα πρέπει να το κοινοποιήσει και να το διαβάσει σε όλη την επαρχία. Σύντομα το Υπουργείο Δικαίου θα ανακοινώσει και την είδηση της σύστασης των δικαστηρίων. Ναύπλιο 1/5: Εστάλη προ ημερών στο Λονδίνο το συμφωνητικό του δεύτερου δανείου με την επίσημη επικύρωση του Εκτελεστικού, η οποία έγινε στις 3 Απριλίου στο Ναύπλιο. (Φίλος του Νόμου). Άρθρο που μιλά για την επερχόμενη διαχείριση του νέου δανείου. Δυστυχώς κάποιον δεν το αναμένουν για να καλυφθούν οι πολεμικές ανάγκες της πατρίδας, αλλά για την προσωπική τους ωφέλεια. “Γιατί η Διοίκηση, και κυρίως ο Υπουργός της Οικονομίας, δεν παρουσιάζει στο κοινό λογαριασμό της διαχείρισης;” Χρέος της Βουλής είναι να επαγρυπνήσει για να μη γίνουν καταχρήσεις στο καινούριο δάνειο. Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι) 24/5: “Τα τέσσερα εχθρικά πλοία επιχείρησαν και πάλι να πλησιάσουν τα παράλια μας, αλλά ο «Λεωνίδας» μας (με τον γενναίο καπετάνιο Αντώνιο Μπάμπα) τους έκανε για άλλη μία φορά να οπισθοχωρήσουν.” Αναστάτωση και περίεργη κίνηση στο εχθρικό στρατόπεδο. Φαίνεται πως μάλλον πλησιάζει η ώρα της εφόδου. Οι Έλληνες επαγρυπνούν. Περίεργο είναι πως αφενός οι γυναίκες της πόλης συνεχίζουν κανονικά τις καθημερινές τους ασχολίες, παρά την πολιορκία, αφετέρου τα παιδιά φτιάχνουν μικρά κανόνια και βόμβες με μεγάλη ακρίβεια, και πράττουν ό,τι χρειάζεται για την άμυνα και τη φύλαξη της πόλης. Στις 26 και 27 Μαΐου ο πυροβολισμός των εχθρών μετριάζεται ιδιαίτερα. Σίγουρα έχουν έλλειψη πολεμοφοδίων. Χρησιμοποιούν πέτρες αντί για βόλια. Προσπαθούν πάντως να τελειοποιήσουν τα περιταφρώματά τους. Έχουν αποφασίσει λοιπόν να κάνουν την έφοδο και δεν τους μένει πια κάτι άλλο.
43 (30/5)	Μεσολόγγι 28/5: Αφότου το Νεόκαστρο πολιορκήθηκε στενά, και οι Τούρκοι αποβιβάστηκαν στο νησί της Σφακτηρίας, πράγμα που επέφερε παντελή έλλειψη νερού στους πολιορκούμενους, στις 11/5 το Νεόκαστρο παραδόθηκε στον γιο του Σατράπη της Αιγύπτου. (βλ. παραπομπή: Οι Τούρκοι που αποβιβάστηκαν στη Σφακτηρία οδηγούνταν από Γάλλο αξιωματικό. Παράκληση προς τη Φιλελληνική Εταιρεία της Γαλλίας να μεσολαβήσει ώστε να μην ενωθεί πλέον κανένας Γάλλος αξιωματικός με τα αιγυπτιακά στρατεύματα). “Η πτώση του φρουρίου αυτού δε μας πτοεί, ούτε και η στενή πολιορκία του Μεσολογγίου. Δε μας πτοούν ούτε οι παλιές διχόνοιες, γιατί οι Έλληνες, ό,τι κι αν τους χωρίζει, ενώνονται πάντα μπροστά στον κοινό κίνδυνο.” Η αμνηστία που έδωσε η Διοίκηση στους αντάρτες το αποδεικνύει. Προτροπή στη Διοίκηση και στον

	λαό (ιδιαίτερη αναφορά στον γέρο Κολοκοτρώνη) να τα ξεχάσουν όλα, και να αφοσιωθούν ενωμένοι στη σωτηρία της πατρίδας. Διακήρυξη του Εκτελεστικού (Ναύπλιο 18/5) που ανακοινώνει την παροχή αμνηστίας σε όλους όσοι διέπραξαν πολιτικά εγκλήματα (εκτός από φανερή προδοσία), οι οποίοι θα απολαμβάνουν πλέον όλα τα πολιτικά τους δικαιώματα. 29/5: Χαρμόσυνη είδηση → Άφιξη στα παράλια μας της ελληνικής ναυτικής μοίρας που τόσο καιρό ανέμεναν. Πείστηκαν τώρα όλοι πως η σεβαστή Διοίκηση δεν είχε στείλει τη βοήθεια αυτή διότι την εμπόδιζαν ισχυροί λόγοι, και όχι επειδή μας λησμόνησε. Ειδοποίηση από το λιμάνι του Μεσολογγίου (29/5): Η ναυτική μοίρα η διορισθείσα στον αποκλεισμό του Κορινθιακού, η οποία είχε απομακρυνθεί από τη θέση της, επανήλθε σε αυτήν. Από σήμερα λοιπόν ο αποκλεισμός θα διενεργείται όμοια με την διακήρυξη περί αποκλεισμού της 14^{ης} Οκτώβρη 1824. Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι) 28/5: Οι εχθροί πυροβολούν και πάλι με όλο τους το πείσμα. Από ατυχία πέθαναν 8 άνθρωποι. Οι εχθροί εργάζονται με υπερβολικό ζήλο πάνω στην κατασκευή ενός νέου χαρακώματος που απέχει πολύ λίγο από εμάς. Και οι Έλληνες όμως, με βάση τις οδηγίες του οχυρωματοποιού τους (Κοκκίνη) έχουν λάβει όλα τα προστατευτικά μέτρα. Η πολεμική αγγλική κορβέτα Ρόζα, υπό τον Διοικητή Άμποτ, άραξε στο λιμάνι μας στις 28/5, ενώ στις 29, αυτός περιήλθε όλη την περιφέρεια του τείχους μας, εκφράζοντας τα φιλανθρωπικά αγγλικά αισθήματα. Έλαβε τόπο το μνημόσυνο για τους Ι. Μαυρομιχάλη, Ι. Βαρβάκη, Α. Τζαμαδό και Δ. Σιδέρη, ενώ εκφωνήθηκε επικήδειος λόγος για τον γέροντα Αναγνώστη Τζιτζώνη.
44 (3/6)	Ναύπλιο 19/5: Λαμπρός εορτασμός για την απόφαση της γενικής αμνηστίας. Ο Βουλευτής Σπ. Τρικούπης εκφώνησε λόγο, και έπειτα οι σημαντικότεροι Διοικητές και οι ανακαλεσθέντες ορκίστηκαν στο Ευαγγέλιο να ξεχάσουν τα περασμένα και να τρέξουν ομόφωνα εις υπεράσπιση της πατρίδας. Παράθεση του αυτοσχέδιου λόγου του Τρικούπη: Πτοήθηκε η καρδιά του λαού με την πτώση της Σφακτηρίας και του Νεοκάστρου, η οποία όμως επήλθε όχι λόγω της ανδρείας του εχθρού, αλλά λόγω της δικής μας ασυμφωνίας. Σήμερα λοιπόν γιορτάζουμε την ένωση και την ομόνοιά μας, που μας υπόσχονται μεγάλους θριάμβους, ακόμα και την ανάκτηση του Νεοκάστρου. (Χρήση παραλληλισμών από τις Γραφές). Εγχώριες ειδήσεις (Μεσολόγγι) από τις 31 Μαΐου ως τις 3 Ιουνίου: Περιγραφή των εχθροπραξιών (κανονιοβολισμοί, τουφεκισμοί κλπ.). 31/5: Ο εχθρός μεταχειρίζεται βάρβαρα τους χριστιανούς εργάτες του, και οι Έλληνες, από συμπάθεια, έπαψαν να πυροβολούν κατ' αυτών. Περιγραφή συμβάντος κατά το οποίο ο γενναίος πυροβολητής Αλεξανδρής Κούλουρης, αν και τραυ-

	ματίστηκε, συνέχισε υπομονετικά τον πυροβολισμό, και πήγε αργότερα να γιατρευτεί. 1/6: Από αυτόμολο μαθαίνουμε πως η έλλειψη τροφών στο εχθρικό στρατόπεδο αυξάνεται. Μικρή ανακωχή για να συζητηθεί η απελευθέρωση του συλληφθέντος καπ. Ρούτζου, που είχε βγει για κατασκοπεία. 2/6: Οι εχθροί δυναμώνουν περισσότερο το κανονιοστάσιό τους και εμείς κατασκευάζουμε ένα καινούριο αφιερωμένο στο Μιαούλη. 3/6: Χαρμόσυνη τελετή για τη νίκη του στόλου μας επί του κωνσταντινουπολίτικου, μεταξύ Σουνίου και Άνδρου. Έφθασε επίσης ακόμη ένα πυρπολικό πλοίο μας και αναμένονται και άλλα. Μεσολόγγι 3/6: Επίσημα γράμματα από τη Διοίκηση αναγγέλλουν τη μεγάλη νίκη του στόλου μας επί του σουλτανικού στο Σούνιο, υπό τον αντιναύαρχο Σαχτούρη.
--	--

Ελληνικά Χρονικά 1825 (τ. 45-105)

Κατερίνα Τσέρτου / Μαρία Θεοτοκάτου

45 (6/6)	Είδηση της νίκης του αντιναυάρχου Σαχτούρη εναντίον του εχθρικού στόλου μεταξύ Κάβο Ντόρο, Άνδρου και Σουνίου. Ακολουθούν περαιτέρω πληροφορίες από προκήρυξη της Διοίκησης (24/5), και από μια ακόμα περιγραφή (25/5). Στην τελευταία γίνεται λόγος και για τη σύλληψη του Καπετάν Πασά στη Μήλο, τη μεταφορά του Γενναίου και Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στην Αρκαδία προς ενίσχυση του στρατηγού Κολιόπουλου, καθώς και για την πολιορκία στα Σάλωνα. Εξύμνηση του ελληνικού ναυτικού και κάλεσμα στους υπόλοιπους Έλληνες να μιμηθούν τις γενναίες του πράξεις. (Σε κάθετη γραφή) Ο Καπεταν-Πασας πιάστηκε αιχμάλωτος από τους Έλληνες, όταν ήταν καθ' οδόν για τη Μήλο. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (4-6/6). Οι πυροβολισμοί και οι οχυρωματικές εργασίες συνεχίζονται. Οι Τούρκοι διακόπτουν το νερό μιας βρύσης, αλλά δεν επηρεάζει τους Έλληνες. Πληροφορίες από γράμματα οπλαρχηγών από το στρατόπεδο στα Σάλωνα για την περικύκλωση των εχθρών και την πρόθεση επίθεσης. Απόσπασμα επιστολής της Γενικής Αστυνομίας Πύργου προς τη Γενική Αστυνομία Αιτωλίας (1/6). Ενημέρωση για την επίθεση του Γενναίου Κολοκοτρώνη στον στρατό του Ιμπραήμ στα Δερβενάκια και τον αποκλεισμό του στον Άγιο Φλώρο.
46 (10/6)	Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη (15/2) ➤ Ο Σουλτάνος ανησυχεί για συνωμοσία από Ευρωπαίους που βρίσκονται στην επικράτειά του. ➤ Η τουρκική διοίκηση αντιμετωπίζει μεγάλη οικονομική δυσχέρεια. Ειδήσεις από την Οδησό (25/3) ➤ Επιστολές από την Κωνσταντινούπολη (15/3) φανερώνουν την ανησυχία των Οθωμανών πως η αναγνώριση των νέων δημοκρατιών στην Αμερική από την Αγγλία θα οδηγήσει σε αναγνώριση και του Ελληνικού Κράτους. ➤ Πληροφορίες για την αποστολή οδηγίων από τη Γαλλική Διοίκηση στον κόμη Γουλιελμινότ, πρέσβη της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη, οι οποίες αφορούν και την ελληνική υπόθεση (22/3). Νέα από τη Σύρο (25/5). Ρωσικό εμπορικό πλοίο πληροφορεί για την καταφυγή του εχθρικού στόλου στη Σούδα, την αποστολή στρατευμά-

	των στην Καλαμάτα, και την μεταφορά μισθών για τα στρατεύματα στην Κρήτη με γαλλικό πλοίο. Νέα από τη Μήλο (27/5). Πληροφορίες από ρωσικό εμπορικό πλοίο για την αποχώρηση μέρους του αιγυπτιακού στόλου από τη Σούδα, την πληρωμή των στρατευμάτων, την μεταφορά πλοίων στα Χανιά από μια αυστριακή φρεγάτα (σύντομο σχόλιο), και το σχέδιο του Ιμπραήμ να κατευθυνθεί προς την Τριπολιτσά. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (7-10/6). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνουν στο λιμάνι πλοία μαζί με ένα μαλτέζικο καράβι. Έρχονται Ευρωπαίοι αξιωματικοί. Πληροφορίες για το εχθρικό στρατόπεδο και για τις λιποταξίες εξαιτίας της άδικης κατανομής μισθών. Πληροφορίες από την Πελοπόννησο για επίθεση του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στον στρατό του Ιμπραήμ, καθώς και για την οικονομική κατάσταση του Γιουσούφ Πασά.
47 (13/6)	Ειδήσεις από την Τεργέστη (16/3). Ο Ιμπραήμ αναγκάζει Χριστιανούς στην Κρήτη να δουλέψουν στα καράβια του. (G. P.) Ειδήσεις από το Ιάσιο (22/3). Ο Σουλτάνος αναγκάζει τους πρίγκηπες της Μολδοβλαχίας να πληρώσουν έκτακτη εισφορά για τον αγώνα εναντίον των Ελλήνων. (Mes. Tir.) Ειδήσεις από την Οδησό (18/4). Σύμφωνα με πληροφορίες από την Πετρούπολη, οι συζητήσεις για το πρόβλημα της Ελλάδος έλαβαν τέλος και αποφασίζεται από τις ευρωπαϊκές δυνάμεις να σταλούν έκτακτοι πρέσβεις στην Κωνσταντινούπολη για διαπραγμάτευση με το Διβάνι. Κάλεσμα προς τους Στερεοελλαδίτες να κατατροπώσουν τον στρατό του Κιουταχή. Επιστολή Θεόδωρου Κολοκοτρώνη (7/6), με την οποία καλεί στρατεύματα από διάφορα μέρη της Πελοποννήσου να μεταφερθούν στα Σαμπάζικα, όπου έχει περικυκλώσει τον Ιμπραήμ. Έκφραση ελπίδας πως το παραπάνω κάλεσμα θα έχει αποτέλεσμα. Νέα από τον Ιωάννη Μιαούλη για τις επιτυχίες του ελληνικού στόλου έξω από τη Σούδα στις 2/6. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (11-13/6). Οι πυροβολισμοί και η ρίψη βομβών συνεχίζονται, όπως και οι εργασίες στις οχυρώσεις. Πληροφορίες από χριστιανό αιχμάλωτο για την κατάσταση και τις τακτικές του εχθρού. Άφιξη από την Πελοπόννησο στρατηγών (Μήτσος Κοντογιάννης, Γιάννης Ράγγος, Αλεξάκης Βλαχόπουλος) με τα στρατεύματά τους. Είδηση για τον θάνατο του Κιουταχή. Απάντηση στον συντάκτη του <i>Φίλου του Νόμου</i> (αρ. 120) για τις παρατηρήσεις που είχε για έναν διάλογο μεταξύ στρατιωτών που δημοσι-

	εύτηκε στο 36 ^ο φύλλο των Ελληνικών Χρονικών.
48 (17/6)	Ειδήσεις από την Αλεξάνδρεια (28/2) ➤ Ο Μεχμέτ Αλή βρίσκεται στο Κάϊρο και προσπαθεί να βελτιώσει το οικονομικό σύστημα. ➤ Άφιξη Ευρωπαίων για τη στελέχωση του αιγυπτιακού στρατεύματος (11/2). (G. Pr. Di V.) Παράκληση στη Φιλελληνική Εταιρεία του Παρισίου να εμποδίζει αυτούς που αναχωρούν από τη Γαλλία να συνδράμουν τους Αιγυπτίους. Ειδήσεις από γαλλικές εφημερίδες (21 και 27/4) ➤ Ο έκτακτος φόρος συνδρομής για την εκστρατεία κατά των Ελλήνων απορρίπτεται ομόφωνα στη Σερβία. Πεποίθηση πως και η Μολδοβλαχία θα κάνει το ίδιο. ➤ Αναμονή της αντίδρασης του Διβανίου για τη συνέλευση στην Πετρούπολη, στην οποία δεν κλήθηκαν ούτε Έλληνες ούτε Τούρκοι. (Εφημερίδα Μάλτας) Επιστολή από το επαρχείο Βοστίτσας προς το Εκτελεστικό Σώμα (4/6), σχετικά με την κακή κατάσταση των εχθρών στο Καστέλι, την Πάτρα και το Μεσολόγγι. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (14-17/6). Οι πυροβολισμοί και οι εργασίες συνεχίζονται. Πληροφορίες για την κατάσταση των εχθρών από χριστιανό που αυτομολεί στο ελληνικό στρατόπεδο. Φτάνει ο στρατηγός Λάμπρος Βεΐκος και το στράτευμα του από Πελοπόννησο. Νέες πληροφορίες για έφοδο από κάποιον που αυτομόλησε.
49 (20/6)	Ειδήσεις από την Αλεξάνδρεια (30/4). Άφιξη ευρωπαϊκών караβιών που επιστρέφουν από εκστρατεία. Πληροφορίες για την αποβίβαση κανονιών στην Μεθώνη. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Πληροφορίες από τον ελληνικό στόλο πως μια γαλλική γολέτα ενημερώνει τους Τούρκους για τις κινήσεις του ελληνικού στόλου. Δημοσίευση επιστολών: • Γάλλου στρατηγού Roche προς το Εκτελεστικό Σώμα (7 και 19/6), με την οποία ζητά αποδείξεις που υποστηρίζουν την κατηγορία του <i>Φίλου του Νόμου</i> για καταπάτηση της ουδετερότητας από τον διοικητή της γολέτας, ενώ κάνει λόγο και για πολιτική ραδιουργία. • Απάντηση Α. Μαυροκορδάτου (8 και 20/6). Τονίζει πως δεν πρόκειται για επίσημη είδηση της Διοίκησης, και πως οι εφημερίδες της Ελλάδας είναι ελεύθερες να δημοσιεύουν τις ειδήσεις που θέλουν, αλλά και ότι υπάρχουν πληροφορίες πως η γολέτα «Αμαράνθη» παραβιάζει την ουδετερότητα. Νέα από το Ναύπλιο (10/6) ➤ Πληροφορίες για ήττα των Ελλήνων υπό τον Κολοκοτρώνη στην

	πεδιάδα της Καρύταινας και τη μάχη στην κοιλάδα της Πολιανής. ➤ Ο συνταγματάρχης Φαβιέρος παίρνει άδεια να συστήσει τακτικό σώμα. ➤ Ανακοίνωση θανάτου Οδυσσέα Ανδρούτσου. Αναφορά στη στρατηγική του Κολοκοτρώνη να οδηγεί τους αντιπάλους στις θέσεις που θέλει εκείνος. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (18-20/6). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Το ίδιο και οι εργασίες στα στρατόπεδα. Οι Έλληνες κάνουν μερική έξοδο. Νέα από Πελοπόννησο. Ένα σώμα Μανιατών και Αρκάδων πιάνει πολεμοφόδια και τρόφιμα που στέλνονταν στον Ιμπραήμ.
50 (24/6)	Ειδήσεις από το Λονδίνο (26/3). Ο Στράτφορντ Κάννινγκ (Canning) τελείωσε την πρεσβεία του στην Πετρούπολη, ενώ εκεί πρόκειται να διοριστεί πρέσβης ο λόρδος Στράγκφορντ. Δημοσίευση σχετικά με την έκταση και τον αριθμό των κατοίκων των ευρωπαϊκών μοναρχιών. (Journal des Debats) Ειδήσεις από την Αυγούστα (6/4). Ανακάλυψη νέου νησιού στον Μεσημβρινό Ωκεανό από τον καπετάνιο Χούντερ. (Fog. Fr.) Νέα από την Ύδρα (22/5). Δημοσίευση γράμματος (23/4) που βρέθηκε σε αυστριακό εμπορικό πλοίο, και αποκαλύπτει τις δολιότητες των Ευρωπαίων που παραβιάζουν την ουδετερότητα. (Φίλος του Νόμου) Πληροφορίες από επίσημα γράμματα του στόλου πως οι εχθρικοί στόλοι έφτασαν στο Νεόκαστρο μεταφέροντας στρατεύματα, και πως ο Ιμπραήμ είναι στην Τριπολιτσά περικυκλωμένος από ελληνικά στρατεύματα. Τη δύσκολη κατάσταση των στρατευμάτων του Ιμπραήμ επιβεβαιώνουν και πηγές από τη Ζάκυνθο και τη Γαστούνη. Πληροφορίες για επίθεση σε εχθρικό σώμα στο Ξηρόμερο (22/6) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (21-24/6). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Άφιξη στο λιμάνι αυστριακής γολέτας που ήθελε να μπει στην Πάτρα (σύντομο σχόλιο). Συνεχίζονται και οι εργασίες στα στρατόπεδα. Χριστιανός που αυτομόλησε στο ελληνικό στρατόπεδο επιβεβαιώνει την κακή κατάσταση των εχθρών. Άφιξη από την Πελοπόννησο του στρατηγού Γεώργιου Κίτσου και του στρατεύματός του.
51 (27/6)	Ειδήσεις από την Πετρούπολη (21/3). Επίσκεψη του Σλίβστροφ, Συμβούλου Επικρατείας και Επιθεωρητή των Σχολείων της Σιβηρίας, σε επαρχίες πέρα από τη Βαϊκάλη. (Oss. V.) Ειδήσεις από τη Μαδρίτη (7/4). Πληροφορίες για σεισμό στο Αλγέρι. (G. Di Mi. E Q.) Απόσπασμα επιστολής από το γενικό στρατόπεδο Πελοποννήσου προς τους οπλαρχηγούς του Μεσολογγίου (20 /6), σχετικά με τις αποτυχίες του αιγυπτιακού στρατού στην Πελοπόννησο, και την περικύκλωσή

	του στην Τριπολιτσά. Υπογράφουν οι Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Ανδρέας Ζαΐμης, Ανδρέας Λόντος, Ιωάννης Νοταράς, Δημ. Παπατζώνης. Νέα από τη Γαστούνη (23/6) ➤ Ο Ιμπραήμ είναι αποκλεισμένος στην Τριπολιτσά και έχει τραυματιστεί σε μάχη. ➤ Στα στενά της Πολιανής τα ελληνικά στρατεύματα χτυπούν ένα σώμα ιππέων που μεταφέρει τρόφιμα και πολεμοφόδια. ➤ Πληροφορίες για τα στρατεύματα που πολιορκούν τον Ιμπραήμ. ➤ Οι Τούρκοι δεν μπορούν να σπάσουν την πολιορκία ούτε στην Πάτρα. Νέα από το Λεσίνι Ξηρομέρου (24/6). Πληροφορίες για αποτυχημένη επίθεση των τουρκικών στρατευμάτων σε στρατιωτικό σώμα υπό τον Δημήτρη Παλιογιάννη και Λαχίστρα, καθώς και για τις τουρκικές λιποταξίες. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (25-27/6). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι Τούρκοι λιποτάκτες προκαλούν καταστροφές στις πεδιάδες της Αιτωλίας και της Ακαρνανίας. Συνεχίζονται και οι οχυρωματικές εργασίες. Επιστολή Μ. Κοκκίνη (27/6), σχετικά με τους Ευρωπαίους, και ιδιαίτερα τους Γάλλους, που συνεισφέρουν τους Αιγυπτίους. Κάνει λόγο για επιθυμία δημιουργίας νέας αποικίας, η οποία θα ανοίξει τον δρόμο προς τις Ινδίες, καταστροφής του αγγλικού εμπορίου, και καθυπόταξης του Τίπο Σάιμπ.
52-53 (4/7)	Ανακοίνωση πως μέχρι να διαλυθεί ο αποκλεισμός θα δημοσιοποιούν μόνο τα νέα του Μεσολογγίου και ό,τι άλλο τους γίνεται γνωστό. Ειδήσεις από το Λονδίνο (29/4). Πληροφορίες για έναν χειρόγραφο χάρτη που περιέχει μέρος της Ιλιάδας, και για την σοδειά του καφέ στον Άγιο Δομίνικο. (Fog. Fran e G. G.) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (28/6-4/7). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Ο εχθρικός στόλος πλησιάζει. Οι Έλληνες βάζουν σε ισχύ το σύστημα των πυρπολικών υπονόμων και κατασκευάζουν νέα πυροβολεία. Συνεχίζονται οι εργασίες και στα δύο στρατόπεδα. Πληροφορίες για την αυστριακή φρεγάτα La Carolina. Δημοσίευση επιστολής της Επιτροπής δυτικής Ελλάδας προς τον διοικητή της (2-14/7), με την οποία της ζητά απομακρυνθεί από τα παράλια.
54-55 (11/7)	Εξελίξεις από Μεσολόγγι (5-11/7). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, όπως και εργασίες στα στρατόπεδα. Ο εχθρικός στόλος πυροβολεί το Βασιλάδι, και καταφέρνει να αποβιβάσει στον Αϊ Σώστη και στο νησάκι της Σκύλλας πρώτες ύλες και στρατεύματα. Οι στρατηγοί Τσόγκας και Ράγκος λιποτακτούν. Οι Τούρκοι ζητούν ειρήνη. Γίνεται ναυμαχία έξω από τον Πόρο. Παρατήρηση πως πολλοί Ευρωπαίοι που είχαν έρθει να πολεμήσουν

	για τον ελληνικό σκοπό, παραιτούνται από αυτόν και πηγαίνουν να δουλέψουν για τους Αιγυπτίους. Ιδιαίτερη αναφορά στον Άγγλο χειρουργό Ιούλιο Μίλιγγεν (Millingen).
56-60 (29/7)	Εγκώμιο στους υπερασπιστές του Μεσολογγίου, οι οποίοι δεν παραδόθηκαν παρά τις δύσκολες συνθήκες. Εξελίζεις στο Μεσολόγγι (12-29/7). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται και από την ξηρά και από τη θάλασσα. Συνεχίζονται και οι οχυρωματικές εργασίες. Οι εχθροί κάνουν νέα αιτήματα συνθηκολόγησης. Φτάνουν ειδήσεις για βοήθεια από τη Διοίκηση και τον Καραϊσκάκη. Οι Έλληνες σημειώνουν επιτυχίες. Φτάνει ο ελληνικός στόλος και ξεκινούν οι ναυμαχίες. Ο Σαχτούρης μπαίνει στο Μεσολόγγι. Έρχεται και ο ελληνικός στρατός και γίνεται μάχη. Μπαίνει στο Μεσολόγγι και ο Μιαούλης. Ανακοίνωση πως με τη λήξη της πολιορκίας θα δημοσιεύσουν τα ονόματα των πεσόντων.
61 (1/8)	Διακήρυξη της Διοίκησης σχετικά με τον αποκλεισμό του Αμβρακικού κόλπου και των Θεσπρωτικών παραλίων μέχρι τα Σύβοτα. (17/6) (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Εξελίζεις στο Μεσολόγγι (30/7-1/8). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Το εχθρικό στράτευμα μεταφέρεται πιο μακριά στην πεδιάδα. Ανακρίνουν συλληφθέντες εργάτες του εχθρικού στρατοπέδου, οι οποίοι ομολογούν τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης. Ειδοποίηση πως επαναλαμβάνεται ο αποκλεισμός Κορινθιακού Κόλπου (23/7). Υπογράφουν οι Δημήτριος Κιοσές και Αναγνώστης Γεωργίου. Ειδήσεις από την Αστυνομία Πύργου (29/7). Ο Ιμπραήμ εξακολουθεί να είναι αποκλεισμένος στην Τριπολιτσά. Πληροφορίες για τη νίκη ελληνικού στρατού στο Κραμποβό. Ο Κολοκοτρώνης με τον Δημήτριο Υψηλάντη στρατοπεδεύουν στα Βέρβена. Ο ελληνικός στόλος κατευθύνεται προς τον τουρκικό. Ανακοίνωση της αναχώρησης του Νικηταρά για την Πελοπόννησο (29/7).
62-64 (12/8)	Εξελίζεις στο Μεσολόγγι (2-12/8). Συνέχιση εργασιών και πυροβολισμών. Μια ομάδα Ελλήνων επιτίθεται στους εχθρικούς προμαχώνες. Στην μάχη πεθαίνει ανάμεσα σε άλλους και ο φιλέλληνας Ρόσενερ. Ένας χριστιανός αξιωματικός αυτομολεεί και πληροφορεί για την απογοήτευση του Κιουταχή με τις αποτυχίες στο Μεσολόγγι. Ελληνικά πλοία φέρνουν από το Κρυομέρι στρατεύματα, ανάμεσα στα οποία είναι οι Τζαβέλλας, Βαλτινός, και Φωτομάρας. Πληροφορίες από τους οπλαρχηγούς για την κατάσταση στις επαρχίες. Το εχθρικό στράτευμα μετά τις επιθέσεις των Καραϊσκάκη, Τζαβέλλα κ.α., συγκεντρώνεται στα Σάλωνα και την πολιορκία του Μεσολογγίου

	και του Ανατολικού. Οι γύρω επαρχίες είναι ελεύθερες και οι οικογένειες επιστρέφουν στον τόπο τους. Τα στρατεύματα προχωρούν βορειοδυτικά και ελπίζουν τα ενωθούν με τα υπόλοιπα ελληνικά σώματα. Πληροφορίες πως η Κρήτη επαναστάτησε και ενισχύεται από τη Διοίκηση. Ο Ιμπραήμ συνεχίζει να πολιορκείται στην Τριπολιτσά. Οι Αλβανοί έχουν εμφύλιο πόλεμο. Νέα από τη Γαστούνη (9/8) ➤ Νίκη του ελληνικών στρατευμάτων στις Καρυές (5/8). Ο Ιμπραήμ βρίσκει ευκαιρία και περνάει προς το Νεόκαστρο. ➤ Ο Νικηταράς κατευθύνεται προς την Αρκαδία για να ενωθεί με τους εκεί οπλαρχηγούς. Αναφορά στη γενναιοψυχία των Πελοποννησίων και απόδοση συγχαρητηρίων στον Δημήτριο Υψηλάντη.
65-66 (19/8)	Απολογία από τους συνδρομητές για τη διακοπή της κυκλοφορίας της εφημερίδας, εξαιτίας των ζημιών που προκλήθηκαν στο Τυπογραφείο. Νέα από την Ύδρα (3/7). Πληροφορίες για την επίθεση πληρώματος αυστριακού πλοίου, το οποίο βρισκόταν μεταξύ Κέας και Καρύστου, εναντίον Ελλήνων που είχαν πάει να κάνουν έλεγχο (26/6). (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Σχόλιο για τις καταχρήσεις των κυβερνητών των αυστριακών πλοίων. Επισημαίνεται πως η ελληνική Διοίκηση πάντα ικανοποιεί αυτούς που αδικήθηκαν από τους Έλληνες. Γίνεται λόγος και για τους Γάλλους διοικητές στα στρατεύματα του Ιμπραήμ, και ιδιαίτερα για τον Σουλεϊμάν Μπέη. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (13- 19/8). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Πληροφορίες από κάποιον που αυτομόλησε, για την κακή κατάσταση του εχθρικού στρατοπέδου. Συνεχίζονται και οι οχυρωματικές εργασίες. Ο διοικητής της Πρέβεζας παίρνει από το εχθρικό στρατόπεδο Αλβανούς. Οι Έλληνες ανατινάζουν μια υπόνομο και ξεκινά μάχη. Νέα από το ελληνικό στρατόπεδο Αποκούρου (12/8) ➤ Ο Καραϊσκάκης κατευθύνεται στο Καρπενήσι για να συνάξει τα εκεί στρατεύματα, και στη συνέχεια στον Βάλτο και στο Ξηρόμερο για να ενωθεί με τα υπόλοιπα σώματα. ➤ Πληροφορίες για μάχη στα Σάλωνα. ➤ Πληροφορίες από κάποιον που αυτομόλησε για την κακή κατάσταση του στρατοπέδου του Κιουταχή. Νέα από το ελληνικό στρατόπεδο στο Ξηρόμερο (12/8). Επίθεση σε σώμα που μεταφέρει εφόδια στο στρατόπεδο του Κιουταχή. Τα ελληνικά στρατεύματα πολλαπλασιάζονται και οι γυναίκες επιστρέφουν στα χωριά τους. Η Ευρώπη εκπλήσσεται από τους Έλληνες, οι οποίοι επιμένουν να μά-

	χονται για την ελευθερία τους, παρόλο που ο Ιμπραήμ καταπατεί την Πελοπόννησο και ο Κιουταχής πολιορκεί το Μεσολόγγι. Η Κρητική επανάσταση μπορεί να συγκριθεί με αυτήν της νότιας Αμερικής.
67 (22/8)	Δημοσίευση επιστολής του Κιουταχή προς τον Αυστριακό Πρόξενο στην Ζάκυνθο Βίτσε Κόνσολο (2/7), με την οποία ζητά να του στέλνει φύλλα των Ελληνικών Χρονικών. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Ακολουθεί σχολιασμός. Νέα από το Ναύπλιο (6/8). Γράμματα από τα Βέρβενα πληροφορούν πως ο Ιμπραήμ χτυπήθηκε στο Ίσαρι της Καρύταινας από το σώμα του στρατηγού Κολιόπουλου προκαλώντας του μεγάλη ζημιά. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Σχολιασμός γραμμάτων του Γ. Κοκκίνη προς τον Ιμπραήμ, τα οποία δημοσιεύτηκαν στον <i>Φίλο του Νόμου</i>. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (20-22/8). Πληροφορίες για την μάχη που ξεκίνησε στις 19/8. Καταγραφή πληγωμένων και πεσόντων. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνει μια ελληνική πολεμική γολέτα με εφόδια. Πληροφορίες από επίσημα γράμματα της Διοίκησης προς την επιτροπή στο Μεσολόγγι (14/8). Ο Ιμπραήμ επέστρεψε στην περιοχή της Μεθώνης-Κορώνης, ενώ τα πελοποννησιακά στρατεύματα χτύπησαν όσους είχαν μείνει στην Τριπολιτσά και τη Δαβιά. Άλλες πληροφορίες (22/8) ενημερώνουν πως ο Καραϊσκάκης κατευθύνεται προς τον Βάλτο για να κόψει τη συγκοινωνία του εχθρού και από την Άρτα. Τα ελληνικά στρατεύματα σημειώνουν επιτυχίες στο Ξηρόμερο. Καταδιώκουν τον Βαρνακιώτη στα Βονιτσιάνικα. Διακήρυξη της Διοίκησης για την πραγματοποίηση του αποκλεισμού του Αμβρακικού Κόλπου που είχε αναβληθεί (3/8). Δημοσιεύεται και στα γαλλικά και στα ιταλικά.
68 (26/8)	Απόσπασμα επιστολής Ανδρέα Ζαΐμη από το Διάσελο Αλωνίσταινας (13/8). Ο Ιμπραήμ βρίσκεται στο Ίσαρι και δέχεται επιθέσεις από διάφορα σώματα. Ο Κολοκοτρώνης σχεδιάζει ένα μέρος των ελληνικών στρατευμάτων να οδηγήσει τους εχθρούς στην Τριπολιτσά και το άλλο να κινηθεί προς το Λεοντάρι. Πληροφορίες για την μάχη στο Διάσελο και στη νίκη στην Πιάνα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (22-26/8). Οι Έλληνες ανατινάζουν μια υπόνομο κάτω από εχθρικό πρόχωμα και ξεκινούν τους πυροβολισμούς, αναγκάζοντας τους Τούρκους να υποχωρήσουν. Οι εχθροί συνεχίζουν τις εργασίες τους. Ένας χριστιανός που αυτομολεί στο ελληνικό στρατόπεδο πληροφορεί για την κακή κατάσταση των εχθρών. Αναφορά σε επινίκιο τελετή που έγινε στο Ναύπλιο για τη διάλυση της θαλάσσιας πολιορκίας και τις υπόλοιπες επιτυχίες (4/8). Παρατίθεται ο λόγος του Αν. Πολυζωΐδη (σύντομο σχόλιο), ο οποίος αναφέρεται στην επιδείνωση της κατάστασης τον πέμπτο χρόνο της επανάστασης

	και στη μεταβολή των πραγμάτων.
69 (29/8)	Ειδήσεις από τη Γαλλία (30/5). Περιγραφή της τελετής στέψης του Καρόλου Ι΄ στη Ρενς στις 29/5. Ειδήσεις από το Παρίσι (6 και 18/8). Πληροφορίες για την εκστρατεία του Κόχραν (Cochrane) στην Ελλάδα, στην οποία θα συμμετέχει και ο Ρόμπερτ Ουΐλσον. Σχολιασμός των ψευδών ειδήσεων και του αρνητικού τρόπου με τον οποίο οι ευρωπαϊκές εφημερίδες κρίνουν την ελληνική επανάσταση. Ανακοίνωση της άφιξης του γιατρού Βικέντιου Μαυρίκιου Ρωμάνου και από την Κέρκυρα (23/8). Απόσπασμα γράμματος του Νικηταρά προς την Επιτροπή Πελοποννήσου (24/8). Πληροφορίες για την επίθεση του Κολοκοτρώνη στον στρατό του Ιμπραήμ στην Δαβιά, τους Μύλους και γύρω από την Τρίπολη, καθώς και για μια επίθεση στο Παλαιόκαστρο. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (27-29/8). Οι πυροβολισμοί και οι εργασίες συνεχίζονται. Οι Έλληνες καταστρέφουν γρήγορα τις εργασίες τις οποίες κάνουν μήνες οι Τούρκοι.
70 (2/9)	Επιστολή οπλαρχηγών από το στρατόπεδο της Ακαρνανίας προς τη Διευθυντική Επιτροπή Δυτικής Ελλάδας και τους οπλαρχηγούς του Μεσολογγίου (29/8). Πληροφορούν για τη νίκη στον Μαχαλά, ενώ ζητούν τροφές και πολεμοφόδια και να τους κρατούν ενήμερους για τα νέα. Υπογράφουν οι Γ. Καραϊσκάκης, Α. Σαβάκας, Ζ. Γιολδάσης, Ε. Κοντογιάννης, Κ. Σαδήμας, Γ. Πεσλής, Χ. Μακρής. Εγκώμιο στους οπλαρχηγούς για τις επιτυχίες στην Ανατολική Ελλάδα και προτροπή να καθαρίσουν τη Δυτική. Νέα από τον Πύργο (29/8) ➤ Ο Ιμπραήμ παραμένει στην Τριπολιτσά, γύρω από την οποία είναι στρατοπεδευμένα ελληνικά στρατεύματα, ενώ αναμένονται και άλλα για να κάνουν γενική έφοδο. ➤ Πληροφορίες για την κατάληψη της Καλαμάτας από Σπαρτιάτες. ➤ Πληροφορίες για μάχη στη Γαστούνη. (26/8). Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (30/8-2/9). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, όπως και οι εργασίες. Το εχθρικό στρατόπεδο φαίνεται να διαλύεται. Οι εργασίες τους εμποδίζονται, ενώ η άφιξη του Καραϊσκάκη και των άλλων οπλαρχηγών τους πιέζει ακόμα περισσότερο. Γράμματα από την Πελοπόννησο πληροφορούν πως ο Ιμπραήμ πολιορκείται στην Τριπολιτσά. Αναφορά στον Παναγιώτη Σωτηρόπουλο που εφηύρε το σύστημα της τοποθέτησης βομβών στις υπονόμους.

	Ανακοίνωση της αναχώρησης του Καραϊσκάκη και των άλλων στρατηγών για το Δραγάμεστο. Ειδήσεις από το Παρίσι (15/7). Πληροφορίες για την ανακάλυψη των ατμωδών πυροβόλων. (G. Di T.)
71 (5/9)	Ειδήσεις από την Νεάπολη (30/7). Αναφορά στα προνόμια και τις ευκολίες του εμπορίου της Οδησσού, και στην προμήθεια του αιγυπτιακού στόλου με σιτάρι. (Εφημερίδα Κέρκυρας) Απόσπασμα της εφημερίδας «Συνταγματικός» της Γαλλίας (21/8). Οι διαπραγματεύσεις του Κόχραν (Cochrane) με τη Φιλελληνική Εταιρεία του Λονδίνου τελείωσαν και είναι έτοιμος να αναχωρήσει με τον Ρόμπερτ Ουίλσον. Σύμφωνα με τη Λέσχη των Ανταλλαγμάτων η εκστρατεία θα ονομαστεί «βοηθητική». Διακήρυξη της Επιτροπής Δυτικής Ελλάδας προς τους Δυτικοελλαδίτες που έφυγαν εξαιτίας της τουρκικής εισβολής, και τους οποίους καλεί να επιστρέψουν για να πολεμήσουν. (28/8) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (3-5/9). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, όπως και οι εργασίες στα στρατόπεδα. Ειδήσεις για την κατάσταση και τα σχέδια των εχθρών. Πληροφορίες από Ανατολικό για επίθεση στο εκεί εχθρικό σώμα από Νεοχωρίτες, και από αιχμάλωτο σχετικά με την έλωση τροφής, την κατάσταση και τα σχέδια των Τούρκων.
72 (9/9)	Διακήρυξη της Επιτροπής δυτικής Ελλάδας (4/9). Τονίζει την ανάγκη αδελφосύνης και καλεί τους οπλαρχηγούς και τους στρατιωτικούς να ομονοήσουν και να ενωθούν με τον Καραϊσκάκη έξω από το Μεσολόγγι, και τους κατοίκους να πάρουν τα όπλα και να πολεμήσουν, ακόμα και αυτοί που είχαν πάει με το μέρος των Τούρκων. Πληροφορίες για ένωση των μοιρών του Μιαούλη και του Σαχτούρη στην Κάσσο (6/9). Η τρίτη μοίρα του ναυτικού υπό τους Δημήτριο Κιοσέ και Αναγνώστη Γεωργίου κ.α. συνεχίζει τον αποκλεισμό του Κορινθιακού και του Αμβρακικού Κόλπου, και την προμήθεια της φρουράς του Μεσολογγίου. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (6-9/9). Συνεχίζονται οι πυροβολισμοί και οι εργασίες στα στρατόπεδα. Οι Έλληνες ανατινάζουν δύο υπονόμους. Η νίκη θα περιγραφεί στο επόμενο φύλλο.
73 (12/9)	Ειδήσεις από τη Μάλτα (1/9). Πληροφορίες για την εκστρατεία του Κόχραν, ο οποίος είναι έτοιμος να αναχωρήσει για την Ελλάδα μαζί με τον Ρ. Ουίλσον. Ειδήσεις από την Ζάκυνθο (6, 8 και 9/9) ➤ Αναχώρηση στρατηγού Ροζαρόλ για την Ελλάδα. ➤ Άφιξη στο λιμάνι γαλλικού εμπορικού πλοίου που μεταφέρει στην Ελλάδα εφόδια από τη Γαλλική Φιλελληνική Εταιρεία. (σύντομο σχόλιο)

	➤ Πληροφορίες από ιονική γολέτα για την επισκευή του εχθρικού στόλου στην Αλεξάνδρεια και για τα εχθρικά στρατεύματα. Νέα από το Ναύπλιο (2/9). Πληροφορίες για την άφιξη μιας ναυτικής μοίρας από τις ΗΠΑ. Τον διοικητή της, Κομοδόρο Ρόντζερ, υποδέχεται ο Μαυροκορδάτος. Σχόλιο πως οι Αμερικάνοι λειτουργούν ως πρότυπο για τον ελληνικό αγώνα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (10-12/9). Περιγραφή της μάχης της 9/9, καταγραφή πληγωμένων και πεσόντων. Οι αιχμάλωτοι ομολογούν για αποχώρηση των στρατευμάτων, τα οποία απαιτούν τους μισθούς τους. Κάποιος που αυτομόλησε πληροφορεί για τις απώλειες των Τούρκων από τη μάχη. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Νέα από το Επαρχείο Ανατολικού (11/9). Πληροφορίες για λιποταξίες των Τούρκων.
74 (16/9)	Ειδήσεις από το Λονδίνο (2/7). Ανακάλυψη εργαλείου για παρατήρηση του βυθού της θάλασσας. (F. F.) Ειδήσεις από τη Μάλτα (10/8). Άφιξη στη Ρόδο πλοίων για να ζητήσουν λόγο για τη συμπεριφορά των στρατευμάτων του Ιμπραήμ απέναντι στον Πρόξενο. (E. M.) Αναφορά στην άρνηση του Μπολιβάρ να πάρει χρηματική αμοιβή και τον τίτλο του δικτάτορα. Ακολουθεί ο λόγος του στον Πρόεδρο της Υπέρτατης Συνέλευσης του Περού, και σχόλιο για τον πατριωτισμό του. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (13-16/9). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνει στο λιμάνι μια αυστριακή γολέτα. Η φρουρά του Μεσολογγίου ενδυναμώνεται με την άφιξη στρατηγών και των σωμάτων τους. Οι Τούρκοι συγκεντρώνονται στις αμυντικές εργασίες. Ο εχθρικός στόλος και ο στρατός δυσκολεύονται. Πληροφορίες από Ιονικό πλοίο από την Άρτα για λεηλασίες που γίνονται από τους λιποτάκτες. Συμπλήρωση ονομάτων στην καταγραφή των πεσόντων της μάχης της 9/9.
75-76 (23/9)	Ειδήσεις από τη Μάλτα (14-17/9). Πληροφορίες για την εκστρατεία του Κόχραν. Επισημαίνεται πως η βοήθεια του στους Έλληνες θα είναι ατομική, και όχι εκ μέρους της Μεγάλης Βρετανίας. Ανακοινώσεις ξένου τύπου για την εκστρατεία του Κόχραν (Cochrane): ➤ Πληροφορίες για τα χρήματα και τα μέσα που έχει στη διάθεσή του. (Chronicle, 18/8) ➤ Αναφορά στα παράπονα των εμπόρων και στον κίνδυνο για τους Άγγλους υπηκόους της Τουρκίας. (Globe and Traveler, 18/8) - σύντομο σχόλιο. ➤ Αναφορά στη θετική ανταπόκριση και στην ικανότητά του να φέρνει αποτελέσματα σε δύσκολα εγχειρήματα. (Globe and

	Traveler, 20/8) - σύντομο σχόλιο ➤ Πληροφορίες για τη χρηματική βοήθεια και για την αναχώρησή του για την Ελλάδα. (Post, 20/8) - σύντομο σχόλιο ➤ Πληροφορίες για τη ναυτική δύναμη της εκστρατείας. (Public Ledger, 20/8) ➤ Πληροφορίες για τη διαπραγμάτευση με τους Έλληνες απεσταλμένους. (Chronicle) ➤ Είδηση πως παραιτήθηκε από το αξίωμα του Ναυάρχου, και ζητά μόνο την απόλυτη αρχηγία της εκστρατείας. (Times, 22/8) Ειδήσεις από το Λονδίνο. Επιστολές από την Κωνσταντινούπολη προς τους εμπόρους στην Τουρκία επιβεβαιώνουν πως αυτή απορρίπτει τη μεσιτεία των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων (21/7). (Public Ledger) - σύντομο σχόλιο. Ειδήσεις από το Παρίσι (1/8). Φήμη ότι η Ρωσία ζητά από την Αυστρία να προτείνει τον Πρίγκηπα Γουστάβο για την Ελλάδα. Η Αγγλία υποστηρίζει πως πρέπει να υποβάλλουν την πρόταση στους Έλληνες. (Εφημερίδα Μάλτας) - σύντομο σχόλιο. Ειδήσεις από την Κέρκυρα (11/9). Ο Κιουταχής δίνει διαταγή να επιστρατευτούν οι Χριστιανοί του Δελφινίου. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (17-23/9). Πληροφορίες από Χριστιανούς που αυτομόλησαν για το εχθρικό στρατόπεδο, το οποίο θεωρούν πως μέχρι τον Οκτώβριο θα διαλυθεί. Οι πυροβολισμοί και οι εργασίες συνεχίζονται. Γίνεται γενική σύνοδος από πολεμικούς και πολιτικούς αρχηγούς για τα μέτρα που πρέπει να πάρουν αν η πολιορκία συνεχιστεί τον χειμώνα. Φτάνουν γιατροί από την Κέρκυρα. Οι Έλληνες ανατινάζουν μια υπόνομο με επιτυχία. Νέα από τη Γενική αστυνομία Μεσολογγίου (22/9): ➤ Πληροφορίες από την Κέρκυρα (8/9). Ο Κάνινγκ (Canning), ο οποίος ήταν ο απεσταλμένος στη συνέλευση στην Πετρούπολη, μεταβαίνει ως πρέσβης στην Κωνσταντινούπολη. ➤ Ο Κόχραν (Cochrane) είναι καθοδόν προς την Ελλάδα. (16/9) ➤ Πληροφορίες από τη Λευκάδα πως στην Ήπειρο παρακαλούν τον Σουλτάνο να στείλει ο Κιουταχής βοήθεια για τους κλέφτες. ➤ Διόρθωση πληροφοριών τ. 72. Ο Σαχτούρης και ο Μιαούλης έπλεαν προς Αλβανία, ενώ στην Κάσσο ήταν η μοίρα του Κολαντρούτζη, προς βοήθεια του οποίου πήγαν οι πρώτοι. Πληροφορίες για την αυστριακή γολέτα που είχε φτάσει στο λιμάνι. (σύντομο σχόλιο)
77-78 (30/9)	Ειδήσεις από την Οδησό (10/7). Γίνεται έγγραφη κοινοποίηση στο Διβάνι της απόφασης των ευρωπαϊκών δυνάμεων για την ελληνική υπόθεση. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Ρεϊζ Εφφέντης, απαντά προφορικά στους πρέσβεις πως δεν δέχονται καμία διαμεσολάβηση.

	ση κατά της κυριαρχίας της. (Εφ. Μάλ.) Ειδήσεις από το Παρίσι (12/8). Πληροφορίες πως η Πύλη διαμαρτύρεται εγγράφως στην Αγγλία για τη συμπεριφορά του καπετάνιου ενός αγγλικού πλοίου απέναντι στον Πασά της Ρόδου (19/6). (L' Ape) Ειδήσεις από τη Μάλτα (31/8 και 21/9) ➤ Γράμματα από την Αλεξάνδρεια (1/8) αναφέρουν ότι ο Μεχμέτ Αλή ετοιμάζεται να μεταφέρει στρατεύματα στην Πελοπόννησο ➤ Επιστολές από τη Σμύρνη (8/9) πληροφορούν πως ο Καπιτάν Πασάς έφτασε με τον στόλο του στην Αλεξάνδρεια (σύντομο σχόλιο), και πως σκόπευε να συμμετέχει στην εκστρατεία της Πελοποννήσου. Πριν την άφιξή του, ο Κανάρης πήρε αιχμάλωτο τον λιμενάρχη της Αλεξάνδρειας και καταδιώχθηκε από τον στόλο του Μεχμέτ Αλή αλλά ξέφυγε. (Εφ. Μάλ.) Διάταξη Εκτελεστικού Σώματος για διακοπή της πληρωμής των υπαλλήλων που δεν μπορούν να εκτελέσουν τα καθήκοντα τους εξαιτίας της εχθρικής εισβολής. (29/7) Νέα από το στρατόπεδο Ακαρνανίας (25/9). Πληροφορίες για επιτυχημένη επίθεση σε σώμα ιππέων στον Μαχαλά. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (24-30/9). Οι Τούρκοι εμφανίζονται αδρανείς. Πληροφορίες από αιχμάλωτο για την ανεπάρκεια τροφίμων των εχθρών. Φτάνει πλοίο από το Ναύπλιο με τροφές και εφόδια. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, όπως και οι εργασίες στο ελληνικό στρατόπεδο. Οι Τούρκοι μεταφέρουν κανόνια στο Ανατολικό. Νέα από το Ανατολικό (28/9). Οι Τούρκοι κατασκευάζουν πυροβολεία και προμαχώνες. Κάλεσμα στους Έλληνες να διακόψουν τον εφοδιασμό του Κιουταχή, ο οποίος προσπαθεί να μείνει τον χειμώνα στο στρατόπεδό του.
79 (3/10)	Ανακοίνωση για την επιτυχημένη επίθεση του Καραϊσκάκη και των άλλων οπλαρχηγών στον Καρβανσάρα (Αμφιλοχία). Ακολουθεί επιστολή από το Στρατόπεδο Ακαρνανίας προς την Επιτροπή της δυτικής Ελλάδας και τους οπλαρχηγούς και αξιωματικούς στο Μεσολόγγι (30/9), με την οποία πληροφορούν για την επίθεση, αναφέρουν πως αφήνουν το κάστρο γιατί δεν έχουν εφόδια, και ειδοποιούν για μια αναμενόμενη επίθεση από τους Τούρκους. Υπογράφουν οι Καραϊσκάκης, Α. Σαφάκας, Ε. Κοντογιάννης, Ζ. Γιολδάσης, Δ. Τζέλιος, Γ. Πεσλής, Χ. Μακρής. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (1-3/10). Πληροφορίες από Τούρκο λιποτάκτη για την κατάσταση και τα σχέδια των εχθρών. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι Έλληνες ανατινάζουν μια υπόνομο και αναγκάζουν τους εχθρούς να υποχωρήσουν. Καταγραφή πληγωμένων και πεσόντων. Φτάνει και άλλο ελληνικό καράβι με εφόδια. Είδηση πως ο Κόχραν (Cochrane) ξεκίνησε για την Ελλάδα στις 18/9 (1/10 Ν.Ε.)

	Πληροφορίες πως ο Μεχμέτ Αλή καταφεύγει στο Κάιρο, ενώ οι στόλοι παραμένουν στην Αλεξάνδρεια. (24/9)
80 (7/10)	Αναδημοσίευση από <i>Φίλο του Νόμου</i> (αρ. 144) σχετικά με την απόπειρα του ελληνικού στόλου διοικούμενου από τους Εμμανουήλ Τομπάζη, Αντώνιο Κριεζή, Κωνσταντίνο Κανάρη, Αντώνιο Βόκο και Μανόλη Μπούτη, εναντίον του αιγυπτιακού στην Αλεξάνδρεια στις 29/7, κατά την οποία ο Κανάρης παίρνει αιχμάλωτο τον λιμενάρχη της Αλεξάνδρειας. (ίδια είδηση με τις ειδήσεις από την Μάλτα του αρ. 77-78) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (4-7/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Αναφορά του Γενικού Επιθεωρητή των οχυρωμάτων (Μ. Κοκκίνη) προς τη διευθύνουσα επιτροπή της Δυτικής Ελλάδας για την καταστροφή εχθρικών προμαχώνων, τις φθορές στα ελληνικά οχυρώματα και την κατασκευή αμυντικών έργων, και τις κατασκευές του εχθρού. Οι Έλληνες μπορούν και βγαίνουν από το τείχος.
81 (10/10)	Διατάξεις του Βουλευτικού (23/2/1822) και Εκτελεστικού (3/8/1825) σχετικά με την απαγόρευση εξόδου των Ελλήνων από την Ελληνική Επικράτεια. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Νέα από τον ελληνικό στόλο για ξαφνική επίθεση από Τούρκους σε Έλληνες κατά τη διάρκεια εξέτασης αγγλικού εμπορικού πλοίου στην Κρήτη (25/8). Νέα από την Ύδρα (5 και 18/9) ➤ Ο Γάλλος Αντιναύαρχος Ρυγνύ ζητά μέσω απεσταλμένου να μάθει αν πράγματι γαλλικό πλοίο επιτέθηκε στον ελληνικό στόλο καταπατώντας την ουδετερότητα. Μαρτυρίες δίνουν οι Τομπάζης και Κριεζής. ➤ Πληροφορίες από την Επιτροπή της Γραμβούσας για απόβαση των Ελλήνων στη Ραβδούχα και τη Ροδόπη. Οι Κρητικοί συγκεντρώνονται εκεί για να βοηθήσουν στον αγώνα. Νέα από το Ανατολικό (8/10). Εχθρικά σώματα κατευθύνονται προς το Σταμνά και τον Προφήτη Ηλία, μεταφέροντας χαλκώματα και κανόνια αντίστοιχα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (8-10/10). Πληροφορίες για το εχθρικό στρατόπεδο από κάποιον που αυτομόλησε. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι Έλληνες συνεχίζουν τις εργασίες στα οχυρώματα, και να καταστρέφουν αυτές των εχθρών. Μέρος της ελληνικής φρουράς αναχωρεί για το Ανατολικό. Φήμες πως οι Τούρκοι έκαναν πολεμικό συμβούλιο για την ανάγκη αποχής από την πολιορκία του Μεσολογγίου.
82-83 (17/10)	Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη (11/7 και 25/8) ➤ Οι διαπραγματεύσεις με τη Ρωσία για τα πριγκιπάτα της Βλαχίας και της Μολδαβίας συνεχίζονται. Εντάσεις υπάρχουν και στις σχέσεις με την Αγγλία. (G. T. e Un) ➤ Το Διβάνι μαθαίνει για την αίτηση προστασίας των Ελλήνων

	στην Αγγλία, για την αύξηση αγγλικών ναυτικών δυνάμεων στο Ναύπλιο, καθώς και την ενίσχυση των γαλλικών και αμερικανικών μοιρών. (G. G.) Ειδήσεις από το Λονδίνο (30/8). Αγορά πλοίων από τη Φιλελληνική Εταιρεία του Λονδίνου για την εκστρατεία του Κόχραν. Η Διοίκηση διασπείρει φήμες στη Λέσχη των Ανταλλαγμάτων για να πέσουν τα ελληνικά κεφάλαια. (F. Fr. E G. di G.) Ειδήσεις από την Τεργέστη (1/9). Πληροφορίες για πυρκαγιά που ξεκίνησε από το παλάτι του Πασά στη Θεσσαλονίκη στις 11/8 Νέα από το Επαρχείο του Ανατολικού (11 και 12/10) σχετικά με την αποχώρηση εχθρικών στρατευμάτων. Πληροφορίες από το στρατόπεδο Ακαρνανίας (12/10). Ενημέρωση για ενέδρες των αξιωματικών Σούκιου και Ψαρογιάννη. Στη Γούρια και την Ποδολόβιτσα συγκεντρώνονται εχθρικά στρατεύματα. Πληροφορίες από τον κυβερνήτη εμπορικού πλοίου (15/10). Ο Κιουταχής σχεδιάζει να μείνει τον χειμώνα στην Ελλάδα, ενώ το στρατόπεδό του είναι σε κακή κατάσταση. Σχόλιο για εμπόρους που αρνούνται να κάνουν αγοραπωλησίες με τον Κιουταχή. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (11-17/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι εχθροί συνεχίζουν τις εργασίες τους, ενώ οι Έλληνες να τις καταστρέφουν.
84 (21/10)	Αναφορά στις ελληνικές επιστολές προς την Αγγλία, με τις οποίες η πολιτική ύπαρξη και ανεξαρτησία της Ελλάδας εναποτίθενται στην υπεράσπιση της Μεγάλης Βρετανίας (σύντομο σχόλιο). Ακολουθεί άρθρο της γαλλικής εφημερίδας «Συνταγματικός» (13/9), το οποίο περιγράφει πως οι Έλληνες εγκαταλείφθηκαν από την Ευρώπη και ζήτησαν τελικά την βοήθεια της Αγγλίας. Ακόμα, επισημαίνει πως η Αγγλία δεν μπορεί να πάρει τον τίτλο του υπερασπιστή γιατί θα οδηγήσει σε πόλεμο, και στηρίζει την Ελλάδα με την αποστολή του Στράτφορντ Κάνινγκ (Canning) στην Κωνσταντινούπολη. Τέλος τονίζει πως όλες οι δυνάμεις πρέπει να συνεισφέρουν στην εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της Ελλάδας. Ανακοίνωση πως ο Κόχραν (Cochrane) έφτασε στη Μάλτα. Πληροφορίες για τις κινήσεις του εχθρικού στόλου, και πως ο Κολοκοτρώνης κατευθύνεται προς τη Μεθώνη για να αποκλείσει τον Ιμπραήμ, ενώ ο Νικηταράς πολιορκεί την Τριπολιτσά. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (18-21/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Η κατάσταση του εχθρού παραμένει ίδια.
85 (24/10)	Ειδήσεις από το Λονδίνο (10 και 27/8) ➤ Πληροφορίες για συνέλευση στο Κάϊρο για την οικονομική διαχείριση της Σατραπείας της Αιγύπτου με σκοπό την εξοικονό-

	μηση χρημάτων για εκστρατείες. (Morning Chronicle) ➤ Πληροφορίες για δέσμευση του Κόχραν (Cochrane) να μη σταματήσει την εκστρατεία του μέχρι να τελειώσει ο πόλεμος. (Morning Post) Ειδήσεις από το Παρίσι (14/8). Σχολιασμός των Γάλλων που βοηθούν στην εκστρατεία κατά των Ελλήνων. Ιδιαίτερη αναφορά στον πρέσβη της Γαλλίας στρατηγό Γουλιελμινότ. (Constitutionnel) Ειδήσεις από τη Νυρεμβέργη (14/8 και 1/9). ➤ Πληροφορίες για τις εντάσεις μεταξύ Αγγλίας και Πύλης, και τα παράπονα της τελευταίας στον Τέρνερ, υπεύθυνο για τις βρετανικές υποθέσεις στην Κωνσταντινούπολη. ➤ Πληροφορίες ότι η Μαρκέσα Χέρφορντ κατευθύνεται στο Παρίσι για να συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδας και Ισπανίας. (Globe and Traveller) Απόσπασμα επιστολής από το Λονδίνο (8/10), σχετικά με την επέκταση της θητείας του Αντιδιευθυντή (σύντομο σχόλιο). Σύνομη αναφορά στην πολιτική της Γερμανίας σχετικά με την Ελλάδα. Νέα από τον Πλάτανο (11/10). Επίθεση των στρατηγών Γούρα, Γρίζου και Δράκου σε σώμα που μετέφερε εφόδια στο εχθρικό στρατόπεδο στα Σάλωνα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (22-24/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι Έλληνες εξακολουθούν να επιδιωκούν το περίφραγμά τους. Κριτική σε Έλληνες που εμπορεύονται με τους Τούρκους. Ιδιαίτερη αναφορά σε Γουλιέλμο Κοκκίνη, αδελφούς Βλαστού, Θεόδωρο Μάξιμο και Ανδρέα Φακίρη. Επιστολή Νικόλαου Πανταζόπουλου (17/9) σχετικά με την άφιξη του στρατηγού Ροζαρόλ στη Γαστούνη και τη διδασκαλία της πολεμικής τέχνης στους νέους.
86 (28/10)	Άρθρο από τη γαλλική εφημερίδα «Συνταγματικός» (11/9), σχετικά με το δικαίωμα οικειοποίησης. Αναφέρεται πως η Αγγλία ενεργεί σύμφωνα με τα πολιτικά συμφέροντα της Ευρώπης, και δεν θα δεχτεί μόνη της την υπεράσπιση της Ελλάδας. Αν η ανεξαρτησία της Ελλάδας αναγνωρισθεί από μια δύναμη, και οι άλλες θα ακολουθήσουν. Η Γαλλία πρέπει να ακολουθήσει αυτόν τον δρόμο, και όχι την πολιτική της Αυστρίας. Ειδήσεις από το Λονδίνο (16/9). Άρθρο που υποστηρίζει πως συμφέρει την Αγγλία να βοηθήσει τους Έλληνες και να έχει κάποια επιρροή σε αυτούς, προκειμένου να εμποδιστεί η ναυτική υπεροχή της Ρωσίας. Δεν μπορεί όμως αναγνωρίσει την ανεξαρτησία των Ελλήνων, αν δεν την αποκτήσουν πρώτα από μόνοι τους. (Star) Νόμος του Βουλευτικού σχετικά με την απαγόρευση να ζητούν οι Έλληνες υπεράσπιση από ξένη δύναμη. (11/8) (Φίλος του Νόμου)

	Διακήρυξη του Εκτελεστικού για τη συγκρότηση Εθνικής Συνέλευσης. (25/9) Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (25-28/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Ανακοίνωση σύστασης της Γενικής Εφημερίδας της Ελλάδος στο Ναύπλιο.
87 (31/10)	Αναφορά στα πολιτικά συστήματα της Ευρώπης, και ιδιαίτερα την πολιτική της Αγγλίας. Ακολουθεί άρθρο από τη γαλλική εφημερίδα «Συνταγματικός» (15/9), το οποίο αναφέρεται στη «γενική» πολιτική που ακολουθεί η Αγγλία και την οποία θέλει να επεκτείνει και στον υπόλοιπο κόσμο, και στη σταδιακή επικράτηση στην Ευρώπη των «συνταγματικών διδασκαλιών». Γίνεται ακόμα λόγος για τη συμπεριφορά της απέναντι στην ελληνική επανάσταση, και την αντίθεση των μοναρχικών απέναντι στην αναγνώριση των νέων δημοκρατιών. Ειδήσεις από το Παρίσι (7/10). Διαταγή Αυστριακού αυτοκράτορα στον διοικητή της ναυτικής μοίρας στην Ελλάδα να μην υπερασπίζεται τα αυστριακά πλοία που παραβιάζουν την ουδετερότητα. Απόσπασμα επιστολής από την Τεργέστη (28/9). Πληροφορίες για τη διακήρυξη του Χάμιλτον προς τους διοικητές των ναυτικών δυνάμεων της Ευρώπης σχετικά με την ουδετερότητα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (29-31/10). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, όπως και στο Ανατολικό. Εχθρικά πλοία φεύγουν από την Πάτρα.
88 (4/11)	Ειδήσεις από την Πετρούπολη (9/9). Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ρωσίας και Πύλης συνεχίζονται. (Εφ. Κερκ.) Πληροφορίες για τα εγκαίνια του νέου Βουλευτηρίου που έγιναν την 21/10. Γίνεται και αναφορά στο χρέος της διοίκησης να κυβερνά σύμφωνα με τους νόμους, να είναι ανεξάρτητη, και να υπηρετεί το κοινό όφελος. Πρακτικά της Διοίκησης για τις συνεδριάσεις ➤ 28/9: η προσωπική φρουρά δεν πρέπει να αποτελείται από περισσότερους από 6 στρατιώτες, και να μην πληρώνεται από το εθνικό ταμείο. ➤ 30/9: καθορισμός Τέταρτης Περιόδου, απόφαση εφοδιασμού του Μεσολογγίου και πληρωμή των μισθών όταν φτάσει το δάνειο. ➤ 1/10: κατάργηση πολιταρχιών και αγορανόμου. (Γ. Ε. της Ελ.) Νέα από την Κρήτη ➤ Επιστολή της Επιτροπής της Κρήτης από τη Γραμβούσα (7/10), σχετικά με εκστρατεία των Σφακιανών προκειμένου να οδηγήσουν τον Μπουσταφά Μπέη πέρα από τον Αλμυρό. ➤ Ειδήσεις για την αποστολή στρατευμάτων και εφοδίων από τη Διοίκηση. (9/10)

	➤ Ειδήσεις από τη Γραμβούσα για το σχέδιο επίθεσης ελληνικών στρατευμάτων στη Μαλάξα. (11/10) Απόσπασμα επιστολής από το ελληνικό στρατόπεδο στα Σάλωνα (27/10). Ανακοίνωση της διάλυσης του εχθρικού στρατοπέδου. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (1-4/11). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Νίκη του ελληνικού στόλου σε ναυμαχία. Άφιξη ελληνικών πλοίων από την Ύδρα και πληροφορίες για τον εχθρικό στόλο.
89 (7/11)	Ειδήσεις από γαλλικές εφημερίδες (28/9). Πληροφορίες για τη δυσπιστία της τουρκικής διοίκησης προς τη Γαλλία και κυρίως την Αγγλία εξαιτίας της βοήθειας προς τους Έλληνες. (Εφ. Μάλ.) Νέα από το Ναύπλιο (24/10). Ενίσχυση της ασφάλειας της Ύδρας και των Σπετσών. Στις Σπέτσες διορίζεται αρχηγός ο Νικηταράς, ενώ στέλνεται και ο Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης. (Γ. Ε. της Έλ.) Ανακοίνωση της νίκης των ελληνικών στρατευμάτων στην Ακαρνανία. Ακολουθεί επιστολή από το στρατόπεδο στο Δραγαμέστο (4/11), η οποία περιγράφει την επίθεση στο Δερβένι στις 31/10. Υπογράφουν οι Καραϊσκάκης, Ευάγγελος Κοντογιάννης, Δήμος Τσέλιος, Γεώργιος Πεσλής. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (5-7/11). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνει μια μεγάλη δύναμη του εχθρικού στόλου. Αναφορά στην τέταρτη Περίοδο της Διοίκησης. Επισημαίνεται πως δεν μπορεί να υπάρξει επικράτεια χωρίς νόμους και μια καλή Διοίκηση. Οι Διοικητές πρέπει να απολογηθούν για τις πράξεις τους και να μην εκμεταλλεύονται τη δύναμη που τους έχει δοθεί.
90-93 (18/11)	Απολογία για τη διακοπή της κυκλοφορίας της εφημερίδας εξαιτίας του θαλάσσιου αποκλεισμού. Ειδήσεις από το Λονδίνο (13 και 26/9) ➤ Η Ρωσία ενημερώνει τους Έλληνες απεσταλμένους ότι βλέπει θετικά τις ελληνικές υποθέσεις. (Sun) ➤ Το Διβάνι συσκέπτεται για το ζήτημα εναπόθεσης της υπεράσπισης της Ελλάδας στην Αγγλία. (New Times) Ειδήσεις από το Παρίσι (3/10). Πληροφορίες από τη Βιέννη για συνομιλίες μεταξύ Αυστρίας, Γαλλίας, Ρωσίας και Πρωσίας σχετικά με την αγγλική υπεράσπιση της Ελλάδας. (Εφ. Γαλλίας) Ειδήσεις από τη Βιέννη (10/10). Αναμονή της απόφασης των ευρωπαϊκών δυνάμεων για τις υποθέσεις της Ελλάδας. (Εφ. Φλωρεντίας) Ειδήσεις από το Λονδίνο (8/10). Ο Μεχμέτ Αλή αγοράζει όπλα και πολεμοφόδια. (Post) Ειδήσεις από το Παρίσι (17/10) σχετικά με Γάλλο Μαρκέζο του Λοβρών που δουλεύει για τον Μεχμέτ Αλή. (Εφ. Αυγούστης)

	Δημοσίευση και σχολιασμός επιστολής του Κιουταχή προς τον Θ. Δαμασκηνό (31/10). Νέα από το Ανατολικό (6/10). Πληροφορίες για μια επίθεση στο εχθρικό στρατόπεδο στις Μαγούλες από τον Γ. Φαναρά. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Νέα από το Επαρχείο Βενέτικου (11/11). Πληροφορίες για τον εχθρικό στόλο, ο οποίος αποβιβάζει στρατεύματα στην Πελοπόννησο. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (8-18/11). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνει ο ελληνικός στόλος και ξεκινά ναυμαχία. Πληροφορίες για νίκη των Ελλήνων υπό τη διοίκηση του Μιαούλη. Ο εχθρικός στόλος περικλείει τα παράλια. Γίνεται και άλλη ναυμαχία. Αυξάνονται τα εφόδια των Τούρκων, οι οποίοι περιμένουν τη βοήθεια του Ιμπραήμ.
94 (21/11)	Ειδήσεις από το Λονδίνο (7/10). Διαταγή στο τελωνείο να απαγορευτεί η έξοδος πλοίων που μεταφέρουν όπλα και πολεμοφόδια στη Μεσόγειο. (Εφ. Κερ.) Ειδήσεις από το Παρίσι (9/10). Άρθρο για την αγγλική προκήρυξη (σύντομο σχόλιο) που απαγορεύει κάθε είδους ενοπλισμό στα λιμάνια της για 6 μήνες. Επισημαίνεται πως πρόκειται για διπλωματικό τέχνασμα με στόχο να καθυστερήσει την Ιερά Συμμαχία, και πως μόνο η Αγγλία και οι ΗΠΑ μπορούν να εξασφαλίσουν την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Οι ταραχές στο εμπόριο είναι αρκετές ώστε οι ναυτικές δυνάμεις να μεσολαβήσουν υπέρ της, ενώ τα εγκλήματα θα σταματήσουν μόνο με την ελληνική απελευθέρωση. (J. des Debats) Ειδήσεις από το Λιβόρνο (12/10). Πληροφορίες για την αίτηση προστασίας των Ελλήνων από την Αγγλία, και την θετική στάση του λόρδου Στράνκφορντ. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (19-21/10). Οι πυροβολισμοί και οι κανονιοβολισμοί συνεχίζονται σε ξηρά και θάλασσα. Επιστολή του Δημήτρη Γεωργιάδη (11/11) σχετικά με τις κατηγορίες για τους αδελφούς Βλαστού, με την οποία υποστηρίζει πως αυτές είναι συκοφαντικές και ζητά αποδείξεις. Ακολουθεί σχολιασμός. Ενημέρωση για την τρέχουσα ναυμαχία.
95 (25/11)	Άρθρο σχετικά με την εκστρατεία του Κόχραν (Cochrane), για την οποία έχει μιλήσει και ο ελληνικός και ο ξένος τύπος. Τονίζεται πως ούτε η Αγγλία μπορεί να τον εμποδίσει χωρίς να παραβιάζει τα δικαιώματα του που προστατεύονται από τους νόμους, ούτε η Ιερά Συμμαχία, αφού δεν στοχεύει στην ανατροπή μιας μοναρχίας αλλά στο να καταστήσει την Ελλάδα ένα έθνος όμοιο με αυτά της Ευρώπης. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (22-25/11). Η τελευταία ναυμαχία καταλήγει υπέρ των Ελλήνων. Δίνονται περισσότερες πληροφορίες. Στην ξηρά οι πυροβολισμοί συνεχίζονται.

96 (28/11)	Άρθρο από τη γαλλική εφημερίδα «de Galiguanis Messenger» (6/10). Επισημαίνεται πως η θέση της Ελλάδας και η σχέση της με την Οθωμανική Αυτοκρατορία αφορούν τα ευρωπαϊκά συμφέροντα, και πως οι Έλληνες δεν θα υποδουλωθούν. Ο πόλεμος θα συνεχιστεί παρά το πρόβλημα της πειρατείας (σύντομο σχόλιο) και των εσωτερικών ταραχών στην Ελλάδα (σύντομα σχόλια.) Είναι αναγκαία η παρέμβαση μιας τρίτης Δύναμης, η οποία εξαιτίας των περιστάσεων θα είναι η Αγγλία. Απόσπασμα επιστολής από το Επαρχείο Ανατολικού (26-28/11). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται, ενώ ο Λάμπρος Βέικος επιτίθεται στους εχθρούς στον Άγιο Αθανάσιο. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (26-28/11). Οι ναυμαχίες συνεχίζονται, όπως και οι πυροβολισμοί στην ξηρά. Έξω από τα φρούρια έχουν μείνει λίγα εχθρικά καράβια. Επιστολή Π. Βενδραμή (26/11) σχετικά με την κατάσταση στην Πελοπόννησο. Τα ελληνικά στρατεύματα οπισθοδρομούν και τα αιγυπτιακά προχωρούν χωρίς εμπόδια.
97-98 (5/12)	Πληροφορίες πως ο Κόχραν (Cochrane) αναμένεται να φτάσει από μέρα σε μέρα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (29/11 – 5/12). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Πληροφορίες για ναυμαχία στο Βασιλάδι. Μερικά εχθρικά καράβια κινούνται στην Πάτρα, άλλα μένουν στο λιμάνι του Μεσολογγίου για αποκλεισμό. Δημοσίευση αποφάσεων της Διοίκησης και του Υπουργείου Θρησκείας, σχετικά με την παροχή αμοιβής 200 γρόσια/μήνα στον Επίσκοπο Ρωγών Ιωσήφ για την προσφορά του στην πατρίδα. (4-5/11) Απάντηση στο 10ο φύλλο της Γενικής Εφημερίδας της Ελλάδος σχετικά με τις ψευδείς ειδήσεις για την πολιορκία του Μεσολογγίου. Νεκρολογία του Ιωάννη Σκανδαλίδη. Ανακοίνωση νέας μετάφρασης του Βελισσαρίου του Μαρμοντέλ σε πιο κατανοητή γλώσσα, και της έκδοσής του μέσω του Τύπου.
99 (9/12)	Ειδήσεις από την Αυγούστα (8/10). Η Αγγλία δεν σκοπεύει να αναλάβει μόνη της την προστασία των Ελλήνων, αλλά να παρακινήσει και τις άλλες Μεγάλες Δυνάμεις να συμμετέχουν. Τα πάντα είναι προσχεδιασμένα. Ο λόρδος Στράγκφορντ θα καθυστερήσει να αναχωρήσει για την Πετρούπολη, ενώ ο Στράτφορντ Κάνινγκ (Canning) θα πάει αμέσως στην Κωνσταντινούπολη. (G. Di G.) Ειδήσεις από την Κωνσταντινούπολη (15/10) ➤ Πληροφορίες για τον κίνδυνο που διατρέχουν οι Ευρωπαίοι και οι Χριστιανοί. ➤ Στην Ιερουσαλήμ και τη Βηθλέεμ γίνονται επαναστάσεις εξαι-

	τίας της φορολογίας. (F. F. e G. T.) Ειδήσεις από το Λονδίνο (5/11). Παρατίθεται άρθρο από την Allgemeine Zeitung (17/10) σχετικά με τους θαλάσσιους νόμους και το αξίωμα του ότι η σημαία προστατεύει το φορτίο, το οποίο δέχονται οι περισσότερες ευρωπαϊκές δυνάμεις. Οι Έλληνες αρνούνται να το δεχτούν και για αυτό έχουν έριδες με τους Αυστριακούς (σύντομο σχόλιο). (Courier) Νέα (8/12) ➤ από ευρωπαϊκές εφημερίδες για την πρεσβεία του Στράτφρορντ Κάνινγκ (Canning) στην Κωνσταντινούπολη. ➤ από ευρωπαϊκές εφημερίδες για τον θάνατο του βασιλιά της Βαυαρίας (12/10). ➤ για το φιλελληνικό κίνημα στην Ευρώπη. ➤ για έγγραφο που έστειλε η Αγγλία στις ευρωπαϊκές δυνάμεις σχετικά με τις ελληνικές υποθέσεις. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (6-9/12). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Οι Τούρκοι εκτελούν αιχμαλώτους. Ο εχθρικός στόλος πλέει έξω από το λιμάνι.
100 (12/12)	Ειδήσεις από το Παρίσι (9/10) Άρθρο σχετικά με τα αποτελέσματα της αίτησης υπεράσπισης της Ελλάδας από την Αγγλία και τα προβλήματα που συνάντησε η εκστρατεία του Κόχραν (Cochrane). Αναφέρεται και στη στάση της Ρωσίας που προκάλεσε δυσαρέσκεια στους Έλληνες, αλλά η φατρία της ευνοήθηκε από τα λάθη της γαλλικής. Γίνεται, τέλος, λόγος για την αγγλική προκήρυξη, η οποία δεν εμποδίζει τους Άγγλους να βοηθήσουν την Ελλάδα, και η οποία θα οδηγήσει στο σωστό και το δίκαιο. (Constitutionnel) Νέα από τη Γενική Εφημερίδα της Ελλάδος (μέχρι αρ. 14) ➤ Ενίσχυση στρατεύματος και θέσπιση εκποιήσεων εθνικών οικιών από τη Διοίκηση (11/11) για την κάλυψη των εξόδων του. ➤ Απεσταλμένοι από τη Φιλελληνική Εταιρεία του Παρισιού αναλαμβάνουν το στήσιμο μηχανών και επιδιορθώσεις στο Ναύπλιο. ➤ Διορισμός Ανδρέα Παπαδόπουλου ως Α΄ Γραμματέα του Βουλευτικού και Βαΐου Γεωργίου ως Β΄ Γραμματέα. ➤ Ο Ιμπραήμ περνά το Κλειδί (8/11) και πηγαίνει σε Πύργο και Γαστούνη, αλλά δεν καταφέρνει να καταλάβει τα νησιά στην Αγουλινίτσα. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (10-12/12). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Το Ανατολικό πυροβολείται από τους πολιορκητές.
101 (16/12)	Νέα από την Κοπεγχάγη (1/10). Αναχώρηση μιας ρωσικής ναυτικής μοίρας στις 23/9 (Εφ. Του Αμβούργου). Ειδήσεις από το Παρίσι (4 και 9/10)

	➤ Πληροφορίες για από ρωσικά γράμματα σχετικά με συνελεύσεις στην Πετρούπολη για τις ελληνικές υποθέσεις και επικοινωνία με τη Βιέννη. ➤ Πληροφορίες για το ναυτικό της Αγγλίας. (Constitutionnel) ➤ Η Αγγλία δεν έχει απαντήσει ακόμα στο αίτημα των Ελλήνων. Πριν πάρει κάποια απόφαση, παίρνει διπλωματικά μέτρα διαπραγματευόμενη με τις άλλες δυνάμεις. Ειδήσεις από τη Νυρεμβέργη (9/10). Επικοινωνία ανάμεσα σε Αγγλία και Αυστρία σχετικά με τις υποθέσεις Ελλάδας και Τουρκίας. Επισημαίνεται πως παρά τα διαφορετικά τους συστήματα, τα συμφέροντά τους δεν συγχέονταν μέχρι να αρχίσει η Αγγλία να ενδιαφέρεται για την Ανατολή. Η Αυστρία προσπαθεί να πείσει την Αγγλία να μη δεχθεί την πρόταση των Ελλήνων και να μην εμπλακεί στις τουρκικές υποθέσεις. Νέα ➤ από τη Σμύρνη (14/10) για πυρκαγιές και τη μεταχείριση των Χριστιανών. ➤ από την Κέρκυρα και τη Λευκάδα για τη διαταγή του Σουλτάνου να αποκεφαλίστούν αρχηγοί των Αλβανών που έφυγαν από το στρατόπεδο του Κιουταχή, και αυτοί που σώθηκαν στα Σάλωνα. ➤ για την αναχώρηση του Στράτφορντ Κάνινγκ (Canning) για την Κωνσταντινούπολη. Εξελίσκει στο Μεσολόγγι (13-16/12). Φτάνει ο αιγυπτιακός στρατός. Ο εχθρικός στόλος περιφέρεται γύρω από το λιμάνι. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται.
102-103 (23/12)	Ειδήσεις από το Λονδίνο (18, 21 και 27/10) ➤ Πληροφορίες για την κατασκευή πλοίων για τους Έλληνες. (Glasgow-Free-Press) ➤ Πληροφορίες για την αποστολή όπλων και εφοδίων στην Ελλάδα. (Globe and Traveller) ➤ Πληροφορίες (27/9) πως οι Τούρκοι απαγορεύουν την εξαγωγή μεταξιού για να εκδικηθούν την Αγγλία. (F. Fr.) Ειδήσεις από το Παρίσι (19/10). Πληροφορίες για την επιστροφή του Αυτοκράτορα της Ρωσίας στην Πετρούπολη στα μέσα Νοεμβρίου. (Journal du soir) Ειδήσεις από Βρυξέλλες (22/10). Δημοσίευση επιστολής σχετικά με την αναχώρηση μιας ρωσικής ναυτικής μοίρας για τη Μεσόγειο. Στις μάχες μεταξύ των Ελλήνων και των Τούρκων θα υπάρχουν σχεδόν όλες ευρωπαϊκές δυνάμεις ως μάρτυρες. (G. P.) Απόσπασμα γράμματος από τη Σμύρνη (14/11). Πληροφορίες για την αναχώρηση αυστριακών και γαλλικών πλοίων με εφόδια προς την Μεθώνη και την Κορώνη. (Γ. Εφ. Της Ελλ.)

	Ανακοίνωση (21/12) πως η ναυτική μοίρα του Μιαούλη, μαζί με δύο μοίρες από τις Σπέτσες και τα Ψαρρά κατευθύνονται στο Μεσολόγγι για να διαλύσουν τον θαλάσσιο αποκλεισμό. Εξελίζεις στο Μεσολόγγι (17-23/12). Οι Αιγύπτιοι δεν συμμετέχουν στις εργασίες του υπόλοιπου εχθρικού στρατεύματος. Γίνονται μερικοί πυροβολισμοί. Φαίνεται πως στο εχθρικό στρατόπεδο προετοιμάζονται για έφοδο. Σχολιασμός είδησης της Γενικής Εφημερίδας της Ελλάδος (2/12) πως το Μεσολόγγι είναι καλά εφοδιασμένο χάρη στη Διοίκηση και τον Εμμανουήλ Ξένο. Αναφορά στον πέμπτο χρόνο της επανάστασης. Επισημαίνεται πως οι δυστυχίες και τα βάσανα των Ελλήνων οδήγησαν στη διεθνή αναγνώριση του αγώνα τους. Δημοσίευση επιστολής του Επισκόπου Ρωγών Ιωσήφ (19/12), με την οποία καλεί τους ιερείς και τους προκρίτους να πάνε να δουλέψουν στους προμαχώνες.
104-105 (30/12)	Εξελίζεις στο Μεσολόγγι (24-30/12). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Η φρουρά είναι σε εγρήγορση, ενώ στους εχθρούς παρατηρείται ακινησία. Οι Γάλλοι εκπαιδεύουν τους Αιγυπτίους, οι οποίοι παίρνουν την εξουσία των ανατολικών πυροβολείων. Φτάνουν εφόδια στο εχθρικό στρατόπεδο. Πληροφορίες από Χριστιανό που δραπετεύσε για την κατάληψη του Κιουταχή, την κατάσταση του στρατεύματος, και τα σχέδια του Ιμπραήμ. Σκέψεις για την κατάσταση των Ελλήνων. ➤ Ο Εμφύλιος βοήθησε να αποκαλυφθεί ποιοι είναι ενάντια στη Διοίκηση και ποιοι είναι πραγματικά οι διοικητές, αλλά και την πρόοδο των αιγυπτιακών στρατευμάτων. ➤ Η Ελλάδα έχει εγκαταλειφθεί από την Ευρώπη, με εξαίρεση την Αγγλία. ➤ Το Μεσολόγγι είναι εξαιτίας της θέσης του αλλά και των περιστάσεων το προπύργιο της Ελλάδας. Οι Ευρωπαίοι κινούμενοι από τα συμφέροντά τους βοηθούν στην πολιορκία του. ➤ Αφού η φρουρά του Μεσολογγίου πολεμά για το έθνος, το έθνος πρέπει να πολεμήσει για το Μεσολόγγι.

Ελληνικά Χρονικά 1826 (τ. 1-15)

Κατερίνα Τσέρτου / Μαρία Θεοτοκάτου

1-2 (6/1)	Σκέψεις για το μέλλον της επανάστασης. Η Ελλάδα είναι προορισμένη να γίνει ανεξάρτητη. Η Αγγλία θέλει οι δυνάμεις γύρω της να είναι παρόμοιες με αυτήν, ενώ η Ευρώπη είναι έτοιμη να επέμβει γιατί δεν την συμφέρει να διαταραχθεί η ισορροπία, αν οι Αιγύπτιοι υποδουλώσουν την Ελλάδα και τη Θράκη, και ανοίξει ο δρόμος τους για την Κωνσταντινούπολη. Εξελίσξεις στο Μεσολόγγι (31/12-6/1). Οι Γάλλοι και οι Αιγύπτιοι έχουν αναλάβει τα εχθρικά πυροβολεία. Ούτε στην ξηρά ούτε στη θάλασσα παρατηρείται κίνηση. Οι Έλληνες όμως συνεχίζουν τους πυροβολισμούς. Οι εχθροί φέρνουν νέα όπλα, και απαντούν τους πυροβολισμούς. Το ελληνικό ναυτικό αναμένεται να ενωθεί και να διαλύσει τον αποκλεισμό. Δημοσίευση της πολιτογράφησης του Πέτρου Στεφανίτση και της ευχαριστήριας επιστολής του. (20 και 28/12)
3-4(13/1)	Διάγγελμα της Διοίκησης προς τους κατοίκους και τους ομογενείς του Ναυπλίου (7/12), το οποίο ανακοινώνει προαιρετικό έρανο για τη χρηματοδότηση της υδραϊκής μοίρας που θα ενισχύσει το Μεσολόγγι. Απόσπασμα επιστολής του Κανέλου Δεληγιάννη από τα Μαμουσιά (6/12). Δίνει πληροφορίες από αιχμαλώτους για τις ναυμαχίες στο ακρωτήριο Πάπα, στις Εχινάδες, και στη Γλαρέντζα. Αναφέρονται ακόμα στην επιθυμία του εχθρικού στόλου να αναχωρήσει, στα σχέδια του Ιμπραήμ για έφοδο στο Μεσολόγγι και την αναζήτηση θησαυρών των Ελλήνων, στα εχθρικά στρατεύματα στη Ναύπακτο, και τη γενικότερη ακαταστασία των Αιγυπτίων. (<i>Φίλος του Νόμου</i>) Εξελίσξεις στο Μεσολόγγι (7-13/1). Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Ο ελληνικός στόλος φτάνει στα παράλια των Σκροφών και ο Μιαούλης ειδοποιεί για την άφιξή του. Γίνεται ναυμαχία. Οι εχθροί περιμένουν να φτάσουν τα όπλα τους. Κατασκευάζουν σανίδες για έφοδο από τη θάλασσα. Πληροφορίες από το Βασιλάδι για τη ναυμαχία που προηγήθηκε. Κάλεσμα να φανερωθεί αυτός που είχε αντίρρηση στις κατηγορίες που έγιναν για τους αδελφούς Βλαστού, Θ. Μαξίμου και Α. Φακύρη.
5 (16/1)	Νέα από την Ύδρα (18/12). Γράμμα από τη Σμύρνη (2/12) πληροφορεί για Τούρκους απεσταλμένους στην Κέρκυρα. Σχόλιο πως η Πύλη ζητά ως μέρος της Ευρώπης να κάνει συνθήκη με τους Έλληνες και για αυτό στέλνει και πρέσβεις. Το Οθωμανικό Κράτος όμως δεν μπορεί να θεω-

	ρηθεί συστατικό στοιχείο της Ευρώπης γιατί έχει ουσιώδεις διαφορές με τις ευρωπαϊκές διοικήσεις. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (14-16/1). Ο Άμπατ, διοικητής της αγγλικής κορβέτας που βρίσκεται στο Βασιλάδι, καλεί τους πολιτικούς και πολεμικούς αρχηγούς του Μεσολογγίου για συνομιλία. Στους απεσταλμένους τους δίνεται επιστολή με την οποία ζητά συνθήκη εκ μέρους του Καπιτάν Πασά (σύντομο σχόλιο). Η ναυτική μοίρα από την Ύδρα με επικεφαλής τον Μιαούλη φτάνει και καταστρέφει μια εχθρική φρεγάτα. Ακολουθεί ναυμαχία, την οποία νικούν οι Έλληνες.
6-7 (23/1)	Ειδήσεις από ευρωπαϊκές εφημερίδες σχετικά με τον θάνατο του Ρώσου Αυτοκράτορα Αλέξανδρου (1/12), ο οποίος προκαλεί αναταραχή στις ευρωπαϊκές αυλές. Διάδοχός του αναγορεύεται ο Κωνσταντίνος Α΄, ο οποίος λέγεται ότι θα παραιτηθεί. Ειδήσεις από τη Φλωρεντία (12/1). Ο Ρώσος Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος επικυρώνει την παραίτησή του και δίνει όρκο πίστης στον Νικόλαο Α΄. Το τάγμα της Μόσχας, το τάγμα του ναυτικού, και ο λαός δεν δέχονται την αλλαγή αυτοκράτορα. Ξεσπά αναταραχή, κατά την οποία δολοφονείται ο Διοικητής της Πετρούπολης, στρατηγός Μιλοράδοβικ. Εξελίξεις στο Μεσολόγγι (17-23/1). Λεπτομέρειες της προηγηθείσας ναυμαχίας από τον Μιαούλη και τον Σαχτούρη. Ο Γιουσούφ Πασάς επιστρέφει στον Σουλτάνο. Οι Γάλλοι και οι Αιγύπτιοι αντικαθιστούν τα προηγούμενα στρατεύματα στην Πάτρα. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνουν στρατεύματα του Αμπουλουμπούτ Πασά. Η μοίρα του Μιαούλη έρχεται πάλι στο λιμάνι, ενώ έρχεται και ο εχθρικός στόλος και ξεκινά νέα ναυμαχία. Επιστολή του Δημήτριου Μπότσαρη προς τον θείο του Νότη Μπότσαρη, με την οποία εκφράζει την επιθυμία του να πολεμήσει στο Μεσολόγγι.
8 (27/1)	Ειδήσεις από την Πετρούπολη (20/11). Συνομιλίες του νέου Πρέσβη της Αγγλίας λόρδου Στράγκφορντ με τον κόμη Νεσελρόντ, καθώς και μεταξύ Αυστρίας και Αγγλίας. (Εφ. Νούρεμβ) Ειδήσεις από τη Βιέννη (26/11). Διαπραγματεύσεις Γραφείου Εξωτερικών με απεσταλμένους από την Πετρούπολη και το Λονδίνο, με σκοπό να δώσουν τέλος στον πόλεμο μεταξύ των Ελλήνων και των Τούρκων. (Εφ. Γεν.) Ειδήσεις από την Αλεξάνδρεια (2/12). Απόσπασμα γράμματος Γάλλου αξιωματικού για την κατάσταση στην Αίγυπτο, η οποία καταδυναστεύεται από τον Μεχμέτ Αλή. Δίνονται πληροφορίες για την εκστρατεία κατά των Ελλήνων και τα πλοία που την συνιστούν, πολλά από τα οποία είναι ευρωπαϊκά. Δημοσίευση επιστολής του Γραμματέα της Ναυαρχίδος, Ικεσίου Γεωργίου (19/1), η οποία περιγράφει την ναυμαχία της 16/1. Δίνει ακόμα πληροφορίες από αιχμαλώτους πως ο Τοπάλ Πασάς ήταν έτοιμος να

	φύγει με τον στόλο του, αλλά έμεινε εξαιτίας της έλλειψης τροφίμων στο Μεσολόγγι, και πως ο Ιμπραήμ θέλει να είναι ο μόνος επικεφαλής, και να απομακρύνει και τον Γιουσούφ Πασά. Εξελίσξεις στο Μεσολόγγι (24-27/1). Η τελευταία ναυμαχία δεν είχε νικητή. Ο εχθρικός στρατός μοιράζεται σε τάγματα και κάνει ασκήσεις υπό τις οδηγίες των Γάλλων. Ένας Αλβανός αυτομολεί στο ελληνικό στρατόπεδο και πληροφορεί πως οι Τούρκοι σχεδιάζουν γενική έφοδο. Οι εχθροί ετοιμάζουν τον στόλο για να ορμήσουν και από τη θάλασσα. Οι Έλληνες συνεχίζουν τους πυροβολισμούς.
9-10 (3/2)	Ειδήσεις από το Παρίσι (24/12) σχετικά με τον πρώην πρόεδρο των ΗΠΑ Τζέιμς Μονρόε. (σύντομο σχόλιο) Εξελίσξεις στο Μεσολόγγι (28/1-3/2). Παρατηρείται καθημερινή εξάσκηση των εχθρικών στρατευμάτων. Ο εχθρικός στόλος αναχωρεί για επισκευή και να πάρει εφόδια. Οι Έλληνες συνεχίζουν τους πυροβολισμούς χωρίς ανταπόκριση. Ο εχθρικός στόλος προετοιμάζεται και κατασκευάζει σανίδες για την έφοδο. Αναφορά στη δεκάμηνη πολιορκία του Μεσολογγίου και την απάθεια των Ευρωπαίων. Δίνονται πληροφορίες για τις δυνάμεις που το πολιορκούν. Είδηση σχετικά με την απελευθέρωση Τούρκων αιχμαλώτων, για την οποία είχε κατηγορηθεί ο στρατηγός Γεώργιος Κίτσος αλλά αθώωθηκε. Ακολουθούν η απολογία του, τα έγγραφα της Επιτροπής Δυτικής Ελλάδας και των γενικών στρατηγών στο Μεσολόγγι που αποδεικνύουν την αθώωση του. (24-26/1)
11-15 (20/2)	Διακοπή της κυκλοφορίας της εφημερίδας εξαιτίας της μεταφοράς του τυπογραφείου σε ασφαλέστερο σημείο. Εξελίσξεις στο Μεσολόγγι (4-20/2). Οι πολιορκητές έχουν φέρει νέα πυροβολεία και έχουν φτιάξει νέα οχυρώματα γύρω από το τείχος. Οι πυροβολισμοί συνεχίζονται. Φτάνουν στο εχθρικό στρατόπεδο και άλλα στρατεύματα. Γίνονται μικρές ναυμαχίες. Το Μεσολόγγι έχει περικυκλωθεί και από την θάλασσα. Ο αριθμός των εχθρικών πυροβόλων αυξάνεται. Η φρουρά κάνει μερική έξοδο και επιτίθεται στους εχθρικούς προμαχώνες με επιτυχία. Θα ακολουθήσει νέα μάχη με νικητές τους Έλληνες. Γίνεται ναυμαχία. Έρχονται και άλλα εχθρικά πλοία. Οι εχθροί συνεχίζουν να πολλαπλασιάζουν τους προμαχώνες τους. (Ωδή προς τους Έλληνες του Ι. Ρ. Νερουλού)